

Sürdürülebilirliği içselleştirmek...

İçindekiler

- 2 Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı
- 4 Genel Müdür Mesajı
- 6 Bir Bakışta Bilim İlaç
- 10 Rapor Hakkında
- 12 Kurumsal Profil
  - 13 Bilim İlaç Hakkında
  - 15 Yönetim Anlayışımız
    - 20 Mükemmellik Yolculuğumuz
    - 22 İtibar Yönetim Modelimiz
    - 26 Etik İlkeli Yönetimimiz
    - 27 Sürdürülebilirlik Yönetimimiz
    - 29 Risk Yönetimimiz
    - 29 Paydaş Katılım Anlayışımız
  - 32 Üyeliklerimiz
  - 33 Ödüllerimiz
- 34 Ekonomik Katma Değerimiz
  - 35 Operasyonel ve Finansal Bilgiler
    - 35 Satışlarımız
    - 36 İhracatımız
    - 37 Yatırımlarımız
    - 38 ARGE Çalışmalarımız
  - 40 Fikri Sınai Mülkiyet Hakları
  - 40 Alınan Devlet Teşvikleri
  - 41 Yasalara Uygunluk ve Adil Rekabet
- 42 İnsana Verdiğimiz Değer
  - 43 İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları
    - 43 Çalışanlarımız
    - 43 İstihdam Verilerimiz
    - 46 İnsan Kaynakları Politikamız
    - 46 Çalışan Hakları Prensiplerimiz
    - 47 Farklılık Yönetimimiz
    - 48 İşe Alım Sürecimiz
    - 50 Ücret Yönetim Sistemimiz
    - 53 Çalışan Gelişimine Katkımız
    - 74 Çalışan Katılımı ve Temsiliyeti
    - 79 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
    - 85 Yasal Uygunluk
  - 85 Ürün Sorumluluğu
    - 85 Ürünlerimizin Güvenliliğinin, Performansının ve Kalitesinin İzlenmesi
    - 86 İnsan/Hasta Sağlığı ve Güvenliği
    - 87 Müşterilerimiz
    - 88 Tanıtım İlkeleri ve Etik
    - 90 Tedarikçilerimiz – İşbirliklerimiz
  - 94 Toplumsal Yatırım
    - 94 Toplumun Bilgilendirilmesi
    - 95 BITG Platformu Projeleri
  - 102 Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız
    - 103 Çevre Yönetimimiz
    - 108 Çevre Hedeflerimiz
    - 108 Çevre Dostu Yaklaşımımız
    - 104 Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar
    - 112 Enerji Tüketimimiz
    - 114 Atık Yönetimimiz
    - 116 Sera Gazı Emisyonları ve Karbon Ayakizimiz
    - 116 Biyoçeşitlilik
    - 117 Yasal Uygunluk
    - 118 GRI Göstergeleri
  - 124 Küresel İlkeler Sözleşmesi
  - Kapak İçi Sözlük

Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı

Bilim İlaç olarak bizler, “iyi kurumsal vatandaş” olma bilinci ve sorumluluğuyla iş ve üretim süreçlerimizi yönetirken; aynı zamanda gelecek nesillere bırakabileceğimiz sürdürülebilir bir dünya için, kurumsal sorumluluk çalışmalarının çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Sevgili BilimAilem, Değerli Dostlarım,

Toplumların şirketlere bakış açısının değiştiği günümüzde sürdürülebilirliğin her geçen gün daha da önemli olduğu bir dönemden geçiyoruz. Toplum, iş ve üretim süreçlerinin kurumsal sorumluluk kavramına çok ters düşmemesini istiyor ve şirketlerden adeta “iyi kurumsal vatandaş” olmalarını bekliyor. Şüphesiz, bu gelişmelerin kurumsal sorumluluk anlayışını kurumunun kültürüne taşıyan, içselleştiren şirketler için çok büyük önemi var.

Kurumsal Yönetim Gurusu Mervyn E. King, “**Parayı nasıl kazandığınız sosyal sorumluluktur**” tanımını yapar. Yapılan araştırmalar da yatırımcıların yüzde 75’inin bir şirkete yatırım yapmadan önce şirketin kurumsal sorumluluk bilincine dikkat edip, bu kıstası ön planda tuttuklarını gösteriyor. Artık hepimizin bildiği gibi; kurumsal sorumluluk çalışmalarını şirketlerin itibarını artıran en önemli unsurlardan biri...

İtibarımız en önemli sermayemizdir...

Günümüz iş dünyasında güvenilir olmak için ilk koşul şeffaflık... Küreselleşme, beraberinde “şeffaf olma” gerekliliğini de getirdi. Şirketlerin en az finansal başarıları kadar, bu başarıya ulaşma süreçlerini de tüm paydaşlarıyla paylaşmaları, şeffaflığın ve hesap verilebilirliğin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Kurumsal yönetimin temeli olan; şeffaflık, adalet, güvenilirlik ve sorumluluk alma ilkelerini esas alarak ilerleyen şirketler, hem yatırımcıların hem de toplumun gözünde saygınlık kazanıyor.

Şeffaflık, artık şirketlerin en önemli teminatını oluştururken; toplum da kendisine açık ve şeffaf olan şirketlere daha yakın duruyor. İlerleyen zamanlarda kurumsal itibar, sosyal sorumluluk, sürdürülebilir kalkınma, güven, hesap verilebilirlik ve şeffaflık daha da önemli olacak ve şirketlerin sicilini oluşturacak.

Şeffaflığın en güzel göstergelerinden birinin Kurumsal Sorumluluk Raporları olduğunu düşünüyorum. Geçen yıl Türk ilaç sektörünün ilk Kurumsal Sorumluluk Raporu’nu biz yayınladık. Her yıl da raporumuzu yayınlamaya devam edeceğiz. Raporumuz aracılığıyla ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerimizi sizlerle şeffaf bir biçimde paylaşacağız. Şu anda okumakta olduğunuz rapor yine Türk ilaç sektöründe bir ilke imza attığımız bir çalışma... Raporumuz, Küresel İlkeler Sözleşmesi’nin on maddesine ve uluslararası kabul edilen standartlardan GRI göstergelerine uyumlu olarak hazırlandı. Bu vesileyle, bu raporu sizlerle paylaşmaktan büyük kıvanç duyduğumu özellikle vurgulamak istiyorum.

Bilim İlaç olarak bizler, “iyi kurumsal vatandaş” olma bilinci ve sorumluluğuyla iş ve üretim süreçlerimizi yönetirken; aynı zamanda gelecek nesillere bırakabileceğimiz sürdürülebilir bir dünya için, kurumsal sorumluluk çalışmalarının çok önemli olduğunu düşünüyoruz ve bu doğrultuda çalışmaya devam ediyoruz.

Ülke ekonomisine katkılarımızı sürdürürken toplumun yaşamına da “gönülden” katkımızı sağlamaktayız. 2005 yılında hayat bulan “Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri”mizle özellikle geleceğimiz olan çocuklara ve gençlere ulaşmaya çalışıyoruz. Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Platformumuzu oluştururken çalışanlarımızla birlikte, ülkemizin ve toplumumuzun evrensel ölçülerde yaşam kalitesine ulaşmasını hedefledik ve bu yüksek ideal uğruna emeğimizi, zamanımızı ve entelektüel birikimimizi seferber ettik. İnsan mutluluğunu ve toplumun yaşam kalitesini artırmak amacıyla geliştirdiğimiz kurumsal sorumluluk projemiz “Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Platformu” ile geçen yıl Avrupa Kurumsal Sorumluluk Derneği’nin Brüksel’de düzenlediği İşletme 2020 Etkinliği’nde büyük bir gururla Türkiye’yi temsil ettik.

Süreklilik arz eden toplumsal yatırım projelerimizle özellikle Şizofreni ve Alzheimer gibi hastalıklara karşı toplumdaki ön yargıları ortadan kaldırmaya çalışıyoruz.

Ar-Ge çalışmaları ülkemizin gelişimi ve sürdürülebilir kalkınma için önem arz eden konuların başında geliyor... Yeşil bina anlayışıyla hayata geçirdiğimiz Bilim Gebze tesisimiz içinde yer alan Ar-Ge Merkezimizde; 4.500 metrekare laboratuvar alanı, 110 bilim insanı ve 220 adet son teknoloji ekipmanla Türk ilaç sanayisi için ürün geliştiriyoruz. Kendi geliştirdiğimiz ürünlerin sayısıyla Türk ilaç sektöründe lider konumdayız.

Ülkemize değer kattığına inandığımız tüm bu çalışmaların arkasında, Bilim İlaç’ı geleceğe taşıyan en güvenilir kılavuzumuz olan değerlerimiz var. Bireysel değerlerimizle bütünleştirdiğimiz kurumsal değerlerimiz, Bilim İlaç’ı bugün sektörünün hem en hızlı büyüyen şirketi yapmış hem de sürdürülebilir kalkınma alanında sektörüne ve sektörler üstü pek çok kuruma örnek bir kurum haline gelmesini sağlamıştır.

Gandhi der ki, “Dünyada görmek istediğin değişimin parçası ol!” Biz kurumsal sorumluluk anlayışımızla değişimin parçası olduğumuza inanıyoruz. Sizleri de kendi şirketlerinizdeki büyük değişimlerin birer parçası olmaya davet ediyoruz. İnanıyoruz ki hem bireysel olarak hem de kurumsal olarak yaratacağımız değişimler, dünyamızı daha yaşanabilir kılacak.

Saygılarımla,

Bülent Karaağaç

Yönetim Kurulu Başkanı

Genel Müdür Mesajı

Sürdürülebilirlik çalışmalarını, kurumsal gelişimimize katkı sağlayan, iş verimliliğimizi artıran, çevresel ve sosyal etkilerimizin risklerinin azalmasında etkili, bir fırsat olarak görüyoruz.

Değerli Bilim Ailem, İş Ortaklarımız ve Müşterilerimiz,

Günümüzün değişen iş dünyasının kurallarına göre artık şirketlerin “sürdürülebilir” olabilmeleri ve başarılı olarak nitelendirilebilmeleri için yalnız kârlılığa odaklanmaları yetmiyor. Şirketlerin; ekonomik, sosyal, çevresel sorumluluklarının bilincinde ve yerine getirme çabasında olmaları gerekiyor. İş dünyası liderleri de konu ile ilgili çeşitli toplantılar düzenleyerek, bu yöntemleri tanımlama ve yaygınlaştırma çabası içindeler. Bu amaç ile, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği'nin Vizyon 2050 dokümanı için bir araya gelen iş liderleri açıkça ortaya koyuyorlar ki; “Günümüz iş yapış modeli bizi sürdürülebilir kılmayacak, uzun vadede ekonomik ve sosyal refah sağlamayacaktır. Bu, öncelikle ve şimdiden başlayan radikal değişiklikler mümkün olabilecektir.” *

Bu değişimlere, ülkelerin, bireylerin ve şirketlerin ayak uydurması ve toplumun bir parçası olduklarını idrak etmeleri gerekiyor.

Biz Bilim İlaç olarak, bu konunun uzun zamandır bilincindeyiz. Sürdürülebilirlik Kurulumuz öncülüğünde şirketimiz bünyesinde çevresel ve sosyal sorumluluklarımızı yerine getirmek için, paydaşlarımızın da katılımını destekleyen çalışmaları uzun bir süredir yürütüyoruz.

Öncelikli konularımız; insan mutluluğu, toplumsal kalkınma ve çevreyi korumadır. Uygulamaları destekleyen yapılar kuruyor, bu yapılar üzerinden gelişmeleri takip ediyor, iyileştirmeye açık alanlarımızı tespit ediyor, iyileştirme planları geliştiriyor ve koyduğumuz hedeflerin üzerine çıkma temposu ile ilerliyoruz.

Tüm çalışanlarımızın da bu konunun bir parçası olmalarına yönelik çeşitli eğitimler ile çalışmaları destekliyor, tedarikçilerimiz ile müşterilerimizi de konunun içine alan diğer başka faaliyetlerde de bulunuyoruz. Pek çok farklı sivil toplum örgütü de, yine iyileştirme çalışmalarımızın uygulamaya konmasında iş ortaklarımız arasında yer alıyor.

Bilim İlaç olarak, itibar yönetim modelimiz ve etik ilkeli yönetim anlayışımız içinde yer alan; insan hakları, iş sağlığı ve güvenliği, çalışan gelişimi, fırsat eşitliliği, toplumsal yatırım, ürün sorumluluğu, adil rekabet, etik satın alma, çevre koruma, enerji verimliliği, süreç ve ürün inovasyonu ve yasalara uyum gibi konular, işimizi yönetirken sürekli gündemimizde yer alıyor.

Sürdürülebilirlik çalışmalarını aynı zamanda, kurumsal gelişimimize katkı sağlayan, iş verimliliğimizi artıran, çevresel ve sosyal etkilerimizin risklerinin azalmasında etkili, bir fırsat olarak görüyoruz.

2010 yılında Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni imzalamamız, Türk ilaç sektörünün ilk Kurumsal Sorumluluk Raporu'nu geçen sene yayınlamamız, geçtiğimiz yıl karbon ayak izi raporumuzu yayınlamamız bu faaliyetlerin sadece ana başlıkları arasında...

İlk raporumuza göre daha kapsamlı ve detaylı bilgi içeren bu seneki raporumuz, 2010 yılı sürdürülebilirlik çalışmalarımızı kapsıyor. Raporlama, yaptığımız çalışmaların şeffaf bir şekilde tüm paydaşlarımızla paylaşmamızı sağlıyor. 2010 yılı Kurumsal Sorumluluk Raporumuzu sizlerle paylaşmaktan gurur duyuyorum.

Sizleri de daha yaşanabilir bir dünya için hem kurumsal hem de bireysel olarak sorumluluk almaya devam etmeye davet ediyorum.

Saygılarımla,

Dr. Erhan Baş

Genel Müdür

Bir Bakışta Bilim İlaç

48

Bilim İlaç'ın ürünleri 48 ülkede kararlı bir şekilde reçete edilmektedir.

%6,7

Hekimlerin reçete tercihlerinde yılı 2. tamamlayan Bilim İlaç, yazılan her 100 reçetenin 6.7'sinde yer almıştır.

Son 5 Yılda En Hızlı Büyüyen İlaç Şirketi: Bilim İlaç

109'uncu

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) hazırladığı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasında Bilim İlaç 109. sırada yer almıştır.

138'inci

Bilim İlaç, dünyanın en prestijli iş dünyası dergilerinden Fortune'un hazırladığı, "Fortune Türkiye 500" listesinde 138. olmuştur.

183'üncü

2009 yılında Capital Dergisi tarafından Türkiye'nin en büyük 500 özel şirketini belirlemeye yönelik yürütülen araştırmada Bilim İlaç 183. sırada gösterilmiştir.

Bilim İlaç "köklü" bir firma olarak belirlediği misyon doğrultusunda insana ve insan sağlığına önem verir, kaliteyi yaşam felsefesi olarak benimser, sürekli gelişmeye açıktır; ileri teknolojiyi kullanır, uluslararası standartlarda üretim yapar, müşteri odaklıdır ve ekonomik ürünler geliştirir.

2004 yılında, Avrupa Kalite Derneği'nin verdiği EFQM Avrupa yetkinlik onayını alan ilk ulusal firma olan Bilim İlaç, bu çalışmaların akabinde Türkiye'de TÜSiAD- KalDer tarafından verilen 2006 yılı 'Ulusal Kalite Büyük Ödülü'nü ilaç sektöründe alan ilk kuruluş olmuştur. 2010 yılında Mükemmellik Modeli'nin en prestijli ödülü olarak kabul edilen "Mükemmellikte Süreklilik Ödülü"ne lâyık görüldü. Tüm faaliyetlerini, "kalite"yi ön planda tutarak gerçekleştirme ilkesinden hareketle, 1998 yılından bu yana tüm paydaşların mutluluğunu hedefleyen bir kurumsallaşma ve yönetim modeli olan EFQM Mükemmellik Modeli'ni benimseyerek çalışmalarını sürdürmektedir. Amaç, hissedarları, müşterileri, çalışanları ve toplumu mutlu edebilecek sonuçlar ortaya çıkartmak, kalite yolculuğunda bir "öncü" olmak ve yol göstericilik rolünü üstlenmektir.

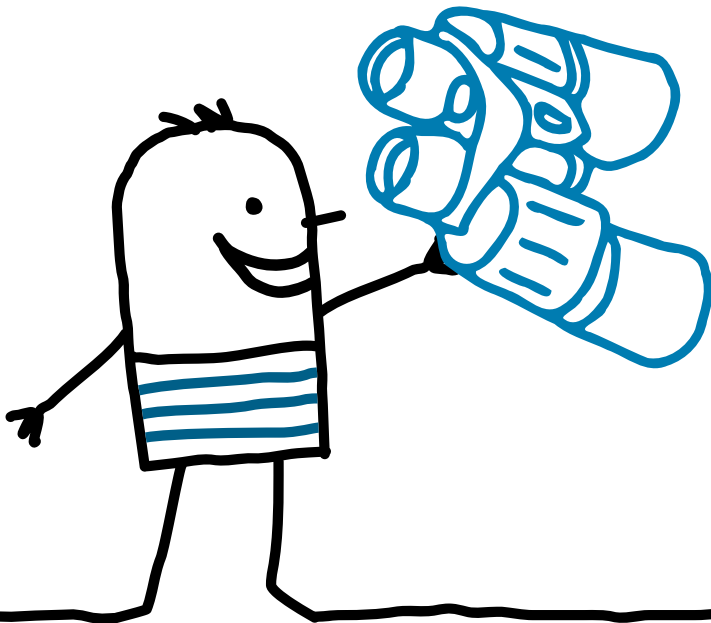
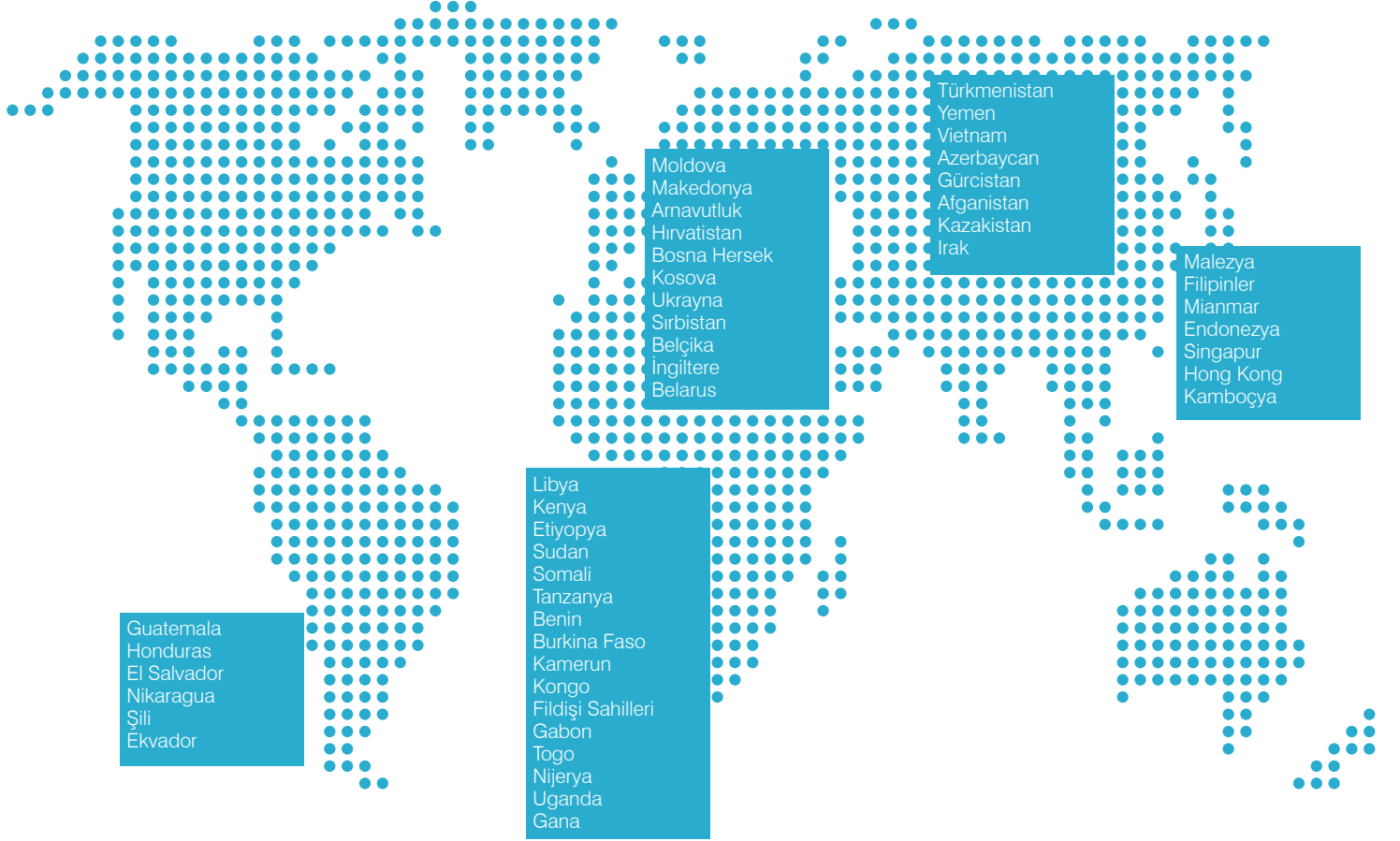
Bilim İlaç "istikrarlı ve dengeli büyüme"yi, sürekli gelişmeye açık olmakla sağlar. 2010 yılında 14.794 milyar TL'ye ulaşan Türk ilaç pazarında; Bilim İlaç %5.1 pay ile 3. sırayı almıştır. Pazara ilaç kutu satışı parametresinden bakıldığında Bilim İlaç, 100.4 milyon kutu satışı ile yılı 3. tamamlamıştır. Hekimlerin reçete tercihlerinde de yılı 2. tamamlayan Bilim İlaç, yazılan her 100 reçetenin 6.7'sinde

yer almıştır. Sadece yurt içinde değil, yurt dışı pazarlarında da etkin olmak amacıyla çıkılan yolda bugün, 48 ülkeye ihracat yapılmakta, önümüzdeki yıllarda Amerika ve Avrupa pazarlarında yer almak hedeflenmektedir. Öte yandan yeni ürün bulmaya ve geliştirmeye verilen önem, dünya pazarlarında var olmanın AR-GE yatırımlarıyla gerçekleşebileceğinin bilinciyle sekilenmiştir. Bilim İlaç'ın yüksek donanımlı laboratuvarları ve uzman personeli ile bir çok yeni ürünü pazara sunma çalışmalarını sürdürmektedir.

Bilim İlaç'ın şirket kültürünün ayrılmaz parçalarını, kurumsal sorumluluk bilinci ve "etik" değerlere verilen önem oluşturur. Yaşam kalitesini artırmak, insan haklarını korumak, geliştirmek; toplumun sosyal ve ekonomik gelişimine katkıda bulunmak, geleneklerini korumak ve kültürel ilerlemeye destek vermek, kurumsal sorumluluk anlayışının temelini oluşturmaktadır.

"Müşteri odaklılık", Bilim İlaç'ın ekonomik ürün üretme ve sunma stratejisinin ve "topluma saygılı olma" ilkesinin bir parçasıdır. Türkiye genelinde 11 bölgede, 10 farklı ekip ve 1.129 saha çalışanı ile pazarlama ve satış faaliyetini gerçekleştiren Bilim İlaç ekibinin performansı her yıl müşteri memnuniyeti anketleriyle ölçülmekte ve memnuniyeti artırmaya yönelik planlar hayata geçirilmektedir. Türk ilaç pazarına sunulan antibiyotikler, solunum sistemi, gastrointestinal sistem, kas ve iskelet sistemi ilaçları başta olmak üzere 198 farklı formda 67 ilaç, Bilim İlaç'ın Türkiye ilaç pazarındaki etkin konumunun belirleyicisi olmaktadır.

Ar-Ge ve ruhsatlandırmadaki yetkinliğimiz ile 2010 yılında 610 adet ürünümüz Uzak Doğu'dan Afrika'ya 48 ülkede ruhsatlanmıştır.

Operasyonel ve Finansal Bilgiler

Kurulduğu günden beri ulusal ekonomiye katma değer sağlamayı ve sahip olduğu etik değerlerden taviz vermeksizin faaliyet gösterdiği toplumla beraber büyümeyi hedefleyen Bilim İlaç, istikrarlı ve dengeli büyümesini sürdürmektedir.

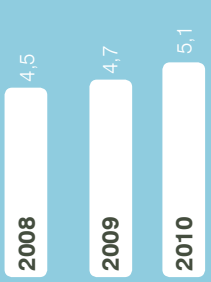
IMS Satışları
(000 TL)

+ %7,4

IMS verilerine göre son beş yıl içinde en hızlı büyüme kaydeden ilaç şirketi olan Bilim İlaç'ın satış hacmi bir yılda %7,4 oranında artmıştır.

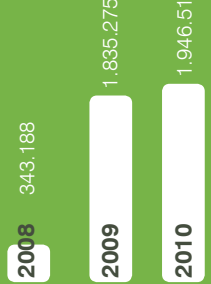
Pazar Payı
(%)

+ %9

Bilim İlaç, 2008 yılında 4,5 pazar payıyla dördüncü, 2009'da 4,7 pazar payıyla dördüncü olmuştur. Şirket, 2010 yılında ise pazar payını %9 oranında artırarak ulaştığı 5,1'lik pazar payıyla yılı üçüncü sırada bitirmiştir.

Toplumsal Yatırım Projeleri Katkı Payı
(TL)

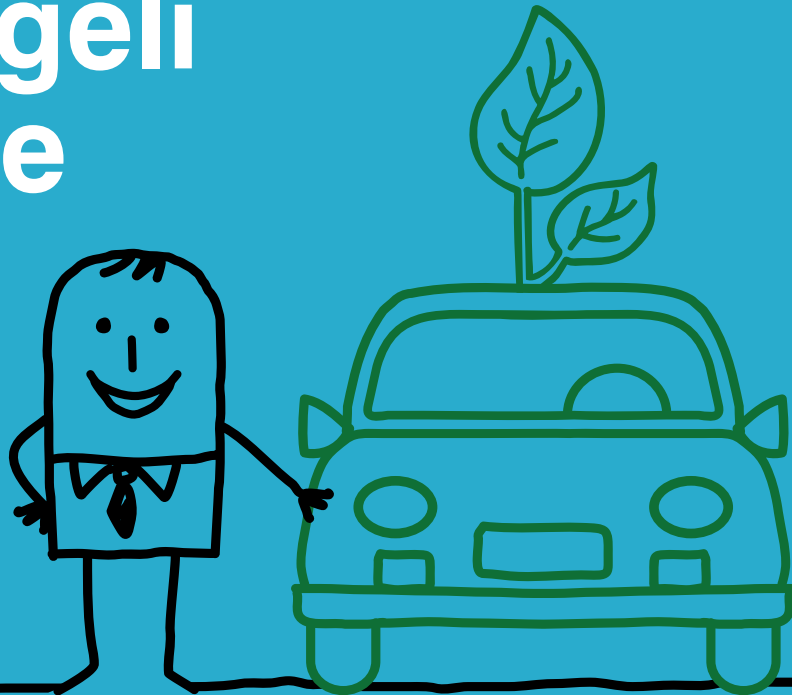
+ %6

Ulusal ekonominin yapıtaşlarından biri olan Bilim İlaç, sürdürülebilir ekonomiye artan oranda katkı sağlamaya devam etmektedir.

FİNANSAL GÖSTERGELER

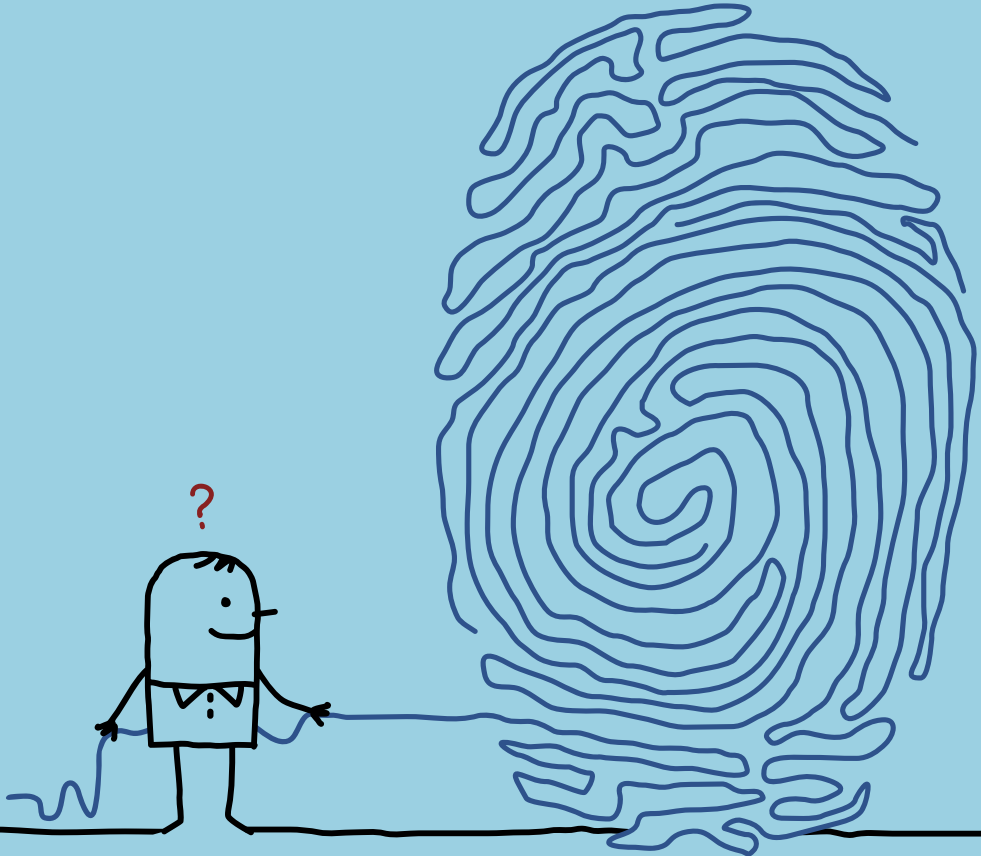
Satışlarımız (000 TL)	2008	2009	2010
Hedef	579.000	694.000	705.000
Gerçekleşen	574.000	700.000	752.000
Yaratılan Katma Değer (000 TL)	2008	2009	2010
Hedef	125.500	145.500	182.665
Gerçekleşen	129.519	149.875	
Ödenen SSK (000 TL)	2008	2009	2010
Hedef	11.500	11.500	11.905
Gerçekleşen	11.796	11.401	11.971
Ödenen Vergi (000 TL)	2008	2009	2010
Hedef	18.400	23.000	33.000
Gerçekleşen	18.518	23.265	35.147
Toplumsal Yatırım Projeleri Katkı Payı (TL)	2008	2009	2010
Hedef	350.000	1.750.000	1.900.000
Gerçekleşen	343.188	1.835.275	1.946.515

istikrarlı ve dengeli büyüme

Rapor Hakkında

Öncelikli sürdürülebilirlik konularımız; şirketimizin ekonomik iş sürekliliği, iş ve işgücü uygulamalarımızla çalışan mutluluğu sağlamak, içinde bulunduğumuz topluma katkı sağlamak, insan sağlığı ve ürün güvenliği sağlamak, müşteri ve tedarikçi ilişkilerimizi etik ve adil şekilde yönetmek ve çevresel etkilerimizi azaltmaktır.

2010 Kurumsal Sorumluluk Raporumuzu, ekonomik, sosyal ve çevresel sorumluluklarımızla ilgili yaklaşımlarımızı ve uygulamalarımızla ilgili kapsayıcı bilgileri, şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde iç ve dış paydaşlarımızla paylaşmak üzere hazırlamış bulunuyoruz.

Bu rapor, Bilim İlaç'ın ikinci kurumsal sorumluluk raporudur ve şirketimiz bünyesinde yürütülen sürdürülebilirlik çalışmalarının bir özetidir.

Raporun ana başlıkları, kurumsal yönetim anlayışımız, ekonomik katma değerimiz, insana verdiğimiz değer ve ekolojik çevreye olan duyarlılığımızdır. Bu konularla ilgili performansımızı ve gelecek taahhütlerimizi rapora yansittik. **Öncelikli sürdürülebilirlik konularımız; sürdürülebilirlik yaklaşımıyla yönettiğimiz şirketimizin ekonomik iş sürekliliği, iş ve işgücü uygulamalarımızla çalışan mutluluğu sağlamak, insan haklarına saygılı şekilde çalışan haklarını korumak, içinde bulunduğumuz topluma katkı sağlamak, insan sağlığı ve ürün güvenliği sağlamak, müşteri ve tedarikçi ilişkilerimizi etik ve adil şekilde yönetmek ve çevresel etkilerimizi azaltmaktır.**

Bu konularla ilgili geçmiş senelerle karşılaştırmalı olarak 2010 yılı uygulamalarımız, 2011 yılı hedeflerimiz ve gelecek taahhütlerimiz bu raporda bulunabilecektir.

Bu raporumuzda iki uluslararası standarttan faydalandık. Küresel İlkeler Sözleşmesi ve GRI G3 standardı... Raporlamamızı, Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin on maddesini ve GRI göstergelerini harmanlayarak gerçekleştirdik. Raporumuz GRI tarafından incelendi ve en üst uygulama seviyesi olan A seviyesinde bir rapor olarak tescillendi. (GRI uygulama seviyesi onay mektubu arka kapak içinde bulunmaktadır.) Raporun arkasında yer alan entegre endekste profil detayları ve performans göstergeleri ile ilgili bilginin raporun hangi bölümlerinde yer aldığını görmek mümkündür.

Raporun verileri, yapılan fokus grup toplantıları ile derlenmiş ve sürdürülebilirlik kurulunun denetiminde son halini almıştır. Raporun pek çok yerinde Bilim İlaç paydaşlarının görüşlerine yer verilmiştir. Rapordaki veriler, ilgili departman ve kurullar tarafından düzenli şekilde tutulmakta ve denetimlerden geçmektedir. Rapor dış denetimden geçmemiştir. Önümüzdeki yıllarda yayınlayacağımız raporların dış denetimden geçmesi planlanmaktadır.

Rapordaki bazı veriler, 2009 raporuyla benzerlik göstermektedir. Bunun nedeni, bu raporun ilk uluslararası standart kullanılarak hazırlanan rapor olmasıdır.

Bu rapor için bir online versiyon hazırlanmaktadır. www.bilimilac.com adresinden online versiyona ulaşmak mümkündür.

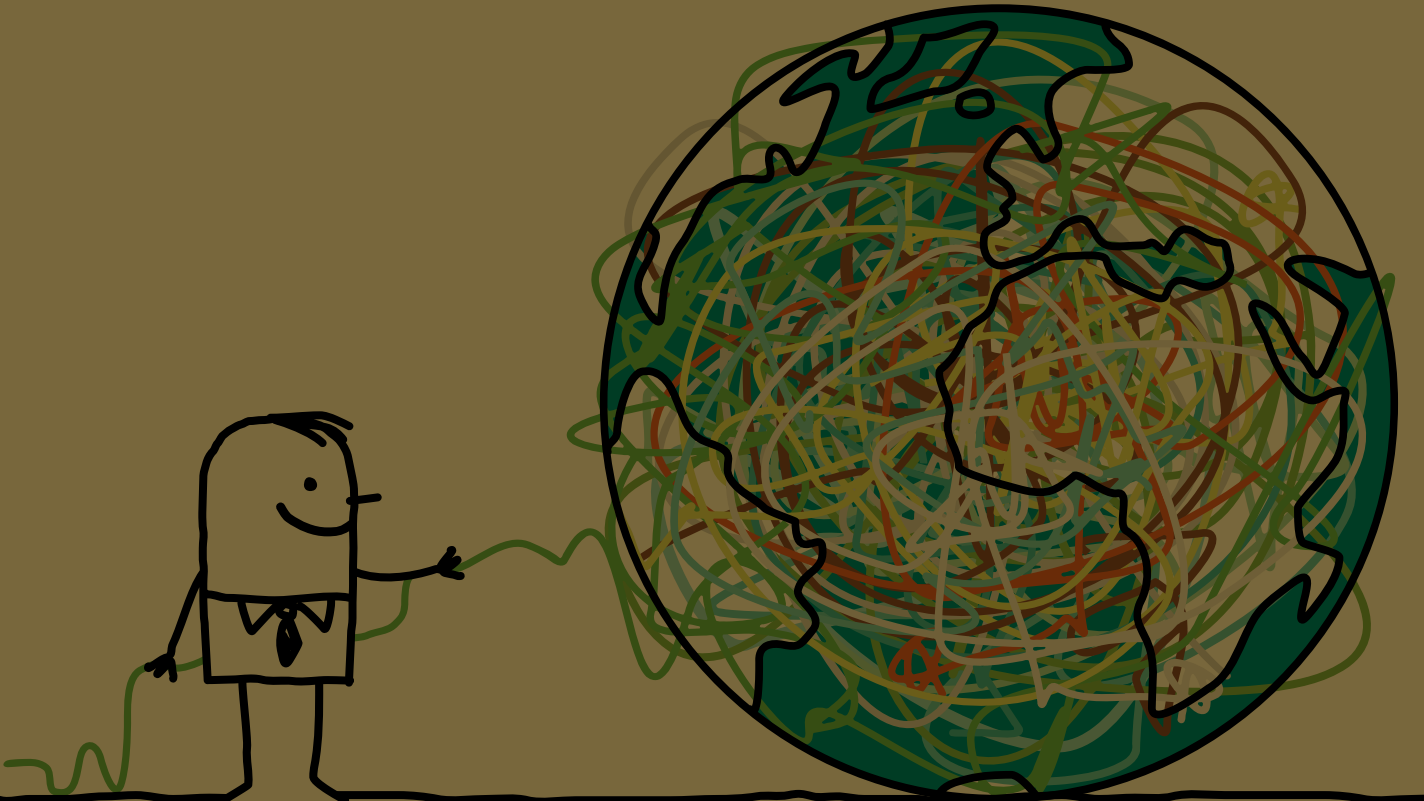
Bu rapor, sürdürülebilirlik danışmanımız Mikado Danışmanlık'ın desteği ile hazırlanmıştır. (www.mikadoconsulting.com)

Raporumuzla ilgili görüşleriniz bizim için değerli. Görüşlerinizi, raporun hazırlanmasından sorumlu olan, Sürdürülebilirlik Kurulu Başkanı, Bilim İlaç Kurumsal İletişim Yöneticisi Sn. Esra Çakır'a iletilebilir ve esra.cakir@bilimilac.com adresine geri bildirimde bulunabilirsiniz.

Kurumsal Profil

300 şirket arasında 3.

Türk ilaç sektöründeki 300 kuruluş içinde, 2010 yılı sonu itibarıyla 3. sırada yer alan Bilim İlaç, her zaman pazarın üzerinde bir gelişme gerçekleştirerek büyümeye devam etmektedir.

BİLİM İLAÇ HAKKINDA

1953 yılında faaliyete başlayan Bilim İlaç, stratejik önemi olan ilaç konusunda, üretim ve pazarlama faaliyeti gösteren yüzde yüz Türk sermayeli bir şirkettir. Bilim İlaç Genel Müdürlüğü, İstanbul Maslak merkez binasında bulunmaktadır. Türk ilaç sektöründeki 300 kuruluş içinde, 2010 yılı sonu itibarıyla 3. sırada yer alan Bilim İlaç, her zaman pazarın üzerinde bir gelişme gerçekleştirerek büyümeye devam etmektedir.

Bilim İlaç, 2014 yılı sonuna kadar en fazla ihracat yapan yerli ilaç üreticisi olmayı hedeflemektedir. Bilim İlaç bugün 48 ülkeye ihracat yapıyor. Bilim İlaç; Asya, Avrupa, Afrika, Uzak Doğu, Güney Amerika ve Bağımsız Devletler Topluluğu'na ihracat yapmaktadır.

Türk ilaç pazarı içinde 300'ü aşkın firma faaliyet göstermektedir. Yoğun rekabetin yaşandığı bu pazarda Bilim İlaç 2010 yılında TL sıralamasında 5,1 pazar payı ile üçüncü, 6,4 kutu payı ile kutu payında ikinci, 6,7'lik pay ile reçetede ikinci sırada yer almıştır.

Bilim İlaç olarak pazardaki toplam 445 alt segmentin 67'sinde ürünümüz bulunmaktadır. Bu alt segmentlerin toplam değeri, toplam pazarın %46'sını oluşturmaktadır. Pazarda 198 formda, 67 farklı ürünümüz bulunmaktadır. Akut tedavi alanlarında (antibiyotikler, ağrı kesiciler, antigribal ilaçlar sindirim sistemi ilaçları, kas gevşeticileri, deri hastalıkları ilaçları vb.) ürünlerimiz olduğu gibi kronik tedavi alanlarına (diyabet, astım, KOAH, kardiyoloji, merkezi sinir sistemi) yönelik ilaçlarımız da bulunmaktadır. Doğru ürün yapısının oluşturulmasında, yapılan

detaylı analizlerin önemli etkisi bulunmaktadır. Hem dünyadaki hem de Türkiye'deki tedavi trendleri devamlı izlenmekte; pazar ve rakipler analiz edilmektedir. Sürekli izlenen bu veriler, "Stratejik Plan ve Yıllık Plan Bütçe Mevcut Durum Analizi" kapsamında ortaya konmaktadır. Segmenter ve moleküler düzeyinde yapılan pazar analiziyle büyüyen molekül ve tedavi alanları belirlemekte; bu veriler tedavi trendleri ile örtüştürülmekte ve reçete analizleriyle desteklenmektedir. Bu kapsamda büyük ve büyüyen ürünler belirlenmektedir. Bunların yanı sıra yapılan rekabet analiziyle de rakiplerimiz için önemli ürünler ve tedavi alanları belirlenmekte ve pazar analizi verileriyle birlikte değerlendirilmektedir. Tüm bu analizlerle ortaya konan ürünler, İş Geliştirme Direktörlüğü tarafından temin edilmekte ve Türkiye'nin sayılı birimlerinden olan Ar-Ge Merkezimizde geliştirilerek pazara sunulmaktadır.

Türkiye Sağlık Sisteminde Yaşanan Değişimler ve Bilim İlaç Uygulamaları

Türk sağlık sektöründe yenilenen uygulamalar ile birlikte bazı değişimler yaşanmıştır. 2007 yılında başlanan Aile Hekimliği uygulaması 2010 yılı itibarıyla tüm Türkiye'de hayata geçirilerek tamamlanmıştır. Bu sistemle her Türk vatandaşına bir hekim sorumlu olarak belirlenmiştir.

Bilim İlaç tarafından, uygulamaya geçen iller başta olmak üzere Aile Hekimlerine yönelik mesleki eğitimler verilmiştir ve vermeye devam etmektedir. İlgili branşlara yönelik eğitimlerin haricinde tüm branşları kapsayan eğitimler düzenlenmektedir.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Türk İlaç Pazarı (\$)	6.644.325.407	6.954.458.432	8.908.577.303	9.835.347.644	9.560.142.253	9.825.332.223
Bilim İlaç (\$)	286.406.757	313.299.377	412.388.834	443.490.372	452.404.287	499.920.626
Pazardaki Sırası	7	6	6	5	4	3
Pay (%)	4,3	4,5	4,6	4,5	4,7	5,1

Kurumsal Profil

Eğitim faaliyetlerimiz sadece AHEK'ler ile kısıtlı kalmamakta; çalıştığımız diğer branşlara yönelik eğitimleri de içermektedir. Bu konuda taze kadavra üzerinde yapılan uygulamalı ameliyat eğitimleri, "mal practice" eğitimleri gibi örnekleri sıralanabilir. Bununla beraber kongre faaliyetleri ve doktorların ihtiyaçlarına yönelik literatür ve bilimsel yayınların dağıtımı da rutin uygulamalara dâhil edilmektedir.

Tüm bu faaliyetlerde, hatta promosyon materyallerinin seçiminde dahi sürdürülebilirlik bilincinin artmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Örneğin; WWF ile yapılan işbirliği ile geri dönüşümlü malzemelerin kullanımına ağırlık verilirken, WWF konsepti ile küresel ısınmaya dikkat çekilerek, hekimlerin bu konudaki duyarlılığının artması sağlanmaktadır.

Sadece hekim ve eczacılar için değil tüm Bilim İlaç çalışanlarının da sürdürülebilirlik konusundaki duyarlılığının artması için tüm saha ve işletme çalışanlarına ve merkez kadrosuna sürdürülebilirlik eğitimi verilerek farkındalıkları artırılmaktadır.

> Dünya, Avrupa ve Türkiye İlaç Pazarı

Dünya pazarı, %8 büyüme ile 2009 yılında 820 milyar USD büyüklüğüne ulaşmıştır. Büyümenin %30'luk bölümü, gelişmekte olan pazarlarda meydana gelmiştir. IMS, 2009 yılında pazarın %5 büyüme ile 820 milyar USD olacağını öngörmektedir.

Pharmerging-Gelişmekte olan pazarlar; Brezilya, Çin, Hindistan, Endonezya, Meksika, Rusya ve Türkiye

Dünya ilaç sektörü 2000-2007 arasında yıllık olarak ortalama yüzde 10 büyüme kaydetti ve 2007 sonu itibarıyla büyüklüğü 712 milyar dolara, 2009 yılında 820 milyar dolara ulaştı. Türkiye ilaç sektörü aynı dönemde yüzde 30'a yakın büyüme gösterdi. Bu hızlı büyüme trendiyle 2009'da sektör 10 milyar dolarlık ciroya ulaştı. (Kaynak: IMS)

Türkiye, ciro bazında Avrupa'nın 6'ncı büyük ilaç pazarına sahip. Dünya ilaç sektöründen daha hızlı büyüyen Türk ilaç sektörü, 2009 yılı sonu itibarıyla 14,8 milyar TL'lik ciroya ulaştı. Türkiye'de 42 üretim tesisi bulunuyor. Bunların 14'ü yabancı sermayeli, 28'i yerli sermayeli tesisler.

Günümüzde ilaç sektöründeki büyüme, gelişmiş ülkelerden gelişmekte olan ülkelere doğru kayıyor. Bu anlamda Türk ilaç sektörü, dünya genelinden daha hızlı büyüyor. IMS'in 2009 verilerine göre, Türkiye ciro bazında dünyanın 12'nci Avrupa'nın ise 6'ncı büyük ilaç pazarı. Son yıllarda dünyanın en büyük ilaç pazarlarından olan ABD, Avrupa ve Japonya'da büyüme oranları yavaşlarken, ülkemizin de aralarında bulunduğu gelişmekte olan pazarlar yüksek oranda büyümeye devam etti.

Çalışma Alanımız

İlaç sektöründe "orijinal" ve "jenerik/eşdeğer" ürünler olarak iki ana grup ilaç bulunmaktadır. Orijinal ilaç, uzun araştırmalar ve klinik çalışmaları sonucu belli bir hastalık üzerinde olumlu etki yaptığı kanıtlanmış, temeli patentli bir moleküle dayanan ve daha önceden benzeri olmayan yeni ilaçlar için kullanılan uluslararası bir terimdir.

Orijinal ilaçlar, dünyanın birçok ülkesinde güçlü yasalarla, patent ve veri koruma hakları şemsiyesi altında belli bir süre boyunca korunurlar. Bu süre içinde, başka bir ilaç şirketinin, bu ilacın benzerini üretmesine izin verilmez. Böylece orijinal ilaç üreticileri Ar-Ge yatırımlarını karşılayabilmekte ve yeni araştırmalar için kaynak yaratabilmektedirler. Orijinal ilacın yasal koruma süresinin dolması ile birlikte, ilaç şirketleri, orijinal ilacın benzerlerini piyasaya sürebilirler. Bu ilaçlar, "jenerik/eşdeğer ilaç" olarak adlandırılır. Eşdeğer ilaçları üreten firmaların, bu ilaçları piyasaya sürebilmeleri için bazı kurallara uymaları zorunludur:

- Eşdeğer ilaç, orijinal ilaçla aynı etken maddeyi, aynı miktarda içermelidir.
- Aynı formülasyonda ve farmasötik şekilde olmalıdır.
- Orijinal ilaçla biyoeşdeğer olduğunun kanıtlanmış olması gerekir.

Bu özellikleriyle, eşdeğer ilaç, orijinal ilaçla aynı kalite, etkinlik ve güvenilirliğe sahiptir. Araştırma harcaması orijinal ilaçtan düşük olduğu için daha ekonomiktir.

İlaç sektörünün, insanın yaşam kalitesini artırabilmesi için hem orijinal ilaçlara hem de eşdeğer ilaçlara ihtiyacı vardır. Türkiye'de orijinal ürün geliştiren tesis bulunmamakta sadece eşdeğer ürünler geliştirilip üretilmektedir. Kuruluşumuzun faaliyet alanı da eşdeğer ilaç üretimi ve pazarlamasıdır.

Bir eşdeğer ilacın üretiminden satışa sunulmasına kadar geçen tüm evreler referans ürünlerle aynıdır. Tek farkı, daha önce referans ilaç üreticileri tarafından canlılar üzerinde yapılmış klinik ve klinik öncesi çalışmaların tekrarlanmamasıdır.

Eşdeğer ilaçlarda, sağlık otoritelerinin gerekli gördüğü tüm inceleme ve araştırmalar yapılmakta, hasta tedavisinde referans ürünle aynı tedaviyi sağladığı bilimsel çalışmalarla (biyoeşdeğerlik) kanıtlanmaktadır.

Ruhsatlandırma Gereklilikleri	Referans	Eşdeğer
Firma genel bilgisi	√	√
Ürün özellikleri (Prospektüs, etiket, ambalaj)	√	√
Uzman raporu	√	√
İlacın bileşimi	√	√
İyi Üretim Uygulamaları (GMP)	√	√
Başlangıç malzemelerinin kontrolü	√	√
Bitmiş ürün kontrolü	√	√
Stabilite testleri (Etkin madde ve bitmiş ürün)	√	√
Eşdeğer ürünün referans ürünle karşılaştırılması	---	√
Ön klinik çalışmalar	√	---
Klinik çalışmalar	√	---
Biyoeşdeğerlik	√	√

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi orijinal ilaç ve eşdeğer ilaç arasındaki fark, ön klinik ve klinik çalışmaların eşdeğer ürünlerin üretimi sürecinde uygulanmıyor olmasıdır. Eşdeğer ilaçlar referans ilaçlar kadar güvenlidir. Eşdeğer ilaçlar, referans ilaçlarla aynı etkin maddeyi içerir ve aynı farmakolojik etkiye sahiptir. Biyoeşdeğerliğini kanıtlamış bir eşdeğer ilacın referansı ile yararı ve riskleri aynıdır.

Üretim Tesislerimiz

Merkezi Maslak Genel Müdürlük Binası olan Bilim İlaç, üretimini iki ayrı tesiste gerçekleştirmektedir.

İngiltere Sağlık Bakanlığı onaylı Bilim Gebze, Türkiye'nin en büyük, en yeni ve çevreye en duyarlı ilaç üretim tesisidir. Gebze Organize Sanayi Bölgesi'ndeki 60 bin metrekarelik arazide, 51 bin 500 metrekare kapalı alanıyla, üretim formlarına göre Türkiye'deki en büyük ilaç üretim tesisi olan Bilim Gebze, 120 milyon Euro'ya mal olmuştur. Yılda 250 milyon kutu üretim kapasitesi ile Türk ilaç sektörünün %17'sini üretecek güce sahip Türkiye'nin en büyük ilaç üretim tesisi Bilim Gebze, Avrupa'nın da en büyük tesisleri arasında olup, Amerika Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) standartlarına göre tasarlanmış ve inşa edilmiştir. Çağdaş teknolojiye sahip laboratuvar ekipmanları, laboratuvar bilgi otomasyonu, FDA standartlarında Ar-Ge pilot üretim tesisidir. İngiltere Sağlık Bakanlığı otoritesi MHRA (2009), Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı (2009), Uluslar arası Kızılhaç Heyetinden (ICRC) (2009) GMP sertifikası alan Gebze tesisi, Pfizer (2009), Sanofi Aventis (2008), Actavis (2008) ve UCB (2008) gibi uluslararası ilaç firmalarının GMP denetimleri sonucunda da uygunluk almıştır.

Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde 1998 yılından itibaren faaliyette olan, Almanya Sağlık Bakanlığı onaylı Bilim Çerkezköy, Türkiye'nin en önemli penisilin üretim tesislerinden biridir. "Çerkezköy Betalaktamik" üretim tesisi yılda yaklaşık 45 milyon kutu/yıl penisilin grubu üretim kapasitesine sahiptir. Tesis 28.908 m² arazi üzerinde 9.200 m²'lik kapalı alanda faaliyet göstermektedir. Alman Sağlık Bakanlığı (2006), Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı (2008), Hollanda İlaç İdaresi (2009) gibi yabancı ülke resmi otoriteleri ile uluslararası Kızılhaç Heyeti (ICRC) (2009), Pfizer (2010), Sanofi Aventis (2010), Sandoz (2008), Actavis (2007) gibi uluslar arası kuruluşlardan da GMP onayları almıştır.

Bilim İlaç Ar-Ge Merkezi; 4.500 metrekare laboratuvar alanına sahip Türk ilaç sektörünün en büyük Ar-Ge merkezlerinden biri... Çağdaş teknolojiye sahip laboratuvar gücüyle toplam 4.500 metrekarelik Ar-Ge Merkezi'nde teknolojik ve hassas laboratuvar ekipmanları, laboratuvar bilgi otomasyonu, FDA standartlarında Ar-Ge pilot üretim tesisi ile çalışmalarını sürdürmektedir. 15 milyon dolarlık yatırımla kurulan Ar-Ge Merkezi, Türkiye'nin ilaçta en büyük Ar-Ge laboratuvarlarından birine sahiptir. 110 bilim insanının çalıştığı merkezde patenti biten orijinal ilaçların eşdeğerleri piyasaya sunulmak üzere hazırlanmaktadır. Ar-Ge Merkezi, ileri teknolojiye sahip 220 adet makine ve ekipmanla donatılmıştır.

Tam otomatik depo sistemi ile ilaç sektöründe rakipsiz... Bilim Gebze'de yer alan Tam Otomatik Depo Yönetim Sistemi, 11.400 palet kapasiteli, 38 metre yüksekliğinde tam otomatik depo, Türkiye'nin bu teknoloji ile çalışan en yüksek deposudur. Tüm paletler tam otomatik robot, vinç ve konveyörler ile yönetilmektedir. Tam Otomatik İnsansız Depo Yönetim Sistemi ile verimlilik ve hız artışı sağlanmış; GMP gereği malzeme karışma riskinin önlenmesi ve konvansiyonel depolarda sık rastlanan iş kazalarının yok edilmesi hedeflenmiştir.

YÖNETİM ANLAYIŞIMIZ

Vizyonumuz

2014 yılı sonuna kadar;

- Türk ilaç pazarında ilk 2 firma arasında yer almak
- En fazla ihracat yapan yerli ilaç üreticisi olmak

Misyonumuz

Bilim İlaç, insan sağlığını korumayı ve tedaviyi sağlayan ilaçları geliştirir, modern ve ileri teknolojiye sahip tesislerinde uluslararası standartlara uygun olarak üretir.

İç ve dış pazarlarda ilaçlarının tanıtımını ve pazarlamasını müşteri odaklı bir yaklaşımla gerçekleştirerek bulunabilirliğinin ve müşteri memnuniyetinin en üst seviyede tutulmasını sağlar.

İnsana ve insan sağlığına değer veren, kaliteyi yaşam felsefesi olarak benimseyen köklü bir kuruluş olmanın getirdiği tecrübesi, geliştirerek sürdürdüğü işbirlikleri ve değişime olan bağlılığı ile verimli, kârlı ve sürdürülebilir bir şekilde büyür.

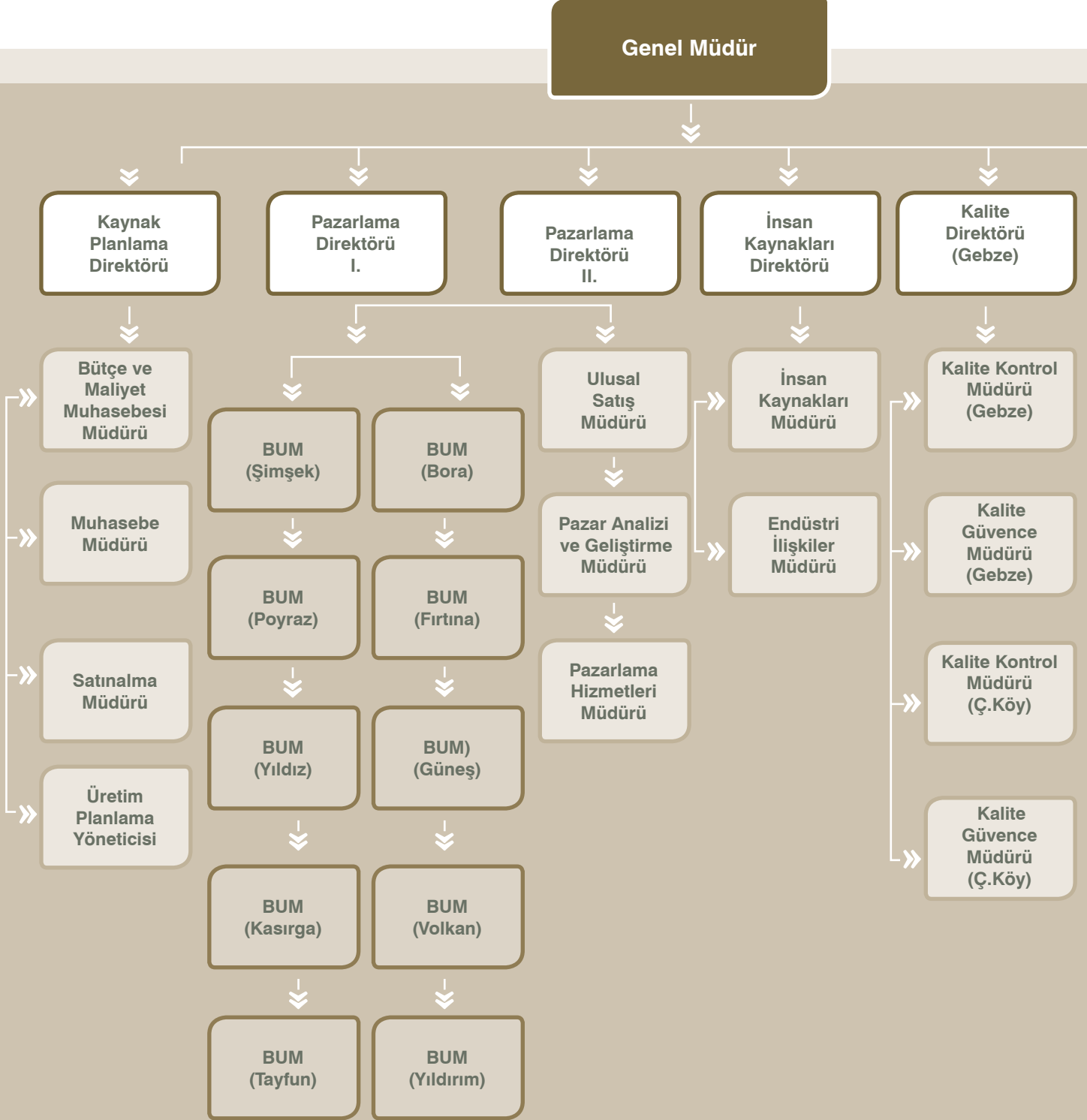
Yetkin çalışanların rekabette itici güç olacağına bilincinde olarak uygulanan yenilikçi insan kaynakları sistemleri ve öğrenen organizasyon kültürü ile çalışan bağlılığının ve memnuniyetinin en üst seviyeye yükselmesini sağlar.

Sürdürülebilirlik bilinci içeride ve dışarıda insana değer verir, çevreyi ve doğal kaynakları korur, etik değerlere önem verir, toplumun sosyal ve ekonomik gelişimine katkıda bulunur.

Değerlerimiz

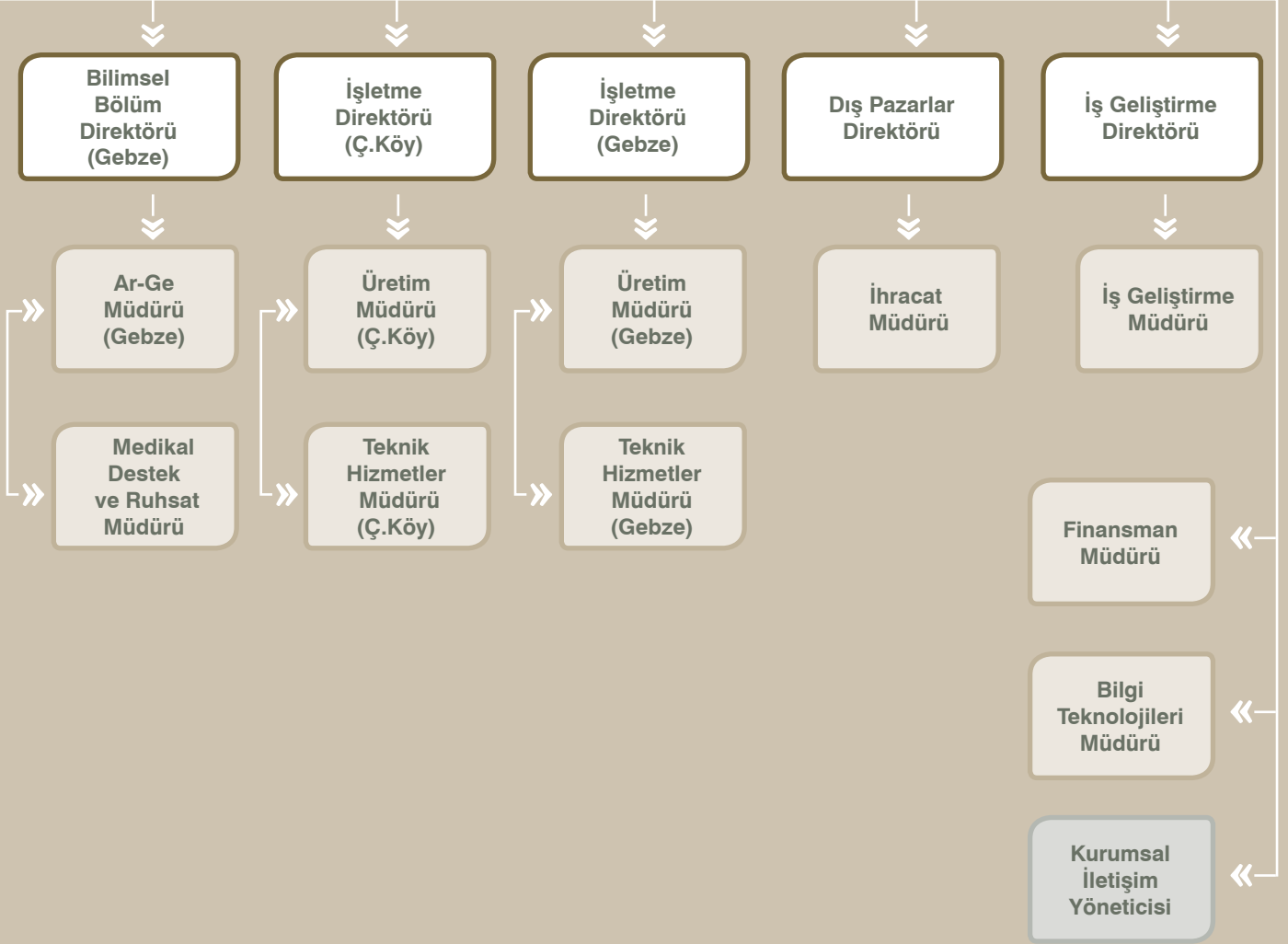
- İnsan mutluluğu
- Gelecek nesillere saygı
- Etik ilkeli yönetim
- Değişim
- Başarma tutkusu

Kurumsal Profil

Organizasyon Yapımız

Bilim İlaç iş süreçleriyle entegre olan organizasyon yapısı şirket hedeflerini destekleyecek şekilde yalın ve matris bir yapıda tasarlanmıştır. Her yıl yeniden gözden geçirilen organizasyon yapısında, organizasyonun karar süreçlerinin daha etkin yönetilebilmesi için ayrıca yetki ve sorumluluklar belirlenmiş, raporlama sistemi ve kariyer gelişimine esneklik tanıyan görevler 6 kademe ile sınırlandırılmıştır.

Kurumsal Profil

Yönetim Kurulumuz

Bilim İlaç A.Ş.'nin hisselerinin %97'den fazlasının sahibi olan Bilfar Holding, kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde yönetim kurulunu oluşturmakta ve üyeler arasında görev dağılımını gerçekleştirmektedir. Bilfar Holding Yönetim Kurulu bağlı şirketler üzerinde yönetsel yönlendirmede bulunmaktadır.

Bilfar Holding Yönetim Kurulu üyelerinden 4'ü bağımsız üyedir. Dört bağımsız üyenin icra görevi olmayan üye sayısı 3'tür.

En yüksek yönetim organı başkanının kurum içinde icra görevi bulunmamaktadır. İcranın başında bulunan kişi Genel Müdür'dür.

Hissedarlar en yüksek yönetim organına tavsiyede bulunabilirler fakat talimat verme yetkileri yoktur.

Bilim İlaç'ın en büyük hissedarı olan Bilfar Holding, beklenti ve önerilerini Bilim İlaç yönetimine yönetim kurulu toplantılarında doğrudan aktarmakta, sonuçların değerlendirilmesi bu ortamda yapılmaktadır. Hissedar ve diğer paydaş beklentilerinin alınmasına ilişkin yöntem ve mekanizmalar "Stratejik Plan (SP) ve Yıllık Plan ve Bütçe (YPB) Yaklaşımında" ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

Kuruluşumuzda tanımlanmış olan tüm performans göstergeleri "Değerlendirme, Gözden Geçirme ve İyileştirme Yaklaşımı" doğrultusunda izlenir ve değerlendirilir. En yüksek yönetim organının başarısı, ana iş hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ve stratejilerin başarı ölçüsünü gösteren "Stratejilerin Gerçekleşme Oranına ilişkin Performans Göstergesi" ile izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Ana iş hedeflerinin performans göstergeleri tüm üst süreçlerin (Sürdürülebilirlik Yönetimi süreci dâhil) temel performans göstergelerinin bir sonucu olduğu için en üst yönetim organı özellikle ekonomik, çevresel ve sosyal

performansla ilgili kendi performansını da değerlendirmiş olmaktadır.

Stratejilerin gerçekleşme oranı:

- 2007 %100,52
- 2008 %99,55
- 2009 %99,10

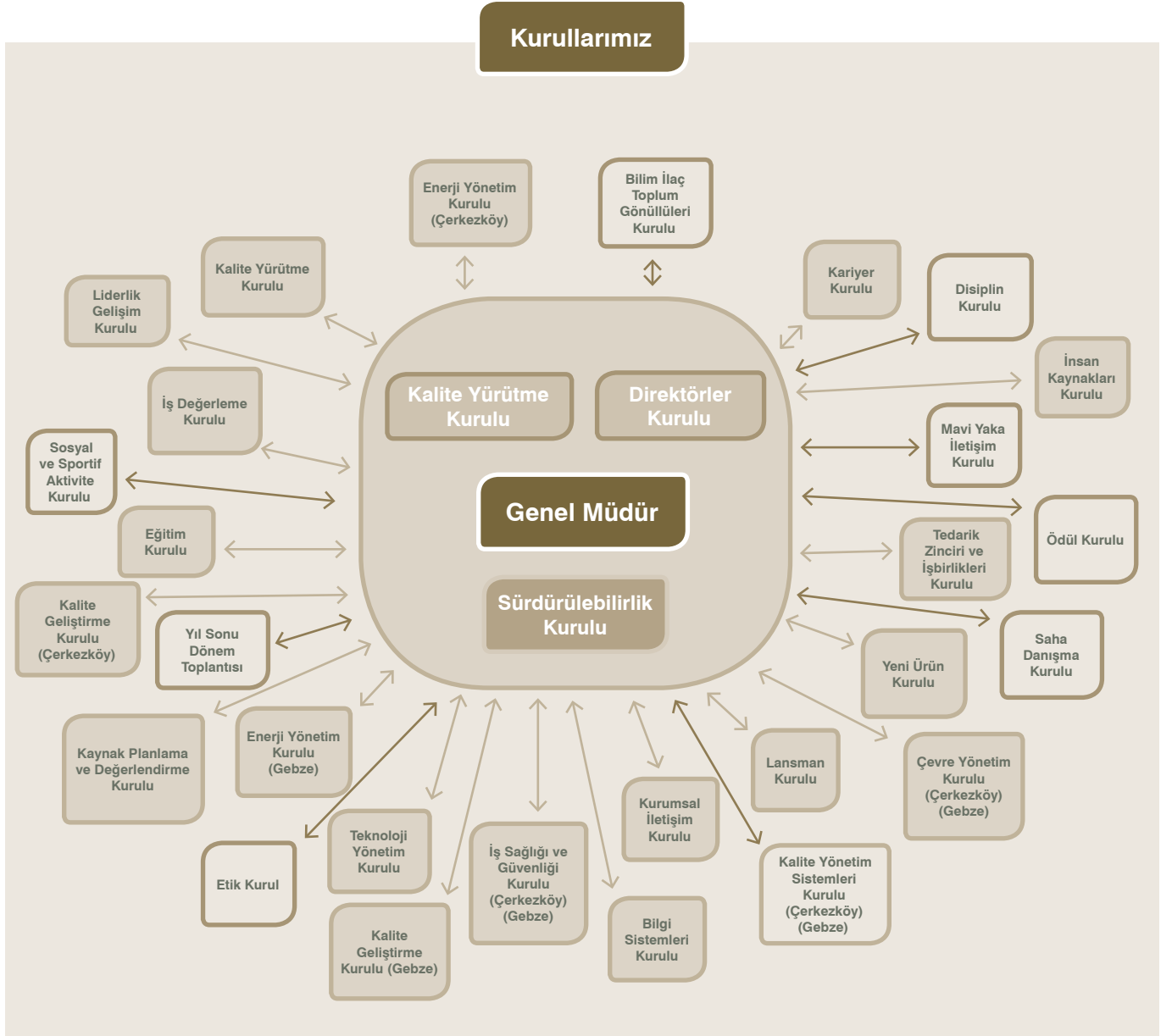
Raporlama döneminde şirketin büyüklük, yapı ve mülkiyeti ile ilgili önemli değişiklik olmamıştır.

Kurullarımız

Katılımı artırmak stratejimiz doğrultusunda, kuruluşumuzda birçok önemli uygulamanın çıkış noktası olan kurullarımız mevcuttur. Kurullarımız aracılığıyla çalışanların yönetsel kararların bir parçası olması ve ekip çalışmasının desteklenmesi mümkün olmaktadır.

Çalışanların orta ve uzun vadeli beklentilerinin ve yaratıcı ve yenilikçi fikirlerin görüşüldüğü kurullarımız, kurul başkanları tarafından 3 ayda 1 Kalite Yürütme Kurulu toplantılarında değerlendirilir. Her bir kurulun üst yönetimde görev alan bir sponsoru bulunmaktadır. Kurullarda oluşturulan stratejik kararlar, sponsorlar aracılığıyla Direktörler Kurulu'nun gündemine alınmaktadır.

Çalışanlarımızın katılımlarının cesaretlendirilmesi, desteklenmesi ve özendirilmesi amacıyla ekip üyeleri sayısında her yıl artış gerçekleştirilmekte ve ekip üyelerinde değişiklikler yapılmaktadır. Kuruluşumuzda 2010 yılı itibarıyla 32 farklı kurul bulunmaktadır.

Kurumsal Profil

Kalite Yönetimimiz

Bilim İlaç, “insanı, kaliteyi ve geleceği” en önemli unsurlar olarak görmekte, önemsemekte ve kullanıma sunduğu ilaçların;

- Tanımlanmış kalitede olması,
- Güvenli kullanılması,
- Beklenen etkililiği göstermesi

için gereken tüm önlemleri almaktadır. Yönetimimiz ve tüm çalışanlarımız insan sağlığına hizmet sorumluluğu ve bilinciyle bu hedeflere ulaşılmasını sağlamaktadır.

Kurumumuzda uygulanmakta olan kalite sistemi, uluslararası standartlardadır ve güncel yönetmelik ve kılavuzları (GMP-İyi İmalat Uygulamaları, GLP-İyi Laboratuvar Uygulamaları, GCP-İyi Klinik Uygulamaları vb. güncel kuralları) ve ayrıca çağdaş Kalite Yönetim Sistemi (ISO 9001) prensiplerini temel almıştır.

Kalite Yönetim Sistemimizin temel unsurları, şirketimiz tarafından yayımlanan “Kalite Politikası” ile açıklanmıştır.

Ayrıca, çağdaş kalite yaklaşımının ve müşteri odaklılığının bir sonucu olarak çevreye, sağlığa ve sürekli gelişmeye verdiği önem gereği kurumumuz;

- Toplam Kalite anlayışı çerçevesinde EFQM (Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı) Mükemmellik Modeli’ni 1998 yılından itibaren uygulamaktadır.
- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi’ni 2004 yılından itibaren uygulamaktadır.
- ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi standartlarını 2004 yılından itibaren uygulamaktadır.
- OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi standartlarını 2004 yılından itibaren uygulamaktadır.

Kurumumuzda uygulanan tüm Kalite ve Yönetim Sistemleri, düzenli olarak denetlenmekte ve gözden geçirilmekte; bu yolla sistemlerin yeterliliği, uygunluğu ve etkililiği değerlendirilerek sürekli olarak iyileştirilmektedir.

Bilim İlaç, “Kalite Sistemi” güvencesi altında imal ederek sunduğu kaliteli ürünleriyle, tüm müşterilerinin beklentilerini karşılamak için çalışmaktadır.

> Kalite Politikamız

EFQM Mükemmellik Modeli yaklaşımını benimser, bu doğrultuda yaklaşımları ve hedefleri ortaya koyar, yaygınlaştırır, sürekli gözden geçirerek iyileştirir ve mükemmellik yolculuğumuzu kararlı bir şekilde sürdürürüz.

Müşteri odaklı süreç yaklaşımımızın ve sürekli iyileştirme prensibimizin gereği olarak ISO 9001 Kalite yönetim, ISO 14001 Çevre yönetim ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği yönetim sistemlerini kullanırız.

Sektörümüz gereği, ürünlerin geliştirilmesi, üretilmesi ve sunulması ile ilgili tüm Sağlık Bakanlığı yasa ve yönetmelikleri ve yürürlükte olan güncel GMP (İyi Üretim Uygulamaları) kurallarına sürekli olarak uygunluğunu sağlarız.

Ürünlerimizi, kullanım amacı ve ruhsat mecburiyetlerine uygun, güvenilir, kalite ve etkililik açısından risk oluşturmayacak şekilde üretmek amacıyla Kalite Güvence Sistemleri’ni uygular ve sistemimizi sürekli iyileştiririz. Bu hedefe ulaşılmasını bir yönetim sorumluluğu olarak kabul eder, tüm çalışanlarımızın ve tedarikçilerimizin sisteme katılımını sağlarız.

Müşterilerimizi tatmin etmek için beklentilerini doğru anlar, bu beklentileri aşmak için çabalar ve kendilerini değerli hissetmelerini sağlarız.

Kalite Politikamızın tüm çalışanlarımıza benimsetilmesi ve Kalite Sistemimizle ilgili kavram ve prensiplerin iyi anlaşılması için sürekli ve planlı eğitim yaparız.

Mükemmellik Yolculuğumuz

İnsan sağlığını doğrudan ilgilendiren zor ve hassas bir sektörün içinde bulunmaktayız. Ürün kalitesi her şeyin önündedir... Bilim İlaç olarak bütün bunların bilincinde olarak, kuruluşumuzdan bu yana kaliteyi hep ön planda tutmuş ve bir yaşam felsefesi olarak benimsemiş bulunmaktayız.

Başarılı kuruluşlar, paydaşları (hissedarlar, çalışanlar, müşteriler, tedarikçiler ve toplum) için olağanüstü sonuçlar yaratma ve bunları sürdürme becerisine sahip olanlardır. Ancak giderek artan küresel rekabetin, hızlı teknolojik gelişmelerin, sürekli olarak değişen iş süreçlerinin, ekonomik ve sosyal atmosferdeki ve müşteri kitlelerindeki hızlı değişimlerin söz konusu olduğu bir dünyada, bu sonuçları sürdürebilmek daha da zor bir hale gelmiştir.

Toplam Kalite Yönetimi uygulamasına başlangıcımız da buna yönelik bir soru ile gerçekleşmiştir: “Değişimlerin bu denli süratli yaşandığı bir dünyada mevcut iş yapma alışkanlıklarımızla varlığımızı sürdürebilir miyiz?”

Bu değişime ayak uydurabilmek için bir seferberlik başlattık. Tüm paydaşlarımızı ve toplumu mutlu edecek sonuçlar almak ve sektörümüzde kalite yolculuğunda öncülük yapmak için 1998

yılında EFQM (European Foundation for Quality Management-Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı) Mükemmellik Modeli'ni benimsedik ve o yıldan bu yana da çalışmalarımızı model kapsamında sürdürüyoruz.

Hayata geçirilen başarılı çalışmalar neticesinde Bilim İlaç, 2004 yılında EFQM Mükemmellikte Yetkinlik Onayı'na, 2006 yılında TÜSİAD-KalDer tarafından verilen "Ulusal Kalite Büyük Ödülü"ne ve 2010 yılında verilen TÜSİAD-KalDer "Mükemmellikte Süreklilik Ödülü"ne Bilim İlaç layık görülmüştür. Bu ödüller Türk ilaç sektöründe alınan ilk ve tek ödül olma özelliğini taşımaktadır.

Bilim İlaç, EFQM-European Foundation for Quality Management (Avrupa Kalite Yönetim Vakfı) tarafından verilen Avrupa Kalite Ödülü'ne 2009 yılında başvurmuş; bugüne kadar hiçbir ilaç şirketinin almadığı **EFQM Avrupa Kalite Ödülü Finalistleri arasında yer almıştır.**

Bilim İlaç, insan sağlığını doğrudan ilgilendiren hassas bir sektörün içerisinde hem kaliteyi ön planda tutmakta hem de gelecek nesillere saygıyı bir şirket değeri olarak benimsemektedir.

Bilim İlaç 2006 Yılında Ulusal Kalite Büyük Ödülü'nü Aldı. 3 Yıl Sonra Kaliteden Ödün Vermediğini Kanıtladı

TÜSİAD ve KalDer (Türkiye Kalite Derneği) tarafından düzenlenen 19. Ulusal Kalite Kongresi'nde Bilim İlaç, Mükemmellik Modeli çalışmalarının en prestijli ödülü olan "Mükemmellikte Süreklilik Ödülü"nü aldı.

Mükemmellik kültürünü yaşam biçimine dönüştürerek, ülkemizin rekabet gücünün ve refah düzeyinin yükseltilmesine katkıda bulunma misyonunu benimseyen KalDer ve TÜSİAD'ın düzenlediği 19. Ulusal Kalite Kongresi İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleşti. Kongrenin son gününde gerçekleşen ödül töreninde Bilim İlaç, sektöründe bir ilke imza atarak Mükemmellik Modeli çalışmalarının en prestijli ödülü olan "Mükemmellikte Süreklilik Ödülü" ne layık görüldü.

Çalışanları Dâhil Etmek...

Uygulamakta olduğumuz EFQM Mükemmellik Modeli, Bilim İlaç'ta kurum kültürünün gelişmesi için her çalışmamızın sahip olması gereken temel yetkinliklerden biri olarak kabul edilmektedir. Bu sebeple eğitim planlarımız içinde yer alarak; işe

girişten kısa bir süre sonra her çalışanın alması gereken Standart Mesleki Gelişim Programı olarak kabul edilmiştir. Eğitim planları içinde yaratılan bu öğrenme ortamları dışında yıllık iletişim ve katılım planı kapsamında da modelle ilgili yaklaşımların hangi ortamda, ne zaman ve kim tarafından çalışanlarla paylaşılacağı belirlenmiştir.

EFQM Mükemmellik Modeli'ne bağlı yönetim yaklaşımımızın tüm çalışanlarımızın katılımıyla geliştirilmesi için de gerek bireysel gerek ise ekip bazında katılımlarının cesaretlendirilmesi, özendirilmesi ve desteklenmesi "iletişim ve katılım etkinlikleri" ile gerçekleştirilmekte, "Çalışanların katılımlarını artırmak" stratejisi altındaki faaliyetlerle de tüm yıl boyunca Grup yönetilmektedir. Her seviyedeki çalışan temsilcilerinin kurullarda yer alması, Bireysel Öneri Sistemi, Kalite İyileştirme Projesi ve Kalite Çemberi çalışmaları buna örnek olarak gösterilebilir.

Müşterilerimiz ve EFQM Mükemmellik Modeli

EFQM Mükemmellik Modeli'nin temeli, paydaşların beklenti ve gereksinimlerini belirlemek ve süreçlerini bunları karşılamak üzere kurgulamaktır. Müşterilerimiz de paydaşlarımız arasında önemli bir yer aldığı için stratejilerimizde doğrudan ve önemli yeri bulunmaktadır. Müşterilerimizin beklenti ve gereksinimlerini aldığımız Memnuniyet Anketi, Fokus Grup Çalışmaları, Danışma Kurulları gibi birçok aracımız bulunmaktadır; ancak belki de bunlardan çok daha önemlisi Tıbbi Tanıtım Sorumlularımız tarafından gerçekleştirilen hekim ve eczacı ziyaretleridir. Tüm bu araçlarla alınan geri bildirimler, kuruluşumuzun Stratejik Planı'na doğrudan yansımakta ve belirleyici olmaktadır. Stratejik Planımızda yer alan faaliyetlerle de müşterilerimize, onların beklentilerine paralel ürün ve hizmetler sunmaktayız.

2001 yılından beri Müşteri Memnuniyeti Anketi uygulamaktayız. Mükemmellik Modeli'ne uygun yaklaşım ve uygulamalarımızla 2009 yılında ulaştığımız memnuniyet düzeyi %96'nın üzerine çıkmıştır. Ulaştığımız bu memnuniyet düzeyi, modelin katkısı açısından önemli bir göstergedir.

Tedarikçilerimiz ve EFQM Mükemmellik Modeli

Tedarik ve işbirliği politikamızın temelinde "müşterilere ve diğer paydaşlarımıza artan değer yaratmak amacıyla, karşılıklı başarıyı güvence altına alarak çeşitli kuruluşlarla süreklilik arz eden güven verici ilişkiler kurar ve geliştiririz" yaklaşımı vardır. Bu yaklaşım çerçevesinde tedarikçilerin seçimi aşamasında gerekli yetkinlik kriterleri, çalışmaya başladıktan sonra değerlendirilmeleri, performanslarını artırmaya yönelik geliştirilmeleri ve uzun süreli işbirliği oluşturmak için yönetmeliklerimizde tanımlanmış pek çok uygulamalar vardır. Tedarikçilerle kültürel uyumun sağlanması için gerçekleştirdiğimiz "İş Ortakları Zirvesi"nde misyon, vizyon, kurumsal değerlerimiz ile stratejilerimiz paylaşılmakta belirli konularda fokus grup çalışmaları yapılmaktadır. Yine cGMP (current Good Manufacturing Practices-İyi Üretim Uygulamaları) ve EYS (Entegre Yönetim Sistemi) uyumunun etkinliğini artırmak için planlı tedarikçi denetimleri yapılmakta ve bu konularda tedarikçilerimize eğitim programları gerçekleştirilmektedir. Değerlendirme onurlandırma sistematiğimiz doğrultusunda

İtibar Elçisi Kimdir?

Bulunduğu iş çevresi ve sosyal çevrede kurumun itibarını yükselten, bireysel itibarına da duyarlı kişi. Toplum ve kurumda kabul görmüş tüm etik değerlerin, çalıştığı kurum adına paydaşlar kapsamında temsilcisi. Çalıştığı şirketi ve şirket çalışanlarını, şirket ilke ve hedefleri paralelinde temsil edebilen ve bu alanda yapılacak tüm iyileştirme ve yenileşme çalışmalarına bilgi ve deneyimiyle katkıda bulunabilen, kurumun sözcüsü olan kişi itibar elçisidir.

Kat Kat Değer Kat

İtibar çalışmaları kapsamında;

Bilim İlaç'ın tüm çalışanlarının kurum itibarı konusundaki farkındalıklarını artırmaya yönelik bir platform olan Kat Kat Değer Kat bünyesinde "Kat Kat Değer Kat" İtibar Proje Yarışması oluşturulmuş ve uygulanmaya başlamıştır.

Amaç;

- Çalışanların ve Bilim İlaç'ın itibarına katkı sağlamak,
- Çalışanlarda bireysel itibar ve kurumsal itibar konularında bilinç yaratmak ve itibarın yönetilebileceğini fark etmelerini sağlamak,
- Her bir çalışanı kurum itibarının önemi ve kendilerinden bu konuda beklenenlerle ilgili bilgi sahibi yapmak ve duyarlılığını artırmak,
- Tüm çalışanların birer İtibar Elçisi olmasını sağlamak.
- Sonuç değil; süreç odaklı bir yapıya sahip olan kurum itibarı yönetiminde çalışanların görüşlerinden yola çıkarak, sürdürülebilir projelere imza atmak.

Kadriye ÖZÇELİK

İtibar Elçisi

Kalite Kontrol Müdürü

Bilim İlaç'ta 14 Aralık 1993 tarihinde Kalite Kontrol Yöneticisi olarak kariyerim başladı. Bilim İlaç'ı tanıyıp, Bilim İlaç'ın beklentilerini karşılamayı hedefledikten sonra yani Bilim İlaç'ta çalışıyor olmakla birlikte aslında itibar elçisi olduğumu düşünüyorum. İtibar Elçileri Platformu 2007 yılında oluşturulduğundan beri unvanıma İtibar Elçiliği de eklenmiş oldu.

İnsan; güvendiği, çalışmaktan onur duyduğu bir şirkette görev almak ister. Çalıştığı şirketin itibarının korumasında ve de daha da iyileşmesinde rol aldığında kendini bu büyük ailenin bir bireyi sayar ve böyle bir şirkette çalışmaktan gurur duyar.

Türkiye'de ilaç sektöründe ilk sıralarda yer alan öncü bir firmanın önemli bir karesinde görev aldığımın ve sorumluluklarımın farkındayım. Aynı zamanda şirket içi ve sektörde görevimin gerektirdiği şekilde şirketimin misyonuna ve etik ilkelerine uygun hareket etmem gerektiğinin farkındayım. Kişisel davranışların bireylerin itibarı kadar şirket itibarını da çok etkilediğinin bilincinde olup; çalışma politikalarımı tüm iç ve dış müşterilerle şirket itibarını artıracak şekilde oluşturmaktayım.

Gün içinde hepimiz çok yoğun tempoda çalışıyoruz. Zaman hiçbir işe yetmiyor, bu yoğun tempo ve de zaman kısıtı artık çağımızda öncelikle hızlı hareket eden, doğru karar veren kazançlı ve başarılı kılmakta... Bu şekilde olan ortamlarda tüm davranışlarımız riskleri de barındırmakta. Her zaman her yapılan

iş, davranış ve sonucundaki algının ne olabileceğini düşünmek ve ona göre hareket etmek gerektiğini düşünüyorum. Farkındalık önemli, yapılan işleri yaşayarak yapmak gerektiğine inanıyorum. Bu nedenle itibarımızı etkileyen tüm konuları içselleştirmek ve hayat felsefemiz olmasını sağlamak ile risklerin minimize olacağına inanıyorum.

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunu olmam sebebi ile üniversitede ders aldığım öğretim görevlilerinden biri, ilaç üretimi ve kontrolü ile ilgili bir eğitim programı yapmayı hedeflediklerini ve ilk olarak da Bilim İlaç'ta bu programa başlamak istediklerini, bu konuda Bilim İlaç'ın yaklaşımı hakkındaki görüşlerimizi iletmemizi rica etti.

Değerlendirmemiz sonucunda sosyal sorumluluk kimliğimiz ve kurumsal sorumluluğumuza uygun olmasından dolayı bu programda yer aldık.

Üniversiteden öğretim görevlileri ve mezun olduktan sonra ilaç firmasında çalışmayı hedefleyen 6 kişilik öğrenci grubu ile beraber Bilim İlaç'ta bir günlük bir eğitim planladık.

Bu eğitimde Bilim İlaç'ın tanıtımı, GMP ve endüstrideki uygulamalar, personel yetkinliğimiz, teknolojik seviyemiz, yenilikçi yaklaşımımız, eczacılık fakültesi mezunu adayların sektördeki istihdamı vb. pek çok konuda yaptığımız başarılı eğitimde, öğretim görevlilerinin ve de öğrencilerin ilaç sektörüne olan ilgileri ve de Bilim İlaç hakkındaki bilgi seviyeleri arttı.

Beni bu mesleğe hazırlayan İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ndeki bilim insanlarının; öğrencilerinden birini Bilim İlaç'ta Kalite Kontrol Müdürü olarak görmelerinin onlar için gurur kaynağı olduğunu düşünüyorum.

Kurumsal Profil

Oktay SELÇUK

İtibar Elçisi

Bölge Koordinasyon Müdürü-İstanbul

Bireysel ve kurumsal itibarın öneminin farkında olup, kurum kültürünü içselleştirerek; kurumun itibarını kendi itibarı ile ortak paydada buluşturan, itibar kavramının önemini çevresindekilerle paylaşan ve gerektiğinde uyarılar yapan kişilerdir İtibar Elçileri... Bulunduğu iş ve sosyal çevrede kurumun sözcüsü olan kişidir aynı zamanda...

Vaktimin çoğunu sahada geçiriyorum. Yani şirketin müşteriye bakan yüzü, aynı zamanda birebir temasta olan temsilcilerinden biriyim. Bu yüzden bir yandan Bölge Müdürleri ve Tıbbi Tanıtım Sorumlularımızın itibar yönetimine bakışından direkt sorumluyum, diğer yandan da müşterilerimize karşı kurumumuzun itibarından sorumluyum.

Müşterilerimize kurumumuzun değerlerini doğru yansıtip, aynı zamanda saha çalışmalarında sorumluluğumdaki tüm çalışma arkadaşlarıma itibarın önemi, kazandırdıkları ya da bir günde neler kaybettirecekleri konusunda geribildirim verme sorumluluğunu da üzerimde taşıyorum.

İtibarı yüksek bir şirket öncelikle çalışan bağlılığı ve sürekliliğini güvence altına alır. Bu da doğal olarak verimliliği pozitif yönde etkiler. Kriz ve risk yönetimi alanlarında çalışanlarından

kaynaklanabilecek sorunları minimuma indirger. Kalite ve süreçlerle ilgili teknik aksaklıkları minimize eder. Katılımcılığın gerektirdiği geri bildirim objektif olarak temin edilir. Tüm bunların sonucunda şirketin pazar değeri olumlu olarak etkilenir

Gün içerisinde her zaman karşılaşılabileceğimiz çok basit olayların veya problemlerin geri dönülemez noktalara gidebileceğinin farkında olmamız gerekiyor. Basit bir müşteri şikayetine duyarsız kalmak tasavvur edemeyeceğimiz zararlara yol açabilir. Yine bir hekime bir tedarikçiye ya da eczacımıza sergilediğimiz tavır tüm firmayı bağlayacağı için tahmin edemediğimiz sıkıntılara yol açabilir. Bu yüzden bireysel olarak karşılaşılabileceğimiz en küçük pürüze dahi duyarlı olmak, bu pürüzlerden herhangi bir sıkıntı olmaz mantığıyla problemi yok saymamak genel davranış modelimiz olmalı.

Unutmamalı ki çalışan her birey kendinden olduğu kadar şirketinin de itibarından sorumludur.

İtibar Elçiliği sorumluluğumu dört yıldır taşıyorum. Son bir senede bölgemize yeni başlayan Tıbbi Tanıtım Sorumlusu sayısı oldukça yüksek (bölgenin %33'ü). Sektör tecrübesi az Tıbbi Tanıtım Sorumlularının kurum kültürüne uyumu, aidiyet duygusuna sahip olmaları ve duygusal banka hesaplarını doldurmaları bir yönetici olarak benim sorumluluklarım arasında yer alıyor. Bir yönetici olmanın sorumluluğu dışında aynı zamanda İtibar Elçiliğinin yüklediği misyonla yeni çalışma arkadaşlarımı bilinçlendirmek adına paylaşımlarda bulunmaktayım. Bilinçli birer çalışan olmaları hem Bilim İlaç'ın iş sonuçlarına hem mümessillerin ve dahi Bölge Müdürlerinin kişisel gelişimlerine olumlu katkı sağlar.

Kat Kat Değer Kat'ın Stratejisi

Bilim İlaç olarak, itibarın çalışanlarımızca içselleştirilmesi açısından bir araç olarak gördüğümüz "Kat Kat Değer Kat"ı, çalışanlarımızın kurum itibarını artırmaya yönelik fikirlerini ve projelerini paylaşabilecekleri, seslerini duyurabilecekleri bir platform olarak tasarladık.

Şirketimizin kurumsal değerlerinin itibarın omurgası olduğundan yola çıkarak bütün proje başvurularının değerlerimizle ilişkilendirilmesini değerlendirmenin ana ögesi olarak belirledik.

Bu nedenle, bu projeyi kurum içi iletişimi stratejik olarak yönetmenin en önemli aracı olarak gördük.

Kat Kat Değer Kat'ın Ödülü

Jüri üyelerini paydaşlar tarafından oluşturduk. Bilim İlaç kurum itibarını artırmaya yönelik en "iyi" projeleri sunan proje sahiplerine "nesillerce kalıcı" bir ödül vaat ettik. Ödülü, kurumsal sorumluluk içerikli olarak kurguladık.

Dereceye giren ilk üç ve Jüri Özel Ödülü kazanan projeler için; proje sahiplerinin adına, onların seçtiği birer köy ilköğretim okuluna adlarının verildiği bilgi teknolojileri sınıfları yapıldı. Böylece isimleri ölümsüzleşti. Bilgi teknolojileri sınıflarının malzemelerinin yerleştirilmesi, sınıfların düzeni; Bilim İlaç'ın itibarına kat kat değer katan Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri tarafından yapıldı.

Kat Kat Değer Kat-Dereceye Giren Projeler

Ardahan'a "Hayat Verdiler"

Proje adı:"Doğaya Hayat Ver"

Projenin sahibi: Gebze üretim tesisinden, Hacı Daş, Barış Gündoğdu, Özgür Cavaş, Cemil Çilek, Mesut Bakır ve Sibel Kayaoğlu.

Bilgi Teknolojileri Sınıfı Yapılan Okul: Ardahan-Göle 30 Eylül YİBO İlköğretim Okulu

Hekimler Bilim İçin Yarışacak

Finale kalan Proje: "Türkiye Bilim İçin Yarışıyor"

Projenin sahibi: İzmir Bölgesi Uzman Tıbbi Tanıtım Sorumlusu Seçkin Battal.

Bilgi Teknolojileri Sınıfı Yapılan Okul: İzmir'in Ödemiş ilçesi Konaklı Şehit Er Kamil Alkan İlköğretim Okulu

Küçük Eller Bilim'e uzandı.

Projenin adı:"Bilime Uzanan Küçük Eller"

Projenin sahibi: Antalya Bölgesi'nden Uzman Tıbbi Tanıtım Sorumlusu Hasan Çalışkan

Bilgi Teknolojileri Sınıfı Yapılan Okul: Balıkesir- Bandırma Atatürk İlköğretim Okulu

Hizmeti 'Merkeze' taşıdı.

Projenin adı: "Çağrı Merkezi"

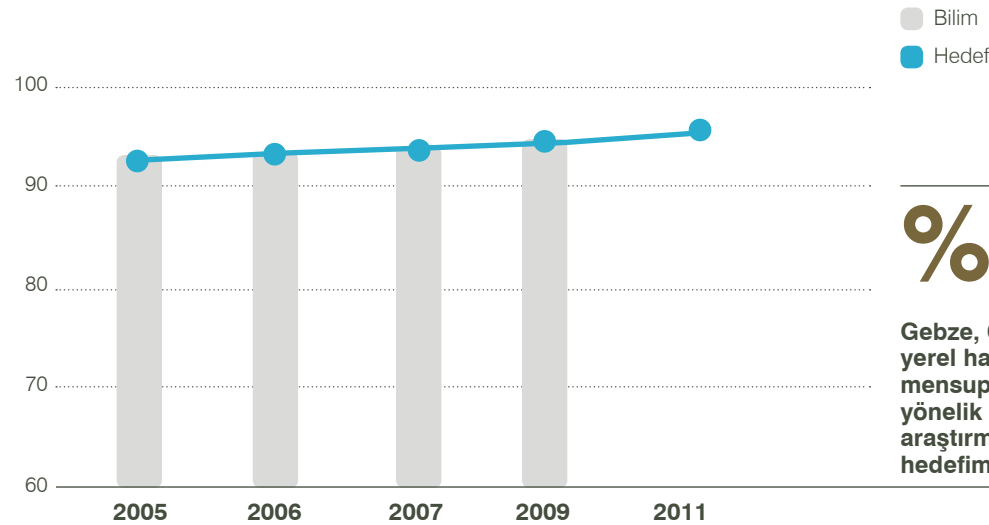
Projenin sahibi: Ankara Bölge Müdürlüğü'nden Özlem İkbal Şenyuva

Bilgi Teknolojileri Sınıfı Yapılan Okul: Şırnak İdil Bener Cordan İlköğretim Okulu'nda

> Kurum İtibarı ve Algı Araştırması

Bağımsız bir araştırma şirketine, Gebze, Çerkezköy ve Maslak'ta yaşayan yerel halk ve komşu firmalar, medya mensupları ve yerel fikir önderlerine yönelik araştırma yaptırmaya başladık. İlk araştırmayı 2003 yılında yaptırarak. İtibar konusundaki algılar çok hızlı değişmediği için bu araştırmayı iki yılda bir tekrarlamaktayız.

ITA Genel Sonuç (%)

%96,50

Gebze, Çerkezköy ve Maslak'ta yaşayan yerel halk ve komşu firmalar, medya mensupları ve yerel fikir önderlerine yönelik kurum itibarı ve toplum algı araştırması yaptırıyoruz. 2011 yılı hedefimiz %96,50 olarak belirlenmiştir.

	2005	2006	2007	2009	2011
Gerçekleşen	93,67	94,28	94,76	95,54	96,50
Hedef	93,50	94,25	94,88	95,45	96,50

Kurumsal Profil

> Etik İlkeli Yönetimimiz

• Bilim İlaç'ta iş yapma anlayışımızı ortaya koyan temel kaynak değerlerimizdir ve **Etik İlkeli Yönetim** en önemli değerlerimizden biridir.

• Etik İlkeli Yönetim yaklaşımımız; uzun yıllar başarılı bir şekilde yürüttüğümüz faaliyetlerimiz sonucunda oluşan kurumsal değerlerimiz ve çalışma prensiplerimiz üzerine kurulmuştur. İş Etiği Kurallarımız, kuruluşumuzu ve çalışanlarımızı korumanın yanı sıra, tüm karar ve faaliyetlerimizde belirleyici olan kanunların, düzenlemelerin ve prosedürlerin ötesinde bizlere yol gösteren bir kılavuz niteliğindedir.

• Kuruluşumuzun paydaşları ve ilişkide olduğu tüm üçüncü şahıslarla arasında kurulan güven ilişkisinin korunması ve daha da güçlendirilmesinde de önemli rol oynayan İş Etiği Kurallarımız; İş Etiği İlkeleri ve Politikaları olmak üzere 2 bölümden oluşmaktadır.

İş Etiği İlkelerimiz; faaliyet gösterdiğimiz her yerde koruyacağımız değerleri, paydaşlarımıza karşı sorumluluklarımızı özetler.

1. DOĞRU VE DÜRÜST OLMAK

2. BİLGİLERİN GİZLİLİĞİNİ SAĞLAMAK

3. ÇIKAR ÇATIŞMASINA GİRMEKTEN KAÇINMAK

4. PAYDAŞLARIMIZA KARŞI SORUMLULUKLARIMIZI YERİNE GETİRMEK

- 4.1 Yasalara Karşı Sorumluluklarımız
- 4.2 Çalışanlarımıza Karşı Sorumluluklarımız
- 4.3 Müşterilerimize Karşı Sorumluluklarımız
- 4.4 Hissedarlarımıza Karşı Sorumluluklarımız
- 4.5 Tedarikçi ve İşbirliklerimize Karşı Sorumluluklarımız
- 4.6 Rakiplerimize Karşı Sorumluluklarımız
- 4.7 Topluma, Çevreye ve İnsanlığa Karşı Sorumluluklarımız
- 4.8 Bilim İlaç A.Ş.'yi temsilden Kaynaklanan Sorumluluklarımız

İş Etiği Politikalarımız; bölümünde ise çalışanlarımızın şirkete karşı sorumluluklarını kapsayan iş yönetim ilkeleri açık bir şekilde tanıtılır.

1. ADİL REKABET KOŞULLARININ OLUŞTURULMASI

2. ŞİRKETLE İLGİLİ SIRLARIN SAKLANMASI

3. ÇIKAR DENGESİNİN GÖZETİLMESİ

- 3.1 Çıkar İlişkisi İçinde Yer Almamak
- 3.2 Görev ve Yetkileri Doğru Kullanmak
- 3.3 Kuruluş Kaynaklarını Doğru Kullanmak
- 3.4 Paydaşlarımız ile Doğru İlişkiler Kurmak
- 3.5 Basınla İlişkilerde Özenli Davranmak
- 3.6 Kuruluşu Doğru Temsil Etmek

4. ÇAĞDAŞ VE ADİL BİR ÇALIŞMA ORTAMININ OLUŞTURULMASI

5. HEDİYE VERME VE KABUL ETME PRENSİPLERİ

- Etik İlkeli Yönetim anlayışımız, kuruluşumuzun Yönetim Kurulu ve Üyeleri dâhil olmak üzere, tüm yöneticilerini ve çalışanlarını kapsar. İş etiği ilkeleri ve politikalarına uygunluğun sağlanmasından tüm yöneticiler sorumludur. Yönetim Kurulu Başkanı tarafından İş Etiği Prosedürünün işleyişini sağlamak üzere Etik Kurul oluşturulur. Çalışanların etik ilkeler ile ilgili gündelik iş yaşamında karşılaştıkları sorunlar, çalışanlar, tedarikçiler, müşteriler tarafından ulaştırılan etik konulu bildirim ve şikayetler, Etik Kurul'da görüşülür. Etik Kurul çalışmalarına temel oluşturacak İş Etiği İlkeleri ve Politikaları; yasalar, toplumsal değerler ve kuruluş değerleri göz önünde bulundurularak aldığı kararları doğrudan Yönetim Kurulu Başkanı'na raporlar. Kararlar Yönetim Kurulu Başkanının onayı ile uygulamaya alınır.
- 2010 yılında Etik İlkeli Yönetim eğitimini tüm çalışanlara uyguladık ve oluşturduğumuz Etik İlkeli Yönetim Kılavuzunu tüm çalışanlarımıza ulaştırdık. Ayrıca Bilimportal ve web sitesinde de tüm paydaşlarımızın ulaşabileceği şekilde yayınladık.

• **2010 yılında uygulanan toplam etik eğitimi saati 4190 olarak gerçekleşmiştir.**

Prof. Dr. Metin ÇAKMAKÇI

Yönetim Kurulu Başkanı
Etik ve İtibar Derneği

TEİD, 7 Mayıs 2010 tarihinde kuruldu ve Bilim İlaç aynı dönemde kurucu kurumsal üyelerimiz arasına katıldı. İlk kurucu üyelerimizden olan Bilim İlaç sadece sektörünün öncü şirketlerinden olması ile değil özellikle etik ve itibar yönetimi konularındaki tecrübesi ile de derneğimize güç kattı ve katmaya devam ediyor.

En basit tanımı ile evrensel doğrular ışığında, hukuken zorunlu olmadığımız halde doğru davranmayı tercih etmemizi sağlayan bilinçtir etik. İtibar ise etik yönetilen bir şirketin sadece pay sahiplerine değil tüm paydaşlarına karşı sorumluluklarını yerine getirdiğinde ve tüm idari fonksiyonlarını hesap verebilir ve şeffaf

idare ettiğinde ortaya çıkan neticedir. İtibar tanınmışlık değildir. İtibarda takdir vardır. Takdir etmek ise bilgi ile olur. Bir şirket hakkında bilgi sahibi ve o şirketin olması gereken ideal konumu ile ilgili yargı sahibi olan bir zümrenin şirket hakkındaki algısıdır itibar. Ölçülmesi ve etkin yönetilmesi gerekir.

Bilim İlaç üretici ve tüketici arasındaki köprünün direkt olmadığı, insan sağlığını ilgilendirdiğinden son derece hassas bir ürünün üreticisi... Ancak ilacın üretimindeki etik hassasiyetin pazarlanmasında daha önemli olduğunu biliyoruz. İlaç sektöründe üretimden tüketime olan zincir uzun ve her halkası güvenle perçinlenmiş. Güven ve itibar hem birbirinden beslenir hem de birbirinin çıktısıdır. O bakımdan bir tek konuya dikkat çekmek bu zincirin diğer halkalarına yeterli değeri vermemek anlamına gelecektir. Bilim İlaç'ın değeri makine parkında değil itibarında saklıdır.

Özellikle itibar yönetimini kurumsal kültürünün bir parçası haline getirmiş olması ve bu kavramı kurumsal risk yönetimi yöntemlerinden biri olarak benimsemesi Bilim İlaç'ı birçok Türk şirketinin önüne geçiriyor.

Sürdürülebilirlik Yönetimimiz

Bilim İlaç olarak sürdürülebilirlik çalışmalarımızın temelini 1998 yılında attık. 1998 yılından itibaren EFQM (European Foundation for Quality Management-Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı) Mükemmellik Modeli'ni uyguluyoruz. Söz konusu çalışmalar ışığında uzun yıllardır ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerimizi ölçüyor ve daha da mükemmeline erişmek üzere iyileştirme planları hazırlıyoruz.

2006 yılı sonundan itibaren itibar yönetimi modelini uygulamaya başladık. Böylece kurumumuzun stratejileri içine "sürdürülebilirlik" konusu girdi. Şirket içindeki tüm bölümleri temsilen karar yetkisi olan kişilerden oluşan ve genel müdür tarafından desteklenen bir Sürdürülebilirlik Kurulumuz var.

Sürdürülebilirlik Kurulumuz, tüm iş stratejilerinin sürdürülebilirlik yaklaşımıyla uyumlu olmasına yönelik stratejik planlar yapıyor; hedefler belirliyor ve uygulamayı izleyip değerlendiriyor. Şirket yönetiminde etkin olan kurul ve direktörlüklerin performans göstergelerine sürdürülebilirlikle bağlantılı göstergeler ekleniyor ve bu konulardaki performans ve gelişmeler kurul tarafından takip ediliyor.

Bir sorumlu vatandaş olan Bilim İlaç için sürdürülebilirlikte öncelikli konular; insan mutluluğu, toplumsal kalkınma ve çevre korumadır. Bu konularda kendimizi geliştirmeye çalışıyor ve başkalarına örnek olabilecek yenilikçi uygulamalar geliştiriyoruz.

Sürdürülebilirlik yaklaşımının kurum kültürüne yerleşmesi ana hedefimiz ve bu yolda çalışanlarımız, müşterilerimiz ve tedarikçilerimiz öncelikli olmak üzere tüm paydaşlarımızın katılımını ve gelişimini önemsiyoruz.

Sürdürülebilirlik çalışmalarımızın temelinde şeffaflık ve hesap verebilirlik yatıyor. İyileştirmeye açık alanları belirleyip, iyileştirme planları yapmadan, kaynağında yatan nedeni bulup onu sorguluyoruz. İyileştirme planlarının kalıcı olması ve değişime katkı sağlaması için uygulanabilir olması bizim için çok önemli.

Sürdürülebilirlik çalışmalarını yürütürken Türkiye ve dünyadaki gelişmeleri takip ediyoruz; eğitimlere katılıyoruz, ilgili dergi ve online sitelere üye oluyoruz. Üyesi olduğumuz sivil toplum örgütlerinin aktivitelerine katılıyor, iyi uygulamaları yakından inceleme ve kıyaslama fırsatları yaratmaya çalışıyoruz.

Türkiye Sürdürülebilir Kalkınma Derneği, Etik ve İtibar Derneği, Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği, Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'nin aktif üyesiyiz.

Sürdürülebilirlik çalışmalarımızla kendi sektörümüze ve Türk iş dünyasına öncülük etmeyi kendimize hedef koyduk.

2010 yılında Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne imza atan ilk Türk ilaç şirketi olduk.

Çevreye olan etkimizi ölçmek ve gerekli iyileştirmeleri yapmak adına her sene karbon ayakizimizi ölçtürüyoruz. Yine ilaç sektöründe bir ilki gerçekleştirerek, 2010 yılında ilk karbon ayakizi raporumuzu yayınladık.

Kurumsal Profil

Ekonomik, sosyal ve çevresel sorumluluklarımızla ilgili 2010'da başlattığımız pek çok uygulama bulunuyor. Bunlardan öne çıkan bazıları:

- Etik Davranış Kılavuzumuzu yayınladık. Tüm çalışanlara etik eğitimleri vermeye başladık.
- 100 üzerinden 100 puanla Kocaeli Sanayi Odası'nın Çevre Ödülü'ne layık görüldük. Bu ödül, Avrupa Çevre Ödülü'nü alma yolunda bizi motive etti.
- Daha az araç kullanmak için telekonferanslara ağırlık verdik. Bilgi teknolojisi alt yapımıza büyük yatırım yaptık.
- Eczane poşetlerimizi biyo-bozunabilir ve tekrar kullanılabilir malzemeden ürettirmeye başladık.
- WWF Türkiye'nin üyesiyiz; küresel iklim değişikliğine yönelik hekimler için bilinçlendirici eğitimler düzenliyoruz.
- Üç yılı aşkın süredir birlikte çalıştığımız tedarikçilerimizi "iş ortağımız" olarak nitelendiriyoruz. 2010 yılında ilkini düzenlediğimiz İş Ortakları Zirvemiz vasıtasıyla, çevre dostu uygulamalarımızı paylaşıyor ve çevre konusunda iş ortaklarımızın duyarlılıklarını artırmaya çalışıyoruz.
- Tedarikçilerimizi ve iş ortaklarımızı değerlendirme kriterlerimiz içinde ISO 14001 belgesine sahip olması ve Küresel İlkeler Sözleşmesi maddelerine uyum beklentisi var. Böylelikle, tedarikçilerimize ve iş ortaklarımıza "daha yaşanabilir bir dünya için" çevre konusunda çalışmalar yapmak üzere ilham veriyoruz.
- Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri faaliyetlerimizi 748 gönüllümüzle yürütüyoruz. 2010 yılında CSR Europe ödülünü aldık.
- Sürdürülebilirlik göstergeleri çerçevesinde iyileştirme uygulamaları yürütüyoruz.

2011 Stratejik Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

- **Şirket kültürüne sürdürülebilirlik yaklaşımının yerleştirilmesi**
- **Paydaş diyalogunu artırarak sürdürülebilirlik bilinci aşılması**
- **İyileştirme çalışmaları yürütülmesi**
- **Sürdürülebilirlikte liderlik**
- **Sürekli İzleme-Değerlendirme**

Bu hedeflere ulaşmak amacıyla, 2011 yılı boyunca pek çok uygulama gerçekleştireceğiz.

> Sürdürülebilirlik Politikamız

Sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerimizin ve paydaşlarımıza karşı sorumluluklarımızın bilincinde; etik, şeffaf ve hesap verebilir bir kurumsal yönetim anlayışıyla sürdürülebilirliğe hizmet etmek, iş anlayışımızın ve kurum kültürümüzün parçasıdır.

Her türlü yasal yükümlülüğe tam uyum sağlamanın ötesinde, yaşanabilir bir dünya için sağlık, insan mutluluğu, toplumsal kalkınma ve çevre korumayı öncelikli konularımız olarak belirler; bu konularda ilgili tüm kuruluşlara örnek olabilecek uygulamalar geliştiririz.

Tüm uygulamaların planlama ve yürütülmesinde paydaşlarımızın katılımını ve gelişimini esas alırız.

Bu temel ilkelerden hareketle, faaliyetlerimizde;

- Etik değerlerden ödün vermeden ticari faaliyetlerde bulunuruz.
- İnsan haklarına saygı gösterir; her türlü ayrımcılığa karşı çıkar; fırsat eşitliğini teşvik ederiz.
- Çevresel etkilerimizin farkında olup, ekolojik çevreyi korumayı esas alırız.
- Faaliyetlerimizi yürütürken tüm paydaşlarımızın sağlık ve güvenliğini gözetiriz.
- Toplumun kalkınmasına ve gelecek nesillerin ihtiyaçlarının gözetilmesine yönelik sorumluluğumuzu, sağlık, kültür-sanat, eğitim ve çevre alanlardaki toplumsal yatırımlarımızla yerine getiririz;
- İşbirliklerimizde sivil toplum kuruluşlarıyla ortaklıklar geliştirir; onların uzmanlıklarına değer verir, çalışmalarını destekleriz.
- Çalışanlarımızın ve diğer tüm paydaşlarımızın, toplumsal sorunların çözümünde etkin rol almalarını cesaretlendirir, katılımlarını teşvik ederiz.

Risk Yönetimimiz

Kuruluşumuzda, risk yönetimi yaklaşımı ve ilgili prosedürler sürdürülebilirlik kavramını esas almaktadır. Tüm direktörlükler ve sürdürülebilirlik kurulu tarafından belirlenen tüm riskler, hem değerlendirme hem de aksiyon aşamasında, Risk yönetimi prosedüründe değinildiği gibi, ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlar göz önünde bulundurularak irdelenir. Sürdürülebilirlik kurulunun, tüm değerlendirme ve risk önceliklerinin belirlendiği çalışmaların içerisinde olması; her bir risk kategorisinin, bu temel yaklaşım çerçevesinde değerlendirilmesini sağlamaktadır. Dolayısıyla, iş sürekliliği, itibar yönetimi, iklim değişikliği, iş sağlığı ve güvenliği, toplum, ürün sağlığı ve güvenliği, çalışan mutluluğu gibi konularda önleyici aksiyon alma gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sürdürülebilirlik kavramını esas alarak, ilgili direktörlüklerce belirlenen risklerin değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi “stratejik riskler tanımlama ve puanlama tablosu” vasıtasıyla yapılır. Bu tablo şirketin risk yönetimi prosedürüne göre oluşturulan ve tüm direktörlüklerce belirlenen olası risklerin, gerçekleşme olasılıkları ile gerçekleşmeleri durumunda yaratacakları etkinin gösterildiği ve şirket risk yönetimi yaklaşım ve uygulamalarına yön veren temel bir araçtır. Belirlenen tüm risklerin, direktörlükler tarafından olasılık ve etkilerinin değerlendirilmesi, bu iki kategoriden her biri için “10” üzerinden verilecek puanlamaların çarpımlarının sonucuna göre yapılmaktadır. Çarpım sonucu “25” puanın üzerinde oluşan riskler, Risk Yönetimi prosedürüne göre “stratejik risk” olarak adlandırılır ve bu stratejik risklerin oluşması durumunda alınacak aksiyonların belirlenmesini takiben risk yönetim planı oluşturulur. Şirketin temel risk yönetimi yaklaşımı gereğince risk yönetim planı, yönetim kurulunun onayına sunulur ve böylece şirket üst yönetimi stratejik risklerin yönetilmesi ile ilgili olarak sorumlular ve aksiyon planlarını da içeren bir yol haritasına sahip olur.

2010 yılından itibaren “stratejik riskler tanımlama ve puanlama tablosu” oluşturulurken tüm direktörlüklerin yanı sıra sürdürülebilirlik kurulunun da olası risklerle ilgili görüş bildirmesi ve puanlama yapması uygulamasına geçilmiş, böylelikle sürdürülebilirlik ile ilgili risklerin oluşması durumunda yapılacak çalışmalar ve değerlendirmelerin risk yönetim planına dâhil olmasına imkân sağlanmıştır.

Paydaş Katılımı Anlayışımız

Paydaşlarımız

Faaliyetlerimizden doğrudan ya da dolaylı etkilenen ve faaliyetlerimizi etkileyen kişiler, gruplar ya da kuruluşlar paydaşlarımızdır. Çalışanlarımız, müşterilerimiz, iş ortaklarımız/ tedarikçilerimiz, hissedarlarımız, kamu kurum ve kuruluşları, yerel kanaat önderleri, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, toplum ve medya paydaşlarımızdır. En öncelikli paydaşlarımız ise çalışanlarımız, müşterilerimiz, iş ortaklarımız, toplum ve hissedarlarımızdır.

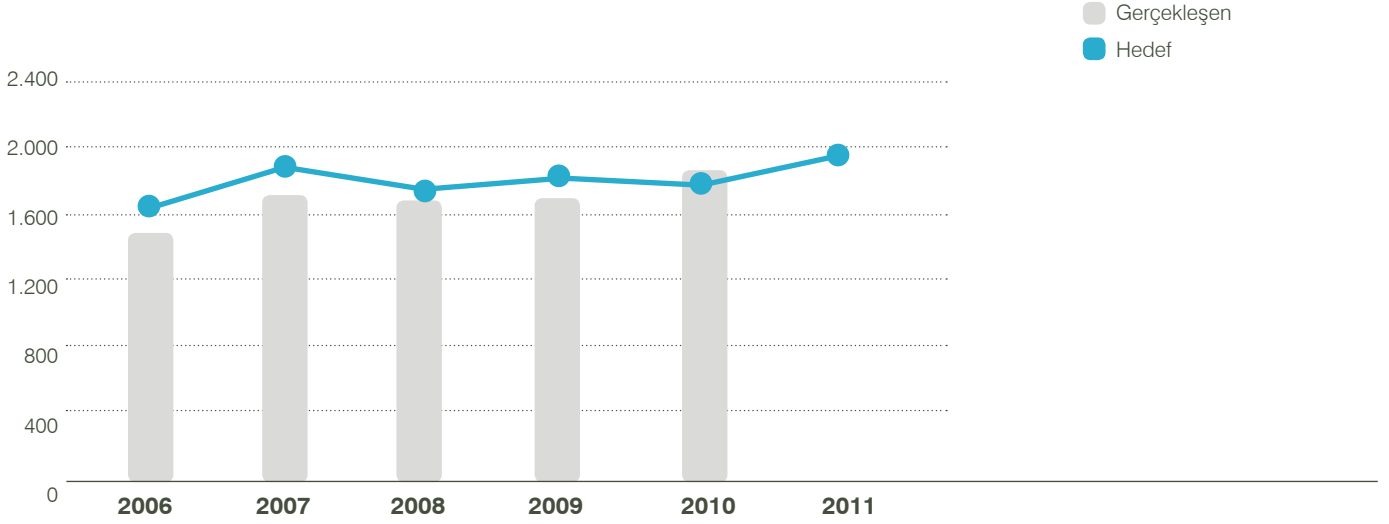
Çalışanlarımız

İnsan Kaynakları'na ilişkin politika ve stratejilerin oluşturulmasına ilk kez, 1998 yılında uygulanmasına karar verdiğimiz EFQM Mükemmellik Modeli ile başlanmış ve bu amaçla 1999 yılında İK bölümünün kuruluşu gerçekleştirilmiştir. Aynı dönemde kuruluşumuzun vizyonu ve misyonu stratejilerimize uygun olarak revize edilmiştir.

İçinde bulunduğumuz sektörün bir özelliği olarak insanın sağlığına hizmet eden kuruluşumuz, bu yaklaşımı şirket kültürü haline getirerek çalışanlarının yetkinliklerinin geliştirilmesi ve iş süreçlerinin iyileştirilmesi yolunda kararlılıkla ilerlemektedir. Bu kapsamda yüksek nitelik ve yetkinliklerdeki adayların işe alınması, bu çalışanların beklentilerinin ve gelişim ihtiyaçlarının karşılanması ve yaratılan “bağlı” çalışan profili ile çalışan mutluluğuna katkı sağlanması, İK yönetimimizin temel yaklaşımıdır.

Kurumsal Profil

Çalışan Sayısı

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşen	1.502	1.726	1.683	1.696	1.844	
Hedef	1.605	1.898	1.744	1.822	1.773	1.999

Müşterilerimiz: İlaç sektörünü diğer sektörlerden ayıran en önemli faktör, "müşteri" tanımıdır. Diğer sektörlerden farklı olarak, ürünlerimizin son kullanıcıları hastalar olmasına rağmen, hastalar, hastalıklarını ve uygun gelecek tedaviyi belirleyemedikleri için, tercih konusunda karar verici olamamaktadırlar. Ayrıca regülasyonlar gereği ilaç şirketleri hastalarla temas kuramaz,

reklam ve benzeri araçlarla ürünlerini tanıtamazlar. Bu yapı altında, doktorların hastaları için en uygun tedavi ve ilacı belirlemesinden dolayı, doktorlar asıl müşteri olarak değerlendirilmektedir.

Doktordan reçetesini alan hasta, reçetesıyla birlikte eczaneye başvurur ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından

belirlenen geri ödeme esaslarına göre ilacını eczaneden temin eder. Eczacıların, kanunlarca tanımlanmış, gelen reçetede yer alan ilaçları daha ekonomik eşdeğerleriyle değiştirebilme hakları bulunmaktadır. Bu nedenle, alım kararını doğrudan etkileyen konumda oldukları ve gelen hastayı ilacın kullanımıyla ilgili bilgilendirme yaptıklarından dolayı eczacılar 2. müşteri grubumuzu oluşturmaktadır.

Doktorlar ve eczaneler, alım kararını veren müşteri grubumuz olmakla beraber her iki müşteri grubuna da doğrudan satış yapılmamaktadır. Ürünlerimiz regülasyonlar gereği ecza depolarına satılmakta ve bu kanalla eczanelere ulaşmaktadır. Dolayısıyla eczacıların kuruluşumuzla iletişimi ecza depoları kanalıyla olmaktadır. Ecza depoları doğrudan satış yaptığımız müşteri grubumuzdur ve hem müşteri hem de dağıtım kanalı olarak değerlendirilmektedir.

İş Ortaklarımız: “İşbirlikleri politikamızda” belirtildiği gibi, paydaşlarımıza artan değer yaratmak amacıyla, karşılıklı başarıyı güvence altına alarak çeşitli kuruluşlarla süreklilik arz eden güven verici ilişkiler kurar ve geliştiririz. İşimizin çekirdeğini oluşturan ürünleri üretmek ve pazarlamak ve stratejik plan içerisindeki ana stratejileri uygulamak için 3 ana grupta toplayabileceğimiz şekilde pek çok kuruluş ile ortaklıklar kurmaktayız. “Tedarikçilerimiz” ana işimizi yapmak için gerekli olan malzeme, ürün veya hizmetleri satın aldığımız 3 yıldan az süreli iş ilişkisidir. “İşbirliklerimiz” ise kuruluşumuz ve işbirliği yaptığımız unsurlar arasında her iki taraf için de değer üreten veya değer katan proje temelli çalışma ilişkisidir.

Toplum: Sürdürülebilir bir gelecek için çalışmalar yaparak iş dünyasının yeni “sorumlu” iş modeline uygun faaliyetlerimizi sürdürürken içinde yaşadığımız toplumun yaşam kalitesini yükseltmek, çalışanlarımıza ve ailelerine ve diğer paydaşlarımıza karşı sorumluluklarımızı yerine getirmek amacıyla da toplumsal

yatırım projeleri hayata geçirmektediriz. Gelecek nesillere bırakılacak daha yaşanabilir bir Türkiye için destek verdiğimiz bu projelerin uzun soluklu olmalarını toplumsal anlamda fayda üretmelerini ve kalıcı yarar sağlamalarını gözetirken, topluma miras bırakılabilecek eğitim, kültür-sanat ve sağlık alanlarındaki anlamlı girişimlere yatırım yapmaktayız. 2010 sene sonu itibarıyla Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri platformumuzla 748 kişiye ulaşan gönüllü ordumuz yerel kalkınmaya destek olmakta; yerel halkın sorunlarının çözümü için çalışanlarımız gönüllü olarak projelerde yer almaktadır. Çalışanlarımız ve kurumumuzda oluşan gönüllülük ruhu şirketimize değer katmaktadır.

Hissedarlarımız: Kuruluşumuzun en büyük hissedarı %97.19 oranında paya sahip olan Bilfar Holding A.Ş.'dir. Bilfar Holding'in çoğunluk hisseleri Karaağaç Ailesi'ne aittir.

Paydaşların Katılımı

Sürdürülebilir bir gelecek için paydaşlarımızın katılımını sağlamak ve onlarla etkin iletişim kurmanın önemine inanırız. Çalışanlarımızın şirket hedefleri doğrultusunda bilgilendirilerek, süreçlere katılımlarının sağlanmasına yönelik sürekli bir gelişim sağlanmaktadır.

Paydaşlarımızın beklentilerini anlamaya çalışır, onların beklentilerini iş stratejilerimize yansıtır, karşılıklı fayda sağlamak üzere faaliyetlerimizi şekillendiririz.

Tüm paydaşlarımızla “etik ilkeli yönetim” ve “gelecek nesillere saygı” değerlerimiz doğrultusunda açık, şeffaf ve güvenilir ilişkiler kurarız.

Aşağıdaki tabloda tüm paydaşlarımız, onlarla kurduğumuz etkin iletişim ortamları ve süreçlere katılım metotları paylaşılmıştır.

Kurumsal Profil

Paydaş Katılım Metotları

Paydaşlar	İletişim Kanalları	Hedef
Çalışanlar	Duyuru Panoları, Bilim Portal, Elektronik İletişim, Kalite Günü, Genel Müdür Bilgilendirme Toplantıları, Pazarlama Dönem Sonu Toplantıları, Açık Kapı Toplantıları, Tanışma Kokteyli, "Aramıza Hoş geldiniz" Yemeği, Özel Gündemli Toplantılar, Sosyal - Sportif Etkinlikler, BilimAilem Faaliyetleri, BilimAilem dergisi, Dönem Toplantıları, İK Bölge Ziyaretleri, Çalışan Memnuniyeti Anketi, İletişim Anketi, Konu Bazlı Anketler, Fokus Grup Görüşmeleri, Yetkinlik Değerlendirme Sistemi, Performans Görüşmeleri, Bireysel Öneri Sistemi, Kurullar. Ayın Konuşu, Bölüm Toplantıları, Bilim Portal E-bülten, İtibar Yönetimi E-Bülteni, Motivasyon Uygulamaları, Pazarlama - İK Koordinasyon Toplantıları, Çalışan Kulüpleri, Kalite Çemberi ve Kalite İyileştirme Projeleri, Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Platformu, İtibar Elçileri Platformu, Oryantasyon Programı, Çıkış Mülakatı, Faz Eğitimleri, Liderlik E-Bülteni	Çalışanlarımızın yetkinliklerini artırmak, gelişimlerine katkı sağlamak, iş süreçlerine katılımlarını sağlamak, motivasyon ve bağlılıklarını yüksek tutmak
Müşterilerimiz	Tıbbi Tanıtım Sorumlusu Ziyaretleri, Fabrika Ziyaretleri, Müşteri Ziyaretleri, Bilimsel Toplantılar, Kongreler/Paneller/Konferanslar, Müşteri Memnuniyeti Anketi, Müşteri Fokus Grup Araştırmaları, Eczane Danışma Kurulu, Doktor Danışma Kurulu, Dış Pazar Partner Toplantıları, Telefon Görüşmeleri, Şikayetler	Müşterilerimizle, iki yönlü, sürdürülebilir, nitelikli iletişim kanalları oluşturarak, beklenti ve gereksinimlerini doğru anlamak ve süreçlerimizi bu doğrultuda uygulamak
Tedarikçilerimiz ve İşbirliklerimiz	Tedarikçi Ziyaretleri, Fabrika Ziyaretleri, Tedarikçi Memnuniyet Anketi, Tedarikçi Değerlendirme Anketi, İş Ortakları Zirvesi, Tedarikçi Denetimleri, Telefon görüşmeleri ve Ziyaretler	Tedarikçilerimiz ve işbirliklerimizle etik ticaret yapmak ve sürdürülebilirlik bilinci oluşturmak
Hissedarlarımız	Yönetim Kurulu Toplantıları, Faaliyet Raporları, Yıllık Plan Bütçe Toplantıları, Stratejik Plan Toplantıları	Memnuniyet seviyelerini ve yatırım motivasyonlarını güçlendirmek
Kamu Kurum ve Kuruluşlar, Sektörel Dernekler	Proje Ortaklıkları, Üyelik, Toplantı Katılımları, Kıyaslama Çalışmaları	Sektörel gelişime katkı için bilgilendirmek, yasa ve yönetmeliklere tam uyum sağlamak, yeni yasa yönetmelik tasarımları hakkında görüş bildirmek
Sivil Toplum Kuruluşları	Proje Ortaklıkları, Üyelikler	STK'ların gelişimine katkı sağlamak ve uzmanlıklarından faydalanmak
Medya	Basın Toplantıları, Basın Bültenleri, Röportajlar, Fabrika Gezileri, Kurum İtibarı ve Algılama Araştırması	Kurumsal itibarımızı artırmak, şeffaflık ve toplumu bilgilendirmek
Toplum	Bilinçlendirme Çalışmaları, Fabrika Gezileri (öğrenciler), Kurum İtibarı ve Algı Araştırması, Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Platformu	Toplumun ihtiyaçlarına karşı duyarlı, saygılı olmak ve karşılık vermek, toplumsal ve kültürel gelişime katkı

ÜYELİKLERİMİZ

- Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact), Nisan 2010
- PERYÖN, 2010
- WWF, 2010
- TEMA, 2010
- TEİD, Türkiye Etik ve İtibar Derneği, 2010

- TKSSD, Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği, 2010
- İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği, 2008
- TKYD, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği, 2008
- GOSB, Gebze Organize Sanayii Bölgesi, 2006
- ÖSGD, Özel Sektör Gönüllüleri Derneği, 2005
- ÇOSB, Çerkezköy Organize Sanayii Bölgesi, 1994
- IEIS, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, 1972

ÖDÜLLERİMİZ

- 2010 TÜSİAD-KalDer “Mükemmellikte Süreklilik” Ödülü
- 2010 SEDEFED ve TÜSİAD-Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu “Yılın En Rekabetçi Şirketi Ödülü”
- 2010 Kocaeli Sanayi Odası “Çevre Ödülü”
- 2010 İlaç sektörü kategorisinde Kariyer.net- İnsana Saygı Ödülü
- 2010 Avrupa İş Ödülü “Ruban d’Honneur Ödülü”
- 2009 Özel Sektör Gönüllüler Derneği En Başarılı Gönüllülük Programı Ödülü
- 2009 KSS Türkiye-CSR Avrupa Türkiye’de KSS Çözümleri Birincilik Ödülü
- 2009 İngiltere Sağlık Bakanlığı İlaç Denetimi Kurumu (MHRA) Onayı
- 2009 İlaç sektörü kategorisinde Kariyer.net- İnsana Saygı Ödülü
- 2009 Avrupa Kalite Ödülü Finalisti
- 2008 PERYÖN İnsan Yönetimi Ödülleri - “Eğitim ve Gelişim/ Yetenek Yönetimi” ve “Fark Yaratan Uygulamalar” Finalisti
- 2008 Özel Sektör Gönüllüler Derneği ve PERYÖN Gönülde Ödüller-PERYÖN Özel Ödülü
- 2008 İlaç sektörü kategorisinde Kariyer.net - İnsana Saygı Ödülü
- 2007 İlaç sektörü kategorisinde Kariyer.net - İnsana Saygı Ödülü
- 2007 Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası Özel Ödülü
- 2007 Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü Özel Ödülü
- 2007 Ç.O.S.B. Müdürlüğü 500 Büyük Firma Teşekkür Plaketi
- 2006 Web Marketing Association International Web Award yarışmasında, ilaç sektörü kategorisinde “Standard of Excellence Ödülü”
- 2006 İlaç sektöründe bir ilk olarak Ulusal Kalite Büyük Ödülü
- 2004 OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgelendirmesi
- 2004 İlaç sektöründe bir ilk olarak EFQM Mükemmellikte Yetkinlik Onayı
- 2004 ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgelendirmesi
- 2004 ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgelendirmesi
- 2003 Çerkezköy Sanayi ve Ticaret Odası Çevre Ödülü
- 2000 İstanbul Sanayi Odası Sektör Çevre Özendirme Ödülü
- 1999 Çevre Bakanlığı Çevre Berati

Ekonomik Katma Değerimiz

En Hızlı Büyüyen Şirket

IMS verilerine göre son beş yıl içinde en hızlı büyüme kaydeden ilaç şirketi Bilim İlaç'tır.

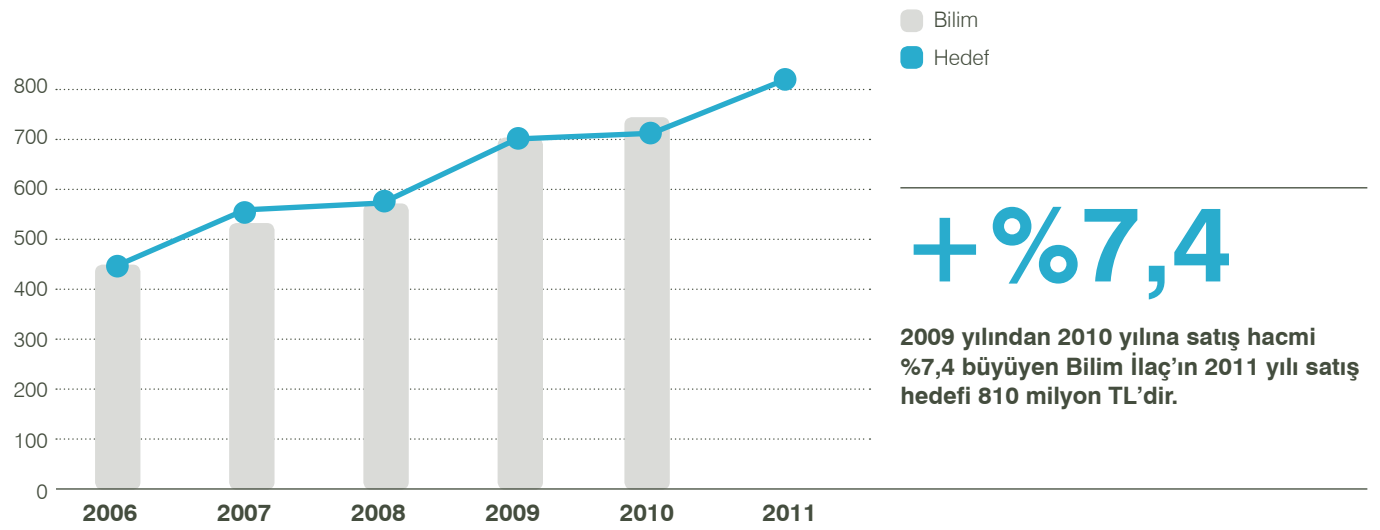
OPERASYONEL VE FİNANSAL BİLGİLER

Satışlarımız

IMS verilerine göre son beş yıl içinde en hızlı büyüme kaydeden ilaç şirketi Bilim İlaç'tır. 2002 yılında TL bazında dokuzuncu sırada

yer alan Bilim İlaç; 2003 yılında yedinci, 2004 ve 2005 yılında 4,3 pazar payıyla altıncı, 2006 yılında 4,5 pazar payıyla beşinci, 2007 yılında 4,6 pazar payıyla dördüncü, 2008 yılında 4,5 pazar payıyla dördüncü, 2009 yılında 4,7 pazar payıyla dördüncü, 2010 yılında ise 5,1 pazar payıyla üçüncü olarak yılı bitirmiştir.

IMS Satışları (000.000 TL)

IMS satışlarımız

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşme	448	536	574	700	752	
Hedefler	445	553	570	694	705	810

Türkiye'nin En Rekabetçi Şirketi Bilim İlaç

Sektörel Dernekler Federasyonu (SEDEFED) ve TÜSİAD-Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu (REF) tarafından düzenlenen 6. Rekabet Kongresi'nde "Yılın En Rekabetçi Şirketi Ödülü"nü Bilim İlaç aldı.

6. Rekabet Kongresi 4 Kasım 2010 tarihinde İstanbul Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Türkiye'nin rekabet gücünü artırmak, yenilikçi yaklaşımlar ortaya koyabilmek ve uluslararası arenada söz sahibi şirketler ortaya çıkarmak için Sektörel Dernekler Federasyonu (SEDEFED) ve TÜSİAD-Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu (REF) işbirliğiyle gerçekleştirilen 6. Rekabet Kongresi'nin bu yılki teması "Geleceğin Tasarımında Rekabet Gücü"ydü. Rekabetin sürdürülebilirliğini sağlamak, rekabet gücünü artırmak ve alınan ödüllerin diğer şirketleri teşvik etmesi amacıyla bu yıl ilk kez "Rekabet Gücü" ödülü verildi.

Ekonomik Katma Değerimiz

Bilim İlaç, Avrupa İş Ödülleri'nde Türkiye'yi temsil etti, Ruban d'Honneur Ödülü'ne lâyık görüldü.

İlaç sektöründe son 5 yılın en hızlı büyüyen şirketi Bilim İlaç, Avrupa'nın en başarılı 3 bin 500 kuruluşunun katıldığı 'Avrupa İş Ödülleri' yarışmasında Türkiye'yi, "Yılın İş Ödülü" kategorisinde temsil etmeye hak kazandı ve Ruban d'Honneur Nişanı'na lâyık görüldü.

Avrupa İş Ödülleri'nin (European Business Awards) 2010 yılı programında "Yılın İş Ödülü" kategorisinde Türkiye'yi Bilim İlaç temsil etti. Avrupa çapında 3 bin 500 kuruluşun katıldığı Avrupa İş Ödülleri'nin ilk turunda, rakiplerini geride bırakan Bilim İlaç 'Türkiye Temsilcisi' olarak "Yılın İş Ödülü" kategorisinde başta Fransa, İngiltere, Almanya, İtalya olmak üzere 10 Avrupa ülkesinin temsilcisi ile "Ruban d'Honneur" için yarıştı ve Ruban d'Honneur Nişanı'na lâyık görüldü.

The European Business Awards; alanında yenilikler üretebilen ve ticari başarı göstermiş, sosyal sorumluluk bilinciyle çevresine katkı sağlayan kuruluşları desteklemek amacıyla düzenleniyor. Yarışmada, katılımcı kuruluşların inovasyon, iş mükemmeliyeti ve sürdürülebilir başarı kriterleri göz önünde bulunduruluyor. Dört yıldır düzenlenen Avrupa İş Ödülleri Programı; Yılın İş Ödülü, Kurumsal Sürdürülebilirlik, Müşteri Odaklılık, Yılın İşvereni, Çevre Bilinci, Yılın Büyüme Stratejisi, Yılın Girişimcisi, İnovasyon Ödülü ve Başkan'ın Seçimi olmak üzere toplam 10 kategoriden oluşuyor.

İhracatımız

1998 yılında başlatılan dış pazar faaliyetleri, ilk kez 2002-2004 stratejik planında yer almıştır. Bu plan doğrultusunda başlangıç

için Türkiye'ye coğrafi olarak yakın ülkeler hedeflenmiş, bu ülkelere yönelik pazar analizleri gerçekleştirilmiştir. 2010 yılına geldiğimizde Bilim İlaç'ın ürünleri 48 ülkede stabil bir şekilde reçete edilmektedir. Ar-Ge ve ruhsatlandırmadaki yetkinliğimiz ile 2010 yılında 610 adet ürünümüz Uzak Doğu'dan Afrika'ya 48 ülkede ruhsatlanmıştır.

Öncelikli olarak iç piyasadaki pazarlama bilgi birikimimiz partnerler ile paylaşarak Bilim markasının tutundurulmasına önem vermiştir. Her ülke kendi dinamiklerine göre değerlendirilmiş ve stratejisi belirlenmiştir.

Dış pazarlar olarak 1998 yılından 2010 yılına geldiğinde düzenli ve istikrarlı bir büyüme başarısı göze çarpmaktadır.

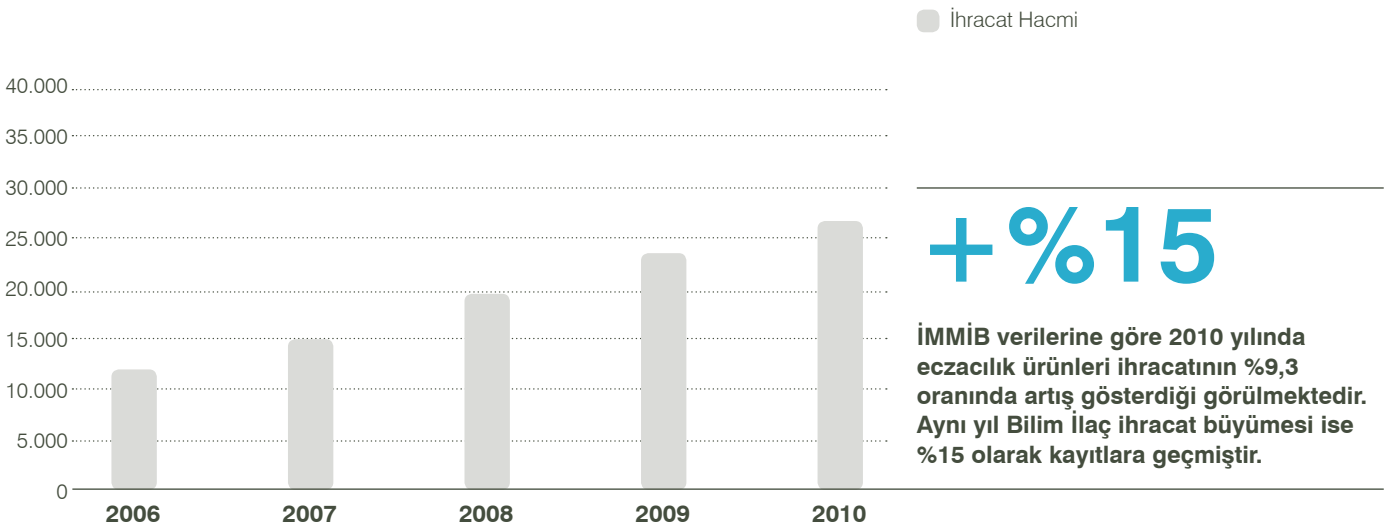
İlaç ve kimyevi madde ihracatçılarının bağlı bulunduğu İMMİB verilerine göre 2010 yılında eczacılık ürünleri ihracatının %9,3 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Aynı yıl Bilim İlaç ihracat büyümesi ise %15 olarak kayıtlara geçmiştir. Toplamda eczacılık ürünleri ihracatından alınan pay %5,6 olmuştur.

Gerçekleşen bu rakamlar sonucunda, İMMİB üyesi firmalar arasında Eczacılık Ürünleri ürün kategorisi ihracatında gerçekleştirmiş olduğumuz performans ile "en çok ihracat yapan 7. Firma" olduğumuza dair sertifika takdim edilmiştir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) yayınladığı Türkiye'nin en büyük ihracatçıları sıralamasında da 2008 yılında 864. olan Bilim İlaç, 2009 sonunda 632. firma olarak yer almıştır.

İhracat yaptığımız ülke sayısı 2010 yılında 42'den 48'e çıkmıştır.

İhracatımız (\$)

+%15

İMMİB verilerine göre 2010 yılında eczacılık ürünleri ihracatının %9,3 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Aynı yıl Bilim İlaç ihracat büyümesi ise %15 olarak kayıtlara geçmiştir.

	2006	2007	2008	2009	2010
İhracat Hacmi	11.935	15.055	19.433	22.962	26.418

YATIRIMLARIMIZ

Yarattığımız Katma Değer

Bir organizasyonun ulusal ekonomiye yarattığı katma değer İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) "500 Büyük Sanayi Kuruluşu Anketi" adı altında yapmış olduğu araştırma ile ölçülmektedir.

Yaratılan Katma Değer (000 TL)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hedef	83.500	98.860	125.500	145.500	182.665	228.900
Gerçekleşen	84.031	100.541	129.519	149.875	*	

* Raporun hazırlandığı dönemde veriler yayınlanmamıştır.

Ödediğimiz Vergiler

Vergi (000 TL)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hedef	19.500	20.500	18.400	23.000	33.000	40.500
Gerçekleşen	19.720	20.620	18.518	23.265	35.147	

Ödediğimiz SSK

SSK (000 TL)	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hedef	9.300	11.000	11.500	11.500	11.905	13.487
Gerçekleşen	9.496	11.532	11.796	11.401	11.971	

Şirketimizde tüm ödeme ve kesintiler yasalarımızın öngördüğü şartlarda yapılmakta ve ilgili kurumlara zamanında ödenmektedir. Şirketimiz tarafından Sosyal Sigortalar Kurumu'na ve İşsizlik Sigortası'na aşağıda görülen ve yıllar bazında artış gösteren miktarlarda ödemeler yapılmıştır. SSK ödemelerindeki artış, yıllar bazında çalışan sayılarımızın artmasından ve sigorta primine esas kazanç tutarlarının yine yıllar bazında artmasından kaynaklanmaktadır.

Altyapı Yatırımlarımız

Raporun "Üretim Tesislerimiz" bölümünde Bilim Gebze tesisimizden, ilaç depomuzdan ve AR-GE laboratuvar yatırımlarımızdan bahsedilmiştir. Gebze tesisinin bina donanım özellikleri ve altyapı yatırımları bilgilerine ise raporun "Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız" bölümünden ulaşılabilir.

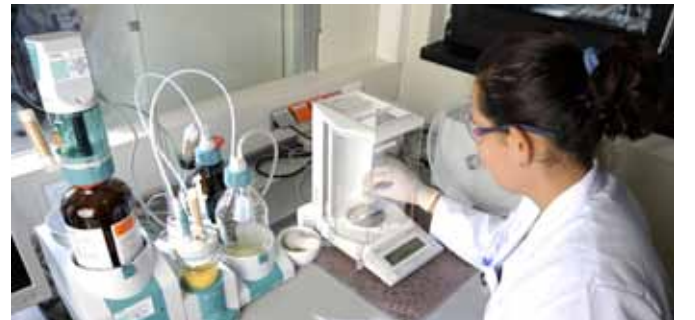
Çevre Yatırımlarımız

Bilim İlaç, çevre korumaya yatırım yapmakta, çevresel etkilerini azaltmak için çevre dostu ve enerji verimliliği sağlayan uygulamalar yürütmektedir. Bu yatırımlar raporun "Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız" başlığı altında ele alınmaktadır.

Topluma Sağladığımız Katkı

Bilim İlaç, toplumun bilgilendirilmesine yönelik toplumsal yatırım projeleri geliştirmekte ve yürütmektedir. Bu projelere yapılan yatırımlar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

		2006	2007	2008	2009	2010	2011
Toplumsal Yatırım Projeleri Katkı Payı (TL)	Hedef	215.000	300.000	350.000	1.750.000	1.900.000	2.300.000
	Gerçekleşen	225.000	340.057	343.188	1.835.275	1.946.515	

Ekonomik Katma Değerimiz

AR-GE Çalışmalarımız

> Dünya ve Türk ilaç sektörünün Ar-Ge yatırımları

İlaç sektörü, dünyanın en gözde sanayilerinin başında geliyor. Bunda, ilaç sanayinin yarattığı yüksek katma değer ile yenilikçi Ar-Ge faaliyetlerinin büyük payı bulunuyor. Dünya nüfusunun her geçen gün artması ve yaşlanmasına paralel olarak sağlık ihtiyaçları da artmakta ve bu durum daha iyi sağlık hizmetine olan talebi de artırmaktadır. Taleple birlikte artan sağlık harcamaları, sektörde maliyetlerin kontrolünü, yeni molekül ve verimlilik arayışlarını da beraberinde getirmektedir.

İlaç sektöründe Ar-Ge, yeni molekül keşfine yönelik orjinator firmalar tarafından yürütülen Ar-Ge çalışmaları ve eşdeğer ilaç geliştirilmesine yönelik eşdeğer ilaç firmaları tarafından yürütülen Ar-Ge çalışmaları olmak üzere iki farklı başlık altında yer almaktadır.

Orjinator firmalar tarafından yürütülen Ar-Ge faaliyetleri yeni moleküllerin klinik etkinliğinin kanıtlanmasına yönelik çalışmalardır. Eşdeğer ilaç geliştirme çalışmaları ise klinik etkinliği kanıtlanmış ve orjinator firmalar tarafından pazara sunulmuş ürünlerin eşdeğerlerinin geliştirilmesi çalışmalarını kapsamaktadır.

Dünya ilaç sektöründe Ar-Ge yatırımları o ülkelerin ekonomik durumlarıyla doğrudan ilişkilidir. Deloitte Türkiye'nin 2010 yılında Türkiye ve dünya ilaç sanayisinin gelişim eğilimlerinin ele alındığı, "Türkiye'de ve Dünyada İlaç Sanayi: Gelişme Potansiyelleri" başlıklı raporuna göre ilaç sanayinde Ar-Ge harcamalarının %45'i ABD'de yapılmaktadır. İlaç sanayinde ABD'yi, Avrupa ve Japonya izlemektedir. Avrupa'da özellikle Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve İspanya, "beş önemli pazar" olarak değerlendirilmektedir. Türkiye dünyadaki en önemli 15 ilaç pazarından biri olmasına karşın, ilaç endüstrisinin gelişimi henüz istenen düzeyde değildir.

Sektörün büyüme potansiyelini gerçekleştirebilmesi ve ilaç endüstrisinin gelişiminin temel noktalarından olan uluslararası pazarlarda rekabet gücü ancak Ar-Ge faaliyetlerinin artırılmasıyla mümkün olacaktır. Bu da Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesini zorunlu kılmaktadır. Ülkemizin, üretim standartları, teknolojisi ve kurulu kapasitesi açısından çok gelişmiş bir eşdeğer ilaç endüstrisine sahip olması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, eşdeğer ilaç üretim ve kullanımının desteklenmesiyle, Türkiye, önde gelen bir eşdeğer ilaç üreticisi ülke konumuna gelerek, bu yöndeki ihracat potansiyelini geliştirmesi daha doğru bir yaklaşım olarak görünmektedir.

Türkiye'nin önümüzdeki dönemde özellikle ilaçta ithalata bağımlılığını azaltabilmesinin ve ihracatını artırabilmesinin yolunun, ilaç sanayinin Türkiye'ye yapacağı yatırımları artırmasından geçtiğini düşünüyoruz. Burada iki tür yatırımdan söz etmek mümkün; bunlardan birincisi klasik anlamda üretime dönük tesis yatırımları, ikincisi ise Ar-Ge yatırımlarıdır.

Türkiye'de gerçekleştirilecek ilaç Ar-Ge faaliyetlerinin, ülkemizde bilimsel altyapının ve bilgi birikiminin gelişimine yapacağı katkı şüphesiz çok olumlu olacaktır. Ar-Ge faaliyetlerine aktarılan kaynağın artması için hem devlete hem de özel sektöre önemli görevler düşmektedir. Özellikle ilaç sanayi ve üniversite işbirlikleri yapılarak, Ar-Ge çalışmalarının artmasının sektöre büyük adımlar attıracağını düşünüyoruz.

Bugün Türkiye, yüksek üretim kapasitesi ve nitelikli insan kaynakları ile gelişmiş pazarlara ihracat yapabilen dünyanın önde gelen ilaç pazarlarından birine sahiptir. Türkiye'de Ar-Ge faaliyetleri için yeterli alt yapı da mevcuttur. Yeni buluşları ve Ar-Ge faaliyetlerini destekleyen politikalarla, Üniversite-Sanayi-Devlet üçgeninde etkin işbirlikleri yaratılarak Ar-Ge ve ileri teknoloji odaklı daha fazla yatırımı gerçekleştirmek ve dünya ilaç sektörünün Ar-Ge yatırımlarında Türkiye'yi daha üst noktalara taşımak mümkün olacaktır.

Bilim İlaç ve Ar-Ge

Bilim İlaç olarak stratejik planlama çalışmalarımız kapsamında planlı olarak araştırma-geliştirme çalışmalarımızı artırmaktayız. Bu belirlenen stratejilerden hareketle kurumumuzda; iyi organize olmuş, toplum ihtiyaçlarına cevap verebilecek, teknik yaklaşımları ortaya koyabilecek, istikrarlı bir yönetim anlayışı ve bilimsel mantığa sahip, çağdaş ve özendirici bir araştırma-geliştirme ortamı yaratılmıştır. Bu anlayışla sürekli gelişmekte olan Ar-Ge çalışmalarımız sayesinde, kendi Ar-Ge laboratuvarlarımızda geliştirdiğimiz ve ruhsatına sahip olduğumuz 150'den fazla ürün ile Türk ilaç pazarında lider konumdayız. Bu açıdan değerlendirildiğinde firmamız ulusal ilaç pazarında özgün ilaç satışlarında en büyük yerli eşdeğer ilaç üreticisidir. Bu önemli konumu koruyabilmek üzere Ar-Ge çalışmalarına giderek yüksek

bir seyirde odaklanarak devam etmekteyiz. Ar-Ge çalışmalarımız şu anda 48 ülkeye gerçekleştirdiğimiz ihracatımızın da odağı olup, ruhsatını almış olduğumuz yeni ürünlerle ihracatımız her geçen yıl ikiye katlanarak büyümektedir.

Bilim İlaç olarak satış hedefimizdeki artışların temel çıkış noktası; teknoloji tabanlı Ar-Ge çalışmalarına ağırlık verilmesi ve ayrılan bütçenin rakamsal olarak sürekli artırılmasıdır. Ar-Ge merkezimiz, ileri teknolojiye sahip 220 adet makine, cihaz ve ekipmanla donatılmıştır.

Yaptığımız yatırımlar sadece bina, ekipman olarak algılanmamalıdır. Firma olarak yetkin insan kaynağına da büyük bir yatırım yapmaktayız. Ar-Ge bölümümüzde görev alan proje ekiplerinde; bilimsel yetkinlikte araştırmacılar (Farmasötik Kimya

Uzmanları, Farmasötik Teknoloji Uzmanları, Patent Vekilleri, Farmakologlar, Analitik Kimyacılar) yer almaktadır. Ar-Ge ekibimiz bugün itibarıyla 110 kişiye ulaşmıştır.

Katı, yarı-katı ve likit dozaj formlarındaki 150'den fazla ürünümüz, kendi Ar-Ge laboratuvarlarımızda geliştirilmiştir. Ar-Ge Merkezi'mizdeki bilginin paylaşılması ve yeni kuşaklara aktarılması anlayışı sayesinde geliştirilen her yeni ürün sürecinde edinilen bilgi birikimi bir sonraki projeye aktarılmaktadır. Bu doğrultuda yürütülen Ar-Ge faaliyetlerimiz neticesinde iki veya daha fazla molekül içeren kombinasyon ürünler ve hasta uyumunu artırıp ilaç yan etkilerini azaltmayı hedefleyen kontrollü salım ürünler Bilim İlaç ürün portföyüne eklenmektedir.

Batı Avrupa'da iki ilacımız ruhsatlandırılmış durumdadır. Önümüzdeki günlerde İngiltere ve Almanya onaylı iki üretim tesisimizden de Avrupa ve ABD'ye de ilaç ihraç etmek stratejik planımız içinde yer almaktadır.

Uzun yıllardır katlanarak artırılan Ar-Ge bütçemiz, ilaç satış fiyatlarında ciddi indirimler yapılması sonucunda ekonomik tedbirlerin alındığı 2009 ve 2010 yıllarında dahi artırılmış, net satışların %5 mertebesinde tutulmuştur. **Kriz dönemlerinde bile Ar-Ge yatırımlarının hız kesmediği Bilim İlaç'ta önümüzdeki dönemlerde yatırımların daha da artırılması hedeflenmekte ve önümüzdeki yıllarda yapılacak sabit yatırımların yanında, her yıl net satışın %8'inin Ar-Ge çalışmalarına ayrılması hedeflenmektedir.**

Ar-Ge Merkezimiz

Ar-Ge merkezimiz; 4.500 metrekare laboratuvar alanına sahip Türk ilaç sektörünün en büyük Ar-Ge merkezidir. 120 milyon Euro yatırım ile hayata geçirdiğimiz Türk ilaç sektörünün en büyük ilaç üretim tesisi olan Bilim Gebze tesisimiz içinde yer alan Ar-Ge merkezimize 15 milyon dolarlık yatırım yapılmıştır. Her yıl ortalama 5 milyon dolarlık ek yatırım yapmaya devam etmekteyiz. Bilim İlaç olarak sadece son üç yılda Ar-Ge bütçemizde %275'lik büyük bir artış sağlanmıştır.

Bilim İlaç olarak 17 Şubat 2009 tarihinde Ar-Ge Merkezi Belgesi almaya hak kazandı.

Ar-Ge Merkezimiz; Analitik Geliştirme Laboratuvarları (Enstrümantal analiz laboratuvarları, yaş kimya laboratuvarları), Formülasyon Laboratuvarı, Pilot Üretim ve Stabilitate alanlarından oluşmaktadır.

Bilim İlaç Ar-Ge merkezimiz; patent, etkin madde, yeni ürün formülasyon ve analitik geliştirme, klinik araştırmalar, iyileştirme, yeni ürün stabilite ve teknoloji gruplarından oluşmaktadır. Ar-Ge merkezimizde patent tarama ve değerlendirme çalışmaları, etken madde değerlendirme, analiz ve onay çalışmaları, formülasyon ve analitik metot geliştirme, laboratuvar ve pilot ölçekte üretimler, proses ve analitik metot validasyonları, klinik çalışmalar, ürün iyileştirme çalışmaları, yeni ürün stabilite çalışmaları, ruhsat dosyalarının CTD formatında hazırlanması çalışmaları QbD (Quality by Design) anlayışı ile yürütülmektedir.

Ar-Ge merkezimizin bir diğer önemli rolü ise günümüz dünyasında oldukça büyük bir yer edinmiş olan inovasyon kültürünün kurum içinde yaygınlaşmasını sağlamaktır. Yenilikçi çalışmalar sayesinde yeni ürün geliştirme süreçlerimiz iyileştirilmekte, verim artırıcı ve maliyet düşürücü çalışmalar hayata geçirilerek karlılığımız artırılmaktadır.

Uluslararası Pazarlarda Yer Alan Ürünlerimiz

Ruhsatına sahip olduğumuz ürünlerin %90'ı Ar-Ge çalışmalarımız neticesinde ortaya çıkmıştır. Müşteri ve pazar taleplerine yanıt oluşturmak amacı ile uluslararası regülasyonlara uygun ruhsat dosyaları, yüksek standartlardaki Ar-Ge tesisi ve üretim kalitesi ile ilaç portföyünü yurt dışı pazarlara da sunmaktayız.

İngiltere Sağlık Bakanlığı'ndan onay alan kardiyovasküler bir ürünümüz ile Almanya Sağlık Bakanlığı'ndan onay olan antidiyabetik bir ürünümüz bulunmaktadır. Çok yakın bir gelecekte Avrupa'da da ürünlerimiz satılmaya başlanacaktır. Bunun yanı sıra 2010 yılı sonu itibarı ile Uzak Doğu'dan Güney Amerika'ya Afrika'dan Ortadoğu'ya 48 farklı ülkede ürünlerimiz satılmakta olup, 610 ruhsat dosyasına ulaşılarak Bilim İlaç'ın global pazardaki varlığını ve kalitesini ortaya koymaktadır.

Ar-Ge Konusunda Hedeflerimiz

2008 yılında faaliyete geçen 51 bin 500 m²'lik kapalı alana sahip Bilim Gebze tesisimiz İngiltere onaylı olup, 250 milyon kutu yıllık üretim kapasitesi ile Türk ilaç pazarının %17'sini tek başına üretebilecek konumdadır. Bu yatırım planımızda hedefimiz yerli ilaç pazarında liderliğe oynarken Ar-Ge gelişimine paralel Avrupa pazarı gibi küresel pazarlarda payımızı artırmak ve güçlendirmektir. Bu doğrultuda mevcut segmentlerin dışındaki alanlara yönelik eşdeğer ürünlerin geliştirilmesi ve kronik hastalıkların tedavisinde kullanılan ürün portföyünün genişletilmesi hedeflenmektedir.

Hedeflerimiz;

- Tablet gibi en yaygın kullanılan klasik dozaj formunun yanı sıra hasta uyumunu artıran ve ilaç yan etki profilinin azalmasını sağlayan kontrollü salım tabletleri geliştirme çalışmalarına ağırlık vermek.
- Kullanılan ilaç sayısının azaltılması sebebiyle hasta dostu olan iki veya daha fazla molekül içeren kombine ürün çalışmalarını artırmak.
- İçerisinde bulunmadığımız pazarlar için ürün geliştirmek.
- Avrupa ve Amerika pazarları olmak üzere ihracat için ürün geliştirmek.
- Uzun vadeli stratejilerimiz arasında ilaç endüstrisinde her geçen gün ağırlığı daha fazla hissedilen ve kullanıcı sayısını artıran biyobenzer ve nanoteknoloji ürünlere yönelik fırsatları değerlendirmek de bulunmaktadır. Biyobenzer ilaçların geliştirilmesi eczacılık, kimya, kimya mühendisliği, biyoloji gibi birçok farklı bilim dalının katkıda bulunması ile gerçekleştirilebilmektedir.

Ekonomik Katma Değerimiz

Chandrashekar MAINDE

Bilimsel Bölüm Direktörü

Bilim İlaç ailesine 2010 yılında katıldım. Bir yabancı'nın Türkiye'de işe alınması ile ilgili titiz bir çalışma isteyen işe alım süreçleri geçirdim. Bu süreçte İK uygulamalarından oldukça etkilendim.

Bu süreçlerin başarı ile tamamlanmasından sonra, Türkiye'ye geldiğimde kendi ülkeme çoğunlukla yakın bir kültürü paylaştığımızı hissettim ve bu benim adaptasyonumu hızlandırdı.

Bilim ailesinin sıcak karşılaması yeni bir ülkeye, yeni bir işe alışma sürecimde çok olumlu etki sağladı. Bilim İlaç'ı özellikle Liderlik uygulamaları, Mükemmellik Modeli yaklaşımları ve ilaç sektörünün gerekliliklerine uyum konusunda oldukça başarılı olarak değerlendiriyorum.

Bilim İlaç Türkiye'ye sadece ekonomik katkı değil, aynı zamanda sosyal, toplumsal yönde katkı sağlayarak, yaptığı her işte çevreyi korumayı gözetken, kaliteyi ön planda tutan bir yaklaşımla önemli bir değer katıyor. Burada olmaktan, tecrübelerimi ve bilgimi buraya katkı sağlamak yönünde uygulamaktan ve burada öğrendiklerimle kendimi de geliştirmekten büyük mutluluk duyuyorum.

TÜBİTAK Projeleri

TÜBİTAK – Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB), teknolojinin toplumsal faydaya dönüşme sürecini hızlandırmak, ülkemiz sanayi kuruluşlarının araştırma-teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla kurulmuştur. Böylelikle, ülkemiz kuruluşlarının araştırma-teknoloji geliştirme yeteneğinin, yenilikçilik kültürünün ve rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir. TEYDEB, bahsedilen hedefler doğrultusunda, destek programları tasarlamakta ve yürütmektedir.

2010 yıl sonu itibariyle, Bilim İlaç bünyesinde toplamda 7 proje tamamlanmıştır. Ayrıca, 2010 senesinde başlatılan yeni projelerle birlikte devam eden proje sayısı 7'ye yükselmiştir. Yaklaşık olarak bir proje bütçesinin 1 milyon \$ olduğu düşünülürse toplamda 14 proje ile 20 milyon \$ civarında Ar-Ge hacmi yaratılacağı öngörülebilmektedir.

FİKRİ SINAI MÜLKİYET HAKLARI

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları'nın en önemli unsurlarından biri olan patentler, firmalar veya bireyler tarafından geliştirilen buluşlara, yasal anlamda koruma sağlayan araçlardır. Buluş yapma faaliyetini özendirme, buluşların sanayiye uygulanması ile teknik, ekonomik ve sosyal ilerlemenin gerçekleştirilmesini sağlamak için buluşlara patent veya faydalı model belgesi vererek korunması ülkemizde 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Bu kurallar çerçevesinde, Bilim İlaç olarak değerlerimize bağlı kalarak, kanunlarla koruma altına alınmış sınai mülkiyet haklarına saygılı bir şekilde hareket etmekteyiz.

İlaçların Türkiye'de ve yurt dışında pazara çıkabilmesi için patent değerlendirmeleri yaparak, patent ihlali olmayacak şekilde

ürünlerin pazara verilmesini sağlamakta ve gerekli işlemlerin, yasal prosedürlerin takibini yapmaktayız.

Ar-Ge çalışmaları kapsamında yeni geliştirilen fikirler doğrultusunda yeni patent başvurularını yapıp durumlarını takip etmekteyiz.

Araştırmalarımızda Türk Patent Enstitüsü ve üniversiteler ile işbirliği yaparak etik ilkeler doğrultusunda çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Yeni buluşların ortaya çıkması için bilgi ve teknolojinin sürekli yenilenmesi, geliştirilmesi ve paylaşılması gerekmektedir. Bunu sağlamanın en önemli adımlarından biri patenttir. Patent dokümanları araştırma - geliştirme çalışmalarının yazılı ürünleri olup patent koruması öngörülen endüstriyel ürün ya da yöntemlerin teknolojisini tanımlayan, ayrıntılı olarak açıklayan ve Ar-Ge çalışmalarının ölçütü olan dokümanlardır. Şirketimiz patentin önemini kavramış olup, bunun ilk adımı olarak da bünyesinde patent departmanı oluşturmuştur. Diğer fikri ve sınai haklarla ilgili olarak da dışarıdan destek alınmaktadır.

Ayrıca, iş ortağı olarak birlikte çalıştığımız kuruluşların da fikri ve sınai mülkiyet haklarını gözetiriz.

ALINAN DEVLET TEŞVİKLERİ

Ar-Ge Teşvik ve Destekleri

5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında, tüm şartlar sağlanarak, 18.02.2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 2 yıl süre ile Ar-Ge Merkezi belgesi alınmıştır.

Bu belge ile yararlanılan destekler:

- Ar-Ge indirimi,

Ar-Ge Merkezinde gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri için, Kurumlar Vergisi hesabında, indirimler bölümünde %100 Ar-Ge İndiriminden yararlanılmaktadır

- Gelir vergisi stopajı teşviki,
- Sigorta primi desteği,
- Damga vergisi istisnası,
- Proje bazlı nakit destek. (TÜBİTAK)

Yatırım İndirimi Uygulaması

Gebze yatırımımızın başlangıcı ile birlikte Hazine Müsteşarlığı'ndan, teşvik belgesi alınmıştır. Teşvik belgemizin süresi Nisan 2011'de bitmektedir.

Bu belge ile yapılan yatırım harcamalarında, müsteşarlığın belirlediği kalemlerde KDV istisnasından ve KKDF istisnasından yararlanılmıştır.

Ayrıca kurumlar vergisi hesaplamalarında %100 yatırım indiriminden yararlanılmıştır.

Yatırım indirimi 01/01/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır. 18.2.2009 tarihinde '**indirimli kurumlar vergisi**' adıyla yeniden konu edilmiştir.

Bu uygulama için Hazine Müsteşarlığı'ndan Teşvik belgesi almak gerekmektedir.

Bu belge ile gerçekleştirilen kalemlerde, KDV istisnası ve KKDF istisnası da uygulanmaktadır. 2011 yılı itibarıyla teşvik belgesi alınmasına karar verilmiştir.

KDV İadesi

İlaç sektöründe, satış mallarının KDV oranı %8 iken, alımların KDV oranı %18 gerçekleştiği için, KDV devretmekte ve ödenecek KDV çıkmamaktadır. Devreden KDV miktarı, mevzuata uygun hazırlanan işlemler ile devletten nakit olarak tahsil edilmektedir.

Uluslararası KDV İadesi

AB ülkelerinde, KDV iadeleri konusunda bazı iyileştirmeler yapılmış olsa bile, üye ülkelerin hala kendine ait bir takım düzenlemelere sahip olmalarından dolayı, birçok ülkeye yapılan yurt dışı iş seyahatleri ve fuar katılımları gibi harcamalara istinaden çeşitli oranlarda vergi ödenmektedir. Ükelere göre değişmekle birlikte bazen %25'e varan vergi tutarlarını, ilgili ülkelerin vergi kurumlarından geri talep etmekteyiz.

YASALARA UYGUNLUK VE ADİL REKABET

Devletimiz tarafından belirlenmiş tüm yasal zorunluluklarımızı eksiksiz olarak yerine getirir ve bu konuda açık biçimde taahhütte bulunuruz.

Bilim İlaç olarak vergilerimizi tam ve zamanında ödeyerek ülke ekonomisine katkıda bulunuruz.

İlaçların Türkiye'de ve birçok ülkede pazara verilebilmesi için öncelikle ruhsatlandırılması ve sonrasında istenirse geri ödeme sistemine dahil edilmesi gerekmektedir.

Bu noktada Türkiye'de ilaçların ruhsatlandırılması konusunda resmi otorite Sağlık Bakanlığı'na bağlı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü (İEGM)'dür.

İlaçların geri ödenmesi ile ilgili kurum Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı Sosyal Güvenlik Kurumu'dur.

Türkiye ve yurt dışında tüm ürünlerimizi ilgili yasa ve yönetmeliklere uygun olarak ruhsatlandırır, ruhsatlandırma sonrası gerekli takipleri yaparız.

Gerek üniversiteler, devlet hastaneleri, sağlık ocakları gibi tüm resmi sağlık kurumları, özel sağlık kurumları ve eczaneler ile olan ilişkilerimizi; gerekse bu kurumlarda ya da serbest olarak çalışan doktor, diş hekimi ve eczacı gibi sağlık mesleği mensupları ile ilişkilerimizi, hem Sağlık Bakanlığının hem de üyesi olduğumuz İEİS'in beşeri tıbbi ürünlerin tanıtım faaliyetlerini düzenleyen yönetmelikleri çerçevesinde ve etik ilkelerimiz doğrultusunda yürütürüz.

Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile kanun, kararname, yönetmelik, tebliğ vb gibi mevzuatlara uyum çerçevesinde, tüm paydaşlarımızın beklentilerini de göz önüne alarak, yasal sorumluluklarımızı eksiksiz ve süresi içinde yerine getirmekte, karşılıklı diyalog ve iletişim ortamlarında, firma misyon, vizyon ve değerlerine uygun olarak yönetmekteyiz. Rekabete aykırı davranış, tekelleşme vb konularda herhangi bir cezamiz bulunmamaktadır.

Rüşvet ve Yolsuzluk

Kuruluşa ilişkin tüm faaliyetlerimizi yasa, yönetmelik ve diğer hukuk kuralları ile uluslararası geçerliliği olan hukuk kuralları çerçevesinde yürütürüz. Yasa ve hukuk kurallarını düzenleyen, uygulayan ve denetleyen Kurum ve Kuruluşlar ile ilişkilerimizi bu kurallara uygun, doğru ve tutarlı biçimde yürütürüz.

Bilim İlaç, mal ve hizmet alımında ve satımında avantaj sağlama ya da resmi makamlar yardımıyla şirkete usulsüz menfaat sağlama niyetiyle herhangi bir kişiye herhangi bir şey vermeyi veya herhangi bir ödeme yapmayı yasaklamaktadır.

Etkinliklerimiz sırasında rüşvet ve yolsuzluk konularına özel bir özen gösteririz. İçinde bulunduğumuz sektör nedeni ile sağlık çalışanlarının ve bilim adamlarının da bilgilerinden, hizmetlerinden faydalanmaktayız. Bu kişilerin birçoğunun kamu kuruluşlarında çalışmakta ve kamu yetkilisi durumunda olduğunu göz ardı etmeden hizmetlerimizi sürdürürüz.

Kamu görevlilerine onların kararlarını etkileme niyeti taşıyan veya bu yönde algılanabilecek hiçbir ödeme yapılmaması, hediye veya hizmet verilmemesi esastır.

Bilim İlaç, tüm çalışanlarının, danışmanlarının, aracılarının ve diğer temsilcilerinin doğrudan ya da dolaylı olarak ticari rüşvete karışmasını yasaklamaktadır.

İnsana Verdiğimiz Değer

En Değerli Varlığımız

Bilim İlaç “Çalışanını En Değerli Varlığı” olarak kabul eder, bu amaçla çalışanlarına sağlıklı, güvenli ve verimli bir çalışma ortamı sunar.

İŞ VE İŞGÜCÜ UYGULAMALARIMIZ

Öncelikli paydaşlarımızdan çalışanlarımızın değeri çok büyük. Onların memnuniyet seviyelerini artırmak, iş ortamlarını iyileştirmek, fırsat eşitliği sunmak, kişisel ve profesyonel gelişimlerine katkıda bulunmak, bağlılıklarını sağlamak en önemli sorumluluklarımız arasındadır.

Çalışanlarımız

“En Çok Çalışılmak İstenen Firmalar” arasında yer almak için doğru ve etkin insan kaynakları politikaları belirler ve uyguluyoruz. Bilim İlaç “Çalışanını En Değerli Varlığı” olarak kabul eder, bu amaçla çalışanlarına sağlıklı, güvenli ve verimli bir çalışma ortamı sunar. Bu kapsamda Bilim İlaç;

Tüm çalışanlarına karşı yasal yükümlülüklerini yerine getirir.

- İşe alma, terfi ve görev değişikliklerinde insan kaynakları iç süreçlerinde yer alan bilimsel metotları (nitelikler, yetkinlikler, performans vb.) fırsat eşitliği gözeterek uygular.
- Çalışanlarla ilgili tüm insan kaynakları uygulamalarında din, dil, cinsiyet, cinsel tercih, ırk, bedensel engel ve yaş gibi özellikler sebebiyle ayrımcılık yapmaz.
- Çalışanlarına ait özlük dosyasında yer alan bilgiler başta olmak üzere, her türlü bilgiyi kişiye özel veya değil saklı tutar, çalışanlarının özel yaşantısına müdahale etmez.
- Çalışanlarının iş ve kişisel gelişimini sağlayacak konularda eğitim ve gelişim faaliyetleri düzenler ve kariyerlerini yönetmelerine yardımcı olacak ortamı hazırlar.
- Çalışanlarının yaşam kalitesini ve standardını kuruluşun olanakları ölçüsünde geliştirmeye özen göstererek, dengeli ve adil bir şekilde ücret ve yan hakların uygulanmasını sağlar.
- İş yeri güvenliğini ve çalışanlarının sağlığını korumak amacıyla gereken önlemleri alır.
- Çalışanlarının Etik kurula en hızlı ve kolay şekilde başvurabilmelerini sağlamak amacıyla Etik kurula özel bir telefon hattı ve e-mail adresi oluşturmuş ve Etik kurulun ulaşılabilirliğini ve güvenilirliğini artırmıştır.

Ayrıca çalışanlarının iş ve özel yaşam dengelerini korumak amacıyla;

- Esnek çalışma saatleri ile ilgili çalışmalara başlamış,
- Anne veya anne adayı olan çalışanların çalışma koşullarını iyileştirebilmek amacıyla anne odası uygulaması hayata geçirmiş,
- Hukuk Danışma Birimi, Sigorta Danışma Birimi ve Psikolojik Danışma Merkezi oluşturmuştur.

İstihdam Verilerimiz

2010 yılı Çalışan Sayımız

	Beyaz Yaka	Mavi Yaka	Toplam
Ayazağa	192	5	197
Çerkezköy	58	58	116
Gebze	189	213	402
Saha	1.129	0	1.129
Toplam			1.844

Bölgeler Bazında Toplam İşgücü

İşletme	31.12.2010
Ayazağa İşletmesi	553
Çerkezköy İşletmesi	116
Gebze İşletmesi	424
Adana Bölge Müdürlüğü	45
Ankara Bölge Müdürlüğü	44
Antalya Bölge Müdürlüğü	44
Bolu İrtibat Bürosu	45
Bursa İrtibat Bürosu	46
Denizli İrtibat Bürosu	45
Diyarbakır İrtibat Bürosu	45
Erzurum İrtibat Bürosu	45
Eskişehir İrtibat Bürosu	45
Gaziantep İrtibat Bürosu	47
İzmir İrtibat Bürosu	48
Kayseri İrtibat Bürosu	39
Kırıkkale İrtibat Bürosu	46
Konya İrtibat Bürosu	43
Samsun İrtibat Bürosu	44
Tekirdağ İrtibat Bürosu	35
Trabzon İrtibat Bürosu	45
Toplam	1.844

İnsana Verdiğimiz Değer

> Bilim İlaç, “İnsana Saygı Ödülü”nü sektöründe aynı kategoride üst üste 3 kez alan ilk şirket oldu.

Kariyer.net tarafından verilen insan kaynakları dünyasının en prestijli ödülllerinden biri olan “İnsana Saygı Ödülü”nü, Bilim İlaç, üst üste 3’üncü kez kazandı. İş başvurusunda bulunan adayların karşılaştıkları en önemli sorunlardan biri olan “iş başvurularına olumlu ya da olumsuz yanıt verilmesi” konusundaki doğru yaklaşımı Bilim İlaç’a ödül kazandırdı.

Bilim İlaç, Kariyer.net’in insan kaynakları uygulamalarında “insan” odaklı yaklaşım sergileyen şirketlere verdiği “İnsana Saygı Ödülü”nü kazandı. Bu sene 9’uncusu verilen ödülü Bilim İlaç, sektöründe aynı kategoride ilk defa 3 kere üst üste kazanma başarısını elde etti. İnsan kaynakları uygulamalarını sürekli iyileştiren Bilim İlaç, iş başvurularını yüzde yüz yanıtlanmanın yanı sıra en çok istihdam yapan ve en çok başvuru alan firma olarak da başarısını pekiştirdi.

Ödüle üst üste 3’üncü kez sahip olmanın kendilerini gururlandırdığını ifade eden Bilim İlaç İnsan Kaynakları Direktörü Aykut Bora, gerçek başarının sürdürülebilirlik olduğunu ve bu açıdan ödülün daha da anlam kazandığını kaydetti.

Çalışma Sözleşmesine Göre Toplam İşgücü

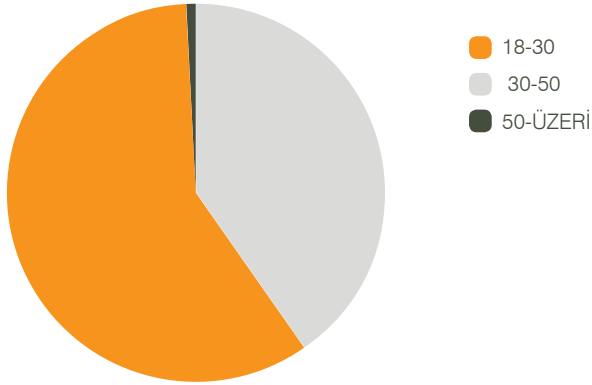
	Ayazağa	Gebze	Çerkezköy	Saha	Toplam
Belirsiz Süreli İş Sözleşmesi	196	400	116	1.129	1.841
Belirli Süreli İş Sözleşmesi	0	2	0	0	2
Kısmi Süreli İş Sözleşmesi	1	0	0	0	1
TOPLAM	197	402	116	1.129	1.844

Bulduğumuz yurt içi ve yurt dışı toplumlarda yerel halk istihdamına ve adil ücretlendirmeye özellikle dikkat ederiz.

Çalışanlarımızın Demografik Bilgileri

Cinsiyet	Ortalama Yaş	Ortalama Kıdem	31.12.2010 Cinsiyet	Üst Yönetim (%) Oran	Mavi Yakalı (%) Oran	Beyaz Yakalı (%) Oran	Üst Yönetim		Mavi Yakalı		Beyaz Yakalı	
							Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran
Bayan	30	4	355	19,2	1	11	15	5	340	22,0		
Erkek	32	4	1489	80,8	8	89	261	95	1228	78,0		
Toplam Personel			1844	100	9	100	276	100	1568	100		

Çalışanlarımızın Yaş Grubu Dağılımı

Çalışanlarımızın Eğitim Dağılımı

Eğitim	31.12.2010 Personel Sayısı	(%) Oran
Lisansüstü	125	6,8
Üniversite	1.212	65,7
Meslek Yüksek Okulu	152	8,2
Meslek Lisesi	190	10,3
Lise	126	6,8
İlköğretim	39	2,1
Toplam Personel	1.844	

Çalışanlarımızın Demografik Bilgileri tablosunda da görüldüğü gibi genç ve dinamik bir çalışan yapımız var. Bu yapı kuruluşumuzun başta eğitim & gelişim ve kariyer yönetim sistemlerimiz olmak üzere tüm İK sistemlerimizin yeni kuşak çalışanların beklentilerine göre şekillenmesini sağlamaktadır. Aynı zamanda bu genç çalışan yapısı yaratıcı ve yenilikçi uygulamalarda kuruluşumuza rekabet avantajı kazandırmaktadır. Lise ve Meslek Yüksek Okulu mezunu çalışanlarımızın niteliklerini geliştirmek amacıyla Açıköğretim fakültelerine veya esnek eğitim veren üniversitelere yönlendirmekte ve eğitimlerini desteklemekteyiz. Ayrıca yüksek lisans ve doktora yapmak isteyen çalışanlarımıza da mesai saatleri içinden zaman ve/veya maddi destek vermekteyiz.

Çalışanlarımızın Cinsiyet Dağılımı (%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Kadın	18	21	19	19	20
Erkek	82	79	81	81	80

2008 yılında Gebze tesisimiz için yüksek sayıda kadın çalışanın işe alımı gerçekleşmiş olduğundan (özellikle Kalite ve Ar-Ge bölümlerinde çalışanlar ağırlıklı kadındır) ilgili yılda kadın istihdam oranında yükseliş görülmektedir.

Kadın istihdam oranlarımızı yıllar bazında artırmayı hedeflemekteyiz; 2011 hedefimiz %20'dir. Raporun "İşe Alım Uygulamaları" bölümünde kadın başvuru oranlarına yönelik bilgi ayrıca paylaşılmıştır.

Tüm uygulamalarımızda farklılıkların yönetilmesi prensiplerimiz kapsamında fırsat eşitliğini garantiyecek sistemler geliştiriyor ve uygulanmasını garanti altına alıyoruz. Bunlara örnek olarak; değerlendirme ve geliştirme merkezi, ücret yönetim sistemi uygulamalarını örnek verebiliriz. Ayrıca dolaylı olarak Anne Odası, anne adaylarına doğum izni sonrası yasalar çerçevesindeki izin taleplerinin olumlu desteklenmesi gibi uygulamamız bulunmaktadır.

Engelli Çalışan Sayısı

	2006	2007	2008	2009	2010
Gerçekleşen	23	21	16	18	30
Hedef	25	34	22	29	30

Yönetim Seviyesinde Kadın-Erkek Dağılımı

	Ayazağa			Çerkezköy			Gebze			Saha			Genel Toplam	Toplam Kadın Çalışan Oranı
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam		
Genel Müdür	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Direktör	1	4	5	0	0	0	0	3	3	0	0	0	8	13
Müdür	4	22	26	0	2	2	2	2	4	0	12	12	44	14
Yönetici	11	18	29	2	5	7	14	12	26	4	103	107	169	18
Toplam	16	45	61	2	7	9	16	17	33	4	115	119	222	17

> İnsan Kaynakları Politikamız

İnsan Kaynakları yönetimi, misyonumuzu gerçekleştirmemiz ve vizyonumuza ulaşmamız için en önemli süreçlerdendir. Bu kapsamda belirlenen İK politikamız tüm işgücü uygulamalarına yol göstermektedir. **Çalışanlarımızın bağlılığını ve mutluluğunu en üst seviyede gerçekleştirmeyi hedefleyen değerlerimize bağlı bir kurum kültürünü yaratmak ve yenilikçi insan kaynakları sistemlerini uygulayarak, kuruluşumuzun stratejik planına bağlı hedeflerine ulaşmasını sağlamak amacıyla;**

Geleceğimizi şekillendirecek potansiyelde çalışanları işe alırız.

Kuruluşumuzu geleceğe taşıyacak yetkinlik, bilgi birikimi ve gelişim potansiyeline sahip, başarı, takım ve değer odaklı adayları fırsat eşitliği ilkesiyle işe alırız.

Öğrenme ve gelişim olanakları hazırlarız.

Sürekli öğrenme, yenilikçilik ve iyileştirme yaklaşımımızla, çalışanlarımızın yetkinliklerini geliştirecek gelişim olanakları hazırlayarak kuruluşumuzun mevcut ve gelecekteki yetkinlik gereksinimlerinin karşılanmasını sağlarız.

Her bir çalışanımızı yetenek olarak görürüz.

Her bir çalışanımızı işinin lideri birer yetenek olarak görür, bireysel gelişim olanakları hazırlayarak potansiyellerini ortaya çıkaracakları ve geliştirecekleri katılımcı bir iş ortamı oluştururuz.

Çalışanlarımızı en iyi performanslarını göstermeleri için destekleriz.

Kuruluş hedeflerimizle bireysel hedeflerin uyumlu olmasını sağlar, performansı adil ve objektif olarak değerlendirir, daha yüksek performans göstermeleri için çalışanlarımızı destekleriz.

Katılımı ve iletişimi destekler, çalışanlarımızın katkılarını hep birlikte kutlarız.

Çalışanlarımızın bireysel ve ekip bazında iyileştirme çalışmalarına katılımlarını ve her türlü yenilikçi, yaratıcı girişimlerini destekleriz. Ayrıca çalışanlarımız ile kuruluşumuz arasında güçlü bir diyalog kurmak üzere kurum içi iletişim faaliyetlerini düzenler, katkılarını onurlandırarak hep birlikte kutlarız.

Ailelerimizden güç alırız.

Kuruluş hedeflerimizin gerçekleşmesinde başarının belirleyicisi olan çalışanlarımız kadar ailelerini de organizasyonun ayrılmaz bir parçası olarak görürüz.

Çalışan Hakları Prensiplerimiz

İtibarlı bir kuruluş olmamızın temelinde çalışanlarımıza adil ve saygılı davranma ilkemiz bulunur. Bu ilke Çalışan Hakları Politikası ile güvence altına alınmaktadır. Politika kapsamında;

- Zorla işçi çalıştırmama,
- Çocuk işçi çalıştırmama,
- Ayrımcılık yapmama,
- İş sağlığını ve güvenliğini sağlama,
- Kanunlara uygun çalışma koşullarını sağlama,
- Uygun çalışma saatleri ve ücretleri sağlama,

öncelikli temel aldığımız prensiplerdir. Bu prensiplere %100 uyum sağlanmaktadır.*

*İK Departman verileri

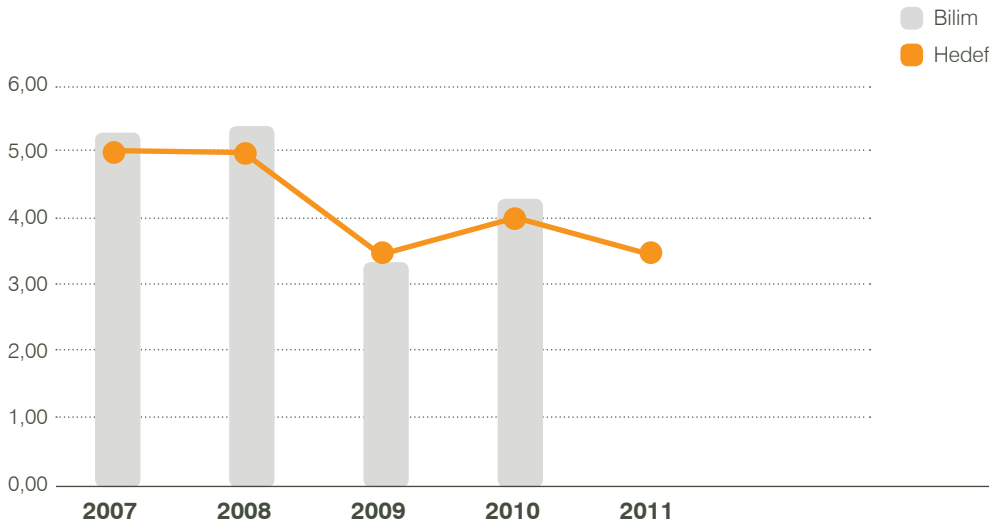
Ayrıca; politika ve ilkelerimizle, iş yerinde karşı karşıya kaldıkları yasa ve uygulamalar arasında tutarsızlık olduğunu düşünen çalışanlarımız soru ve şikâyetlerini, hiçbir baskı altında kalmadan, kendilerini güvence altında hissederek, üst yönetime, yöneticilerine, insan kaynakları bölümüne ve etik kurul'a bildirebilmektedirler.

Çocuk İşçi ve Zorla Çalıştırma

Şirketimizde zorla çalıştırma ve çocuk işçi çalıştırma uygulamalarına yer verilmediği gibi, tedarikçi ve işbirliklerimizde de yer verilmemesi kurallarımızdan biridir.

Fazla Mesailerin Toplam Çalışma Süresine Oranı

	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşen	5,33	5,37	3,37	4,30	
Hedef	5,00	5,00	3,50	4,00	3,50

Fazla mesailer çalışanlarımız tarafından planlanmakta ve yöneticilerimizin onayı ile gerçekleştirilmektedir. Fazla mesai çalışması yapan çalışanlarımızın çalıştıkları süreler kanunlar tarafından belirlenmiş olan oranlara göre ilgili ayda bordrolara yansıtılarak ödenmektedir.

Çalışan hakları çerçevesinde ayrıca, çalışanlarımızın sendikalaşma hakkını kısıtlamayız. Bilim İlaç'ta toplu iş sözleşmesine giren çalışan bulunmamaktadır.

Farklılık Yönetimimiz

Farklılık yönetimi kavramı Bilim İlaç için farklılıkları anlama, açığa çıkarabilme, destekleme ve fırsata çevirebilmeyi ifade etmektedir.

Farklı yapıda çalışanların, farklı bakış açılarının ve farklı görüşlerinin kuruluşumuza katkı sağlayacağına inanırız. Farklılıklara değer veririz çünkü, biliyoruz ki bizi hedeflerimize ulaştıracak fikirleri üretmek ancak içimizde yaşayan farklılıkları ortaya çıkartıp desteklemekle mümkün olabilir.

Bu nedenle;

- Farklılık yönetimi, Bilim İlaç'ın çalışanları, müşterileri, hissedarları ve toplumu da kapsayan tüm paydaşları için öncelikli olarak ele aldığı bir konudur.

- İşimize değer katacak farklı tecrübelere, kültürel geçmişlere, iş ve hayat stillerine saygı gösteririz.

- İşle ilgili konulara çözüm üretmek amacı ile çalışanların farklı ihtiyaçlarını ve beklentilerini anlamaya ve bunları karşılamaya çalışırız.

- Seçme ve işe alma sürecimiz kapsamında, vizyon ve misyona uygun yetkin insanları işe alır, adayların seçiminde, okul, bölge, cinsiyet, din, dil, ırk, sosyo-ekonomik geçmiş, etnik köken vb. ayrımları gözetmeyiz.

- Tüm çalışanlarımızın yetkinliklerini ve işe olan katkılarını sürekli olarak artırabilecekleri gelişim fırsatları sunmaya özen gösteririz.

- Kariyer yönetim sistemimiz kapsamında yatay ve dikey farklı pozisyonlara geçiş ve terfi kriterlerini her pozisyon için tanımlar, değerlendirmelerin fırsat eşitliği ve adalet çerçevesinde gerçekleştirilmesini sağlarız.

- Sosyal ve sportif aktiviteler, kurullar ve ekipler aracılığıyla çeşitliliklerin ve kültürel farklılıkların geliştirilmesini sağlayacak faaliyetler gerçekleştiririz.

- Farklılık yönetimini stratejik bir fırsat olarak görür, çalışanlarımızın farklılıklarını organizasyonumuzun perspektifini geliştirme ve iş problemlerine yeni ve yaratıcı yöntemlerle yaklaşma yeteneğinin altyapısı olarak kabul ederiz.

- Bilim İlaç'ta Farklılık Yönetimi sadece adil olmak değil aynı zamanda, fırsatların ortaya konulması ve değerlendirilmesi ile tüm paydaşların katma değer üretebilmesine olanak verebilmektir.

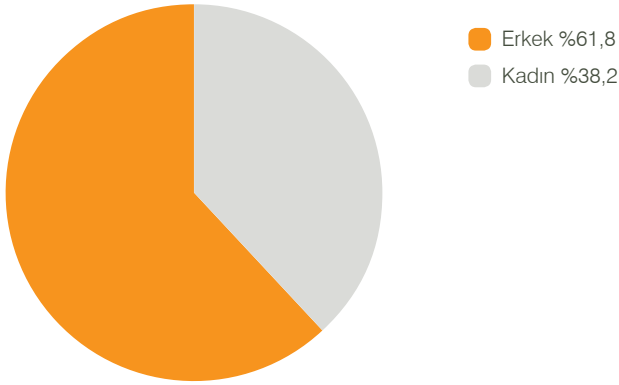
İnsana Verdiğimiz Değer

İşe Alım Sürecimiz

Geleceğimizi şekillendirecek potansiyelde çalışanları işe alırız.

Bilim İlaç olarak herkes için eşit fırsatlar yaratmak işe alım sürecimizdeki önceliklerimizden biridir. Bu önceliğimiz doğrultusunda, değişime hızla uyum sağlayan, yaratıcı, çok yönlü, katılımcı, global bakış açısına sahip, kendisini ve çevresini sürekli geliştiren bireylerin, İK politikamızda da vurgulandığı gibi fırsat eşitliği ilkesiyle, hiçbir ayırım gözetmeksizin işe alınma yapılması, seçme ve işe alma sürecimizin temel ilkesidir.

Kadın-Erkek Başvuru Oranı 2010 (%)

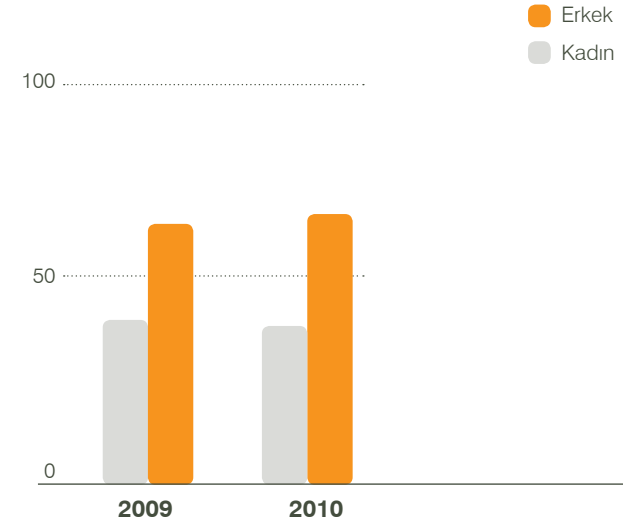
Kuruluşumuzun gereksinimleri; yani değerleri, misyonu, vizyonu, stratejileri ile ilişkili organizasyonel yapıyı sağlayacak çalışan profilinin tanımlanmasında her bir pozisyon için ayrı ayrı oluşturulan Nitelik ve Yetkinlik Katalogları'ndan yararlanmaktayız.

İşe Alım süreci içerisinde nitelik kataloğuna uygun olan adaylar önce İK bölümümüz tarafından ön görüşmeye tabi tutulur, olumlu bulunan adaylar ilgili bölüm yöneticilerine yönlendirilir. Yeni yetenekler bulmak amacıyla yapılan değerlendirmelerde yetkinlik kataloğunda detaylandırıldığı şekilde, pozisyonlara özel yetkinlik bazlı mülakat, yetenek testleri, kişilik envanteri, bilgi testleri ve değerlendirme merkezi uygulamaları kullanılır. "Değerlendirme Merkezi" uygulamasının amacı belirli yetkinlikler doğrultusunda stratejik görülen pozisyonlara aday olan kişilerin gelişim alanlarını ve ihtiyaç seviyelerini belirlemek, pozisyonla uygunluk durumuna karar verebilmektir.

İşe alım sürecimizde "Nitelik ve Yetkinlik Katalogları" temel araçlarımızdır. Bu araçlarla, adayların seçiminde fırsat eşitliği ilkemiz doğrultusunda, okul, bölge, cinsiyet, cinsel tercih, din, dil, ırk vb. ayrımlar gözetenmeden hareket edilmektedir.

Çalışan dağılımı tablosunda görülen kadın işgücü oranı düşüklüğünün sebebi sektöre özgü saha çalışmaları (seyahat) yoğunluğu ve coğrafi dağılımın genişliğidir. Saha görevlendirmelerine yönelik iş ilanlarımıza kadın başvuru oranları erkek adaylara oranla düşük seyretmektedir.

Saha Pozisyonları Kadın-Erkek Başvuru Oranı (%)

	2009	2010
Kadın (%)	40,1	38,2
Erkek (%)	59,9	61,8

Başvuru Yöntemleri

Bilim İlaç tüm adaylarına eşit uzaklıktadır ve adaylarına birçok farklı kaynaktan başvuru imkânı tanımaktadır.

İşe alım kaynakları;

- Web tabanlı işe alım siteleri
- Direkt başvurular (Bilim İlaç Aday Veri tabanı)
- Şirket içinden yönlendirilen adaylar (aday öner değer kat & referanslı adaylar)
- İç ilan sistemi
- Danışmanlık şirketleridir.

Yetkinliklerin Değerlendirilmesi

Bilim İlaç'ta tanımlanmış olan yetkinlikler işe alım sürecinde fırsat eşitliği yaratma konusunda önemli araçlardan biridir. Adayların

yetkinliklerini en doğru ve tarafsız şekilde değerlendirebilmek için birçok farklı araç kullanılmaktadır. Yetkinlikleri oluşturan unsurlar ve bunların ölçüm araçları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Yetkinliklerin Değerlendirilmesi

Bu uygulamalardan başarı ile geçen adayların iş teklifi öncesinde referans kontrolleri, aday bilgisi dâhilinde gerçekleştirilir. İşe alma sürecine dâhil edilmeyen ve olumlu yönde değerlendirilemeyen adaylar, kariyer portalı, elektronik posta ve telefon aracılığıyla bilgilendirilir. Bilim İlaç olarak, süreç kapsamında kullanılan ve şirket dışından işe alımların büyük çoğunluğunun gerçekleştirildiği insan kaynakları portalı Kariyer.net'in "İnsana Saygı Ödülü"nü son üç yıldır kazanmaktayız. Bu ödül, adaylara geri dönüş süresi ve oranı kriterleri doğrultusunda verilmektedir.

İşe yeni başlayan çalışanlarımız "Oryantasyon Programı"na katılır ve "Bilim Ailesi"nin bir parçası olmanın gerektirdiği değerlerimizle tanışmaktadır. Çalışanlar, İK Oryantasyon Eğitimi ve sonrasında 2

ila 6 hafta arasında süren Bölüm Oryantasyon Programına dâhil edilmektedirler. Yönetici Oryantasyon Programı kapsamında ise, yönetici ve üzeri pozisyonlarda göreve başlayan çalışanlara, diğer yöneticilerle tanışma ve birebir görüşme olanağı yaratan ayrı bir oryantasyon programı uygulanmaktadır. Bu formal sürecin yanı sıra, yeni çalışanlarımıza kurum kültürümüzün yazılı olmayan ve informal boyutunu aktaracak ve şirket içinde daha hızlı sosyal ortam yaratılmasını sağlayacak "Kanka"larımız görev almaktadır. "Kanka", işe yeni başlayan çalışanla aynı departmanda yer alan, departman içinde en son işe girmiş ve oryantasyon sürecini tamamlamış kişidir.

Kanka

Ali CİVAN

Ambalaj Çalışanı

Kankalık, çalışma arkadaşlarımızı ve aramıza yeni katılan arkadaşları daha çok ve çabuk benimseyebilmek için şirketimizde uygulanan bir sistem. Bilim İlaç'ta çalışmaya başladığımda benim kankam Aykut Kaya idi. Kendisi şirketi

tanıyabilmem ve özellikle ilk gün heyecanını aşabilmem için bana çok yardımcı oldu. Ben de şuan İsmail Akar'ın kankasıyım.

Kankalık uygulaması arkadaşlarımla kısa sürede iletişim kurmama olanak sağladı. Bence bu sistemin en büyük katkısı, çalışanların uyum içinde olması ve huzurlu bir şekilde çalışmasını sağlamaktır. Bu uygulama ile yeni işe başlayan kişinin, kendini iyi hissetmesi sağlanıyor. Yeni başlayan kişiler bu uygulama ile işe daha çabuk adapte olabiliyorlar. Şirketi daha kısa sürede tanıyabilmek, bilgi almak için de yararlı bir uygulama. Ayrıca çalışanlar kendilerine değer verildiğini ve önemsendiklerini hissediyorlar.

İnsana Verdiğimiz Değer

Staj Programı

Bilim İlaç olarak üniversite ve liselerde öğrenim görmekte olan öğrencilere yönelik uygulanan staj programlarının verimli ve aktif olarak organize edilmesini kurum içi bir uygulamanın ötesinde, toplumsal bir sorumluluk olarak görmekteyiz. Öğrencilerin okulda aldıkları teorik bilgileri uygulamalı olarak görebilmeleri, iş hayatını tanıyabilmeleri, nitelikli insan gücü gereksiniminin üniversite - sanayi işbirliği içerisinde karşılanması ve bu süreçte olumlu değerlendirilen öğrencilerin staj sonrası istihdamının sağlanması amacıyla "Staj Sonrası İşe Alım Sistematiği" uygulanmaktadır.

Bu kapsamda yıllar bazında istihdam ettiğimiz stajyer sayılarımız;

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bilim	87	33	52	62	90	125	138

Aynı zamanda staj uygulamamızı destekleyecek şekilde özellikle okullardan gelen talepler doğrultusunda 3. ve 4. sınıf üniversite öğrencilerinin ilaç sanayisini tanımaları ve bir ilaç üretim tesisini görerek ileride yapacakları meslek tercihlerine katkı sağlamak amacıyla üniversitelere yönelik "Bilim Gebze Gezisi" düzenlenmektedir.

Tarih	Üniversite	Öğrenci Sayısı*
01/07/2009	Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	40
02/03/2010	Ege Üniversitesi	40
04/08/2010	Erciyes Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	30
04/09/2010	Yeditepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	35
01/26/2011	Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	30
08/03/2010	Trakya Üniversitesi	20
11/08/2010	Sabancı Üniversitesi	35

*Sayılar yaklaşık ziyaretçi sayıdır.

Yerel Halk İstihdamı

İşe alımlarda, çalışanlarımızın doğdukları ve yaşadıkları bölgelerden aday olmalarına olanak sağlayarak yerel istihdamı destekleriz. Tüm işe alımlarda öncelikle yerel halktan gelen başvuruları değerlendirir, çalışan profilimizi bu özellikleri göz önünde bulundurarak oluştururuz.

Ücret Yönetim Sistemimiz

Bilim İlaç'ta adil ve şeffaf bir ücretlendirme politikamız bulunmaktadır. Ücret politikamızı yaş, cinsiyet, fiziksel engel veya diğer ayrımcılığa yol açan kriterler etkilemez.

Çalışanlarımız için, rekabetçi ücret seviyelerinin korunmasına özen gösteririz. Ücret politikamızı belirlerken genel kabul görmüş HAY İş Değerleme ve Kademelendirme Sistematiği, Towers Watson, Poyraz Danışmanlık ve Mercer Human Resource Consulting firmalarının yaptıkları ücret araştırmalarından faydalanırız.

Çalışan memnuniyeti ve bağlılığını artırmaya yönelik olarak yasal gereklilikler ve bu gereklerin de ötesinde ücret dışı ek olanaklar, kaynaklar ve servisler planlanmakta ve uygulanmaktadır. Bilim İlaç'ta ücret yönetiminin yasal çerçevede ve kayıt altında izlenmesi sağlanmakta ve hiçbir şekilde kayıt dışı çalıştırma ve ödeme yapılmadığı kontrol altına alınmaktadır.

Ücret artışları, Performans Yönetim Sistemimiz (PYS), ekonomik göstergeler, yasal artışlar ve ücret araştırmaları dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir.

Devletin çalışanların emekli olmaları için tanımladığı yasal uygulamalar kapsamında şirketimiz, çalışanları için yasal olarak belirlenen emeklilik primlerini yatırmaktadır.

Yıllar Bazında Ücret Artış Oranları

Yıllar bazında ücret artışları enflasyonun üzerinde gerçekleştirilmektedir. 2009 yılında ilaç sektörünün yaşadığı krize karşı çalışanlarımızın yaşam standartlarını korumak amaçlı olarak enflasyon seviyesine yakın bir artış gerçekleştirilmiştir. **Mavi yakalı çalışanlarımızın ücretlerinde farklılık yaratabilmek amacıyla artış yüzdeleri beyaz yakalı çalışanlara oranla yüksek tutulmaktadır.**

Ücret Yönetim Sistemimiz kapsamındaki gradelerimiz, hem ücrete esas teşkil etmekte hem de yan hakların uygulamasında kullanılmaktadır. Grade bazında pozisyonlara özel yan haklar tanımlanmıştır.

Kuruluşumuzun Çalışanlara Sağladığı Destek Uygulamalar	Başlangıç Yılı	Kapsam
Tüm Çalışanlarımıza Fazla Mesai Ücretleri Ödemesi	Kuruluştan beri	Yasal Haklar
Tüm Çalışanlarımıza Yakacak, Doğum, Ölüm, Bayram, Yıllık İzin ve Evlenme Yardımları		
Fazla Mesai Durumunda Ulaşım İmkânı		
Şirket Üst Düzey Yöneticilerine ve Saha Çalışanlarına Araç Tahsisi		
Ayazağa, Çerkezköy ve Gebze'de Görev Yapan Çalışanlarımıza Servis Aracı		
Yılda 2 kez Saha Çalışanlarına Giyim Çeki		
Saha Çalışanlarına Prim Sistemi		
Tüm Çalışanlarımıza Yılda 4 kez İkramiye Uygulaması		
Fazla Mesaiye Kalan Çalışanlar İçin Akşam Yemeği		
Öğle Yemekleri		
Görev Gereği Buldukları İl Dışına Çıkan Çalışanlarımıza Günlük Harcırah Ödemesi	2001	Ücret dışı ek olanakları
Tüm Çalışanlarımıza Ferdi Kaza Sigortası		
Pazarlama Dep./Sahaya Cep Telefonu Hattı, Blackberry ve Laptop Verilmesi		
Çalışanlarımıza İhtiyaç Halinde Avans Verilmesi		
Saha Çalışanlarına Kredi Kartı Verilmesi		
Sabah Kahvaltısı Dağıtımı		
Tüm Beyaz Yakalı (BY) Kadrolara Özel Sağlık Sigortası		
Merkez ve Fabrikalardaki Çalışanlarımız İçin Anne Odası Uygulaması		
Psikolojik Danışma Birimi		
Sigorta Danışmanlık Birimi		
Hukuk Danışma Birimi	2005/2010	
	2003	
	2005	
	2005	
	2004/2006	
	2010	
	2005	
	2010	
	2009	

Ücret, yan haklar ve terfiler dengesi göz önünde bulundurulduğunda kadın-erkek çalışanlarımızın arasında herhangi bir ayrımcılık söz konusu değildir.

Kuruluşumuzdan bu yana yasal kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen çalışma mevzuatına ilişkin denetimlerde hiçbir cezai yaptırıma tabi tutulmamış olmamız yasal gereklilikleri yerine getirmede gösterdiğimiz hassasiyetin bir sonucudur.

Performans Yönetim Sistemimiz

Çalışanlarımızı en iyi performanslarını göstermeleri için destekleriz.

Çalışanlarımızın bilgi birikimleri ve yetkinlikleri ile kuruluşumuzun gereksinimleri arasında uyum sağlanması amacıyla, her pozisyon için belirlenmiş nitelik ve yetkinlikleri, işe alımda değerlendirme merkezi uygulamaları, eğitim & gelişim ve kariyer yönetim

sisteminde ise geliştirme merkezi uygulamaları kullanılarak ölçümlenmektedir. Her performans değerlendirme döneminde ise çalışanlarımızın mevcut nitelik/yetkinlikleri ile hedeflenen nitelik/yetkinlikleri karşılaştırılarak ihtiyaç duyulan gelişim alanları belirlenmekte ve eğitim ihtiyaç analizi çalışmasına baz oluşturmaktadır.

Performans Yönetim Sistemi (PYS), çalışanların bireysel hedeflerini gerçekleştirmeleri yoluyla stratejik hedeflere ulaşılmasının sağlanması; belirlenen ölçüm ve performans kriterlerine göre, çalışanların adil, eşit ve zamanında değerlendirilmesi için uygulanmaktadır. PYS ile aynı zamanda, çalışanların performanslarının ve yetkinliklerinin dönem boyunca aldıkları geri bildirim ve sürekli diyalog ile hedefler doğrultusunda geliştirilmesi, ücret ve kariyer kararları için objektif bilgi elde edilmesi, çalışanların başarılarının ve performanslarının tanınması ve ödüllendirilmesi sağlanmaktadır.

İnsana Verdiğimiz Değer

Performans Değerlendirme Bölümleri	Kaynak	Ağırlık	Destekleyici Uygulamalar
Yetkinlikler	Kurumsal Yetkinlikler (Temel, Fonksiyonel, Yönetmel)	20%	Geliştirme Merkezi, KYS Araçları, Yetkinlik Eğitimleri, 360° YDS, Mentorluk Sistemi, Saha Coaching
İş Hedefleri	Stratejik Plan (SP), Yıllık Plan Bütçe (YPB), Görev Tanımları, Süreçler	80%	SMGP, Mesleki ve Kişisel Gelişim Eğitimleri, Öğrenme Araçları, Saha Coaching, Performans İyileştirme Havuzu

Performans Değerlendirme (PD) Bölümleri ve İçeriği

Stratejik Plan (SP) ve Yıllık Plan Bütçe (YPB)'nin yapılması süreçlerimiz gereği, SP ve YPB çalışmaları, ana iş hedeflerinin ve ana stratejilerin belirlenmesi aşamaları haricindeki tüm aşamalarda geniş bir katılımı (direktörler, müdürler, yöneticiler ve elemanlar) gerçekleştirilmektedir. Tüm performans hedefleri ana iş hedeflerine ulaşmak amacıyla uzlaşma ile belirlenmektedir. YPB'de belirlenen iş hedefleri, her yıl Ocak ayında tüm beyaz ve mavi yakalı çalışanlarla yöneticileri arasındaki karşılıklı görüşmeler sonucunda uzlaşmaya varılarak performans değerlendirme formları üzerine yazılmak suretiyle yıllık veya dönemsel performans değerlendirme hedefi olarak verilmektedir.

PD görüşmeleri, şirket içerisinde 1 kıdem yılını doldurmuş olan her çalışan için her yılın sonunda yapılmaktadır; ayrıca, 6 aylık periyotta ara değerlendirme yapılarak hedefler gözden geçirilmekte ve önlem alınması gereken alanlar tespit edilmektedir. PD görüşme dönemi öncesi çalışanlarımıza ve yöneticilerimize "Performans Değerlendirme ve Geri Bildirim" eğitimleri uygulanarak objektif ve gelişim odaklı değerlendirmeler yapabilmeleri için destek olunmaktadır.

Çalışanlarımızın hedeflerini geliştirmede karşılaştıkları güçlükler ve değerlendirme sonucunda daha iyi performans göstermeleri için geliştirilmesi gereken yetkinlikler belirlenerek, gelişim programları oluşturulmaktadır. Yüksek performanslı çalışanlar, yetenek yönetim sistemi içinde değerlendirilirken; düşük performanslı çalışanlara ise geliştirme faaliyetleri planlanmaktadır. Çeşitli nedenlerle beklenenin altında iş sonuçları elde eden saha çalışanlarımızı desteklemek ve başarılarını beklenen seviyeye yükseltmek amacıyla "Performans İyileştirme Havuzu" sistemi uygulamaya alınmıştır. Burada yer alan çalışanlarımıza yoğun "saha coaching" ile destek verilerek, gelişim alanları ve bu alanlarla ilgili gerçekleştirdikleri sonuçlar ay bazında incelenmektedir.

PD çıktıları, eğitim ihtiyaç analizi yoluyla bireysel gelişim planlarının yapılmasına, kariyer gelişimi sağlayacak kariyer planlamalarının yapılmasına, ücret yönetim sistemine ve tanıma takdir sistemine baz teşkil edecek şekilde girdi oluşturmaktadır.

Ortak liderlik yaklaşımını desteklemek ve geliştirmek üzere direktör, müdür ve yönetici pozisyonlarındaki tüm çalışanlarımız için standart liderlik hedefleri belirlenmektedir. Her yıl bu hedeflerin gerçekleşme düzeyleri ayrıca ölçümlenmekte ve yöneticilerimizin bireysel gelişim planlarına girdi sağlanmaktadır. Yıl sonunda yapılan "performans görüşmelerine" girdi sağlanması açısından müdür ve direktörlerimize standart hedefler ile ilgili raporlamalar bireysel bazda ulaştırılmaktadır.

360° Yetkinlik Değerlendirme Sistemimiz

"360° Yetkinlik Değerlendirme Sistemi", yönetici ve üzeri pozisyonlarda yer alan lider kadrolarımızın güçlü ve gelişmeye açık alanları hakkında geri bildirimler vererek kişisel gelişimlerine katkıda bulunabilmek amacıyla uygulanmaktadır.

Bu sistem, yöneticilerimizin temel ve yönetsel yetkinliklerinin, yöneticinin idari üst yöneticileri, kendisine doğrudan rapor eden astları, fonksiyonel üstleri, fonksiyonel astları ve kendisi olmak üzere birçok farklı değerlendirici tarafından değerlendirilmesi esasına dayalıdır. Bu çalışmada öncelikle lider kadrolarımızın güçlü ve gelişmeye açık alanları hakkında geri bildirimler vererek kişisel gelişimlerine katkıda bulunabilmek amaçlanmaktadır.

Bu amacın yanı sıra "360° Yetkinlik Değerlendirme Sistemi" birçok değerlendiricinin bulunması nedeniyle objektif bir değerlendirme sağlamakta, kişiler-arası iletişim etkinliğini artırmakta ve örgütsel gelişime doğrudan katkı sağlamaktadır.

Değerlendirme formunda "Temel ve Yönetmel Yetkinlikler" ile ilgili davranışsal olarak tanımlanmış ifadeler bulunmakta ve yöneticilerimizin bu davranış göstergelerini ne kadar karşıladığı ölçümlenmektedir.

Sistemden alınan toplu verilerle, Bilim İlaç'ta yönetici kadrosunda çalışan liderlerimizin yönetsel yetkinliklerini ölçümlenerek şirketimizin "Liderlik Fotoğrafı" ortaya çıkarılabilmektedir. Bu sonuçlarla birlikte "Bilim Liderlik Modeli"nin oluşması sağlanmakta, her bir liderin modelin hangi noktasında bulunduğu ile ilgili geri bildirimler kendilerine verilmektedir. Ayrıca ölçüm sonuçları KYS, PD ve Eğitim gibi diğer insan kaynakları süreç ve sistemlerine önemli girdiler oluşturmaktadır.

Çalışan Gelişimine Katkımız

Yetenek Yönetim Sistemimiz

“Her bir çalışanımızı yetenek olarak görürüz...”

İnsan Kaynakları olarak her bir çalışanımızı yetenek olarak görüyor, bireysel gelişim olanakları hazırlayarak

potansiyellerini ortaya çıkaracakları ve geliştirecekleri katılımcı bir iş ortamı oluşturarak kariyer olanaklarını değerlendirmelerini sağlıyoruz. Kariyerleri için attıkları her adımda sistemlerimiz bir kılavuz, bir danışman olarak işlemektedir.

İnsana Verdiğimiz Değer

Bizim için "Yetenek Yönetimi" şirketimizin tüm süreçlerinde göz önüne alınması gereken önemli yaklaşımlardan biri haline gelmiştir. Kurum itibarı, sürdürülebilirlik ve çalışan markası gibi kuruluşumuzun değerini artıracak, bizi adaylarımızın tercih sıralamasında ilk sıralara taşıyacak çalışmalar, tüm yönetim aşamalarında temsil edilmekte üst yönetimin liderliğinde yürütülmektedir.

Doğru Yeteneği Bulmak ve Yeteneği Keşfetmek

İnsan kaynakları planlarımızı oluştururken doğru yeteneğin bulunması, sadece bu günün değil, geleceğin yeteneklerinin istihdam edilmesi bizim için kritik başarı faktörleri arasında bulunmaktadır.

Bu hedefimize ulaşmak için, seçme ve yerleştirme sistemimizde iki temel yaklaşım çerçevesinde hareket ederiz. Bu yaklaşımlardan birincisi, adaylarımızın yeteneklerini ortaya çıkaracak sistemler kurmak; ikincisi ise, bunu kuruluşumuzun ihtiyaçları temelinde gerçekleştirmektir.

İçimizdeki yetenekleri keşfetmek ve ortaya çıkarmak için iki temel yaklaşım çerçevesinde hareket ederiz. Bu yaklaşımlardan birincisi çalışanlarımızın yeteneklerini ortaya çıkaracak ve geliştirecek sistemler kurmak, ikincisi bunu kuruluşumuzun ihtiyaçları temelinde gerçekleştirmektir.

Çalışanlarımızın yeteneklerini keşfetmek amacıyla kullandığımız araçlarımız "Geliştirme Merkezi", "Performans Değerlendirme" ve "Potansiyel Değerlendirme" sistemleridir.

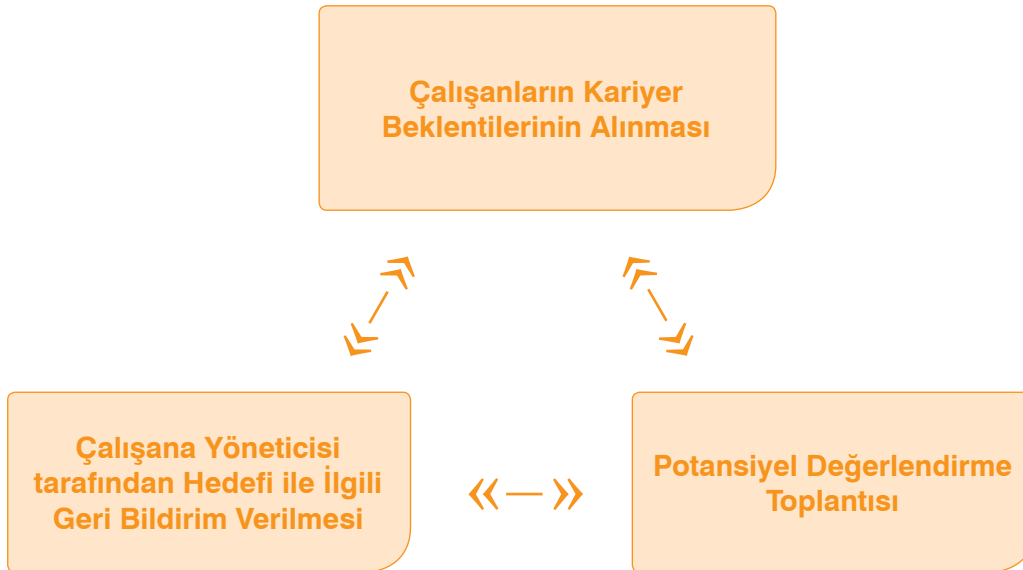
"Geliştirme Merkezi"'nin amacı, belirli yetkinlikler doğrultusunda stratejik görülen pozisyonlara aday çalışanların gelişim alanlarını ve ihtiyaç seviyelerini belirlemek, pozisyonla uygunluk durumuna karar verebilmektir.

Performans Değerlendirme Sisteminde, çalışanların iş performanslarını değerlendirmek ve güçlü alanlarını belirleyerek gelişim ortamlarını planlamaktır.

Potansiyel Değerlendirme Sisteminde ise, çalışanlarımızın sürdürülebilir performansını, mevcut ve gelecekteki potansiyellerini değerlendirmek ve yetenekleri tespit ederek geliştirmek üzere, bölümler ile toplantılar gerçekleştirilmektedir. Bu toplantılar sonucunda Potansiyel/Performans matrisine göre çalışanlarımızın bireysel gelişim ihtiyaçları belirlenir.

Potansiyel Değerlendirme Toplantısının amacı,

- Çalışanlarımızın Kariyer Beklentilerini alarak bu beklentilerin doğru yönetilmesini sağlamak.
- Fark yaratan çalışanları belirlemek,
- Çalışanlarımızın potansiyelini belirlemek,
- Her çalışanı potansiyeli ve sürdürülebilir performansına göre farklı gelişim programlarına yönlendirebilmek,
- Geleceğin liderlerini (yıldız çalışanları) belirlemek,
- Gelişim programlarını dizayn ederken gelişim potansiyelini göz önüne alarak farklı uygulama ve araçlar geliştirmek/uygulamaktır.

Potansiyel değerlendirme toplantısında çalışanlarımızın kariyer hedefi ile ilgili beklenti ve düşünceleri "Kariyerimin kontrolü bende" formu ile alınır. Bu formlar yönetici ile Potansiyel Değerlendirme Toplantılarında değerlendirilir. Yöneticinin çalışanı için bu hedefe dönük bir gelişim planı hazırlaması ve çalışanına, hedefini kurum gelişim hedeflerine paralel olarak geliştirebilmesi için geri bildirim vermesi beklenir.

Doğru yeteneği bulmak amacıyla kullandığımız bir diğer yöntem ise üniversite işbirlikleridir. Bu işbirlikleri, staj imkânları sağlamak, kariyer günlerine katılım gibi standart uygulamalar yanı sıra, "Kariyerimin Kontrolü Bende Kongresi" gibi şirketimize özel uygulamalardan da oluşabilmektedir.

Yeteneği Bağlamak

Ailelerimizden güç alırız.

Her biri bir yetenek olarak görülen çalışanlarımızı kuruma bağlamak açısından önemli olan iş – özel yaşam dengesinin gözetilmesini sağlamak üzere çalışanlarımızı ve ailelerini destekleyecek uygulamalar gerçekleştirilmekteyiz.

İK politikası içerisinde "Ailelerimiz" başlığı ayrıca ele alınmakta ve sadece çalışanlarımızla değil, ailelerimizle birlikte büyük bir ekip olduğumuz yaklaşımı benimsenmektedir. Çalışan mutluluğunun ve bağlılığının üst seviyelere taşınması, şirket içinde sürekli iletişimin canlı tutulması, çalışanlarımızın ve ailelerinin birbirini tanıması ve çalışan ailelerinin kişisel ve sosyal gelişimine katkı sağlanması amaçlarıyla İK politikamızla da uyumlu bir şekilde, çalışanlar ve ailelerini de kapsayacak bir proje olan "BilimAilem" projesini 2005 yılından itibaren uygulamaya başladık. Başlangıçta aile ve çocukları birlikte ele aldığımız projeyi, çocukların ilgi alanları ve taleplerindeki farklılıklardan dolayı ve çalışanlarımızdan gelen geri bildirimler sonucunda 2006 yılından itibaren "BilimAilem" ve "Bilim Çocuk Dünyası" olarak iki ayrı uygulama haline getirdik. Böylelikle katkısını önemseydiğimiz 2 ayrı gruba özel aktiviteleri daha detaylı ve sistematik bir şekilde planlamaya ve uygulamaya başladık.

Bilim Çocuk Dünyası Aktivite Örnekleri		BilimAilem Aktivite Örnekleri	
2006	Resim Yarışması	BilimAilem Dergisi	
	Çikolata Kursu	Dalın Bebek Seti Dağıtımı	
	Yaratıcı Drama Kursu	Konser&Tiyatro Organizasyonları	
2007	Kırtasiye Kampanyası	Yaza Merhaba Pikniği	
	Oyuncak Müzesi Gezisi	Çekül Doğum Günü Kartı Uygulaması	
	Uzay Kampı	Genel Müdür Terfi Kutlamaları	
2008	23 Nisan Şenliği	Dalın Bebek Sepeti & Bebek Bakım kitabı dağıtımı	
	Evlere Kitap, DVD gönderimi	Fotoğrafçılık Kursu	
	National Geographic Kids Aboneliği	Doğum Fotoğrafçısı	
	Resim Yarışması	"Bilim'in Lezzetleri" Yemek Kitabı	
2009	Masa Tenisi Yaz Okulu	Fotoğraf Sergisi	
	Çekül Doğum Günü Kartı Uygulaması	Aile İçi İletişim Eğitimi	
	Theo Dede ile Tahta Oyuncak Boyama Atölyesi	Boyner İndirim Kartı Uygulaması	
2010	Santral İstanbul Atölyeleri	Konser&Tiyatro Organizasyonları	
	Bugs Bunny Basket Show	Aile İçi İletişim Eğitimi	
	Bilim Çocuk Dünyası Sömestr Aktiviteleri Bülteni	Anneler ve Babalar Günü Hediyeleleri	

İnsana Verdiğimiz Değer

Bilim Ailem**Ahmet ATASOY**

Validasyon Uzmanı

Mayıs 2007'den beri Bilim İlaç'ta Validasyon Uzmanı olarak çalışmaktayım. Bilim İlaç'ta şu anda Laboratuvar ekipman validasyon/kalibrasyon alanında görevimi yürütmekteyim.

Bilim Ailem olarak yapılan organizasyon ve faaliyetlerin diğer firmaların çok üstünde olduğuna inanıyorum. Gidilen tiyatrolar, stand-up showlar, gösteriler çok güzel organizasyonlardı. Hem iş arkadaşlarımızla eğlenip hem de iş dışında zaman geçirmenin keyfine varıyoruz.

Yapılan faaliyetlerden benim için en özeli, Babalar Günü'nde gerçekleşti. 2010 yılı içerisinde ilk defa baba olmam nedeniyle ilk babalar günü hediyemi Bilim İlaç'tan almak beni son derece mutlu etti. O gün aldığım kol düğmelerini hep saklayacağım....

Bilim Ailem**İsmail ÇAKMAK**

Uzman Kalibrasyon Teknisyeni

2008'den beri Bilim İlaç'ta Uzman Kalibrasyon Teknisyeni olarak görev yapmaktayım. Fakat Bilim İlaç ile geçmişim 1980 lere dayanır. Tip 1 diabetli olduğum için küçüklüğümünden itibaren tatlandırıcı kullanıyorum. Evde yapılan tatlılar şu anda bizim ürettiğimiz tatlandırıcılar ile yapıldı. Yani Bilim İlaç benim çocukluğuma tat katan bir yer olmuştur her zaman...

Şu anda da bir Bilim İlaç çalışanı olarak hem yaptığım işten zevk alıyorum hem de düzenlenen organizasyonları büyük bir heyecan ve merakla takip ediyorum. Özellikle Bilim Ailem olarak düzenlenen organizasyonlar hayatımıza ayrı bir renk katıyor.

3 çocuğum var: kızım Irmak ve oğullarım Toprak-Bulut(ikizler). Kızımın ve oğullarımın doğum gününde verilen ÇEKÜL doğum günü kartlarını halen saklamaktayız. Bilsinler ki onlar için dikilen bir ağaç var. Katıldığımız etkinlikler gerçekten muhteşemdi. O kadar profesyonelce hazırlanmış ki ailemle bir sonraki etkinliği heyecanla beklemeye başladık.

Bilim Çocuk Dünyası kapsamında düzenlenen organizasyonlarda kızımın heyecanı eşimle beni son derece mutlu ediyor. Katıldığı etkinlikleri arkadaşlarına anlatırken yüzündeki gülümseme hiçbir şeye değişilmez. Son olarak katıldığımız BilimGebze Aile Gezisinde çocuklara yönelik aktivitelerde gördüğüm çalışmalar hayret vericiydi. Öğretmenler eşliğinde el becerilerine yönelik faaliyetlerin yapılması, düzenlenen yarışmalar, Bilimini ile beraber oyunlar oynanması öğretici, eğitici ve eğlenceliydi. Gezi sayesinde eşlerimiz evde kullandıkları ilaçların hangi koşullarda üretildiğini görüp bilinçlendiler. Ayrıca daha önce birbirlerini tanıma imkanı bulamayan eşlerimiz birbirleriyle tanışıp sohbet etme imkanı buldular. BilimAilem ve Bilim Çocuk Dünyası kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler sayesinde çalışanlar ve aileleri arasındakine bağların arttığını görmemek mümkün değil. Yani tam bir aile olduk...

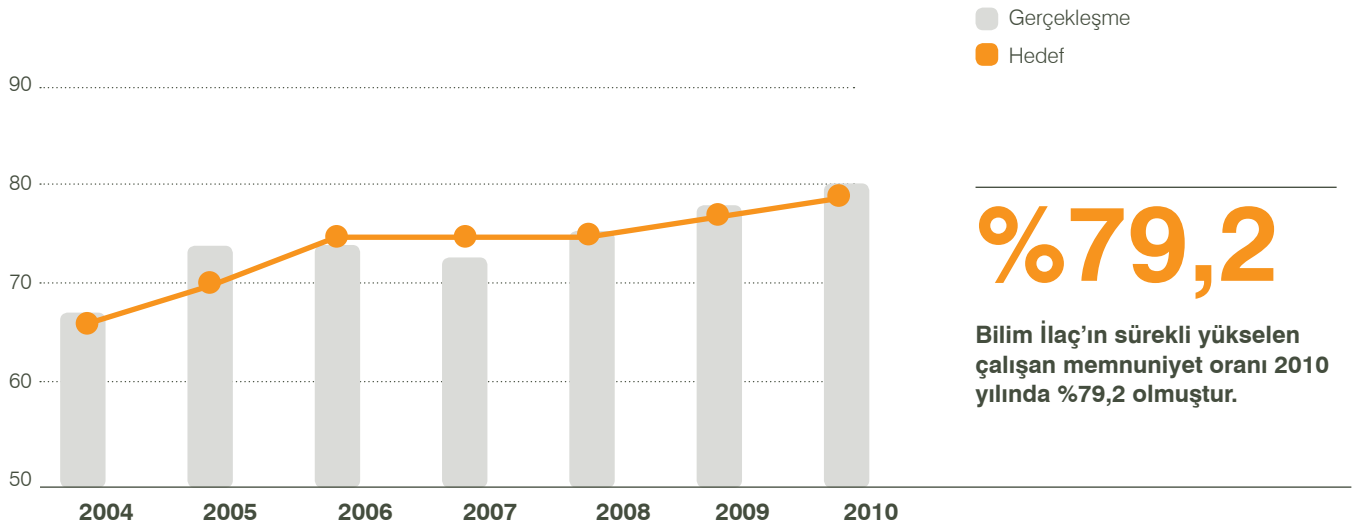
Ayrıca, Hukuk ve Sigorta Danışma Birimleri, Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri (BİTG) platformu, SOSAK (Sosyal ve Sportif Aktivite Ekipleri), sağlanan ek olanak ve menfaatler, "Ücret Yönetim Sistemi" ve "Yan Haklar Sistematiği", "Onurlandırma ve Ödüllendirmenin Yönetilmesi", "Prim sistemi" vb. diğer uygulamalarımızın temel yaklaşımı, yeteneği tutundurmak ve çalışan bağlılığını artırmayı hedeflemektedir.

Çalışan memnuniyetini ve bağlılığını sağlayan farklı uygulamalarımızı ve yaklaşımlarımızı her yıl gerçekleştirdiğimiz "Çalışan Memnuniyet Anketleri"

(ÇMA) ile ölçümlemekte ve gelişim alanları için iyileştirme planlarını uygulamaya almaktayız.

ÇMA kapsamında, çalışanlara sağlanan tesis ve hizmetler ile ilgili (başta yemek hizmet ve kalitesi, sosyal - sportif aktivitelerin düzenlenmesi, personel taşıma hizmeti ve dinlenme alanları) memnuniyet ölçülmekte, konu bazlı anketler kapsamında sorgulanmakta ve iyileştirmeler yapılmaktadır.

Çalışan Memnuniyeti Anket (ÇMA) Sonuçları

ÇMA Genel Memnuniyet Oranı (%)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gerçekleşme	66,4	73,6	73,5	72,5	75,04	77,5	79,2
Hedef	66	70	75	75	75	77	79

İnsana Verdiğimiz Değer

ÇMA İyileştirme Uygulama Örnekleri

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Görev tanımları güncellenmiştir.	Yemek firması değiştirilmiştir.	Ayazağa'da Psikolojik Danışma Merkezi uygulaması başlatılmıştır.	Ayın Konuğu uygulaması başlatılmıştır.	Çerkezköy'de Psikolojik Danışma Merkezi Uygulaması başlatılmıştır.	Gebze'de Psikolojik Danışma Merkezi uygulaması başlatılmıştır.	Yiyecek, içecek otomatları kurulmuştur.	Tüm atamalarda Geliştirme Merkezi uygulaması kullanılmaya başlanmıştır.
Kariyer Yönetim Sistemi uygulaması başlatılmıştır.	Açık kapı toplantıları uygulanmaya başlanmıştır.	MaviYaka (MY) için performans sistemi uygulamaya alınmıştır.	İç ilan sistemi uygulaması yaygınlaştırılmıştır.	Çerkezköy Focus Grup çalışması yapılmıştır.	"Motivasyon Uygulamaları Sistematiği" başlanmıştır.	Beden Kitle İndeksi ölçümü uygulamasına başlanmıştır.	Saha bilgisayarları yenilenmiş ve standardizasyonu sağlanmıştır.
Yöneticiler için C@O Liderlik Becerileri Anketi uygulaması başlatılmıştır.	Şirket içinde boş pozisyonlar için iç ilan uygulaması başlanmıştır.	Şirket içi iç eğitimci havuzu oluşturulmuştur.	Performans Değerlendirme sonuçlarının eğitime girdi oluşturması sağlanmıştır.	Doküman Yönetim Sistemi (DMS) uygulamaya alınmıştır.	Ayazağa tesisinde Cafe Mola, eğitim salonları, Otopark alanı, Toplantı odaları düzenlenmiştir.	Çerkezköy servis ve yemek firması değiştirilmiştir.	Pazarlamadaki yönetici pozisyonlarına Blackberry telefon tahsis edilmiştir.
Onurlandırma ve Ödül sistemi kurulmuştur.	Özel sağlık sigortası uygulamasına geçilmiştir.	Yıldızlar takımında yer alan adayların atamalarına öncelik verilmesine başlanmıştır.	Yıldızlar Takımı seçim kriterleri belirlenmiştir.	Bilim Portal'ın kullanımı yaygınlaştırılmıştır.	Bilim Gebze tesisinde birçok sosyal ve sportif alan oluşturulmuştur.	Gebze'de İnternet salonu kullanıma açılmıştır.	Bilim portal bilgi paylaşım platformunun içeriği zenginleştirilmiştir.
Ayazağa ve Çerkezköy'de "kalite çemberleri" ve iyileştirme ekipleri yaygınlaştırılmıştır.	Genel müdür Bilgilendirme toplantısı yapılmaya başlanmıştır.	İK Geliştirme Merkezi uygulamaları başlatılmıştır.	Temizlik konusunda anket yapılarak iyileştirme planı uygulamaya alınmıştır.	Yemek anketi düzenlenerek iyileştirme planı uygulamaya alınmıştır.	Performans değerlendirme görüşmelerinin etkinliğini artırmak amaçlı tüm yöneticilere koçluk ve geribildirim eğitimi verilmiştir.	Beyaz yaka teknisyen ve tekniker atama kriterleri uygulamaya alınmıştır.	Ferdi kaza sigortası limitleri artırılmıştır.
Ferdi kaza sigortası tüm çalışanları kapsayacak şekilde uygulanmaya başlatılmıştır.	SOSAK ekipleri kurulmuştur.	Mentorluk sistemi uygulamaya alınmıştır.		Servis anketi düzenlenerek iyileştirme planı uygulamaya alınmıştır.	Liderler C@O Yetkinlik Değerlendirme Sistemi sonuçlarına göre kendi kişisel gelişim planlarını hazırlamıştır.	Yıldızlar Takımı için önerilen adaylara Geliştirme Merkezi uygulanmıştır.	Çerkezköy'de fitness salonu ve kafeterya yapılmış, açık saha dinlenme alanları yeniden düzenlenmiştir.
Serbest kıyafet uygulaması haftanın Cuma günleri için başlatılmıştır.					Gebze'de kütüphane oluşturulmuştur.	işyeri sağlık hizmetlerinin etkinliği konusunda anket düzenlenmiştir.	Maslak açık hava dinlenme alanının oturma grubunun sayısı artırılmıştır.
					Potansiyel Değerlendirme toplantıları uygulanmaya başlanmıştır.	Standart Mesleki Gelişim Planları hazırlanmıştır.	Çay otomatları değiştirilmiştir.
					Atama ve işe alım yapılacak pozisyonlarda Değerlendirme ve Geliştirme Merkezi uygulaması yaygınlaştırılmıştır.		Yemek menüsü çalışanlar tarafından belirlenmiştir.
					Kurum içi iletişim anketi uygulanarak iletişim gereksinimi tespit edilmiştir.		Öneri sistemi ve İnovasyon projesine yönelik araştırma başlamıştır
							Liderlik Modeli uygulamaya alınmıştır
							Eğitim bütçesine 2009 yılından daha fazla kaynak ayrılmıştır
							Gebze, Çerkezköy ve Ayazağa'da Anne Odası" hazırlanmıştır.
							Taahhüt Araçları Yönetiminde revizyon yapılarak, araç değişimlerin her 4 yılda bir gerçekleştirilmesine yönelik karar alınmıştır
							Sürelili yayınlara abonelikler artırılmıştır.

Ayşegül TİĞLİ TEKİN

İnsan Kaynakları Yöneticisi

Bilim İlaç ailesine 2006 yılında katıldım. Burada olduğum ilk andan itibaren Bilim İlaç'ı ailem gibi benimsedim. Bu algı, tüm yeni başlayan çalışanların da ilk günden hissettiği Bilim İlaç'ın kurum kültürü, insanı odağa alan yönetim anlayışı, şirket ve iş hedefleri ile sonuca koşan güçlü ekipleri, ekip içerisinde çalışanların birbirini önemsemesi, dürüst, samimi bir çalışma ortamı ile destekleniyor. Bence bu kültür Bilim İlaç'ın en güçlü yönlerinden biri ve çalışan bağlılığında da en önemli unsurlardan biri.

Bilim İlaç İK uygulamaları ise her zaman vizyoner, her zaman bir adım önde. İnsanı merkeze alan, her bir çalışanı bir yetenek ve potansiyel olarak gören, kişisel ve kariyer gelişimini sorumluluk anlayışı ile destekleyen insan kaynakları uygulamaları içerisinde sektörde örnek gösterilebilecek birçok özel çalışma yer almakta. BilimAilem, Bilim Çocuk Dünyası faaliyetleri özellikle ailelerimizin başarımızın bölünmez bir parçası olması noktasında farklılık yaratan uygulamalardan. Kurumsal Sorumluluk kapsamında gerçekleştirilen Bilim İlaç Toplum Gönülleri projeleri, sorumluluk anlayışımızın şirket içerisinde büyüyerek yaygınlaşmasını sağlayan önemli ve Türkiye'deki en başarılı gönüllülük platformlarından biri. Ruhumuzda olan liderliğin ortaya konulduğu Bİ'L Modeli, etkili, dürüst, şeffaf yönetim ve liderlik anlayışımızın en önemli göstergesi ve önemli bir uygulamadır.

Yeteneği geliştirmek

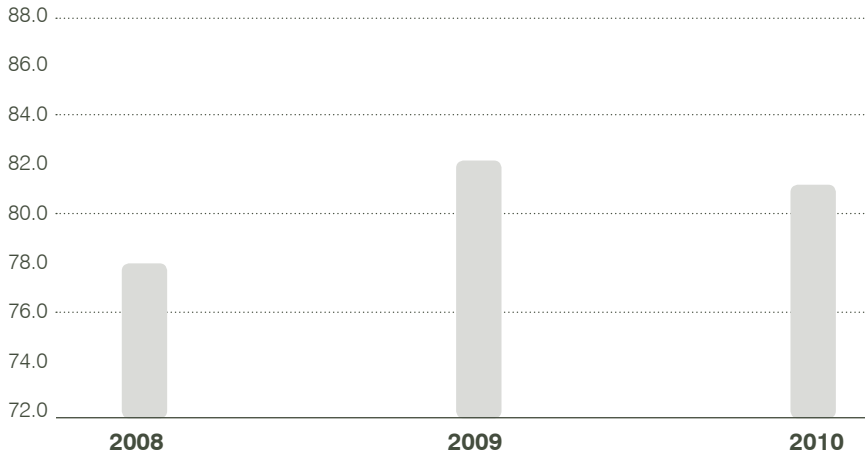
Öğrenme ve gelişim olanakları hazırlarız.

İçerisinde bulunduğumuz sektörün özellikleri açısından çalışanların bilgi birikimleri ve yetkinlikleri büyük önem taşımaktadır. İlaç sektörünün dinamikleri, yetkin ve potansiyeli yüksek çalışanların istihdam edilmesini ve çalışanların sürekli gelişmelerini sağlayacak sistemlerin etkin uygulanmasını gerektirmektedir. Bu doğrultuda tüm çalışanlarımızı vizyonumuz doğrultusunda yönlendirir, başarıları destekler, motive eder ve yetkin çalışanların kurumumuz bünyesinde tutunmasını sağlar,

şirketin belirlenen hedeflere koşması için ihtiyaç duyulan yalın ve dinamik süreçleri ve organizasyon yapısını hayata geçiririz.

Çalışanlarımızın kariyer standartları "Kariyer Yolları" ile belirlenmiştir. Şirketimizdeki "Kariyer Yönetim Sistemi" ile tüm pozisyonların "Kariyer Yolları" grade yapısı dikkate alınarak dikey ya da etki alanı daha geniş yatay kariyer hareketleriyle desteklenmektedir. Farklı pozisyonlara geçiş kriterlerini her pozisyon için tanımlamış durumdayız. Çalışanlarımız her yıl kariyer yollarında yer alan pozisyonlar için değerlendirmeye tabi tutulur.

Kariyer Gelişimi Değerlendirmesi Alan Çalışanlar (%)

%81

2010 yılında Bilim İlaç çalışanlarının %81'i kariyer gelişimi değerlendirme almıştır.

	2008	2009	2010
Gerçekleşme	78	82	81

İnsana Verdiğimiz Değer

Yıldızlar Takımı Gelişim Programları

Geleceğin lider kadrolarını yetiştirmek üzere potansiyeli yüksek çalışanlarımız ile oluşturduğumuz "Yıldızlar Takımı" adını verdiğimiz "Yetenek Havuzu" 4 ayrı gruptan oluşmaktadır.

Mavi, Yeşil, Kırmızı ve Sarı olarak sınıflandırılan Yıldızlar Takımı üyelerimiz, kariyer hedefleri de göz önünde bulundurularak hazırlanan liderlik ve/veya fonksiyonel gelişim programlarında yer alırlar. Her grubun seviye, pozisyon ve gelişim ihtiyacı göz önüne alınarak farklı programlar belirlenmektedir.

Yıldızlar Takımı Gelişim Programları

Yıldızlar Takımı Gelişim Programları Örneği

Her yıl Yıldızlar Takımı'na katılacak kişi sayısını belirlerken yedekleme planları, mobilite planı, aday çalışanların belirlenen hedef profillerine uyum oranı gibi kriter ve planları göz önünde bulundurmaktayız.

Programlar tam bir yıl sürer. Kokteyl ile başlayan programda katılımcılar bir gelişim danışmanı ile çalışarak eğitimlerin yanı sıra simülasyonlara katılır, gelişim aksiyon planları hazırlarlar, sosyal sorumluluk projesi yönetirler, yönettikleri projenin sonuçlarını program bitiminde kariyer kuruluna sunarlar.

Yıldızlar Takımı Yeşil Grup Katılımcısı

Serdar TEMEL

Senior Product Manager

2006 yılı Şubat ayında Bilim İlaç Ailesi'ne katıldım. Şu anda 6. yılımı Senior Product Manager görevi ile sürdürmekteyim. Departman müdürüm tarafından Yıldızlar Takımı'na aday gösterildiğimi öğrendiğim tarih ise 2009 yılının sıcak bir Haziran günüydü.

Konu ile ilgili yapılan yazılı ve sözlü açıklamalardan öğrendiğim kadarı ile "Bilim İlaç Kariyer Yönetim Sistemi içerisinde geleceğin liderlerini yetiştirmek" amacı ile yola çıkılmıştı. Bu gayeyi içeren bir uygulama içerisinde yer almak gurur verdi bana.

Yıldızlar Takımı adaylığından asil üyeliğe geçiş sürecinde güçlü yönlerimizin ve gelişim alanlarımızın objektif olarak tanımlandığı, gelişim sürecimizde ihtiyaç duyacağımız desteğin sağlanabilmesinin hedeflendiği, "Yıldızlar Takımı Aday Değerlendirme Projesi" gerçekleştirildi. Danışman bir firmanın işbirliği ile gerçekleştirilen bu proje sonucunda hem bizlere hem de yöneticimize kişisel gelişimimizi destekleyecek detaylı geri bildirim verildi. Ayrıca bu projeye katılan adaylar arasında Yıldızlar Takımı'nda yer alacak üyeler belirlendi. Sonuç olarak ben de bu üyeler arasında yer aldım.

Liderlik Gelişim Programımız ise 2010 Nisan ayında başladı. Bu süreç içerisinde, Pratik Liderlik, Duygusal Zeka, Değişimi İçselleştirmek, Kurumsal Karlılık gibi profesyonel gelişimime katkı sağlayan eğitimlerin yanı sıra engelli arkadaşlarımızın engelsiz yaşam hayaline bir adım daha yaklaşmalarını sağlayan Düşler Akademisi Alternatif Kamp gibi, hayata farklı bir noktadan bakmamı sağlayan sosyal sorumluluk projelerine katılma şansı yakaladım.

Son olarak 2010 yılı Ağustos ayında, Yıldızlar Takımı'na giriş aşamasında güçlü yönlerimizin ve gelişim alanlarımızın belirlendiği uygulamanın daha geniş kapsamlısı olan Geliştirme Merkezi Uygulaması'na katıldım. Bu uygulamada her açıdan aynaya bakma şansı yakaladım. Ekim ayında aldığım geribildirim neticesinde de kendime üç adet gelişim alanı seçerek bu konularda planlar yaptım.

Şöyle bir geriye dönüp baktığımda, pazarlama dinamiklerinin yarattığı yoğun iş temposuna rağmen firmamın bana sunduğu fırsatları da değerlendirmiş olduğumu görüyorum. Yıldızlar Takımı'na sunulan bu fırsatlar Bilim İlaç'ın insana yaptığı yatırımların bir göstergesidir. Bu yatırımlar ve fırsatlar arttıkça firma bağımlılığı yüksek çalışanlar ortaya çıkacaktır. Bu da kurumumuzun vizyon ve misyonuna hizmet edecektir.

Bana gelince... Bu programın bana pek çok fayda sağladığını söyleyebilirim. Ayrıca Liderlik Gelişim Programı bitmeyen bir program. Hayat boyunca sürdürülmeli diye düşünüyorum. Ben de bu süreci benimsemeye devam edip, geliştirmeye ve paylaşmaya çalışacağım.

İnsana Verdiğimiz Değer

Yıldızlar Takımı Mavi Grup Katılımcısı**Hakkı AĞAR**

Uzman Tıbbi Tanıtım Sorumlusu

15 Nisan 2010 tarihinden beri Yıldızlar Takımı programı dahilinde 'Etkin İnsan Yönetimi' eğitimlerine katılmaktayım. 8 Mart 2011 tarihinde son sunumumu da gerçekleştirip eğitimle ilgili sertifikamı aldım.

Altı yıllık Bilim İlaç maceramın en eğitici sürecini kesinlikle bu programda yaşadım. Tüm bölgelerden seçilen ve "Geliştirme Merkezi" uygulamasından da "Bilim İlaç Liderlik Profili"ne uyum oranı yüksek özel çalışanların oluşturduğu bu programda ağırlıklı olarak 'Liderlik' eğitimi aldık.

Gerçekleştirilen oturumlar her zaman interaktif ve öğreticiydi. Koçluk ve Liderlik arasındaki farklardan, "Etkin bir proje nasıl oluşturulur, nasıl uygulanır ve nasıl sunulur?" a kadar birçok eğitimi uygulamalı olarak aldık. Yıldızlar Takımı 'bitirme tezi' diyebileceğim 'sosyal sorumluluk proje liderliği' ile ekip

oluşturma ve yönetme, bütçe yönetimi, motivasyon gücü gibi kriterlerde kendimizi geliştirme fırsatı bulduk. Bu projenin en büyük katkısı da gerçekten mutlu ettiğimiz ihtiyaç sahibi insanların gülen yüzleriydi.

Firmamın kendi çalışanına böylesine elit bir organizasyon içinde yer vermesi ve bu süreç içindekileri birçok Liderlik Zirvesi'nde ağırlaması 'İç Müşterisine Yatırım' noktasında öncülük yaptığının kanıtıdır. Belki de 'gelişim' anlamında rekora koşan bir İK yönetimine sahip olduğumuz için şanslıyız. Zor günler geçiren ilaç sektörünün artık 'izinden yürüten' firması olan Bilim İlaç çalışanına bir kariyer kapısı açıp beklemiyor; gerekli olan tüm eğitimleri kendisine verip yetkinliğini, bilgi seviyesini ve yöneticilik vasıflarını da geliştirme fırsatı sunuyor. Sektörün dalgalandığı şu süreçte 'insana ve bilgiye' yapılan bu yatırımın bana birçok faydası oldu. Kendimde gördüğüm en büyük gelişim 'eksik gördüğüm özelliklerimi' saptayıp, üzerine gidebilmek oldu. Yönetimsel yetenek ve yaratıcılık anlamında aldığımız uygulamalı eğitimler başımdan geçen en sıradan olaya bile farklı bakmamı sağladı. Karakterinde "liderlik" olan Bilim İlaç'ın aile içindekilere verdiği bu liderlik eğitimleri, gelecekte de liderliğe firmamızın yön vereceğini gösteriyor.

Mustafa Murat ARDA

Üretim Planlama Uzmanı

6 yıldır Bilim İlaç'ta çalışmaktayım. Planlama Mühendisi olarak başladığım görevimden 2008 yılında Uzmanlığa atandım.

2009 yılında yöneticilerimin beni aday göstermesiyle Yıldızlar Takımı sürecine ilk adımımı attım. İK tarafından uygulanan sınavlarda da başarılı olmam sonucunda Yıldızlar Takımına dahil oldum.

2010 yılı boyunca Yıldızlar Takımı programı kapsamında yer alan Etkin İnsan Yönetimi, Proje Yönetimi ve Liderlik başlıkları altındaki eğitimlere katıldım. Bu eğitimlerde yeteneklerimi fark etmek ve geliştirmek adına birçok uygulamaya dahil oldum.

Stratejik bakış açısı kazanmak, iletişim ve etkili dinleme becerilerimi geliştirmek, çözüm odaklı olmak adına çok şey öğrendim.

Ayrıca Yıldızlar Takımı programı kapsamında "Gülen Gözler" adında bir sosyal sorumluluk projesine liderlik etmekteyim. Bu projede, Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağlı Kartal Emrullah Turanlı Çocuk Yuvası'ndaki 60 çocuğumuzla birlikte çeşitli sosyal ve sportif aktiviteler yaparak, onların sosyal hayata dahil olmalarına katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Çocuklarımızla birlikte bugüne kadar Eurolig basketbol maçına, çocuk tiyatrosuna, yunus gösterisine gittik; doğum günü kutlamaları yaptık; yuvada hem eğitimlerine katkıda bulunacak hem de hoşça vakit geçirmelerini sağlayacak multi-medya odasını kurduk. Önümüzdeki günlerde de hep birlikte yuva bahçesine fidan dikimi gerçekleştireceğiz. Bu proje ile liderlik yönlerimi geliştirirken aynı zamanda güzel şeyler yapmanın enerjisi ile motivasyonum arttı. Projede yer alan ekip arkadaşlarımla topluma katkı sağlamanın mutluluğunu ve övünçünü paylaşıyoruz.

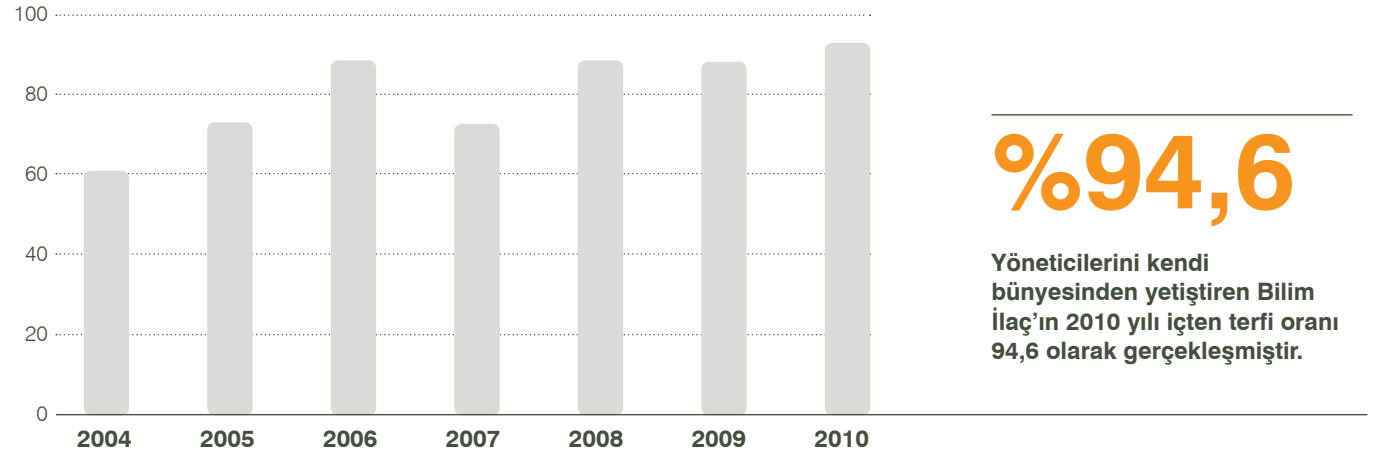
Gönüllü projelerinde liderlik yetkinliklerini gösterirler.

Çalışanlarımız eğitimlerde kazandıkları liderlik becerilerini gönüllü projeleri gerçekleştirerek geliştirme fırsatı bulmaktadırlar. Bu projelerde, gönüllülük temelinde bir sosyal sorumluluk projesi geliştirir, ekiplerini gönüllü çalışanlarla oluşturur, ekip üyelerini belirledikleri hedefe ulaşabilmeleri için gönüllü olarak çalıştırırlar.

2010 yılında Yıldızlar Takımı kapsamında 25 farklı gönüllülük projesi gerçekleştirilmiştir.

Yedekleme Planı ve Mobilite Planı kapsamında atama gerçekleştirileceği zaman Yıldızlar Takımı Gelişim Programını başarılı bir şekilde tamamlamış olan çalışanlar "Atama Değerlendirme Sistemi" kapsamında atama için geliştirme merkezi uygulamasına tabi tutulurlar.

İçten Terfi Oranı (%)

%94,6

Yöneticilerini kendi bünyesinden yetiştiren Bilim İlaç'ın 2010 yılı içten terfi oranı 94,6 olarak gerçekleşmiştir.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gerçekleşen	62,1	74,2	90,4	74,1	90,6	90,1	94,6

Atama değerlendirme sistemi kapsamında atama için "Geliştirme Merkezi" uygulamasında görev uyumunu beklenen düzeyde karşılayan çalışanlar hedef pozisyonlara atanırlar.

Mentorluk Sistemi

Dünyada pek çok başarılı organizasyonun uyguladığı "Şirket içi Mentorluk Sistemi", şirket içindeki bilgi, tecrübe ve kültürün bir nesilden diğer bir nesile kurum içi kaynakların kullanımıyla aktararak, "öğrenen" bir organizasyon yapısı oluşturmak amacıyla uygulanan en güçlü araçlardan biridir. Bilim İlaç'ta "Şirket içi Mentorluk Sistemi" Aralık 2005 tarihinde başlatılmış başarılı uygulamalarımızdan biridir. İlk pilot uygulaması kapsamında 19 mentee, 13 mentor ile başlayan, "Şirket içi Mentorluk" sistemimiz;

26 mentorumuz ve kontenjanlar doğrultusunda belirlenen 26 mentee'miz ile büyüyerek devam etmiş ve bugün sistemde 32 mentor ve 32 mentee yer almaktadır.

"Şirket İçi Mentorluk Sistemi" ile amacımız, her yöneticinin "koçluk tarzı" yönetimi benimsemiş, her mentee'nin ise ileride mentor olmak isteyeceği bir "koçluk" kültürü oluşturmaktır.

Tüm İK uygulamalarımızda olduğu gibi, bu kültürün yerleştiği bir yönetim modeline ulaşmak için başlayan çalışmalarımızın, önümüzdeki yıllarda, yeni mentorlarımız yetiştikçe, fırsat eşitliği sağlayacak şekilde tüm çalışanlarımıza yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

İnsana Verdiğimiz Değer

Yıldızlar Takımı Sarı Grup Katılımcısı

Cem TOZAR

Senior Product Manager

Bilim İlaç Marketing Trainee programı; Pazarlama formasyonuna uygun ve gelişim potansiyeline sahip çalışanların satış ekibinde gösterdikleri performans ile "Ürün Müdürü" olarak yetiştirilmeleri amacıyla "gelişim havuzuna" alınarak, gerekli eğitimlerle bu pozisyona hazırlanmış oldukları programdır.

Bu program Bilim İlaç'ın değerleriyle yetişmiş ve bu değerleri benimseyerek iş hayatına yansıtmış çalışanların daha üst pozisyonlarda da ek değer yaratabilmelerine olanak sağlamaktadır.

2007-2008 yılında bu programa dahil olmamın ardından, İnsan Kaynakları tarafından açıklanan eğitim takvimi doğrultusunda gerekli eğitimleri aldım. Bu süre zarfında mevcut satış sorumlusu görevimi sürdürdüm. Eğitim programının ardından bir proje hazırlığı yaparak lansman hazırlıkları sunumumu gerçekleştirdim. Aldığım eğitimlerin de katkısıyla projeyi başarı ile tamamlayarak, değerlendirme sürecinin ardından Marketing Trainee olarak atandım.

Bu programın kişisel gelişimime katkıları son derece fazla oldu. Ürün Müdürü olarak hem firmaya olan bağlılığım, hem de çalışma tarzım ve değerlerimize olan hakimiyetim ile uyumlu ve ek değer yaratan bir performans sergilediğimi düşünüyorum.

Liderlik Gelişim Programı

Bİ'L Modeli

Bugün güçlü bir liderlik stratejisi olmayan şirketler sürdürülebilir başarıyı yakalayamazlar. Değişen ve gelişen yeni dünya düzeninin bu rekabetçi ortamında liderlik vasıflarına sahip bir firma olarak liderliğin öneminin farkındayız.

Biz de Bilim İlaç olarak, vizyonumuza ulaşabilmek için liderlik yetkinliğimizi en üst seviyede kullanmayı son derece önemsiyoruz. Tüm liderlerimizin ortak bir liderlik anlayışıyla hareket edebilmesi, daha güçlü bir liderlik stratejisi için Bilim İlaç Liderlik Modeli "Bİ'L Modeli"ni uygulamaya aldık.

Bİ'L Modeli içinde liderlik üçe ayrılır ve hepimize güç katar. Çünkü bilmeliyiz ki;

1. Önce Kendimizin Lideriyiz.
2. Çünkü, bir bireyin lider olabilmesi için öncelikle kendi tutum ve davranışlarını yönetmesinin son derece önemli olduğuna inandık.
3. Sonra İşimizin Lideriyiz.

Çünkü işini en iyi şekilde yapanların takım yöneten liderler kadar önemli olduğuna inandık.

En sonunda da Takımımızın Lideriyiz.

Çünkü yönetsel sorumluluğumuz altında yer alan çalışanları ortak hedefler altında birleştirerek başarılı olunacağına inandık.

Bunun için de "Bİ'L Manifestosu" ile ruhumuzdan geçenleri kaleme aldık ve çalışanlarımıza olan taahhütlerimiz için söz verdik.

Liderlik Gelişim Programı

Liderlik Konsepti kapsamında uygulanan eğitimlere örnekler:

- Kendimin Lideri;
- Bireysel liderlik
- Kurum Kültürü ve Değerler
- Etik Kurallar
- Mentorluk
- E-Book

İşimin Lideri

- Standart Mesleki Gelişim Planı
- E-MBA
- İş Simülasyonları

Takımımın Lideri

- Liderlik Gelişim Programı
  - Durumsal Liderlik
  - Koçluk ve Geri Bildirim
  - Mentorluk
  - Liderlik Zirvesi
  - Liderlik E-bülten
  - Konuk Liderler
  - E-dergi
  - Gönüllülük Projeleri

Yetenek Geliştirme Programları

- Mavi Yıldızlar Takımı Gelişim Programları
- Yeşil Yıldızlar Takımı Gelişim Programları
- Kırmızı Yıldızlar Takımı Gelişim Programları
- Sarı Yıldızlar Takımı Gelişim Programları
- Gönüllülük Projeleri

Yöneticiliğe İlk Adım Eğitim Programı

Liderlik Zirveleri

Nisan 2010'da ilki düzenlenen Liderlik Zirvesi'nde "Bİ'L Modeli"nin lansmanı yapılmıştır. İkinci Liderlik Zirvemizde ise Bİ'L Modelinin en önemli unsurlarından biri olan "Kendimin Lideriyim" konsepti üzerine bir çalışma yapılmış olup, liderlik zirvelerinde Bİ'L Modelinin ana unsurları tek tek ele alınmasına karar verilmiştir.

Liderlik Bültenleri

Liderlik Bültenimizi 3 ayda bir tüm şirkette yayınlıyoruz. Bu bülten içerisinde Bilim İlaç'ın Bİ'L Liderlik Modeli kapsamındaki konulara yer veriyoruz.

Bu bültende içerik konusunda Direktörler Kurulumuzdan, Liderlik Gelişim Kurulumuzdan, Sürdürülebilirlik Kurulumuzdan görüş alıyoruz ve buna göre içerik çalışmaları tamamlanıyor.

Bülten içeriğinde; "Bu Sese Kulak Ver" bölümünde, şirket içerisinden bir liderimizin, liderlik, sürdürülebilirlik, kurumsal sorumluluk vb. kurum kültürü ve gündemi ile yakından ilişkili bir konuda görüşlerine; "Haberin Olsun" bölümünde Liderlik Modeli'miz ile ilgili liderlik içerikli kişisel ve liderlik gelişimi konularına yer veriyoruz. "Kendini Geliştir" ve "Mesajın Var" bölümlerinde ise güncel iş dünyası konularını inceliyor, "Eğlenceli" bölümünde ise iş dünyası ile ilgili karikatürlere yer veriyoruz.

Çalışan Eğitimleri

Eğitim ve gelişim hedeflerimizi tanımlarken kuruluşumuzun gereksinimleri, yani değerleri, misyonu, vizyonu, stratejik planı ve ana iş hedefleri ile ilişkili organizasyonel yapıyı sağlayacak çalışan profilinin oluşturulması hedeflenmektedir.

Eğitim ve gelişim hedefleri ile kuruluşumuzun gereksinimleri temelinde hazırlanmış olan yetkinlik ve niteliklerin çalışanlara kazandırılması hedeflenmektedir. Böylece her eğitim ve gelişim hedefi, yetkinlik ve nitelik kataloğunda bir veya birden fazla davranış göstergesini veya niteliği çalışanlarımıza kazandırmayı hedeflemektedir.

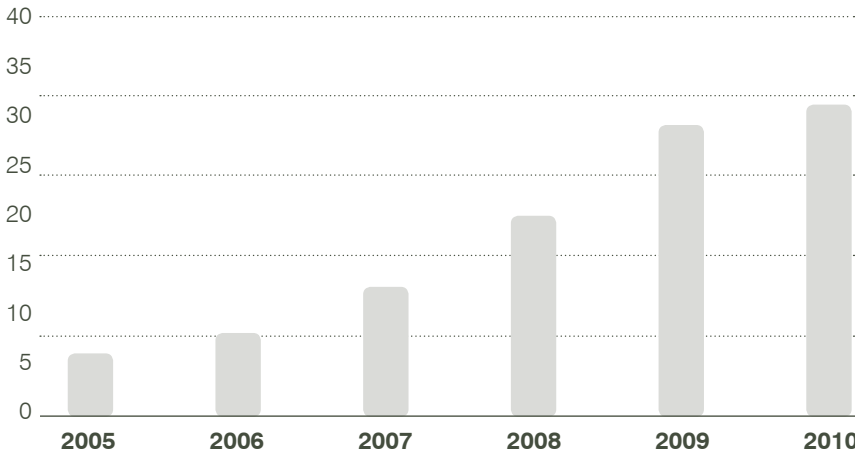
Çalışanlarımızın bireysel gelişim ihtiyaçlarını performans değerlendirme ve potansiyel değerlendirme sistemlerimiz kapsamında belirlenmektedir. Performans değerlendirme döneminde çalışanların mevcut nitelik/yetkinlikleri ile hedeflenen nitelik/yetkinlikleri karşılaştırılarak ihtiyaç duyulan gelişim alanları belirlenmektedir ve eğitim ihtiyaç analizi çalışmasına girdi oluşturmaktadır.

Çalışanlarımızdan yetenek havuzuna (Yıldızlar Takımına) dâhil olanlar için belirlenmiş nitelik ve yetkinliklerini geliştirme merkezi uygulamalarını kullanarak, gelişim programı öncesi bireysel ihtiyaçları ve program sonrası eğitimin etkinliği ölçümlenmektedir.

Çalışanlarımızın katıldıkları eğitimlerin şirket içinde yaygınlaşması, paylaşımın kurum kültürünün bir parçası olabilmesi, çalışanlar arası etkileşimin artırılabilmesi amacı ile dış eğitim alan çalışanlarımız "bilgi paylaşım eğitimleri" düzenlemektedirler.

Bireysel düzeyde, ekip düzeyinde ve kuruluşun bütününde öğrenme olanaklarının oluşturulması amacıyla eğitim dışında birçok araç ve yaklaşım geliştirilmiştir. Ayın Konuştu, Mentorluk Sistemi, İş Simülasyonları, Gelişim Projeleri ve Gelişim Danışmanlığı, Saha Coaching Sistemi, Seminer ve Konferanslar, Yüksek Lisans Eğitimi ve Sanal Öğrenme Ortamı bunlardan bazılarıdır.

Yüksek Lisans Desteklenen Çalışan Sayısı

31

2010 yılı itibariyle Bilim İlaç, 31 çalışanın yüksek lisans eğitimine destek olmaktadır.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gerçekleşme	6	8	13	20	29	31

İnsana Verdiğimiz Değer

Eğitimlerin Gelişim Alanına Göre Dağılım (kişisel gelişim, mesleki gelişim, EYS)

2010	Adam/Saat	Toplam Saat
Mesleki Gelişim Eğitimleri adam/saat	5,06	8801,63
Kişisel Gelişim Eğitimleri adam/saat	37,2	64857,02
Entegre Yönetim Sistemleri adam/saat	8,36	14540,39

Çalışan Başına Eğitim (Adam/Saat)

	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşen	43,74	50,1	52,4	55,4	
Hedef	45	50	52	53	56

Anıl ADANALI
Eğitmen
Adisa Danışmanlık

2003 yılından beri Bilim İlaç'a; Bireysel Liderlik, Aile İçi İlişkiler-Benim ailem, "Kariyerimin Kontrolü Bende" gönüllük projesinde "Bireysel Liderlik" eğitimlerini veriyorum.

Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz "Benim Ailem - Bilim Ailem" temasına yönelik aile içi ilişkiler eğitimleri yoğun ilgi görmekte.

Özellikle sahada çalışan ve satış kadrosunda yer alan arkadaşlarımız kadar onların eşleri de bu eğitimlerde aktif katılımında bulunuyorlar.

Bu eğitim projesi aslında aile mutluluğunun işe yansımaları, işteki mutluluğun eve yansımalarından hareket ediyor.

Çağdaş iş yaşamı bireyi günümüzde sadece bir çalışan varlık olarak değil sosyal bir varlık olarak kabul etmek zorunda. Ve aile bireylerinin birbirlerinin işi ve iş yeri ile ilgili algılayışları da

giderek önem kazanmakta. Hele iş yeri sadakatinin giderek azaldığı günümüzde kişiyi işine bağlayan şeylerden biri de ailesinin görüşleri.

Bu nedenle "Benim Ailem" eğitimleri özellikle çalışanların kendilerine ve ailelerine değer verildiğini hissettiği bir paylaşım toplantısı şeklinde geçiyor. Bu paylaşım sürecinde aileler de Bilim İlaç'ı daha yakından tanıma, anlama başka çalışanlar ile tanışma-kaynaşma fırsatı buluyorlar. Ve aile içinde daha doyumlu-mutlu olmak için bazı farkındalıkları kazanıyorlar. Bu eğitimlere bazen henüz aile olmamış ama aday olan çiftler, bazı bekar çalışanlar da katılıyor ve geleceğe hazırlık olarak kendi gelişimlerine katkıda bulunuyorlar.

Bu eğitimin hazırlanması ve uygulanmasında özellikle insan Kaynakları ekibinin de payı büyük. Bu tarz eğitimlerde doğrudan işe yansımaları görmek, somut ürün elde etmek mümkün olamayabiliyor. Zamanla kurum kültürü oluşturulması, ortak dil yaratılması ve gerçek bir aile olarak aidiyet hissedilmesini hedefliyoruz.

Bir eğitmen olarak her gittiğim bölgede pek çok yeni değerli aile ile karşılaşıyorum. Hepsinden ben de çok şey öğreniyorum. Farklı gelenekler, kültürler ve aynı çatının altında çalışmak-yaşamak adına nice örnekten ben de yararlanıyorum.

Gülsün GÜRSEL

Bellatris Eğitim, Danışmanlık ve Koçluk Kurucusu

2006 yılından beri Bilim İlaç'a eğitim ve değerlendirme çalışmaları yapan Bellatris isimli Eğitim, Danışmanlık ve Koçluk firmasının kurucusuyum. Bilim İlaç'la çalışmalarımda fark ettiğim özellik şu oldu: eğitim öncesi çok detaylı bir hazırlık ve brief verme aşaması oluyor. Bilim İlaç'a eğitim verdiğim 2006 yılında Yenilikçi Ürün Yöneticiliği eğitimi öncesinde öncelikle İnsan Kaynakları bölümüyle, daha sonra Bölüm Müdürlerinden oluşan kurulla ve daha sonra tekrar İnsan Kaynakları bölümünden yöneticilerle toplantılar yapılarak eğitimin Bilim İlaç için uyarılma çalışmaları

yapıldı. Benim ilgimi çeken diğer bir konu ise eğitim boyunca İnsan Kaynakları'ndan bir veya birkaç kişinin eğitimde hazır bulunarak eğitimi gözlemlemesi ve yardımcı olması.

Bilim İlaç'ın bir farkı da eğitimleri her sene standart hale getirmesi ve diğer sene yine yeni katılanlara aynı eğitimleri verme çalışmalarında bulunması. Bizim Bilim İlaç ile yapmış olduğumuz eğitimler ve assessment-değerlendirme süreçleri standardize süreçler haline gelmiştir. Bence diğer bir pozitif konu ise eğitimlerin aşamalandırılmasıdır. Örneğin: MT'ler için ayrı, Junior Ürün Yöneticileri için ayrı, Senior Ürün Yöneticileri için ayrı eğitimler yapılandırılmıştır.

Bilim İlaç'la çalışmak bana profesyonelce çalışan bir partner ile duyulan gurur ve kıvancı kattı. Ayrıca birkaç defa kendileriyle doğudaki üniversitelere gönüllü eğitmen olarak gidip, zevk duyduğum çalışmalar yapabildim. Burada Bilim İlaç çalışanlarının özverili ve toplum için çalışan ve fark yaratan mütevazı tavırlarını yakından görebildim.

İç Eğitimler

Çalışanların gelişimini sağlamak amacıyla "oryantasyon sürecini" de kapsayacak şekilde standart mesleki gelişim planlarında "iş başı eğitimleri" planlanmaktadır. Oryantasyon eğitimi dışında, "iş başı eğitimi", "teknik eğitimler" gibi iş başında uygulayarak öğretmeyi amaçlayan eğitim programları da eğitim planı çerçevesinde, iç eğitmenler ve satış eğitim yöneticileri tarafından tüm çalışanlara uygulanmaktadır.

2010 Yılı İç Eğitim Saatleri

Kişisel Gelişim İç Eğitim Toplam Saati	23.210,14
Mesleki Gelişim İç Eğitim Toplam Saati	14.682,27

İç Eğitmen Sayısı

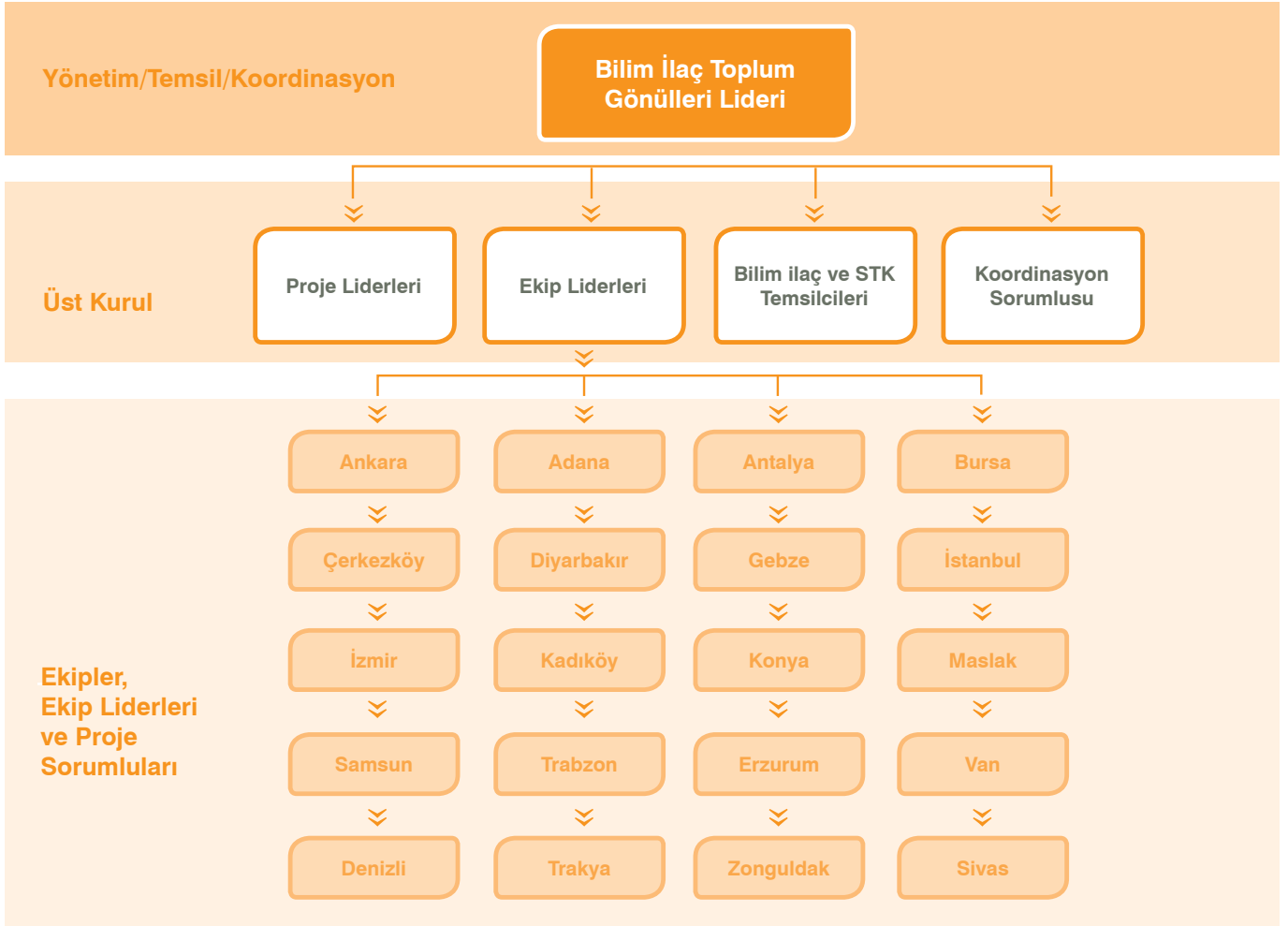
	2006	2007	2008	2009	2010
Onaylı İç Eğitmen Sayısı	7	16	40	40	39

Yöneticilerimizin deneyimlerini çalışanlara aktarmalarını desteklemek amacıyla standart performans hedefleri arasına en az 8 saat iç eğitim vermek hedefi eklenmiştir. Ayrıca, saha çalışanlarının iş deneyimi ile yetiştirilmesi amacıyla "saha coaching" uygulaması da gerçekleştirilmektedir.

Çalışan Gönüllülüğü

"Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri", 2004 yılında temelleri atılmış ve 2005 yılından beri, "çözümün bir parçası olmak için..." bireysel yetkinliklerini, entelektüel sermayelerini, zamanlarını, emekleri ve tecrübelerini, ihtiyacı olan kişilerle paylaşan gönüllü çalışanlarımızın oluşturduğu bir platformdur. 2010 yılında 748 aktif üyesi ile 11 ilde, 20 ekip ile faaliyet göstermiştir.

Bilim İlaç Toplum Gönülleri Lideri Organizasyon Şeması

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Organizasyon Şeması

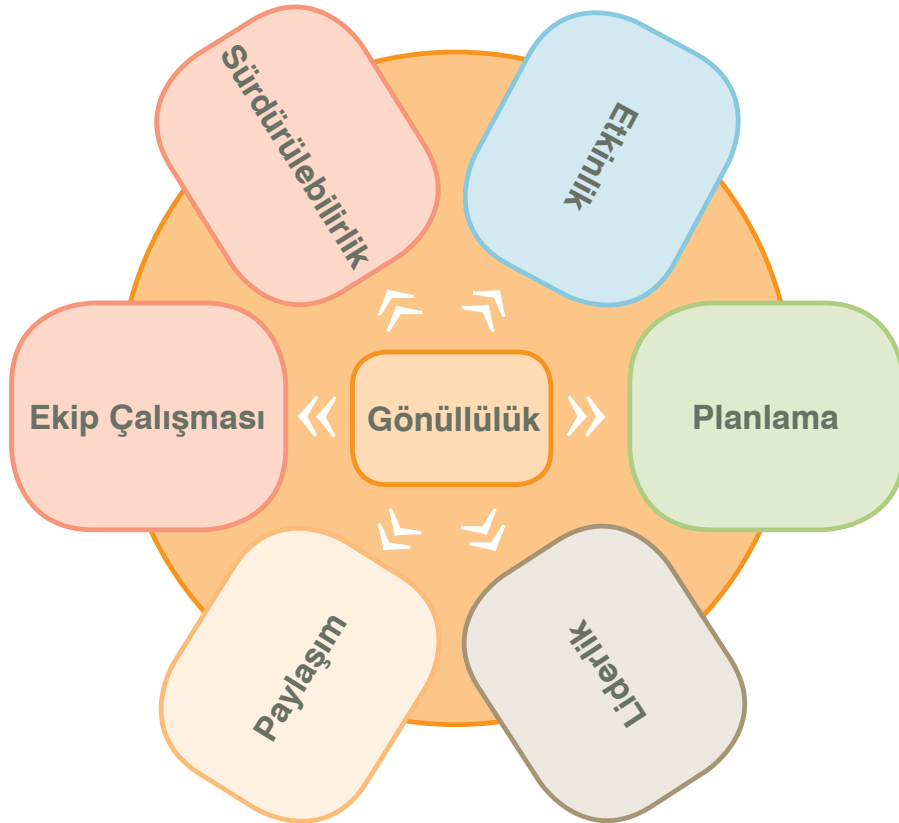
Her yıl gönüllülerimiz, "Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Misyonumuz ve İlkelerimiz" doğrultusunda sponsorluğunu Bilim İlaç'ın

üstlendiği projeler hazırlamakta ve ekip liderlerinden oluşan üst kurulda kabul edilen projeleri ailelerimizin ve paydaşlarımızın da gönüllü desteğini alarak hayata geçirmektedirler.

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Misyonu

Toplumsal sorunların çözümünün bir parçası olabilmek amacıyla, çalışanlarımız, ailelerimiz ve paydaşlarımızın toplumsal sorumluluk anlayışı ve gönüllülük yaklaşımıyla hiçbir karşılık beklemeden, ailemiz dışındaki bireylerin yararı için, bilgi, zaman, beceri, kaynak ve deneyimlerini paylaşmalarını sağlamaktır...

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri İlkeleri

İnsana Verdiğimiz Değer

Projelerde, mesai saatleri içinde planlama yapabilme, maddi katkı ve lojistik destek imkânlarına sahiptirler. Genel Müdürümüz ve İnsan Kaynakları Direktörümüz de Bilim İlaç'ı temsil eden gönüllülerimiz arasındadır. 20 Ekip Liderinden oluşan üst kurul her yıl düzenli toplanarak "Gönüllülük İlkeleri" doğrultusunda projeleri planlar, uygular, gözden geçirir ve iyileştirmeleri yapar. Proje sonuçları şirket içi tüm iletişim kanalları kullanılarak ve özel faaliyet filmleri ile çalışanlarla, paydaşlarla ve ailelerle paylaşılmaktadır.

Çalışan Gönüllülüğü Yönetimi

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri BİTG Kurulunda alınan kararlar ile yönetilir.

BİTG Kurulumuz, Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Lideri, 20 ekip lideri, 8 proje lideri, 1 Koordinasyon Sorumlusu, Bilim İlaç temsilcileri (Genel Müdür, İK Direktörü, Kurumsal İletişim Yöneticisi) ve STK temsilcilerinden oluşmaktadır.

BİTG kuruluna Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Lideri başkanlık etmektedir. BİTG kurulumuz ve Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Lideri'nin en önemli görevi, uygulanacak projelerin kapsamını

belirlemek ve ilkelerimize uygunluklarını denetlemektir. İlkelerimiz, projelerimizin belirlenme, değerlendirme, uygulama ve raporlama aşamalarında yol göstericilerimiz görevini görmektedir. Projelerimizin ilkelerimize uygunluğu, BİTG kurulumuz tarafından denetlenmektedir. İlkelerimizi kazandığımız tecrübeler ve öğrendiklerimiz ışığında her yıl BİTG kurul toplantımızda güncellemekte ve her yıl için hedefimizi oluşturmaktayız.

İletişim Araçlarımız

Gönüllülüğü tüm paydaşlarımız arasında yaygınlaştırmak ve gönüllü sayımızı artırmak hedeflerimiz arasındadır. Bu hedefimize ulaşabilmemizde iletişim şeklimiz ve algı yönetimimiz kritik başarı faktörlerimiz arasındadır.

Çalışanlarımızın, kurulumuzun ve paydaşlarımızın bize verdikleri destek ve yardımları kendi ellerimizle yerlerine ulaştırmak, yerine ulaştığını görsel ve yazılı olarak onlarla paylaşmak en büyük sorumluluklarımız arasındadır. Bu yüzden her projemizi başından sonuna kadar görsel olarak kaydeder, tüm çalışma arkadaşlarımız ve paydaşlarımızla çeşitli iletişim araçları ile paylaşırız.

Üst Yönetim Desteği

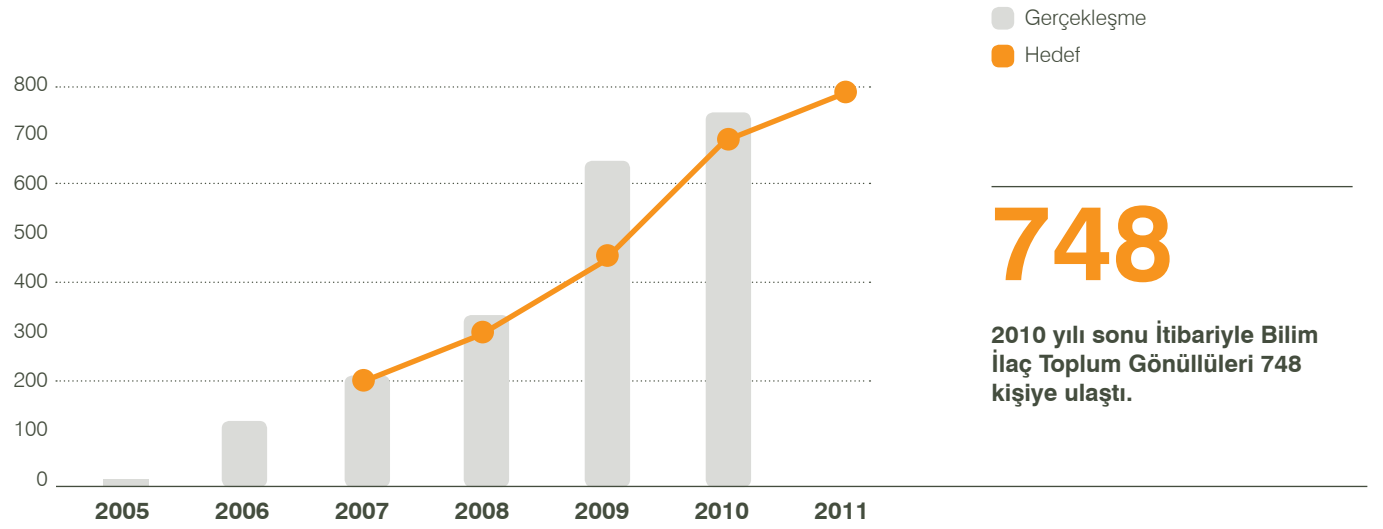
Üst yönetimimiz her yıl, yılda iki kez gerçekleştirdiği, merkez ve üretim tesisleri bilgilendirme toplantısı ile tüm saha ekibinin bir araya geldiği dönem toplantısında gönüllülüğe verdiği önem ve desteği dile getirir, çalışanların bu platforma katılmalarını önermektedir. Bilim İlaç'ın yıllık bütçesinde her ekip için kullanılmak üzere gönüllülerin hazırladığı proje önerilerine göre Direktörler Kurulu tarafından onaylanan bir pay ayrılmaktadır. **Bütçeden ayrılan pay dışında da mesai saatleri içinde kullandığımız**

haftalık 2 saatlik ücretli izin, araç, ulaşım, konaklama vb olanaklarımız bulunmaktadır. Genel Müdürümüz, Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Üst Kurulu'na üyedir. Toplantılarımıza katılarak desteğini hissettirir ve görüşlerini belirtir.

İnsan Kaynakları Direktörümüz projelerimizde sponsor olarak yer alır, üst kurulumuzda her toplantımızda katılarak görüş ve önerilerini belirtir, projelerimizin yapılandırılması aşamalarındaki bütçe, karar ve onay mekanizmalarını yönetir ve yönlendirir.

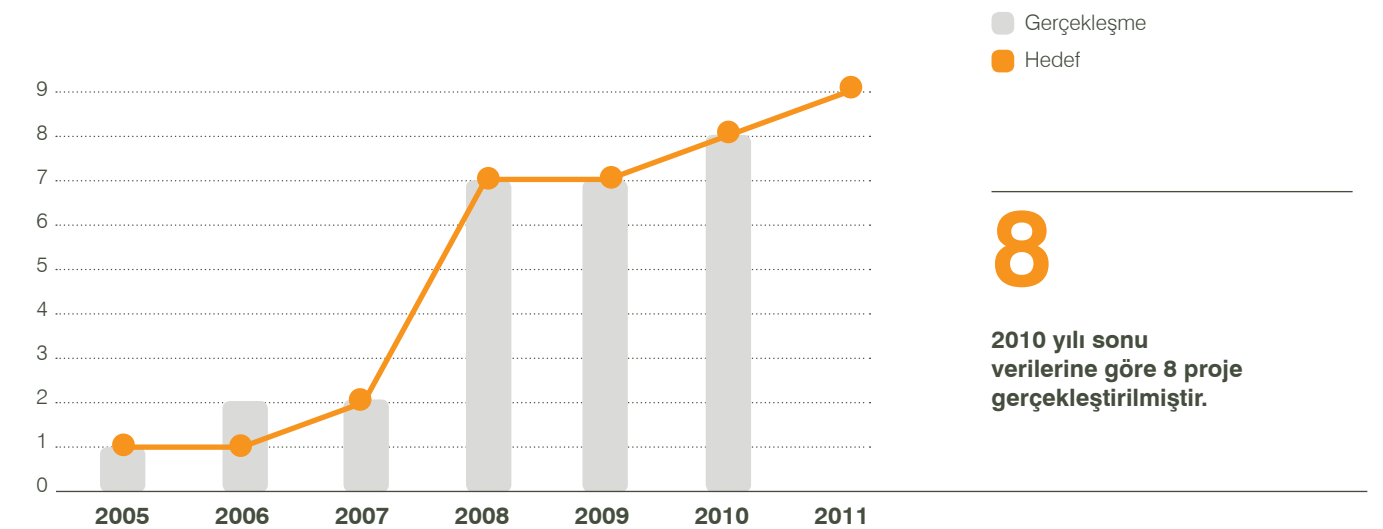

Aktif Gönüllü Sayısı

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşme	7	126	206	333	653	748	
Hedef			200	300	450	700	800

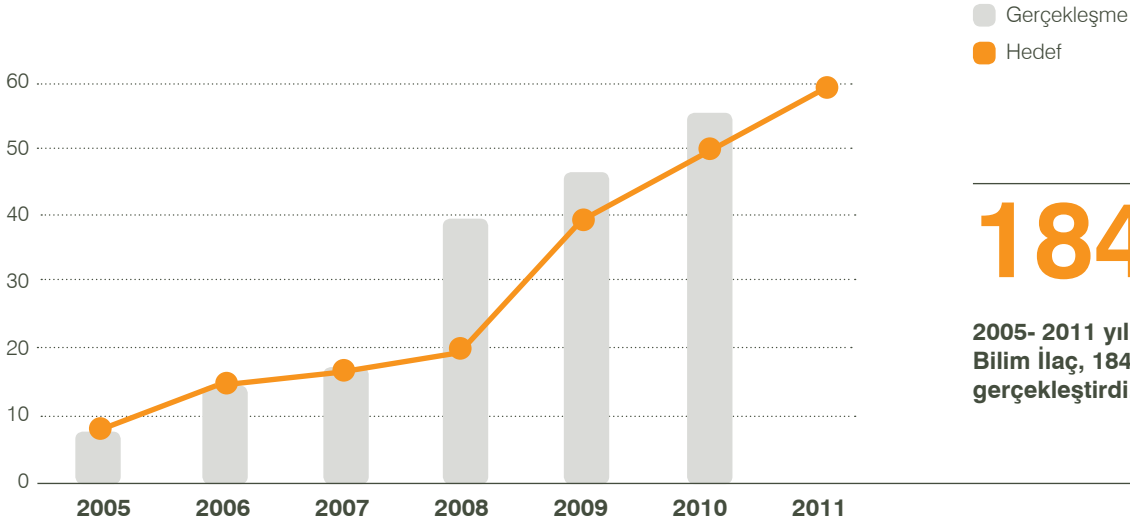
Proje Sayısı

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşme	1	2	2	7	7	8	
Hedef	1	1	2	7	7	8	9

İnsana Verdiğimiz Değer

Aktivite Sayısı

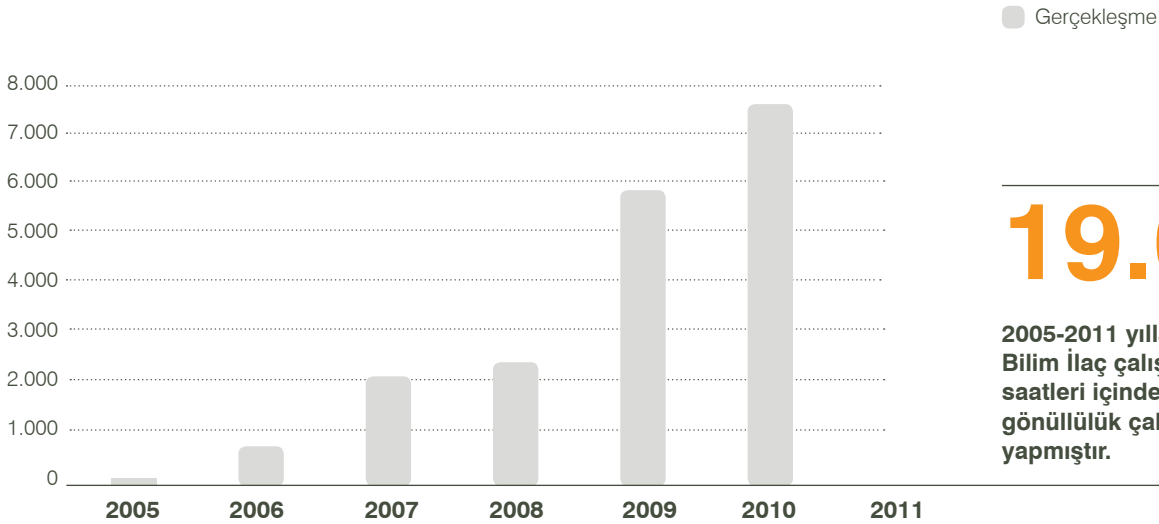

184

2005- 2011 yılları arasında Bilim İlaç, 184 aktivite gerçekleştirdi.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşme	8	15	18	40	47	56	
Hedef	8	15	17	20	40	50	60

Mesai Saati İçinden Ayrılan Zaman

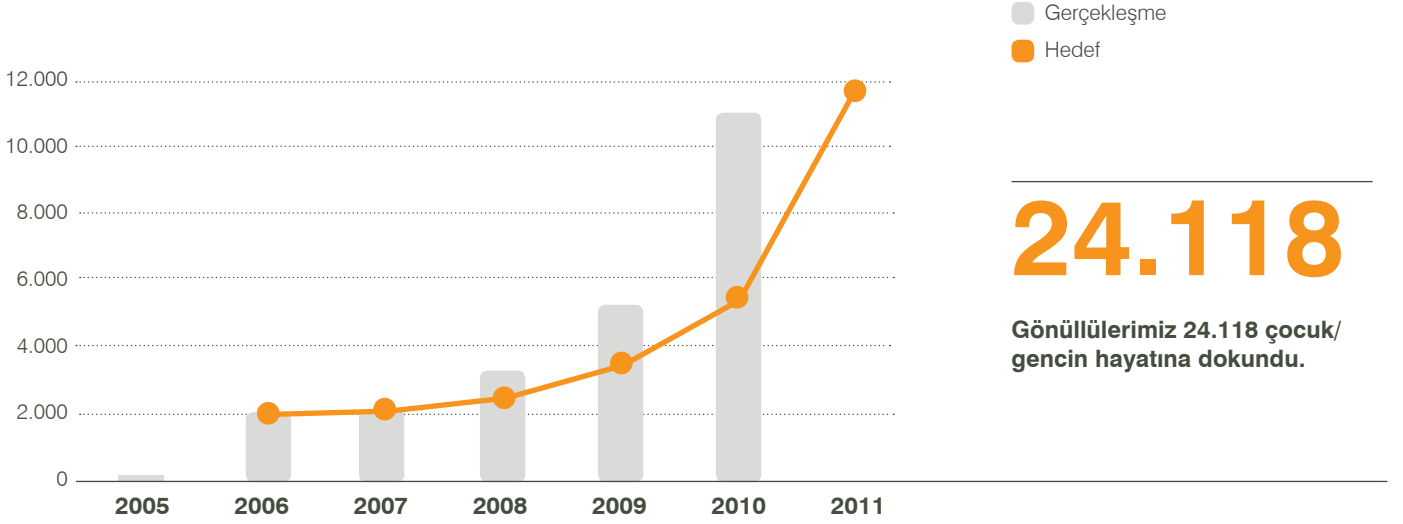

19.015

2005-2011 yılları arasında Bilim İlaç çalışanları, mesai saatleri içinde 19.015 saat gönüllülük çalışmaları yapmıştır.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşme	58	784	2.201	2.487	5.883	7.602	

Ulaşılan Kişi Sayısı

24.118

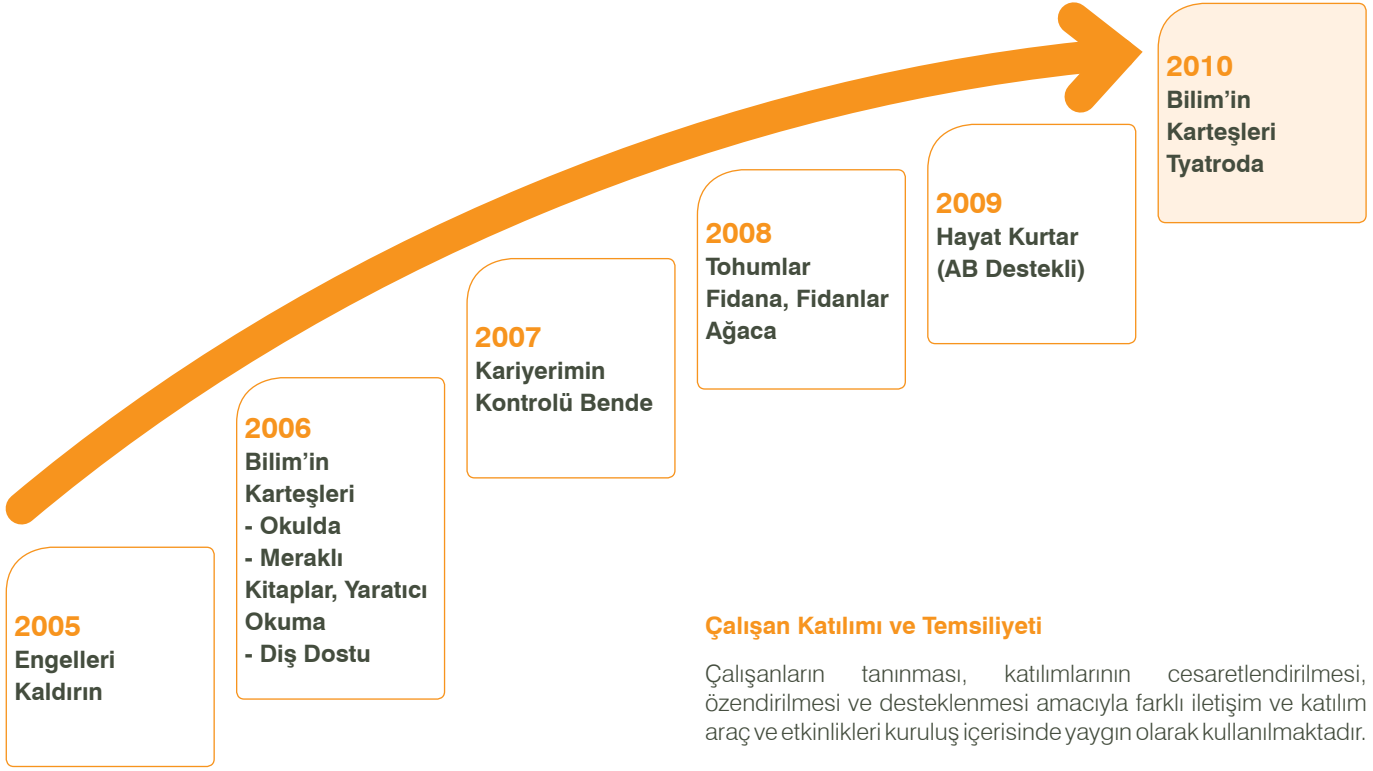
Gönüllülerimiz 24.118 çocuk/
gencin hayatına dokundu.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşme	102	2.056	2.140	3.355	5.362	11.103	
Hedef		2.000	2.100	2.500	3.500	5.500	12.000

Paydaşlarımız	Gönüllülüğü Yaygınlaştırma Yöntemlerimiz
Çalışanlar	<ul style="list-style-type: none"> Farklı ilgi alanları için farklı projeler Genel ve özel toplantılarda gündem Şirket içi iletişim araçları ile tanıtım Web sayfamız ve Bilim Portal ile duyuru Basında yer alma Gelişim aracı olarak konumlandırma Kariyer Yönetim sistemi ile entegrasyon Onurlandırma Üst yönetimin desteği
Ailelerimiz	<ul style="list-style-type: none"> Farklı ilgi alanları için farklı projeler Web sayfamız ve Bilim Portal ile duyuru Onurlandırma
Müşterilerimiz	<ul style="list-style-type: none"> Farklı ilgi alanları için farklı projeler Proje işbirlikleri Gönüllü olarak projelerde yer alma imkanı Web sayfamız ve Bilim Portal ile duyuru Onurlandırma
Tedarikçilerimiz	<ul style="list-style-type: none"> Farklı ilgi alanları için farklı projeler Proje işbirlikleri Gönüllü olarak projelerde yer alma imkanı Web sayfamız ve Bilim Portal ile duyuru Onurlandırma
Özel sektör kuruluşları	<ul style="list-style-type: none"> Gönüllülük eğitimleri ve kıyaslama ile bilgi birikimi ve uygulama örneklerinin paylaşılması Proje işbirlikleri Gönüllü olarak projelerde yer alma imkanı Web sayfamız ve Bilim Portal ile duyuru
Sivil Toplum Kuruluşları	<ul style="list-style-type: none"> Farklı çalışma alanları ile birçok STK'ya ulaşma Proje işbirlikleri Basında yer alma Onurlandırma

*Projeler hakkında detaylı bilgi raporun "Toplumsal Yatırımımız" bölümünde aktarılmaktadır

İnsana Verdiğimiz Değer

Çalışan Katılımı ve Temsiliyeti

Çalışanların tanınması, katılımlarının cesaretlendirilmesi, özendirilmesi ve desteklenmesi amacıyla farklı iletişim ve katılım araç ve etkinlikleri kuruluş içerisinde yaygın olarak kullanılmaktadır.

"Çalışanların Katılımlarını Artırmak" stratejisi kapsamında gerçekleştirilen bu uygulamalar her yıl "İletişim ve Katılım Planları" ile çalışanlara duyurulmaktadır.

İletişim ve Katılım Araçları	Katılımcılar
Bilim Portal	Tüm çalışanlar
Duyuru Panoları	Tüm çalışanlar
e-bültenler	Tüm çalışanlar
BilimAilem Dergisi	Tüm çalışanlar & Aileleri
Motivasyon Uygulamaları Sistematiği	Tüm çalışanlar
Kurullar	Kurul Üyeleri
Elektronik İletişim (e-mail)	Tüm ofis çalışanları
ÇMA	Tüm çalışanlar
İletişim Anketi	Tüm çalışanlar
Fokus Grup Toplantıları	Tüm çalışanlar (saha hariç)
Konu Bazlı Anketler	Tüm çalışanlar
Konu Bazlı Yarışmalar	Tüm çalışanlar
BÖS	MY çalışanlar
KİP/KÇ	Tüm çalışanlar
Pazarlama İK Koordinasyon Toplantısı	Pazarlama çalışanları
Office Communicator	Tüm ofis çalışanları

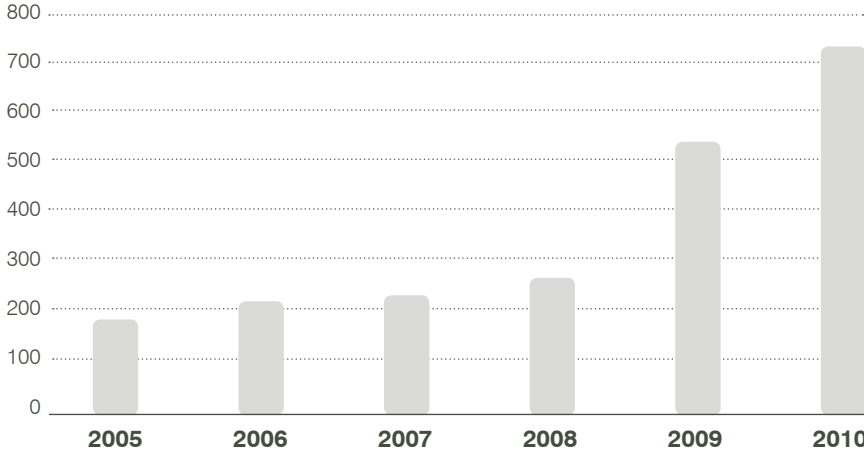
> Bilim İlaç, CSR Europe İşletme 2020'de Türkiye'yi temsil etti.

Uluslararası şirketlerden, iş networklerinden, Avrupa Birliği kurumlarından, Avrupa ve dünyanın pek çok ülkesinden 400'den fazla katılımcı CSR Europe İşletme 2020 için 28 Ekim'de Brüksel'de buluştu. Farklı birçok konuda interaktif oturumların gerçekleştiği CSR EUROPE İŞLETME 2020'de Türkiye'yi Bilim İlaç, Toplum Gönüllüleri Platformu ile temsil etti.

CSR Europe'un bu yılki hedefleri arasında; CSR Europe'un İşletme 2020 vizyonunu ve faaliyet planını başlatmak, sosyal ve çevresel mücadeleleri adres gösteren yenilikçi iş girişimleri araştırmak ve bu konuda fikir alışverişi yapmak, şirketlerin ve paydaşların liderliğiyle geliştirilen ortak girişimler başlatmak ve günümüzde KSS konusuna Avrupa ve uluslararası bakış açısını değerlendirmek gibi konu başlıkları yer aldı.

Çalışanlardan Gelen Proje Önerileri Sayısı

714

Çalışanlarından gelen proje önerilerini dikkatle değerlendirerek çalışanların operasyon sürecine aktif katılım sağlanır.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bilim	183	220	236	261	527	714

Kurullar ve Çalışma Takımları

Kurullar, çalışanların yönetsel kararların bir parçası olması ve ekip çalışmasını desteklemek amacıyla kurulan ekiplerdir. Çalışanların orta ve uzun vadeli beklentileri ve yaratıcı ve yenilikçi fikirler, ilgili kurul başkanları tarafından alınarak 3 ayda bir KYK toplantılarında değerlendirilir.

		2007	2008	2009	2010	2011
Kurullara Katılan Çalışan Sayısı	Hedef	50	80	95	120	125
	Gerçekleşen	55	92	109	143	

İyileştirme ekipleri, Kalite İyileştirme Projeleri (KİP), Kalite Çemberleri (KÇ), Aüreç İyileştirme Ekipleri (SİE) ve Kritik Süreç İyileştirme Ekipleri (KSİE)'nden oluşmaktadır. Ekip becerilerini geliştirme, ekip halinde çalışmayı öğrenme ve çeşitli istatistiksel tekniklerin kullanılabilmesi amacıyla, iyileştirme ekiplerine ve çalışanlara eğitimler verilmektedir.

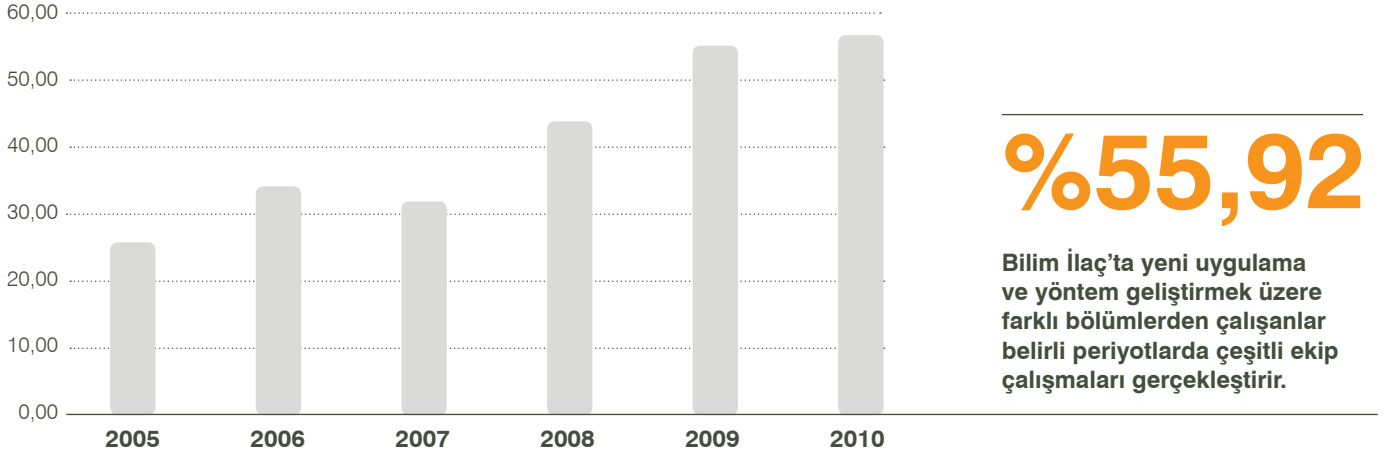
Uygulamaya Alınan İyileştirme Proje Sayısı	2006		2007		2008		2009		2010	
	Hedef	Gerçekleşen	Hedef	Gerçekleşen	Hedef	Gerçekleşen	Hedef	Gerçekleşen	Hedef	Gerçekleşen
	15	15	14	16	35	36	26	27	30	32
QIT	9	9	1	1	3	3	5	5	0	0
QC	6	6	1	1	4	4	0	0	0	0
SİE			7	9	8	9	17	18	24	25
KSİE			5	5	20	20	4	4	6	7

Proje ekipleri, yeni uygulama ve yöntem geliştirmek üzere farklı bölümlerden çalışanların bir araya gelerek, tanımlanan **proje grupları** ile iş yapış biçimi dolayısıyla- organizasyonel yapının ekip bazlı yapılandırılması ile oluşturulan grupları kapsamaktadır.

Organizasyonel bazlı gruplar, faaliyetlerini gerçekleştirirken bütünsel bir ekip olarak çalışmakta ve iş sonuçları da dâhil olmak üzere performans değerlendirmeleri de ekip bazında gerçekleştiren gruplardır.

İnsana Verdiğimiz Değer

Ekip Çalışmalarına Katılım Oranı (%)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bilim	25,60	33,42	31,63	43,14	53,81	55,92

Mavi Yaka İletişim Kurulu	Kurum içi mavi yaka çalışanların iletişim konularının ele alındığı, 3 ayda bir gerçekleşen kuruldur.
Mavi Yaka İletişim Kurulu Amacı	Mavi yakalı çalışma arkadaşlarımızın bilgiye erişimini hızlandırmak Etkin iletişim ağının oluşturulmasını sağlamak Kurum içi iletişim araçlarından duyulan memnuniyeti saptanmak Kurum içi iletişim araçlarına dair beklentileri tespit etmek Çalışanların kurum içi iletişim aktivitelerine katılımını özendirmek ve desteklemek

Yaratıcı Fikir Platformu

Yaratıcı Fikir Platformu, yeni ya da iyileştirilmiş ürünler, hizmetler, süreçler ve toplumsal etkileşimler ortaya çıkarmak için fikirler üretmek ve çalışanlarımızın yaratıcılıklarından yararlanarak, sürekli ve sistematik yenileşimle artan değer ve performans düzeyleri yaratmak amacıyla oluşturulmuş bir platformdur. Tüm çalışanlarımızın katılımına açık olan yaratıcı fikir platformunu 2011 yılı içerisinde tüm paydaşlarımızın katılımına açmayı hedeflemekteyiz.

Açık Kapı Toplantıları

Üst yönetim ile çalışanlar arasında birebir iletişim sağlayabilmek ve çalışanların istedikleri konuları şeffaf bir ortamda üst yönetim ile paylaşabilmelerini sağlayan iletişim ortamıdır. Her ayın 2. haftasının Çarşamba günü öğleden sonra, çalışanlar yöneticilerden randevu almak koşuluyla bir araya gelirler. Üst yönetim belirlenmiş tarihi gelebilecek olası görüşme talebi için her zaman boş bırakılmaktadır.

Öneri Sistemleri

Bireysel Öneri Sistemi (BÖS)

Bireysel Öneri Sistemi (BÖS), Mavi Yakalı çalışanlarımızın iyileştirmeye yönelik görüşlerini ortaya koymalarını sağlayan, yenilikçi ve yaratıcı girişimlerini destekleyen, gelen önerileri değerlendiren ve uygun bulunan önerileri uygulamaya alan sistemdir. Öneri sisteminin amacı, mavi yakalı çalışanlarımızın desteğiyle, kuruluşumuzun temel amacı, hedefleri ve politikaları doğrultusunda ve özellikle:

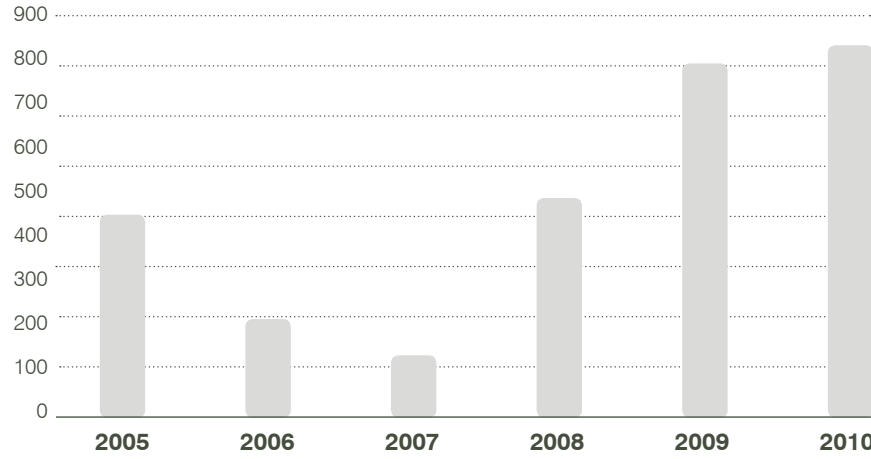
- Verimliliğin artırılması
- Kalitenin iyileştirilmesi
- Maliyetlerin azaltılması
- Çalışma ortamının iyileştirilmesi
- Müşteri memnuniyetinin artırılması
- İşçi sağlığı ve iş güvenliği
- Toplumun geliştirilmesi ve çevreye etki

konularına yönelik önerilerin toplanması, bu önerilerin nesnel ölçülere göre değerlendirilerek uygulanması ve böylece çalışanlarımızın daha fazla katılımının sağlanması ve kuruluşumuzun başarısının sürekli artırılmasıdır. Uygun bulunarak yaşama geçirilen önerilerin sahipleri, önerinin sağladığı

fayda oranında ödüllendirilmekte ve tüm kuruluşa duyurusu yapılmaktadır.

2006 yılından itibaren Bireysel Öneri Sistemi kapsamında verilen öneri sayıları aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

Toplam Öneri Sayısı

825

Bilim İlaç'ın temel hedefi kuruma fayda sağlayacak önerileri toplamak, bu önerileri değerlendirerek sağladığı fayda oranında ödüllendirmektir.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bilim	442	217	136	484	790	825

İç İletişim Çalışmaları

“Çalışanlar arasında iletişimi artırmak” stratejimiz doğrultusunda kuruluşumuzda iletişim gereksinim ve beklentilerinin saptanması için kullandığımız en önemli geri bildirim kaynaklarımız; Çalışan Memnuniyeti Anketi (İletişim teması), İletişim Anketi ve fokus grup çalışmalarıdır.

İletişim anketi kapsamında mevcut iletişim araçlarının etkinliği, yeni iletişim araçları ile ilgili beklentileri sorgulanmaktadır. Farklı kademe ve fonksiyonlardaki çalışanlarımızın iletişim araç ve yöntemleri hakkındaki değerlendirmelerini derinlikli olarak incelemek üzere Kurumsal İletişim Yöneticiliği ve İK koordinasyonunda fokus grup çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, kıyaslama çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Farklı kurumların gerçekleştirdiği iç iletişim çalışmalarını kıyaslayarak, öğrendiğimiz yeni uygulamalar, Kurumsal İletişim Kurulu tarafından ele alınmaktadır.

İletişim Anketi, fokus grup çalışmaları, ÇMA/İletişim alt başlığından elde edilen performans ve kıyaslama çalışmasından öğrenilen tüm bilgiler Kurumsal İletişim Kurulu'nda değerlendirilmektedir.

Kurumsal İletişim Kurulu

Kurum içi ve dışı iletişim konularının ele alındığı, üç ayda bir gerçekleşen; sponsorluğunu Genel Müdürün, başkanlığını Kurumsal İletişim Yöneticiliği'nin yaptığı bir kuruldur.

> Kurumsal İletişim Politikası

Katılımcı yönetim anlayışımızın en önemli destek unsuru olarak iletişimi görürüz. Kurum içinde ve dışında temasta olduğumuz paydaşlarımızla; dürüst, şeffaf, etik, anlaşılabilir, sürdürülebilir ve hesap verilebilirlik ilkelerimizle, düzenli ve çift yönlü bilgi alışverişinde bulunuruz.

Kurumumuzun vizyonunu, misyonunu, değerlerini, politikalarını ve stratejilerini öncelikle çalışanlarımızın sonra ilgili diğer paydaşların bilgisine sunarız. Vizyonumuzun içselleştirilmesine yönelik faaliyetleri destekleriz. Ayrıca, kurumumuzun misyonunun, kurum kültürünün ve değerlerinin; çalışanlarımızın günlük yaşamları içinde "iş yapma, karar alma, uygulama ve değerlendirme" süreçlerinde etkin olmasını hedefleriz.

Tüm paydaşlarımıza yönelik olarak; bilginin açıklık ve güven prensibine dayalı, doğru olarak paylaşılmasını hedefleriz. Paydaşlarımızın temel beklentilerini karşılamaya yönelik, kurumsal sorumluluk raporlamamızla şeffaf bir biçimde performansımızı paylaşıyoruz.

Çalışanlarımızın iletişim gereksinim ve beklentilerini temel alarak; iç iletişim stratejimizi ve politikalarımızı planlar, bu doğrultuda iletişim kanallarını geliştiririz. Kurumumuzun misyonunu, vizyonunu, değerlerini ve amaçlarını anlamasını sağlamak üzere çalışanlarımızı bilgilendirerek, süreçlere katılımını sağlarız. Çalışanlarımızın kurumsal değerlerimizi benimseyerek, kurum kültürünü yaygınlaştırmalarına olanak sağlayacak iletişim ortamları oluştururuz. Çalışanlarımızın kişisel gelişimine katkı sağlayacak bilgi akışını ve üretilen bilginin koordinasyonunu sağlarız. Çalışanlarımızın bilgiye kolay ulaşabilmesi için güncel teknolojiyi sürekli izler ve iletişim etkinliğimizi geliştirecek her türlü önlemi alırız.

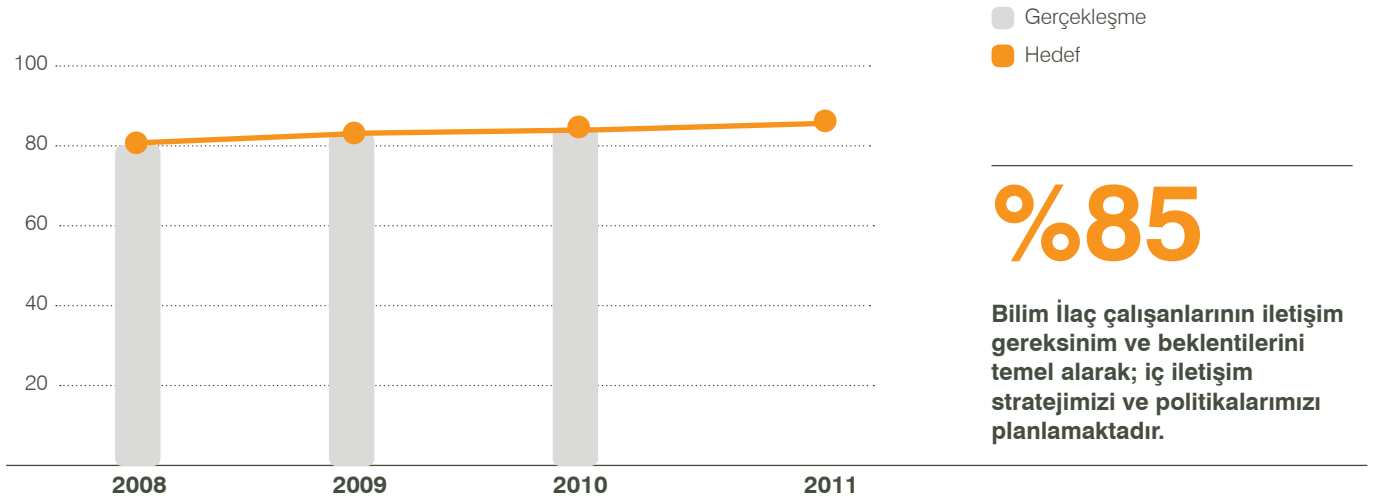
İşbirliği yaptığımız kuruluşlarla karşılıklı güven, saygı ve açıklığa dayalı sürdürülebilir bir ilişki kurarız. Olası işbirliklerinin belirlenmesini kolaylaştıracak yaygın ilişki ağları oluştururuz.

Müşterilerimizle kısa ve uzun vadeli iletişim gereksinimlerini belirler ve bu gereksinimleri karşılarız. Müşterilerimizin geri bildirimlerine hızlı ve etkili bir biçimde yanıt veririz. Müşterilerimize ürün ve hizmetlerimizi sorumluluk bilinci içinde kullanmaları yönünde tavsiyede bulunuruz.

Medya ve kamu önünde doğruluk ve açıklık prensibine göre iletişim kurarız. Medya mensuplarının doğru bilgiyi, kaynağından ve zamanında temin etmelerine özen gösteririz.

Kurum İçi İletişim Araçlarından Duyulan Genel Memnuniyet Oranı (%)

%85

Bilim İlaç çalışanlarının iletişim gereksinim ve beklentilerini temel alarak; iç iletişim stratejimizi ve politikalarımızı planlamaktadır.

	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşme	80	82	85	
Hedef	80	83	84	86

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimimiz

Bilim İlaç'ta Kalite, Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği standartlarını tek bir çerçevede düzenleyen EYS Entegre Yönetim Sistemini uygulanmaktadır. Sistemimiz, cGMP, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi standartlarını temel almaktadır.

Çerkezköy Üretim Tesisimiz 2004 yılından itibaren EYS Sertifikalarına sahiptir. Gebze Üretim Tesisimizin de 2010 yılında belgelendirilmesini takiben, sertifika kapsamı tüm kuruluşumuzu içerecek şekilde genişlemiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi, Bilim İlaç ISG politikası ve risk analizi temelinde yapılandırılmıştır. Risk analizi çalışmaları, kurum genelinde yıllık olarak bölümlerdeki OHSAS 18001 Çalışma Takımları tarafından tekrarlanır. Risk analizi kapsamında faaliyetlerimizden kaynaklanan tehlikeler, bunların gerçekleşme olasılıkları ve şiddeti değerlendirilerek, riskler belirlenir. Risklerin dereceleri göz önünde bulundurularak faaliyet planı oluşturulur. Derecesi yüksek risklerimiz İSG Kurulunda değerlendirilir. Faaliyet planı, yıllık İSG hedefleri ve İSG Yönetim Programları kapsamında yönetilir ve yürütülür.

İş sürekliliğini kesintiye uğratabilecek doğal afetler ve operasyonel acil durumlar da risk analizinin bir parçası olarak ele alınır. İşletmelerimizde, acil durum ekipleri ve tüm çalışanların katılımı ile yılda iki kez acil durum tatbikatı yapılmaktadır. Yeni işe başlayan çalışanlarımıza oryantasyon programları kapsamında iş sağlığı güvenliği ve çevre eğitimleri verilmektedir.

İnsana Verdiğimiz Değer

> İSG Politikamız

Paydaşlarımızın, kuruluşumuzun faaliyetleri dolayısıyla maruz kalabilecekleri tehlikeleri en aza indirmek için uygun teknoloji kullanır, koruyucu ve önleyici tedbirleri alırız.

Kuruluşumuzda yürütülen faaliyetlerin, Sağlık Bakanlığı yasa ve yönetmelikleri ile güncel GMP (İyi Üretim Uygulamaları) standartları yanı sıra yürürlükteki iş hukuku mevzuatına ve yerel gerekliliklere uyumunu sağlarız.

Kuruluşumuzun faaliyetlerinden kaynaklanan iş sağlığı ve güvenliği tehlikeleri ile ilgili riskleri belirler ve bu riskleri kabul edilebilir seviyelere çekerek kontrol altında tutarız.

İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemimizin, kuruluşumuz ve alt işverenlerimizin çalışanları tarafından benimsenmesi ve uygulanması için gerekli eğitim faaliyetlerini düzenleriz.

OHSAS 18001 iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemimizin devamlılığını sağlar, periyodik belirlenen hedefler ve gözden geçirmelerle sürekli iyileştirir ve bu sayede, yaralanma ve iş hastalıklarını önlemeyi taahhüt ederiz.

İSG Kurulumuz

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu, iş güvenliği mevzuatında belirtilen yapıya ilave olarak, İSG Kurul Formatı'nda belirtilen yönetici ve uzman seviyesindeki departman temsilcilerinden oluşur. Kurul en az ayda bir kez toplanarak, aşağıdaki gündemle değerlendirme ve gözden geçirme yapar;

- Risk analizi sonuçları, İSG hedefleri ve İSG yönetim programı
- İç ve dış denetim bulguları, düzeltici ve önleyici faaliyetler ve iyileştirme planları

- Çalışan temsilcisi ve diğer kurul üyeleri tarafından getirilen bulgu ve öneriler

- İş kazası, kaza riski, kıl payı kaza ve meslek hastalıkları bildirimleri,

- Eğitim faaliyetleri

- Doğal afetler ve acil durumlara hazırlık

- MDA Mevcut Durum Analizinden gelen iyileştirme faaliyetlerindeki ilerlemenin değerlendirilmesi ve gözden geçirilmesi

- Resmi otorite mevzuat değişikliklerin değerlendirilmesi ve gözden geçirilmesi (gerektiğinde)

- İSG ile ilgili PG Performans Göstergelerinin değerlendirilmesi (her ay)

- Yenilikçi ve yaratıcı fikirler ile kıyas ve öğrenme bilgileri değerlendirilmesi ve gözden geçirilmesi (gerektiğinde)

- İş sağlığı ve güvenliği politikası değerlendirilmesi, gözden geçirilmesi (Yılın son çeyreğinde)

İSG Çalışma Takımlarımız

Departman Müdürlükleri tarafından belirlenen yönetici ve uzmanlardan oluşur. Takımların temel amacı, yayılım ve uygulama etkinliğini sürekli olarak artırmaktır. EYS kapsamında risk analizleri yapmak, İSG SOP ve talimatlarını uygulamadan elde edilen tecrübeler doğrultusunda gözden geçirmek, temsilcisi oldukları bölümlerde emniyetli çalışma kurallarına uygunluğu sağlamak, İSG bildirimlerini değerlendirmek, iç denetim faaliyetlerine katılmak, iyileştirmeye açık alanlar için faaliyetler planlamak ve yürütmek gündemiyle ayda bir veya gerektiğinde daha sık olarak toplanır.

ISO 14001 Çalışma Takımı Üyesi

Emel ERTANIŞ

Gebze İşletmesi Mikrobiyoloji Uzman
Analist

Yaklaşık 5 senedir iş sağlığı ve güvenliği rehberiyim. 2 yıldır da ISO 14001 çalışma takımı üyesiyim.

Rehber ve çalışma takımı üyesi olmadan önce iş sağlığı güvenliği ve çevre konularında bilgi sahibi değildim. Şuan ise,

konu hakkında çok fazla bilgi birikimi edindiğimi düşünüyorum. Gerek iş hayatımda gerekse özel hayatımda iş sağlığı ve güvenliği konularına çok dikkat ediyorum. Hatta dışarıda çalışma yapılan yerlere baktığımda iş sağlığı ve güvenliği ve çevre konularında uyulmayan kuralları hemen fark edebiliyorum ve bazen kendimi tutamayıp insanları uyarabiliyorum.

Departmanımızda konu hakkında eğitimler vererek iş sağlığı ve güvenliği ve çevre konularında daha bilinçli olunmasını sağlamaya çalışıyorum. Konu hakkında bilinçlendirmenin iş kazalarından korunmayı ve çevreyi korumayı sağladığını düşünüyorum.

OHSAS 18001 Çalışma Takımı Üyesi

Adnan KAYABAŞLI

Gebze İşletmesi Likit ve Pomad Üretim
ve Ambalajlama Yöneticisi

2009 Yılından beri İSG/Çevre Takımı üyesiyim. Takım üyesi olmak, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yürütülen çalışmaların aktif olarak bir parçası olmak demektir. Ayrıca departmanımızdaki

iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili faaliyetlerin takipçisi olmamızı ve çalışanları bu konularda bilinçlendirmemizi gerektirir.

Takımımızın özellikle çevre boyutu sürdürülebilir bir gelecek için çok ciddiye alınması gereken bir konu. Firmamızın bu yaklaşıma öncülük etmesi ve bizim de bu takımın bir üyesi olarak çalışmalarda bulunmamız çevreye ve dolayısıyla toplumuza çok olumlu katkılar sağlamaktadır.

Takım olarak yaptığımız çalışmaların, çalışanlarımız ve hatta ailemiz ile paylaşılması neticesinde ortak bir katılım platformu yaratılmakta ve çok daha olumlu sonuçlara gidilmektedir.

İnsana Verdiğimiz Değer

2011 İSG Hedeflerimiz

İSG hedeflerinin gerçekleşmesini garanti altına almak için işletmeler bazında oluşturulan "İSG Yönetim Programı" uygulanır.

Gebze İşletmesi 2011 İSG Yönetim Programı								Programlama Yılı : 2011
No	Amaç	İşletme Adı	Hedef	İlgili Tehlike	Faaliyetler	Sorumlu	Termin	Maliyet/Açıklama
1	Kurulduğumuz faaliyetlerimizden kaynaklanan İş Sağlığı ve Güvenliği tehlikeleri ile ilgili riskleri belirlemek ve bu riskleri kabul edilebilir seviyelere çekmek ve kontrol altında tutmak Paydaşlarımızın, kuruluşumuzun faaliyetleri dolayısıyla maruz kalabilecekleri tehlikeleri en aza indirmek için uygun teknoloji kullanmak, koruyucu ve önleyici tedbirler almak	Gebze	<ul style="list-style-type: none"> Ergonomi Yönetim Programı oluşturmak ve çalışanları bilgilendirmek İş kazası ağırlık oranını 0,01'e düşürmek 	Ergonomik tehlikeler	<ul style="list-style-type: none"> Ergonomi Programı Oluşturulması Ergonomik İyileştirme Takımı Oluşturulması Doğru Kaldırma Taşıma ve Belin Korunması Programı Ekranbaşı Sağlıklı Çalışma Eğitimi 	THM/İşletme Direktörlüğü	3Q	8.500 TL
			<ul style="list-style-type: none"> İş Sağlığı ve Güvenliği konulu düzeltici faaliyetlerin zamanında tamamlanma oranının % 100 olmasını sağlamak İş kazası ağırlık oranını 0,01'e düşürmek 	İş Kazaları Acil Durumlar (yangın, patlama, deprem, kimyasal sızıntı, sabotaj ve terör olayları vb)	<ul style="list-style-type: none"> Klima santralleri bakımlarında kullanmak için manlift temin edilmesi Dış alan işçi girişi merdivenlerinin yağmur, kar, buz gibi olumsuz hava şartlarında kaymayı önleyecek; merdivene trabzan ve kilit taş yan yürüme yolu yapılması Dışarıya açılan acil durum kapılarına panik bar mekanizması takılması, uygun olmayan kapıların değiştirilmesi Dış cephe cam temizlikleri emniyet kemeri bağlamak için duvar Ankraji yapılması Format odasında zımba kutularını raşara kaldırmak amaçlı lifter temin edilmesi (1 adet zımba kutusu dolu ağırlığı ortalama 30kg olup rafın üst katından alma & rafa yerleştirme sırasında belde zorlanmaya sebep olmaktadır). H401- J 310-F 310-F331-F332-E-116-C410-B411-B412-B413-B414-B415-B416-B417 şaftları için platform yaptırılması D ve F blok asma tavan içine yürüme yolları yaptırılması İmalat ve ambalajda kullanılan merdiven platformlarının İSG'ye uygun hale getirilmesi (kaymaz ve korkuluklu) Güvenli Maket Bıçağı temin edilmesi Solvent malzemelerin level 100'den level 300 tartım alanına korumalı bir şekilde taşınması için taşıma aparatı temin edilmesi Collette 300 için platform yaptırılması böylece ürün boşaltması sırasında yaşanan iş kazalarının önüne geçilmesi Yemekhaneye geçiş yapılan kapıya pencere yapılması Klor bidonlarının taşınması ve pompaların alandan çıkartılması gerektiğinde çıkartılabilmesi için -9 katına calaskal kurulması Ham su depo girişi üzerinde bulunan şamandıranın vana sökmeye takma ve bakımı için platform yapılması 	THM/İşletme Direktörlüğü/ Üretim müdürlüğü	3Q	69.900 TL
			<ul style="list-style-type: none"> İş kazası ağırlık oranını 0,01'in altında tutmak İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sisteminin benimsenmesi için kuruluşumuz ve alt işveren çalışanlarına en az 4 saat/kişi eğitim vermek 	Elektrik ile ilgili tehlikeler	<ul style="list-style-type: none"> Elektrik tehlikeleri ile ilgili talimat hazırlamak eğitimleri vermek 2010 yılı risk değerlendirme sonrası yapılan faaliyet planında hedef tamamlanma tarihi 2011 olan Etiketleme-Kilitleme Sistemi Kurulması için Gerekli Ekipmanların temini 	İşletme Direktörlüğü/ THM	4Q	5.000 TL
2	İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemimizin, kuruluşumuz ve alt işverenlerimizin çalışanları tarafından benimsenmesi ve uygulanması için gerekli eğitim faaliyetlerini düzenlemek.	Gebze	<ul style="list-style-type: none"> İş kazası ağırlık oranını 0,01'e düşürmek Kuruluşumuz ve alt işveren çalışanlarına en az 4 saat/kişi eğitim vermek 	İş Kazaları	<ul style="list-style-type: none"> Davranış Odaklı Güvenlik Yönetimi Programı Davranış Odaklı Güvenlik Yönetimi Eğitimi-Yöneticiler Davranış Odaklı Güvenlik Yönetimi Eğitimi-Çalışanlar İşe bağlı stres faktörlerinin azaltılması için Stres Yönetimi eğitimi düzenlenmesi 	İK/İşletme Direktörlüğü/ THM	3Q	PDM kapsamında değerlendirilecektir

ISG hedeflerinin gerçekleşmesini garanti altına almak için işletmeler bazında oluşturulan "ISG Yönetim Programı" uygulanır.

Gebze İşletmesi 2011 ISG Yönetim Programı							Programlama Yılı : 2011		
No	Amaç	İşletme Adı	Hedef	İlgili Tehlike	Faaliyetler	Sorumlu	Termin	Maliyet/Açıklama	
3	Kuruluşumuzun faaliyetlerinden kaynaklanan İş Sağlığı ve Güvenliği tehlikeleri ile ilgili riskleri kabul edilebilir seviyelere çekmek ve kontrol altında tutmak	Gebze	<ul style="list-style-type: none"> Acil durumlarda çalışanlarımızın önleyici tedbirler alması ve yasal mevzuat kapsamında yılda en az 2 kez Acil Durum Tatbikatı yapmak Acil durumlarda müdahale edecek ekibin sayısının en az 96 olmasını sağlamak 	Acil Durumlar (yangın, patlama, deprem, kimyasal sızıntı, sabotaj ve terör olayları vb)	<ul style="list-style-type: none"> Solvent Depoya Gaz Algılama ve Söndürme Sistemi Kurulması KKL ve Arge Laboratuvarlarına Gaz Algılama ve Söndürme Sistemi Kurulması Seyyar Yangın tüpü ve KKD Acil Durum ve Tanıtım Dolabı temin edilmesi Laboratuvar, üretim ve teknik birimler için birer Acil Durum Ekipman İstasyonu oluşturulması İlk yardım uygulayıcıları sertifikalarının yenilenmesi N Blok solvent depoda depolanmakta olan atık solventlerin ve kimyasal malzemelerin oluşturabilecekleri herhangi bir kaza durumunda gerekli olan vücut duşunun N blok depoda ulaşımı kolay olan bir konuma monte edilmesi 	İşletme Direktörlüğü/THM	3Q	95.200 TL	
			<ul style="list-style-type: none"> İş kazası ağırlık oranını 0,01'e düşürmek 	İş Ekipmanlarından kaynaklanan tehlikeler (döner aksamlara sıkışma, keskin kısımlar vb. İş ekipmanları ile ilgili risk analizi yapılırken makine bakım arıza istatistikleri de dikkate alınır)	<ul style="list-style-type: none"> Makine Risk Değerlendirmelerin Danışmanlık Alarak Yapılması Makina Risk Değerlendirme Takımı Oluşturulması Eğitim alınması (Çalışma Takımı) Makinaların Listesinin Oluşturulması Makine risk değerlendirmelerin yapılması 	İşletme Direktörlüğü/THM	2Q	2.000 TL	
4	Yürürlükteki iş hukuku mevzuatı ve yerel gerekliliklere uyum sağlamak	Gebze/Çerkezköy	<ul style="list-style-type: none"> İş kazası ağırlık oranını 0,01'e düşürmek 	Acil Durumlar (yangın, patlama, deprem, kimyasal sızıntı, sabotaj ve terör olayları vb)	<ul style="list-style-type: none"> Patlamadan Korunma Dokümanı Danışmanlık Alarak Hazırlanması (Çerkezköy ve Gebze Ortak) Çalışma Takımı Oluşturulması Malzeme Güvenlik Bilgi Formlarından patlayıcı sınıftaki kimyasalların patlama limitlerinin listelenmesi Alanların patlama risk haritasının oluşturulması Eğitim verilmesi 	İK/İşletme Direktörlüğü/THM	4Q	5.000 TL	
5	Kuruluşumuzun faaliyetlerinden kaynaklanan İş Sağlığı ve Güvenliği tehlikeleri ile ilgili riskleri kabul edilebilir seviyelere çekmek ve kontrol altında tutmak İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemimizin, kuruluşumuz ve alt işverenlerimizin çalışanları tarafından benimsenmesini sağlamak ve uygulanması için gerekli eğitim faaliyetlerini düzenlemek	Gebze/Çerkezköy	<ul style="list-style-type: none"> İş kazası ağırlık oranını 0,01'in altında tutmak 	Yalnız çalışma Kapalı alanlarda çalışma	<ul style="list-style-type: none"> Özellikle THM Personelinin gece vardiyasında yalnız çalışmalarda ortaya çıkacak bir acil durumda tespitini sağlamak amacıyla Kapalı ortamlarda Çalışma izni gereğince ortamın oksijen yönünden kontrolünü sağlayan taşınabilir oksijen ölçüm cihazın alınması 	İşletme Direktörlüğü/THM	2Q	3.000 TL	
6	Periyodik belirlenen hedefler ve gözden geçirmelerle sürekli iyileştirir ve bu sayede, yaralanma ve iş hastalıklarını önlemek	Gebze	<ul style="list-style-type: none"> İşletmemizde 87 dBA ve üzerinde Kişisel Gürültü Seviyesine maruz kalan kişi sayısını 1'ye düşürmek 	Gürültü	<ul style="list-style-type: none"> Gürültü ölçümlerinde Kişisel maruziyet seviyelerinin dikkate almak 	İşletme Direktörlüğü/THM/Üretim Müdürlüğü	3Q	3.000 TL	
			<ul style="list-style-type: none"> Hastalık oranının %0,5'e düşürülmesi 	Meslek Hastalıkları	<ul style="list-style-type: none"> Yıllık Çalışma Programına uygun şekilde Sağlık Kontrollerinin yapılması 	İK	4Q	-	
			<ul style="list-style-type: none"> Sağlık taramalarının sayısının 2330 olarak gerçekleştirilmesi 	Meslek Hastalıkları	<ul style="list-style-type: none"> İSG çalışma planı kapsamında gerçekleştirilmesi 	İK	4Q	-	
<ul style="list-style-type: none"> Devamsızlık oranının % 0,5 e düşürülmesi 	İşgücü kaybı	<ul style="list-style-type: none"> Çalışan destek programlarının artırılması, ulaşım sorunlarının giderilmesi 	İK	4Q	-				

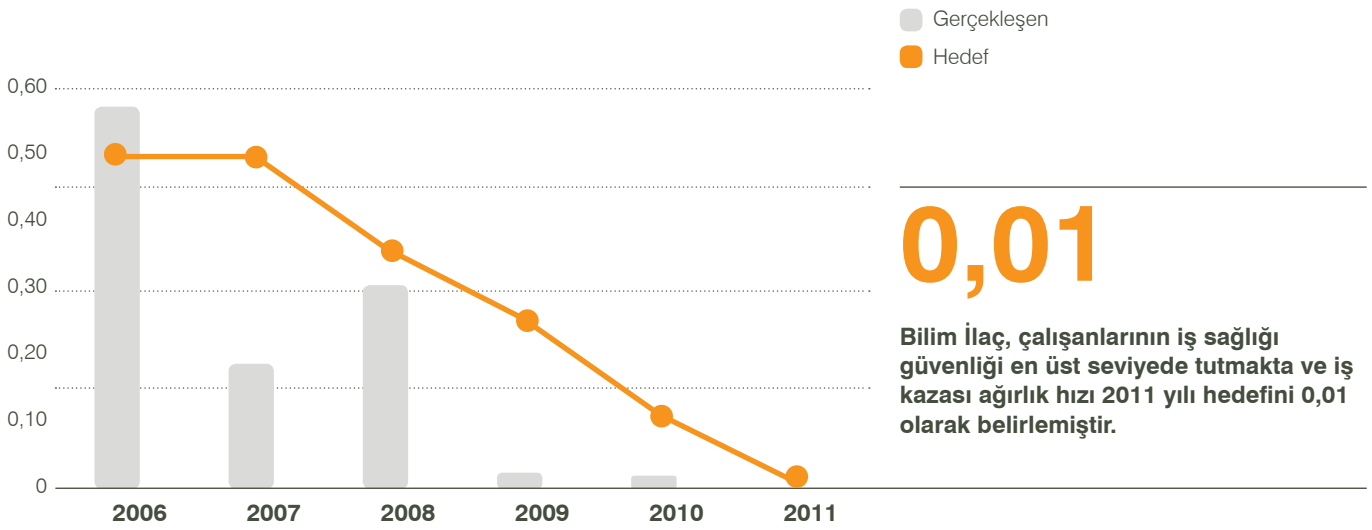
İnsana Verdiğimiz Değer

İş Kazaları ve İyileştirme Çalışmaları

Bilim İlaç'ta iş sağlığı güvenliği ile ilgili uygulamaların temel performansı KAO "Kaza Ağırlık Hızı" performans göstergesi ile değerlendirilmektedir. İş kazası ağırlık hızı, 3 günden fazla kayıp

günle sonuçlanan kazaları kapsamakta olup, bir takvim yılında çalışılan her 100 iş saatinde karşılık, kaç saatin kaybedildiğini gösterir.

İş Kazası Ağırlık Hızı

0,01

Bilim İlaç, çalışanlarının iş sağlığı güvenliği en üst seviyede tutmakta ve iş kazası ağırlık hızı 2011 yılı hedefini 0,01 olarak belirlemiştir.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşen	0,57	0,18	0,30	0,02	0,01	
Hedef	0,50	0,50	0,35	0,25	0,10	0,01

Risk analizinden çıkan risklerin kontrol altında tutulması amacıyla İSG prosedür, talimat ve eylem planları oluşturulmuştur. Yayılım ve uygulama etkinliği, son risk analizi sonuçları, kaza ve vakalar, mesleki hastalık riskleri, kişisel maruziyet seviyesi ölçümleri, iç ve dış denetim bulguları ve çalışanların kaza riski, kıl payı kaza gibi geri bildirimler doğrultusunda değerlendirilip, gözden geçirilmekte ve iyileştirmeye açık alanlar (İAA), "prosedür ve talimat revizyonları", "uygulama yöntemi ve denetimi", "çalışma ortamı ve donanımı" ve "eğitim" kriterlerinde ele alınmaktadır.

Çalışan sağlığını gözetmek için düzenli sağlık taramaları yapılmaktadır. Taramaların kapsamı yasal gerekliliklerin ötesinde beden - kitle endeksinin ölçülmesi, göz sağlığı, odyometrik

ölçümler, solunum testleri gibi uygulamaları kapsamaktadır. Bu uygulamalara yalnızca risk grubu değil, talepte bulunan tüm çalışanlar katılabilmektedir.

Sağlık taramaları, işyeri hekimimizin gözetimi ve yönlendirmesi ile gerçekleştirilen ve yasal zorunluluğu olan taramaların yanı sıra risk değerlendirme sonucu ortaya çıkan taramaları da kapsamaktadır. Uygulama ile çalışanlarımıza yasal çerçevenin ötesinde destek verilerek, devamsızlık ve hastalık oranlarımızın azaltılması hedeflenmektedir. Saha çalışanlarımızın periyodik sağlık kontrolleri ise işyeri sağlık birimimize uzaklıkları nedeniyle "özel sağlık sigortası" kapsamında yürütülmektedir.

İşe Gelme Oranları

Hastalık ve Devamsızlık Oranları (%)

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Hedef	Gerçekleşen	Hedef	Gerçekleşen	Hedef	Gerçekleşen	Hedef	Gerçekleşen	Hedef	Gerçekleşen
Hastalık oranı	0,50	0,41	0,50	0,45	0,50	0,57	0,50	0,77	0,50	0,78
Devamsızlık oranı	0,50	0,50	0,50	0,55	0,50	0,53	0,50	0,63	0,50	0,73

Hastalık ve devamsızlık oranlarının 2009 ve 2010 yılındaki artışları incelediğinde, bu dönemdeki bayan çalışanlarımızın kullandıkları doğum izinlerinden kaynaklı olduğu tespit edilmiştir.

Hastalık ve devamsızlık oranlarının 2009 ve 2010 yılındaki artışları incelediğinde, bu dönemdeki bayan çalışanlarımızın kullandıkları doğum izinlerinden kaynaklı olduğu tespit edilmiştir.

İSG Eğitimleri

Kuruluşumuzun iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının etkililiğini değerlendirdiği performans göstergelerinden biri de "İSG kapsamında verilen eğitimler"dir. Her yıl kişi başına en az 4 saat İSG eğitimi düzenlenmektedir. Bu eğitimler, güvenli sürüş teknikleri, ergonomi, davranış odaklı güvenlik yönetimi, kişisel koruyucular, acil durumla mücadele, patlamadan korunma gibi önemli eğitimleri içermektedir.

2010 İş Sağlığı ve Güvenliği Toplam Eğitim Saati	3.747,03
---	-----------------

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Başlıkları	
Risk Değerlendirme	
Risk Değerlendirme Sonuçları	
Emniyetli Sürüş Teknikleri	
Çalışma İzinleri	
Ekranlı Ekipmanlarla Çalışma	
OHSAS İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi	
LPG Tüpleri ve Tesisatında Güvenlik	
Elle Taşıma İşlerinde Sağlık-Güvenlik	
Makine Emniyet Muhafazaları	
Forklift Güvenli Kullanma	
Temel İlk Yardım Eğitimi	
Meslek Hastalıkları ve Sebepleri	
İş Kazalarının Sebepleri ve Riskler	
İş Kanunu Bilgilendirme	
Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları	
Kimyasal-Fiziksel-Biyolojik Riskler	
Temizlik ve Düzen	
Termal Konfor Şartları	
Ergonomi	
Elektrik Tehlikeleri	
Gürültünün Sağlığa Etkileri	
İş Ekipmanlarının Güvenli Kullanımı	
Vücut Göz Duşu	
Acil Hasta Sevk Sistematiği	
İş Sağlığı ve Güvenliği Kurul Üyeleri Görev Tanımları	
İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönetmelik	
İlk Yardım Uygulama	
İşyeri Sağlık Gözetimleri	
Kişisel Koruyucu Donanım	
Kaza Yara Hastalıktan Korunma Prensibi	
Güvenli Taşıma Kaldırma	
Domuz Gribi	
Yangınla Mücadele	
Yüksekte Güvenli Çalışma	
Patlamadan Korunma ve Doküman Eğitimi	

Yasal Uygunluk

2008 yılında devreye alınan Gebze İşletmesi'nde 2009 yılı ikinci yarısında başlatılan EYS Entegre Yönetim Sistemi Sertifikasyon Projesi 2010 yılı ilk çeyreğinde tamamlanmıştır. Böylelikle daha önce sertifikalandırılmış olan Çerkezköy İşletmesi ve Merkez fonksiyonları ile birlikte tüm kuruluş ISO 9001 Kalite, ISO 14001 Çevre, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Standartları sertifikasyonuna hak kazanmıştır. İş ve İşgücü uygulamaları konusunda, yasa ve yönetmeliklere uyulmadığı için alınan herhangi bir ceza bulunmamaktadır.

ÜRÜN SORUMLULUĞU

Ürünlerimizin Güvenliğinin, Performansının ve Kalitesinin İzlenmesi

Sürdürülebilirlik politikamız kapsamında, hesabını veremeyeceğimiz hiçbir işin altına imza atmamız, uygulamaya almamız. Bu politikamızın önceliğinde hasta güvenliği yer alır.

İçinde bulunulan sektör itibarıyla kuruluşumuz, regülasyon gereği mevzuatlarda yer alan "cGMP (current Good Manufacturing Practice-güncel iyi Üretim Uygulamaları)" kalite yönetim standartlarına uygun olarak faaliyet göstermektedir. GMP regülasyonları ve kalite sistemi sadece üretim süreçleriyle sınırlı kalmayıp, satın almadan sevkiyata kadar ürün ve üretim kalitesini etkileyen tüm süreçleri kapsamaktadır.

Ruhsatlandırma sürecini takiben tüketicinin kullanımına sunduğumuz ürünlerimizin ne ölçüde etkili ve güvenli olduğunu, kolay uygulanabilir olup olmadığını değerlendirdik, aldığımız geri bildirimlere özen gösterir ve gerektiğinde iyileştirmeler yaparız. Ürünlerimiz ile ilgili bilimsel gelişmeleri içeren yayınları ve değerlendirmeleri yakından izler, hastalara veya uygulayıcılara, sağlık mesleği mensuplarına ve resmi otoritelere ürünlerimizin risk ve faydaları hakkında güncel ve kaliteli bilgiler sağlamaya çalışırız.

Ürünlerimizin güvenlik profilini sadece ruhsatlandırma süreci öncesi ile sınırlı tutmaz, piyasaya sunduktan sonra da izler ve gereken iyileştirme, geliştirme ve bilgilendirmeleri yaparız. Ürünlerimiz hakkında mümkün olduğunca geniş bilgi sahibi olmaya çalışırız. Bu amaçla, hastalar ve sağlık mesleği mensupları gibi paydaşlarımızın ilk planda ulaşabileceği başta "tıbbi satış temsilcilerimiz", asistanlarımız, güvenlik ve santral görevlilerimiz olmak üzere Bilim İlaç çalışanlarına ürünlerimizin güvenliği, kalitesi ya da performansı ile ilgili bir bildirim aldıklarında ne yapmaları gerektiği bilgisini, konusunda uzman olan eğitimcilerimiz aracılığı ile aktarıyoruz. Hem politikamızın hem de yasalar ve yönetmelikler gereği, ürünlerimizin kalitesi, güvenliği ve etkililiği ile ilişkili tüm bildirimleri izler ve gereklilik arz etmesi durumunda ilgili makamlara bildiririz.

Ürünün kalitesini ilgilendiren bildirimlerde ihtiyaç duyulan analizleri ve değerlendirmeleri yapar, geri bildirim sağlar, gerekli ise izin alarak iyileştirmeler yaparız.

İnsana Verdiğimiz Değer

Ürünlerimizin güvenliğini ve kalitesini artırmaya yönelik geliştirme çabalarımızı sürekli kılarız.

İnsan/Hasta Sağlığı ve Güvenliği

Ruhsatlandırma ve Farmakovijilans

Sağlık Mesleği Mensuplarının ürünlerimizi güven içinde tüketicilere tavsiye edilebilmeleri için ruhsatına sahip olduğumuz tüm ürünlerimizin güvenliğini ve etkililiğini sürekli kontrol eder, değerlendirir ve ilgili resmi makamlara raporlarız.

Gerektiğinde ve resmi onayları aldıktan sonra, sağlık mesleği mensuplarına yönelik bilgilendirme mektupları gönderir, toplantılar düzenler ve Pazarlama Direktörlüğümüz bünyesindeki merkez ve saha kadromuz aracılığı ile gelişmeleri aktarız.

Beşeri tıbbi ürünlerimizin güvenliği Medikal Destek ve Ruhsatlandırma Müdürlüğümüz bünyesinde kurduğumuz Farmakovijilans Yöneticiliği bünyesindeki doktor ve eczacılardan oluşan "Ürün Güvenliği Sorumlularımız" tarafından aralıksız takip edilmektedir. Ürünlerimizin etkililiğini ve güvenliğini ilgilendiren her türlü bilgi gerek yurt içi gerekse yurt dışı kaynaklardan sürekli olarak araştırılmaktadır.

Tüketici veya sağlık mesleği mensuplarından gelebilecek ve ürünlerimizin güvenliğini ilgilendiren konuların nasıl ele alınacağını, yönlendirileceğini ve takip edileceğini başta pazarlama merkez ve saha kadromuz olmak üzere her seviyedeki personele hizmet içi eğitimler ile aktarız.

Ürün güvenliği sorumlularımız kendilerine ulaşan bildirim takiben, gerekli ilk değerlendirmeleri yapar, gerektiğinde bildirim yapan kişiye/kişilere ulaşarak ek bilgiler alır ve konunun aciliyetine ve önemine göre en geç 15 gün içinde resmi makamlara durumu raporlar. Şirket içinde alınması gereken ek önlemler varsa ilgili bölüme/bölmelere bildirim yapar, takip ederiz.

İş yapış şeklimizde hep en ön planda tuttuğumuz ürün güvenliği ile ilgili eğitimlerimizi şirketimizde yeni başlayanların oryantasyon süreleri içinde tamamlar, belirli aralıklar ile tekrar ederiz. Müşteri grubumuz ile sürekli temasta olan pazarlama kadromuzun performansını ölçerken bir kriter olarak bu eğitimleri de değerlendiririz.

Regülasyonlar

Türkiye'de ilaçların beşeri tıbbi ürünlerin pazara verilebilmesi için öncelikle T.C. Sağlık Bakanlığı'na bağlı İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü (İEGM) tarafından ruhsatlandırma işlemlerinin onaylanması gerekmektedir. Ruhsatlandırma aşamasının başlangıcı olan yeni ürün geliştirme sürecinde, Türkiye'de geçerli olan regülasyonlar ve kılavuzların yanı sıra AB uyum süreci ve ihracat amaçlı çalışmalarımız doğrultusunda European Agency for the Evaluation of Medicinal Products (EMA), Food and Drug Administration (FDA), ihracat yapılacak ülkelerin sağlık otoriteleri, International Conference on Harmonization (ICH), World Health Organization (WHO), Lokal ve Merkezi Etik Kurullar'ın

gerekliklerine uyum gösterilmektedir. Bu kurumların yayınladıkları mevzuatlar ve kılavuzlardaki değişiklikler doğrultusunda, yapılan çalışmaların güncellenmesi değişiklik kapsamı olarak belirtilen gereksinimleri de karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu regülasyonlar ve kılavuzlar yeni ürün geliştirmede dikkat edilecek noktaları tanımlamakta ve çalışmaların buna uygun yürütülmesi konusunda yönlendirici olmaktadır.

> İlaçta Sahtecilik

"İlaç sektöründe, ilaçta sahteciliğin önlenmesi için üretici ve dağıtıcı kuruluşlar Sağlık Bakanlığı ile birlikte ortaklaşa çalışma yürütmekte ve önleyici tedbirler alarak uygulamaya koymaktadır.

Bu kapsamda, 2010 yılı başından itibaren kuruluşumuzda "İlaç Takip Sistemi" uygulamasına geçmiştir. Sistem kapsamında birinci faz olarak adlandırılan aşamada ilaç kutuları üzerine kare kod ve seri bilgilerini basmakta ve sonrasında yapılan baskıları doğrulamaktayız. Doğrulanmış ve her bir farklı sıra numarasına sahip ürün bilgileri, seri/parti bazında kalite güvence onayından sonra Sağlık Bakanlığı'nın İTS sunucusuna "üretim bildirimini" olarak bildirilmektedir. Projenin ikinci fazı ile Yüksek kare kod baskı kalitesi ve yapılan kare kod baskının satış noktalarında yüksek seviyede okunabilirliği için muhtelif teknolojiler incelenerek yüksek teknolojik seviyeye sahip yatırım gerçekleştirilmiştir. Üretilen ürünlerin üzerine yapılan kare kod baskıların numaraları Sağlık Bakanlığı'na iletilmekte ve böylece bu kodlar dışındaki ürünlerin satışı engellenerek sahteciliğin önüne geçilmektedir.

Aynı zamanda kalite güvence yaklaşımımız ile ürünlerimizin proseslerini valide etmekte ve valide edilmiş üretim süreçleri ile her zaman aynı kalitede ürün imalatını gerçekleştirmekteyiz. İmalatın belirlenmiş aşamalarında yapılan İPK (in proses kontrol) ve kalite kontrol testleri ile de ürünlerimizin kalitesi doğrulanmaktadır.

Uygulamaya aldığımız İlaç Takip Sistemi'nin ikinci fazı ile ürünlerimizde sahteciliğin önlenmesine dair aldığımız aksiyonları bir adım ileri taşıyarak, üretim bildirimlerine ilave olarak, satış bildirimlerini de içeren bir dizi ilave bildirim de Sağlık Bakanlığı sunucusuna yapılacaktır. Böylelikle, üretimden nihai müşteriye sunuma kadar geçen süreçte, herhangi bir taklit etme girişimi Bakanlık tarafından anında görülüp, değerlendirilebilecektir."

Piyasadan Geri Çekilen İlaç Sayısı

2010 yılında Antepsin Süspansiyon adlı ürünün bir serisi süspansiyon özelliğini yitirmiş olması nedeniyle Sağlık Bakanlığı'nın talebi üzerine piyasadan toplanmıştır.

2010 yılında geri çekilen Antepsin Süspansiyon "ikinci sınıf b seviyesinde" olan bir geri çekmedir.

Birinci sınıf geri çekme, ciddi ve hayati sağlık sorunlarının çıktığı ve çıkabileceğine dair kabul edilebilir nedenlerin bulunduğu durumlardır. İkinci sınıf geri çekme, geçici, tedavi edilebilir, sağlık sorunlarının çıktığı, bunun muhtemel olduğu durumlardır. Üçüncü sınıf geri çekme ise, ürünün kullanılmasının sağlığa zararlı olmadığı durumlardır.

A seviyesi, tüketici seviyesine kadar iner, birinci sınıf geri çekmeler bu seviyede yapılır. B seviyesi, perakendeci seviyesine kadar (eczane, hastane eczaneleri, kurumlar v.s.) iner, ikinci sınıf geri çekmeler bu seviyede yapılır. C seviyesi ise, depocu seviyesine kadar iner, üçüncü sınıf geri çekmeler bu seviyede tanımlanır.

Müşterilerimiz

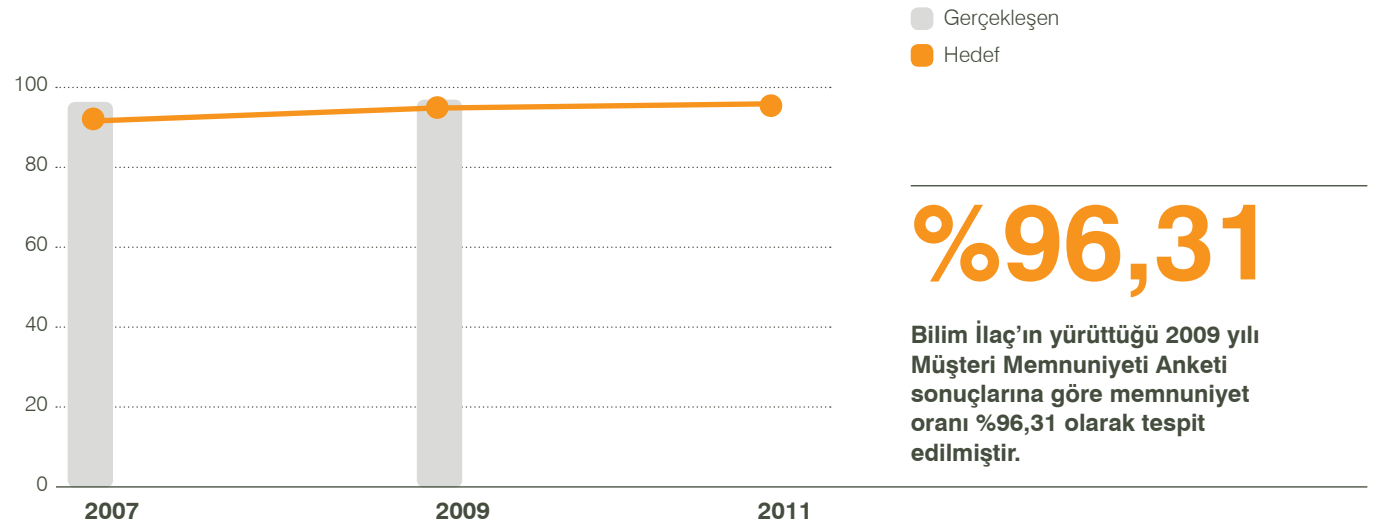
Müşteri Memnuniyeti

Müşterilerimizin beklenti ve algılamalarını öğrenmek amacıyla kullandığımız diğer bir yaklaşım Müşteri Memnuniyeti Anketi (MMA)'dir. Anket, 2001 yılında doktor müşteri grubuyla başlatılmış, 2004 yılında eczacılar ve ecza depoları da dâhil edilmiştir.

Bu araştırmalarda kullanılan soru formları danışman kuruluşun desteği ile PD çalışanlarıyla beraber, EMM'ye uygun olarak hazırlanmaktadır. Anket formundaki sorular, müşterilerimizin güncel istekleri ve beklentileri ışığında her anket döneminde güncellenmektedir.

Anket formlarında 3 ayrı bölüm bulunmaktadır. Birinci bölüm beklentileri, ikinci bölüm algılamaları sorgulamakta, üçüncü bölüm ise anket sorularının dışında müşterilerin diğer öneri ve gereksinimlerinin açık uçlu sorular yardımıyla öğrenilmesini sağlamaktadır. Memnuniyet seviyesinin sonuçları ve ölçümünün analizinde "GAP Analizi" kullanılmaktadır.

Yıllar Bazında Müşteri Memnuniyet Oranları (%)

	2007	2009	2011
Gerçekleşen	95,73	96,31	
Hedef	94,50	96,00	96,50

İnsana Verdiğimiz Değer

Prof. Dr. Oktay KADAYIFÇI
Hekim

Bilim İlaç aşağı yukarı 60 yıldır Türk tıbbına hizmet eden, bilimsel düzeyde araştırma ve geliştirme laboratuvarı olan, kendini tüm dünyaya kanıtlamış ve 50'ye yakın ülkeye ihracat yapabilen hepimizin iftihar ettiği bir kuruluştur. En üst düzey yöneticisinden en genç çalışanına kadar hemen herkes etik ve deontolojik kurallar içerisinde hekimlerle seviyeli iletişim kurabiliyor, yeni gelişmeleri tüm sağlık hizmeti veren kişilere bilinçli olarak aktarabiliyor. Bilim İlaç'ın Türkiye'deki pazar payı son yıllarda ilk üç arasında olmuştur. Bu da bize, hekimlerin ne boyutta güvenini kazandığını göstermektedir.

Faaliyetlerinin başında hastaların sağlık sorununa bağlı yaşam kalitesini artırmak için gerekli tüm farmakolojik ajanı ithal ederek veya üretmek hekimliğin hizmetine sunmak geliyor. Ayrıca çok ciddi mali yük getirmesine rağmen araştırma ve geliştirme faaliyetleri yapıyor. Bilginin hekimlere homojen dağılımını sağlamak için kongreleri destekliyor ve yeni bir bilgiyi tüm hekimlere ulaştırmak için konunun uzmanları ile tüm ülke satında bilimsel toplantılar düzenliyor. Tüm bunlara ilave, hekimler arasındaki dostluk ve bilgi paylaşımını geliştirecek ortam hazırlıyor.

Kurumsal sorumluluk bilinci ülkemizde ilaç sektörü için yeni bir kavram ve bunu ilk ve muhtemelen tek uygulayan kurum Bilim İlaç. Bu amaçla sosyal, çevresel, ekonomik ve etik açıdan üstüne düşen sorumlulukları yerine getirmeye çalışıyor. Bildiğim kadarıyla tüm ülke çapında aşağı yukarı 1.800 kişiyi aşkın çalışanıyla gerçekleştirdiği sosyal sorumluluk projeleriyle sadece bugünün insanlarına değil gelecekte bu dünyada yaşayacak insanlara da hizmet etmeyi amaçlıyor.

Müşteri Bilgilendirilmesi

Ürün Bilgi ve Deneyimlerinin Paylaşılması

Bilim İlaç, ruhsatlı tüm ürünlerinin fayda ve risk profillerini dikkatli bir şekilde periyodik olarak izlemekte ve korunmasını sağlamaktadır.

Mevcut yasa ve yönetmeliklerin izin verdiği sınırlar içinde, ürün bilgilerinin kullanıcılara (ve/veya uygulayıcılara), sağlık çalışanlarına, resmi otoriteye zamanında ve eksiksiz iletilmesine azami özen gösterilmektedir.

Hem Türkiye hem de ihracat yapılan ülkelerde ilgili tüm kişiler, ürünlerimizin kullanımı, güvenliği, kullanılmaması gereken durumları, özel kullanım durumları (gebelik, süt verme dönemi gibi) ve yan etkileri gibi özellikler konusunda bilgilendirilmektedir.

İlgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde bu bilgiler müşteriye, aşağıdaki farklı yollardan sunulmaktadır

- Ambalaj içerikleri (prospektüs veya kullanma talimatları);
- Doktorlara, eczacılara ve diğer sağlık çalışanlarına yönelik olarak "Sayın Sağlık Mesleği Mensupları" mektupları;
- Eğitim ve/veya basılı tanıtım malzemeleri;
- Tıbbi tanıtım sorumlularımız gibi temsilcilerimizin sunumları;
- İlgili bilimsel yayınların paylaşımı (literatür, kongre bildirisi vb.);
- Resmi otoriteye sunulan raporlamalar (farmakovijilans raporları, stabilite sonuçları vb.).

Paylaşılan bu bilgilerin bilimsel bilgilerle tutarlı olması ve yanıltıcı olmaması gerekir. Bu nedenle mevcut bilgilerde bir değişiklik olması (veya olma ihtimali durumunda) gerekli yasal süreçleri hızla tamamlayarak, bilgilerin sürekli güncel kalması ve paylaşılması sağlanmaktadır. Ürün ve hizmet bilgileri ve etiketleme ile ilgili olarak yönetmeliklere ve gönüllü kurallara tam uyum sağlanmaktadır. Aksini gösteren herhangi bir vaka bulunmamaktadır.

Tanıtım İlkeleri ve Etik

Müşteri gruplarımıza yönelik yaptığımız tüm tanıtım aktivitelerini hem T.C. Sağlık Bakanlığı'nın, hem de üyesi olduğumuz İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası'nın (İEİS) konu ile ilgili yönetmelik, kural ve yönergelerine göre planlar ve uygularız.

Tanıtım ilkeleri eğitimini tanıtımdan sorumlu olan tüm personelimize oryantasyon döneminde verir, periyodik olarak hatırlatma eğitimleri yaparız. Ürünlerimizin tanıtımına yönelik her türlü malzeme ve aktiviteyi Pazarlama ekibi içinde bir seri kontrol noktasından geçirecek onaylarız. İhtiyaç duyduğumuzda ve iç geri bildirimler alabilmek için pazarlama ekibimizden tamamen bağımsız ayrı bir yapımdan destek alırız. Tarafımızdan veya başka firmalar tarafından tanıtım ilkelerinin ihlal edildiği endişesi duyulduğunda, öncelikli olarak karşılıklı konuşarak problemi çözmeye ve böylece sektör içinde bir oto kontrol mekanizmasının yerleşmesine özen gösteririz.

Ruhsat sahibi olarak hasta güvenliğini ön planda tutar ve ürünlerimizle ilgili her türlü gelişmeyi yakından izleriz. Ürünlerimizin kullanımı ile ortaya çıkabilecek yan etkileri izleyebilmek ve gerektiğinde ek önlemler alabilmek içinde ürün güvenliği sorumlularımızdan oluşan ayrı bir birim bulundurulur. Ürünlerin

tanıtımdan sorumlu olacak kadrolara konu ile ilgili eğitimleri (farmakovijilans eğitimleri) henüz daha aday oldukları dönemde verir ve böylece toplumsal bilinç düzeyini de artırmayı hedefleriz.

Etik İkelik Yönetim anlayışımız doğrultusunda çalışan tüm kadrolarımıza detaylı eğitim verir ve bununla ilgili olarak etik taahhütname alırız. Kurduğumuz Etik Kurul vasıtası ile bildirilen her türlü etik ihlali şüphesini inceler ve bağımsız olarak Üst Yönetime raporlayarak gerekli önlemleri alırız.

Faaliyetlerimizi sürdürürken Sağlık Bakanlığı Tanıtım Yönetmeliği, İEİS Tanıtım Kılavuzu veya Bilim İlaç İş Etiği İlkelerinden hangisi daha kısıtlayıcı ise, ona uygun olarak davranmaya özen gösterir, bu konulardaki iç eğitimlerimizi periyodik olarak tekrar ederiz. Ürün ve hizmetlerimiz tanıtımı ve pazarlanmasına yönelik tüm ilgili yönetmeliklere ve gönüllü kurallara uyum gösteririz. Aksini gösteren herhangi bir vaka bulunmamaktadır.

Fikir Liderlerine Yönelik Çalışmalarımız

Pazarlama bölümümüz, firmamız ürünlerinin hekim ve eczacıların nezdinde tanıtım çalışmalarını yürütmektedir. Bu faaliyet için 10 ayrı ekip ve yaklaşık 1200 kişi organize bir çalışma içindedir. Saha ekibimizin bölge müdürleri ise; yaklaşık 120 kişi, yönetim, organizasyon fonksiyonu yanında bölge sınırları içindeki hekimlerin içinden fikir lideri pozisyonunda olanları kendi çalışma programları içine alırlar. Aylık ziyaretlerinde bu gruba Bölge Müdürü düzeyinde mesaj iletirler.

Sürdürülebilirlik çalışmalarına başladığımız süreç içinde Bölge müdürlerimiz aracılığıyla “fikir liderlerine sürdürülebilirlik mesajlarının iletilmesi” stratejisi benimsenmiş olup başarı ile uygulanmaktadır.

Sürdürülebilirlik Kurulu yönlendirmesi ile;

- EKOIQ dergisi,
- İstanbul Hakkında Her Şey kitabı,
- Ekolojik Zeka kitabı,
- KEDV ile Mardin’de yaşayan 20 ailenin ürettiği sabunlar,
- Çok Sesli Halk Türküleri CD’si,

Bölge Müdürlerimizin aracılığı ile fikir liderlerine ulaştırılmıştır.

Müşteri Gizliliği

Müşteri veri tabanı bilgisi bir CRM yazılım firması tarafından tutulmaktadır, burada kişisel bilgiler tutulmamaktadır.

Müşteri Şikayetleri Oranı (%)

	2010		2011	
	İç Pazar	Dış Pazar	İç Pazar	Dış Pazar
Hedef	0,0007	0,0008	0,00073	0,0007
Gerçekleşen	0,0133	0,0007		

Mehmet SANCAK

Hedef Ecza
Ticaretten Sorumlu Genel Müdür
Yardımcısı

Türk ilaç sanayisinin son yıllarda hızlı bir değişim ve gelişim içinde olduğunu görebiliyoruz. Özellikle büyüyen bir pazar olması ve bu potansiyelini her şeye rağmen koruması, Türk ilaç pazarının dünya pazarları içerisinde çekim merkezi haline gelmesini sağlıyor. Türk ilaç sanayisinin bu gelişiminde Bilim İlaç’ın katkısının büyük olduğunu söyleyebilirim.

Uzun yılların getirdiği deneyimin ve çalışanına verdiği önemin firmanın büyümesindeki en önemli iki etken olduğunu düşünüyorum. Özellikle sahadaki ekiplerin ne kadar canla başla çalıştığını gerek Türkiye’nin farklı bölgelerine yaptığımız ziyaretlerden, gerekse sahadaki şube çalışanlarımızın

geribildirimlerinden çok net bir şekilde görebiliyoruz. Çalışan memnuniyetinin bu kadar üst düzeyde olması ve ekip ruhuyla takım olabilmeyi başarabilmesinin firmanın hedeflerine hızlı bir şekilde koşabilmesini sağladığına inanıyorum.

Bilim İlaç firmasının Hedef Grubu’na sadece lojistik firması veya dağıtıcısı olarak değil, iş ortağı olarak görebilmesi iş birliğimizi en üst noktalarda tutmamızı sağlıyor. İlacın son kullanıcıya ulaştırılması gibi kutsal bir görevin iki önemli oyuncusunun böyle bir işbirliği içerisinde olmasının, Türk ilaç pazarı için son derece önemli ve gerekli olduğunu düşünüyorum.

Firmanın son derece modern ve GMP standartlarındaki tesislerini ve bu alanda sürekli kendini geliştirme eğilimini çok net bir şekilde görüyor ve aldığı kalite ödül ve belgelerini Türk ilaç sanayinin bir ferdi olarak hayranlıkla izliyorum. Üretim alanındaki bu bilgi birikiminin önümüzdeki yıllarda sadece Türkiye ve çevre ülkelerle sınırlı kalmaması, bunun yanında Amerika ve Avrupa pazarlarına girebilmesi Türk ilaç sektörü için gurur verici bir olay olacaktır.

İnsana Verdiğimiz Değer

Hamit ER

Eczacı

Er Eczanesi/AYDIN

Bilim İlaç ile 12 yıldır çalışıyorum. Bilim İlaç, piyasada en çok molekülü olan ilaç firmasıdır ve bölgede çalışan arkadaşlar her zaman gerekli sorumluluğu ve fedakarlığı gösterirler. Bilim İlaç'ın müşterilerine değer veren, kriz anlarında dahi sorunlarını hızla çözmeye gayret eden bir duruşu olduğunu söyleyebilirim.

Bilim İlaç'ın yıllardan beri bilinen ürünleri var ve bunlar vatandaşın da iyi bildiği oturmuş ürünler. Doktorlar tarafından çok fazla reçetelenen ürünü olmasının, hekimlerin Bilim İlaç'a güven seviyesinin yüksek olduğunu gösteriyor diye düşünüyorum.

Bilim İlaç'ın bunun yanında çevre ödülleri de var. Ama herhalde Bilim İlaç'ı tercih etmemdeki en önemli etken, kaliteyi bir ilke olarak benimsemiş bir firma olması ki, bu sayede Ulusal Kalite Ödülü'ne hak kazandığını da biliyorum. Kaliteyi, insana verilen değeri önemsiyorum, çünkü ben prensip olarak çocuğuma vermeye güvenmediğim bir ilacı hastalarımın da vermek istemem. Bu nedenle emin olduğum ürünleri vermeyi arzu ederim. Dün de bugün de Bilim İlaç'ın kalitesinden her zaman eminim.

Çözülmüş Müşteri Şikayetleri (%)

	İç Pazar	Dış Pazar
Hedef	0,95	100
Gerçekleşen	0,97	100

Hasta Gizliliği

Bazı faaliyetlerimiz hastaların tıbbi kayıtlarının ya da kişisel tıbbi bilgilerinin gözden geçirilmesini ve değerlendirilmesini gerektirebilmektedir. Faaliyetlerimiz sırasında elde edilen veya bize ulaştırılan hasta bilgileri gizli tutulmaktadır. Yasa ve düzenlemeler nedeni ile gerekmediği sürece ya da hasta onayı olmaksızın bu bilgiler kullanılamaz ve başkaları ile paylaşamaz.

Tüm çalışanlarımız, tedarikçilerimiz ve Bilim İlaç ile çalışan şirketler, bize emanet edilen bu bilgilerin gizliliğini korumaya ve güvenliğini sağlamaya özen göstermektedirler.

Tedarikçilerimiz - İşbirliklerimiz

İşbirliklerimizi çalışma ilişkilerimize göre tanımlarız:

Tedarikçi: : Ana işimizi yapmak için gerekli olan malzeme, ürün veya hizmetleri satın aldığımız 3 yıldan az süreli iş ilişkisidir.

İşbirliği: Kuruluş ve işbirliği yaptığı unsurlar arasında her iki taraf için de değer üreten veya değer katan ve yılda 6 ve daha fazla sipariş verilen, 3 yıldan fazla süreli çalışma ilişkisi.

Proje İşbirliği: Kuruluş ve işbirliği yaptığı unsurlar arasında her iki taraf için de değer üreten veya değer katan proje temelli çalışma ilişkisi.

Stratejik – Kritik Tedarik ve İşbirlikleri: GMP kritik malzeme ve hizmet alınan tüm tedarikçi ve işbirlikleri ile stratejileri hayata geçirmek için önemi yüksek olan ve aynı zamanda Ana İş Hedeflerinde sıçramalı katkı sağlayabilecek nitelikteki tedarikçi ve işbirlikleri

İşbirlikleri Yönetimimiz

> İşbirliği Politikamız

Müşterilere ve diğer paydaşlarımıza artan değer yaratmak amacıyla, karşılıklı başarıyı güvence altına alarak çeşitli kuruluşlarla süreklilik arz eden güven verici ilişkiler kurar ve geliştiririz.

İşbirliklerinin uzun süre birlikte çalışmaya ve sürdürülebilir değer artırımına bağlı olduğu bilinci ile hareket eder, stratejik ve operasyonel işbirliklerini belirlerken kurumsal ve stratejik gereksinimleri, birbirimizi tamamlayıcı kuvvetli yönleri ve yetenekleri temel alırız.

İşbirliği yaptığımız kuruluşlarla karşılıklı yarar elde etmek ve ortak amaçlara erişmek üzere; uzmanlık, kaynak ve bilgi birikimi açısından birbirimizi destekleyen yapıyı oluşturur ve geliştiririz.

İşbirliği yaptığımız kuruluşlarla karşılıklı güven, saygı ve açıklığa dayalı sürdürülebilir bir ilişki kurarız. İlişkilerimizi, etik ilkelerimiz çerçevesinde yürütür; yasa ve kurallara uygunluk, doğruluk ve tutarlılık içinde yönetiriz.

İşbirliği yaptığımız kuruluşların, faaliyetlerini gerçekleştirirken, Küresel İlkeler Sözleşmesinde belirtilen insan hakları, çalışma koşullarına ilişkin maddelere uygun davranış göstermelerini bekleriz.

İşbirliği yaptığımız kuruluşların fikir üretme ve yenileşim faaliyetlerinde yer almaları için yaklaşımlar oluştururuz.

İşbirliği ilişkisinin performansını ölçmeye ve değerlendirmeye yönelik süreçleri geliştirir ve aynı zamanda işbirliği yaptığımız kuruluşların kısa ve uzun vadeli beklentilerini anlar, algılarını yönetiriz.

Paydaş Beklenti ve İhtiyaçlarının Alınması

Paydaş Beklenti - İhtiyaçları ve Geri Bildirimleri		Dönem			Alma	Sor.	Değerlendirme	
Paydaş	Kaynak	K	O	U	Per.		Ortam	Per.
Tedarik ve İşbirlikleri	Tedarikçi Memnuniyeti Anketi (TMA)	x	x	x	1/Yıl	Kaynak Planlama Direktörlüğü	Bölüm Toplantısı, TZİK Tedarikçi Memnuniyet Anketi İyileştirme Planı Belirleme Toplantısı	1/Yıl
	İşbirlikleri ve tedarikçi toplantıları		x	x	Sürekli	İlgili Departman	TZİK Toplantısı	1/3ay
	Tedarikçi denetimleri	x	x		Sürekli	Kalite Direktörlüğü, Kaynak Planlama Direktörlüğü	Bölüm Toplantıları	1/3ay
	Telefon görüşmeleri ve ziyaretler	x			Sürekli	Kaynak Planlama Direktörlüğü	Bölüm Toplantısı, TZİK Toplantısı	1/3ay
	Şikayetler		x		Sürekli	İlgili Departman	İlgili Departman Bölüm Toplantısı- TZİK Toplantısı	1/3ay
	İş Ortakları Zirvesi		x	x	1/Yıl	Kaynak Planlama Direktörlüğü	Bölüm Toplantısı, Tedarik Zinciri ve İşbirlikleri Kurulu	1/Yıl
	İşbirlikleri ve tedarikçiler fokus grup araştırmaları	x	x	x	1/Yıl	İlgili Departman	İlgili Departman Bölüm Toplantısı, TZİK Toplantısı	1/Yıl

İşbirliklerinin Seçimi

Yetkinlik kriterleri; ilgili süreç sahipleri tarafından paydaş beklentileri ve ilgili stratejiler doğrultusunda süreç beklentilerini karşılayacak şekilde hazırlanarak Tedarik Zinciri ve İşbirlikleri Kurulu (TZİK)'na sunulur ve kurul tarafından değerlendirilerek son şeklini alır. Bu kriterler her yıl gözden geçirilerek İŞBK'de güncellenir. Bu kriterler esas alınarak seçimler düzenlenen formlar, Tedarikçi

İşbirliği Seçme Öndeğerlendirme (TİSÖD) Formu yardımıyla gerçekleştirilir. TİSÖD'de belirtilmiş olan yetkinlik kriterlerinin en az %60'ını sağlayan kuruluşlar seçilir. İlgili direktörün onayı ile çalışma başlatılarak, TZİK'ye bilgi aktarılır. Monopol, resmi/yarı resmi kuruluşlar için bu prosedür uygulanmaz.

Tüm tedarikçilerde aranan genel kriterler aşağıda belirtilmiş olup, konu bazında aranan yetkinlikler spesifik olarak listelenmiştir.

İnsana Verdiğimiz Değer

Sevim KÖKDEN

Medikal Bölüm Direktörü
Troy

Promosyon sektöründe 20 yıllık deneyimi olan şirketimiz Troy, 19 yıldır ilaç sektörüne kaliteden ödün vermeden hizmet vermektedir. Bilim İlaç'la uzun yıllara dayanan çalışmalarımız zamanla çözüm ortaklığı anlayışı ile güçlenmiştir.

Troy, Bilim İlaç'a sektörünün dinamiklerini dikkate alarak ve ilaç tanıtım ilkeleri doğrultusunda tanıtım malzemeleri hazırlayarak hizmet vermektedir. Bu anlamda Bilim İlaç'ın profesyonel kadrosuyla yakın çalışan bizler ilaç sektörü hakkında daha detaylı bilgi ve deneyim sahibi oluyoruz. Bilim İlaç ile işbirliğimiz çerçevesinde yapmış olduğumuz toplantılarda Bilim İlaç bizimle sürdürülebilirlik bakış açısını paylaştı ve bu alanda edindiği bilgileri bizlere aktardı ve aktarmaya devam ediyor. Sürdürülebilirlik ile alakalı bilgi paylaşımı neticesinde bu konudaki farkındalığımız arttı ve bu farkındalık bizim WWF-Doğal Hayatı Koruma Derneği ile tanışmamıza vesile oldu.

Küresel iklim değişikliğinin hızla dünyamızı olumsuz etkilemesi, doğal kaynakların azalması ve tüketim alışkanlıklarımızın bu olumsuz sürece yaptığı etkiyi nasıl azaltabiliriz, tüketim alışkanlıklarımızı nasıl değiştiririz noktasında bizler neler yapabiliriz dedik ve sektörde bir ilki gerçekleştirerek; WWF-Doğal Hayatı Koruma Derneği ile lisans anlaşması yaptık. Geri dönüşümlü çevre dostu ürünlerden edinilen gelirin bir kısmı WWF-Doğal Hayatı Koruma Derneği'ne kaynak olarak aktarılmaktadır. Bilim İlaç ile yapmış olduğumuz çalışmalar, sektör ve sektör dışı kurumların ilgisini çekiyor ve "green marketing" alanında gerçekleştirdiğimiz bu özel çalışmalar, bu konudaki ciddi yatırımlarımız için bize hem destek hem de cesaret veriyor.

Sektörde birçok ilaç firmasına hizmet veriyoruz. Ancak sektör liderlerinden Bilim İlaç'la çözüm ortaklığı yapıyor olmak bizim için son derece önemli bir ayrıcalık... Bilim İlaç lâyık görüldüğü Ulusal Kalite Ödülü, Mükemmellikte Süreklilik Ödülü, Çevre Ödülü, İnsana Saygı Ödülü gibi prestijli ödüllerle sektöründe farklılaşmakta; profesyonel bir kadro tarafından yönetilmenin ayrıcalığıyla iş ortaklarını da aynı anlayışla geliştirerek farklılığını göstermektedir.

Genel Kriterler

- Yasa ve regülasyonlara uygunluk
- ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 sertifikasyonlarına sahip olma
- Küresel İlkeler Sözleşmesinde belirtilen insan hakları ve çalışma koşullarına ilişkin maddelere uygun yaklaşım
- Rekabetçi fiyat
- Referans firma listesi
- Firmanın tatminkâr geçmişi
- Yeni ürün/inovasyon yeteneği

İşbirliği Yapılan Kuruluşlarla Uzmanlık, Kaynak ve Bilgi Birikimi Paylaşımının Desteklenmesi

Tedarikçi ve işbirlikleri ile GMP, Kalite, Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği Standartları ve Yönetim Sistemleri ile ilgili ve teknik konularda bilgi ve deneyimler karşılıklı paylaşarak sürekli iyileşmeye katkı sağlar. "Formel Kıyas İşbirlikleri" oluşturulur.

Periyodik ve ihtiyaca göre yapılan toplantılar, "İş Ortakları Zirvesi", fokus grup çalışmaları ile TMA'dan sağlanan geri bildirimlerde tedarikçi ve işbirliklerinden gelen yenilikçi yaratıcı fikirler MDA'da değerlendirilir. (Bkz. Yaratıcı Fikirler ve Yenileşim Tablosu)

Ayrıca ihtiyaç duyulduğunda karşılıklı fikir alışverişi, teknik destek, iyileştirme, planların paylaşılması ve sorun çözme amaçlı toplantılar da gerçekleştirilir, yasa ve mevzuat değişiklikleri, ilgili birimlerce yazılı olarak paylaşılır.

Zülfü DİCLELİ

Başkan
BZD Yayın ve İletişim Hizmetleri

Bilim İlaç'la bir yılı aşkın bir süredir işbirliği yapıyoruz. Bilim İlaç, çıkarmakta olduğumuz EKOIQ – Yeşil İş Yeşil Yaşam dergisinin özel bir baskısını düzenli olarak kendi ilişkiler sistemine ulaştırarak, ülkemizde sürdürülebilirlik ve ekoloji konusunda farkındalığın artmasına katkıda bulunuyor. Bilim İlaç aynı şekilde benzer içerikli kitaplarımıza sponsor oluyor. Örneğin, Al Gore'un iklim değişikliğine karşı kaleme aldığı Tercih Sizin adlı kitabını,

Bilim İlaç'ın katkılarıyla daha geniş kesimlere ulaştırabilmiş olmaktan gerçekten mutluyuz.

Bilim İlaç'la çalışmak yeşil iş ve yeşil yaşam için çabalarımız konusunda kendimize güvenimizi artırdı; bize somut bir destek sağladı ve daha geniş işbirliklerine yönelme kapıları açtı.

Bilim İlaç, birçoklarından farklı olarak, sosyal sorumlu davranışı da sürdürülebilir kılmayı amaçlıyor. Asıl farkı sürdürülebilirliği ve doğayla uyumu kendi kimliğinin, ruhunun ayrılmaz bir unsuru haline getirmeye kararlı olmasında yatıyor. Her faaliyetinde hem doğaya karşı sorumlu, hem de çalışanları, müşterileri, tedarikçileri ve yakın çevreleriyle sosyal paydaşlarına karşı sorumlu olmayı amaçlıyor, kendini bu amaca göre düzenliyor.

BZD olarak bizim için kendi değerlerimizle gerçekten uyumlu kuruluşlarla birlikte çalışmaktan daha güzel bir şey olamaz

Kısa vadeli olarak Yıllık İş Planları tedarikçi ve işbirlikleri ile yapılan toplantılarda karşılıklı olarak paylaşılır.

Tedarikçi Denetimi

Üretici veya aracı bir kuruluşun (depolama yapması halinde) Onaylı Tedarikçi Listemize alınması için talep gelmesi ile Kalite Güvence Departmanı tarafından "Değişiklik Kontrol Süreci" başlatılır. Bu süreç kapsamında yürütülen faaliyetlerden bir tanesi firmanın denetlenmesidir. Bu ön denetim olarak adlandırılır, firmanın onaylı tedarikçi listesine alınmasından sonra ise periyodik denetim yapılır. **Hem ön denetim esnasında hem periyodik denetimlerde ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 ve Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında kalite sistemi, çevre, iş sağlığı ve güvenliği, çocuk işçi çalıştırma, çalışma ortamı koşulları gibi konular incelenir.** Bulgular değerlendirildikten sonra onaylamak için kritiklik derecesine göre ya söz konusu eksiklerin tamamlanması beklenir ya da firma onaylanır ve bir sonraki denetime kadar firmadan eksikleri tamamlamaları istenir. Bu uygulama kapsamında firmaya eksiklerini tamamlamaları konusunda yol gösterilir, nasıl yapılacağı açıklanır, tavsiyede bulunulur, bilgi desteği verilir. Böylece firmanın ilgili konularda bilinç seviyesinin yükselmesi ve gelişmesine katkıda bulunulur. Ürün ve hizmetlerin tedariki konusundaki yasa ve yönetmeliklere tam uyum gösterilmektedir. Uyumsuzluk nedeniyle alınan herhangi bir ceza bulunmamaktadır.

Tedarikçi Memnuniyeti Anketi (TMA) Sonuçları (%)

	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşme	93,30	93,01	94,87	96,27	
Hedef		92,50	94,50	96,00	96,50

Tedarikçilerimizin beklentileri ve beklentilerinin karşılanmasına yönelik algıları, yapılan periyodik tedarikçi toplantılarında ve Tedarikçi Memnuniyeti Anketi yoluyla öğrenilmektedir. Söz konusu araçlarla belirlenen iyileştirmeye Açık Alanların iyileştirilmesine yönelik faaliyet planları oluşturulmakta ve uygulanmaktadır. Örneğin; sipariş yöntemleri gözden geçirilerek daha etkin hale getirilmekte, tedarikçilerle doğrudan ilişkide bulunan çalışanlarımıza özel eğitim programları uygulanmakta, tedarikçilere özel teknik destek sağlamaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilmekte, çeşitli konularda (GMP kuralları ve regülasyonlardaki değişiklikler vb.) eğitimler verilmekte, EFQM mükemmellik modeli hakkında bilinç düzeylerini artırıcı aktiviteler gerçekleştirilmektedir.

2010 İş Ortakları Zirvesi

2010 yılında ilkini gerçekleştirdiğimiz "İş Ortakları Zirvesi"ne özellikle stratejik işbirliklerimizin katılımı sağlanmıştır. Söz konusu zirvede öncelikle tedarikçilere bakış açımıza ilişkin mesajlar verilmiş, genel müdürümüz tarafından yapılan sunumlarda; dünyada ve Türkiye'de ilaç sektörünün durumu ve geleceğe yönelik eğilimler hakkında bilgiler aktarılmış, Bilim'in sektör içindeki mevcut konumu ve gelecekteki hedefleri açıklanmıştır. Bilim İlaç'ın kurumsal değerleri, misyon ve vizyonu ile stratejik planları iş ortakları ile paylaşılmıştır. Zirve'nin ana teması "EFQM Mükemmellik Modeli" olarak belirlenmiş bu konuda kuruluşumuza 10 yıldan fazla bir süredir rehberlik yapan danışmanımız tarafından katılımcılara bilinçlendirme sunumları yapılmıştır. Yeni teknolojiye haiz üretim tesisimizi tanıtıcı fabrika gezisi ve iş ortaklarımızı onurlandırma bölümü ile program tamamlanmıştır.

2011 yılında gerçekleştireceğimiz "İş Ortakları Zirvesi"nin ana teması ise "Sürdürülebilirlik" olarak öngörülmüştür.

TOPLUMSAL YATIRIM

Toplumun Bilgilendirilmesi

İlaç sektörünün kendine has dinamikleri bulunmaktadır. Ayrıca toplumda ilaç (sağlık) ve kârlılığın bir araya gelmesinin yarattığı olumsuz bir algı mevcuttur. Güven esasına dayanan bir iletişim ile bu algıyı değiştirmek mümkündür. İlaç firmaları da geliştirdikleri projeler ile bunu yapmaya gayret etmektedirler. Pek çok firma, toplumsal yatırım projeleriyle toplumun bilinçlendirmeye çalışmaktadır.

İlaç şirketlerinin yürüttüğü iletişim faaliyeti sayesinde pek çok insan; hastalıklar, doğru ilaç kullanımı, aile hekimliği vb. konularda bilinçlenmektedir. Bu noktada çoğu zaman kamunun yapması gereken "bilgilendirme, bilinçlendirme" görevini ilaç şirketlerinin açık ve şeffaf bir şekilde yaptığını söylemek mümkündür.

Bilim İlaç, insan sağlığı gibi hassas bir konuda bilgi veren ve bilgiyi ileten bir kurum olarak şeffaf ve iletişime açıktır. Medyaya her zaman zamanında bilgi verir, her türlü şartta geri dönüş sağlar, ulaşılabilir bir işbirliği yaklaşımını benimser. Medya için güvenilir bilgi kaynağı olmayı öncelik olarak görür.

Kronik Hastalıklara Yönelik Toplumun Bilgilendirilmesi Çalışmaları

Kronik hastalıklar, yaşam boyu devam eden rahatsızlıkları oluşturduğu için, hastaları kendi hastalıkları ile ilgili onları yaşamları boyunca karşılaşılabilecekleri noktalar hakkında bilgilendirmek önemli hale gelmiştir.

Bilim İlaç Diyabet Ekibi

- Polikliniklerde ve doktor muayenehaneleri gibi hastaların bekledikleri alanlarda paylaşmak üzere hastalık hakkında bilgilendirme kitapçıkları ile hastane ortamlarında diyabeti anlatmak üzere posterler ve bilgilendirme görselleri hazırlamaktadır.

- Özellikle internet ortamında www.pioglitazon.com web sitesinde hasta kısmı üzerinden genel bilgilendirmeye yönelik ve beslenme üzerine bilgilendirme metinleri paylaşmaktadır.

Bilim İlaç'ta 2009 ve 2010 yıllarında kurumlarla birlikte diyabet tarama programları geliştirilmiştir. Burada ağırlıklı olarak çalışılan kurumlar ya yerel belediyeler ya da özel hastaneler ve devlet hastaneleri olmuştur. Bu programlarda temel çıkış noktası, artan diyabet prevalansına dikkat çekerek özellikle diyabetli olduğunun farkında olmayan hastalara teşhis ve tanının konulması için kurumlara yardımcı olmaktadır.

2010 yılı içinde özellikle İstanbul gibi 20 milyon nüfusun olduğu bir şehirde 10'dan fazla kurumla hasta tarama programlarına sponsorluk yapılmıştır.

Bilim İlaç Solunum Ekibi

- 2008 yılında başladığımız kurumsal sorumluluk anlayışı çerçevesinde öncelikle doktorların konuya ilgisi çekilmek istenmiştir. Bu kapsamda, "Küresel İklim Değişikliğinin Solunum Sistemi Hastalıkları Üzerine Etkisi" konusunda bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir.

Toplantılarda konuşmacı olarak, İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji Bölümü Ana Bilim Dalı Başkanı ve Afet Bilim Uzmanı Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu'na, Astım ve KOAH konusunda uzman bir hekim eşlik etmiş ve bu çerçevede 4.280 doktora bilgilendirme gerçekleştirilmiştir.

- Bilim Solunum ekibi çalışanlarının küresel iklim değişikliği ve etkileri üzerine projeleri değerlendirilmiş ve 2009 yılından beri tanıtım ve promosyon malzemelerinde doğaya zarar vermeyen ve geri dönüşüme uygun ürünlerin kullanımı yaygınlaştırılmıştır.

- 2010 yılında doktorlara yönelik devam eden bilgilendirme çalışmalarına ilaveten doktorların da Bilim Solunum Ekibi çalışmalarına katılmaları hedeflenerek 600 adet gönüllü doktorun WWF – Türkiye'ye üyeliği sağlanmıştır.

WWF-Türkiye'nin, doktorlara doğrudan ulaşabilmesi ve bilgilendirme amacıyla, 4 ulusal kongreye (TÜSAD 2009-2010, Astım Rinit Kongresi, Ulusal Alerji Kongresi) katılımı sağlanmıştır. Bu süreç içerisinde WWF-Türkiye'nin bilinirliğini artırma adına tanıtım malzemelerimizde WWF – Türkiye ve Bilim Solunum logosu birlikte yer almıştır.

- 2010 yılı Mayıs ayından itibaren, Bilim Solunum Ekibi'nin oluşturduğu bu çalışmaların Bilim İlaç bünyesinde yaygınlaştırılması devam etmektedir.

- 2010 yılı içerisinde küresel iklim değişikliğine dikkati çekmek üzere dünya çapında 130'dan fazla ülkede bireysel ve kurumsal katılıma sahip olan, ülkemizde de gerçekleştirilen Dünya Saati uygulamasına destek verilmiştir. Ayrıca, farkındalığı artırmak adına bu konuda hekimlere de bilgilendirme yapılmıştır.

Bilim İlaç Merkezi Sinir Sistemi Ekibi

"Gerçekler Maskelenmesin Projesi"

Bilim İlaç, 2007 yılında girdiği Merkezi Sinir Sistemi tedavi alanında gerçekleştirdiği "Gerçekler Maskelenmesin" isimli projeye şizofreni hastalığına dikkat çekmektedir. Bu alanda yaptığı çalışmalarla hem hastalara hem de hasta yakınlarına destek veren kurum, bu çalışmaların gelenekselleşmesini ve tüm topluma örnek oluşturmasını amaçlamaktadır.

2008 yılından beri Şizofreni Dernekleri Federasyonu'nun desteğiyle yürüten projenin amacı; şizofreni hastalığını tanıtmak, şizofreni hastalarına toplum tarafından uygulanan stigmatı kaldırmaktır. "Gerçekler Maskelenmesin" projesinin içinde "Ateşin Düştüğü Yerden; Sesler, Yüzler, Öyküler" isimli bir öykü yarışması şizofreni hastaları arasında düzenlenmektedir.

3 yıldır düzenlenmekte olan yarışmanın 2010 yılı jüri kurulunda, Yazar Mario Levi, Şizofreni Dernekleri Federasyonu Bşk. Doç. Dr. Haldun Soygür, Bilim İlaç Genel Müdürü Dr. Erhan Baş, Aktör Tuncel Kurtiz, ATV Haber Genel Yayın Yönetmeni Erdoğan Aktaş, Doğan Kitap Genel Koordinatörü Deniz Yüce Başarır ve Tiyatro Kedi Genel Koordinatörü İpek Altın yer almıştır. Yarışma sonucunda ilk 3'e girenlere para ödülü ve Mario Levi yazı atölyesine katılma hakkı verilirken, ilk 10'a giren yarışmacıların öyküleri de Doğan Yayınları tarafından bir kitapta toplanmıştır. İlk kitabın ismi, "Hayat Bana Yüreğini Açıyor", 2. kitabın ismi ise "Hepimiz Deliyiz" olmuştur. Kitaplar D&R'larda kitapseverlerle buluşmaktadır.

Ayrıca, proje kapsamında, bir rehabilitasyon aracı olan yazı yazma aktivitesine görülen yoğun ilgi sebebiyle Türkiye'nin birçok ilindeki ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde Mario Levi liderliğinde yazı akademileri kurulmuştur.

Şizofreni hastalarının hayata katılmalarına fırsat verildiğinde neler yapılabileceğinin en güzel örneklerini taşıyan projenin bir diğer ayağında ise dünyaca ünlü şizofreni hastası piyanist David Helfgott proje kapsamında Türkiye'ye gelmiş ve konserler vererek projenin toplumla bütünleşmesine katkı sağlamıştır.

ALZHEİMER YAKINLARI YALNIZ DEĞİL Projesi

Türkiye'nin İlk Alzheimer Destek Hattı: 0 800 261 78 40

Bugün dünya çapında 35 milyon, ülkemizde de 300–350 bin kişinin maruz kaldığı ve kesin tedavi olanakları henüz olmayan Alzheimer hastalığı, hastayla birlikte tüm bir ailenin de yaşamını değiştiren bir hastalıktır. Hasta yakınları için duygusal travma boyutlarına ulaşan bu zorlu süreçte onlara destek olmak gerekmektedir.

Hasta yakınlarının yaşam kalitelerinden ödün vermeden en kolay şekilde bu sürecin üstesinden gelmelerine destek olmak amacıyla, Türkiye'de bir ilk olarak Bilim İlaç liderliğinde, Alzheimer Derneği ve Alzheimer Vakfı ile birlikte "Alzheimer Çağrı Merkezi" hayata geçirilmiştir.

15 Haziran 2009'da proje ilk önce pilot olarak 3 ilde (Ankara, İstanbul ve İzmir), 30 doktorun hastası ile yola çıkılarak uygulamaya başlanmıştır. Hafta içi her gün 09:00–17:00 saatleri arasında uzman psikologların hizmet verdiği çağrı merkezi, 30 Eylül 2009 tarihinde Türkiye geneline yayılmıştır. Mesai

saatlerinin dışında da aramalar kayıt altına alınmakta ve kayıt bırakanlar uzman psikolog tarafından aranmaktadır. Ayda bir hasta yakınlarına düzenli takip aramaları yapılmakta ve hastanın doktoruyla irtibata geçilerek süreçle ilgili bilgi paylaşılmaktadır.

Tüm Alzheimer hasta yakınlarının yararlanabileceği, uzman psikolog tarafından psikolojik destek verilmesi amacıyla hayata geçirilen Alzheimer Çağrı Merkezi'nden Mart 2011 itibarıyla 834 kişi destek almıştır. Alzheimer Çağrı Merkezi'ne gelen çağrılardan yola çıkarak hazırlanan istatistikler en yoğun ilginin üç büyük ilden (İstanbul, İzmir ve Ankara) geldiğini ortaya koymaktadır.

Alzheimer'lı hastaların birçoğu evde, yakınları tarafından bakılmaktadır. Alzheimer Çağrı Merkezi'nden destek alan hasta yakınlarının %68'ini kadınlar, %32'sini de erkeklerin oluşturduğu dikkat çekmektedir. Aramalarda hasta yakınlık durumuna bakıldığında %71'nin gelini, kızı, oğlu, damadı, %15'inin eşi, %7'sinin torunu, yakını, %5'inin kendisi, %2'sinin ise kardeşi, bakıcısı olduğu gözlemlenmiştir.

Nüfusun giderek geç yaşlanması 2050'de Alzheimer'lı hasta sayısının 115 milyona çıkacağı tahminlerini ortaya koyarken Alzheimer Çağrı Merkezi'ne gelen çağrıların gün geçtikçe artması da hastalık hakkındaki farkındalığın gün geçtikçe arttığının en büyük göstergesidir.

Alzheimer Çağrı Merkezi Projesi kapsamında 2011 yılında telefonla destekle beraber İstanbul pilot bölge seçilerek hasta ve hasta yakınlarına evde de destek olmak amacıyla altyapı çalışmaları devam etmektedir.

BiTG Platformu Projeleri

Bugün dünyamızda sosyal sorunlar büyürken, dünya nüfusunun artması ve yaşlanmasıyla doğal kaynakların kapasitesi daralmaktadır. İnsan hakları ihlalleri, sağlık sorunları, eğitime ulaşım, cinsiyet eşitsizliği, çevre kirliliği gibi konular toplumların gelişimine ve refah düzeyine etki etmektedir.

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri, her bir bireyin bu sorunlar için yapabileceği çok şey olduğunu düşünür ve bu sorunların çözümünün bir parçası olmayı hepimizin sorumluluğu olarak görür.

Bilim İlaç'ın "sorumlu vatandaş" çalışanları olarak "turuncu saatler" yaratıyoruz...

İnsana Verdiğimiz Değer

Turuncu Saatler

Turuncu saat yardıma ihtiyacı olan insanlar için gönüllülük ve özveri ile yaratılan zamandır. Turuncu saatler emek, bilgi, beceri, tecrübe ve özverilerle oluşur. Bilim İlaç, çalışanlarına gönüllü projelerde kullanmak üzere mesai saatleri içinden haftada 2 turuncu saat vermektedir. Bu iki saate 8 büyük proje sığdırmaktayız. Bugüne kadar bu 8 farklı proje kapsamında 153 faaliyet gerçekleştirilmiş ve bu faaliyetlerde 15.230 gönüllük saati kullanarak 17.229 çocuğa ve gence ulaşılmıştır.

Bilim İlaç, sağladığı maddi ve lojistik destekle, 660 aktif gönüllü ve paydaşlarının da desteği ile ülkemizde gönüllülük denildiğinde akla ilk gelen şirketlerden biridir.

Gönüllü çalışmalarımıza atfen aldığımız ödüller;

2008 PERYÖN Özel Ödülü

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Platformu PERYÖN tarafından organize edilen İnsan Yönetimi ödülünde 'Özel Ödül'e layık görüldü.

2009 En Başarılı Gönüllülük Programı

Özel Sektör Gönüllüler Derneği'nin (ÖSGD) düzenlediği 'Gönülden Ödüller 2009'da 'Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Platformu', kategorisinde birincilik kazandı.

2009 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Çözümleri Pazaryeri Birinciliği

Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği (KSSD) tarafından Türkiye'de ilk kez düzenlenen Türkiye'de 2009 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Çözümleri Pazaryeri Etkinliği'nde 'Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Platformu' ile büyük ödülü aldı.

2010 Brüksel Kurumsal Sosyal Sorumluluk Pazaryeri Etkinliği

Toplum Gönüllüleri Platformu, 2010 Ekim ayında, Brüksel'de düzenlenen organizasyonda Türkiye'yi temsil etmiştir.

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Üyesi

Alparslan SIRAĞAYA

Bölge Müdürü

10 yıldır ilaç sektöründeyim. Bilim İlaç Merkezi Sinir Sistemi ekibinde dört yıldır Bölge Müdürü olarak çalışıyorum. Evliyim ve iki kızım var.

Bilim'in Kardeşleri Tiyatroda projesini ilk duyduğumda çok heyecanlandığımı belirtmek isterim. Projeden etkilenmemek mümkün değil. İçerisinde çocukların ve eğitimin olduğu çok güzel bir organizasyon... Düşünebiliyor musunuz, çocuklarınıza tiyatroyu seyrettirecek sonrasında da giriş bedeli olarak izleyicilerden alınacak kitaplardan ihtiyacı olan okullara kütüphane kuracaksınız? Şahane bir fikir...

Böyle bir proje içerisinde mutlaka küçük de olsa bir yerim olmalı diye düşünürken oyuna ismini veren Alaaddin karakteri olarak buldum kendimi...

Hazırlık süresi uzun ve yorucuydu... Yine de çok zevkliydi... Mesai saatleri dışında birçok arkadaşımın büyük fedakarlık göstererek gece geç saatlere kadar, tatil günleri de dahil olmak üzere üç ay kadar bir süre bunu devam ettirme azimleri çok anlamlıydı.

Başlarda zorlandığımızı belirteyim. Bir manga acemi askerin ilk eğitimi gibiydi. Ancak aynı duyguları paylaşıyorsunuz ya, işte bu tüm engelleri ortadan kaldırıyor.

Bilim İlaç'ta Sadece çalışanlar değil, çalışan eşleri de gönüllülük yapabiliyor. Bölgemizde birçok arkadaşımızın eşi, Bilim İlaç Toplum Gönüllüsü... Bu faaliyeti duyduklarında, zaman ayırarak bu işin içerisinde olmak istediler. Projeye katılım tamamen gönüllülük esasına dayandığından bu konuda da hiç zorlanmadık. Projenin içerisinde olamayan ama çalışmalarımızda bizi sürekli destekleyen, provalarımızı sürekli izleyen ailelerimizi de unutmamız gerekiyor. Motivasyonumuzun sürekli üst seviyede olmasında ailelerimizin büyük katkıları olduğunu belirtmek isterim.

Sonuç olarak böyle bir projeyi hayata geçirmek bizler için inanılmaz bir deneyimdi. Çocukları gülümsetmeyi başardık ki bence bu çok önemli. Tiyatroyu ilk defa gören çocuklar vardı içlerinde, onlara tiyatro izletmeyi başardık. Proje sayesinde ihtiyacı olan bazı okullarımıza kütüphane kurmayı başardık. Bunlar çok güzel şeyler... Bizler gönüllüüz ve bundan sonra bize değer katacak işlere imza atmaya devam etmek istiyoruz.

Gönüllülük yapmanın kişisel gelişimimde önemli etkileri olduğunu düşünüyorum. Tiyatronun vücut dilini etkili kullanmak, hitabet ve sunum becerilerimi artırdığını düşünüyorum. Şirketimde ve dışarıda daha çok tanınan birisi oldum. Birçok arkadaşım hatta kızlarım bile zaman zaman bana Alaaddin diyor.

Projelerimiz

1. Engelleri Kaldırın Projesi

“Onların hayallerini gerçekleştiriyoruz”

Bugün ülkemizde çoğunluğunu çocuk ve gençlerin oluşturduğu yaklaşık 8,5 milyon engelli insan bulunmaktadır. Türkiye'nin nüfusunun yaklaşık 75 milyon olduğunu düşünülürse nüfusun neredeyse %12'si ya da her 10 kişiden biri engellidir. Oysa biz çevremize baktığımızda hiç engelli görmeyiz. Çünkü onlar için yapılmış yollar, araçlar, parkurlar, sosyalleşebilecekleri aktiviteler bulunmamaktadır. Üstüne bir de maddi yetersizlikler eklenince aileler gerekli desteği alamadıklarından engelli çocuklarını ev hayatına mahkûm etmek zorunda kalmaktadırlar. Evde hapis kalan engelliler hayalleriyle yaşamaktadırlar

“Engelleri Kaldırın” Projesi ile bu hayalleri gerçekleştirmek istedik ve 2005 yılından beri yürüttüğümüz proje ile engelli çocuk ve gençlerin,

- her türlü ihtiyaçlarının gönüllüler tarafından karşılandığı Al”ternatif Kamp”ta tatil yapmalarını sağlamaktan, ünlü futbolcularla “Engelsiz Futbol Maçı” organize etmekten, fotoğraf sergisi açmalarını sağlamaya, resmi bayramda kortejlerde yürüyerek ulusal televizyonda milyonlara el salmaya, onlar için şenlikler düzenlemekten, balolar organize etmeye kadar bir çok aktivite yapmasına imkan yaratmaktayız.

2. Bilimin Kardeşleri

Bu projede maddi olanakları yetersiz çocuklarımızı kişisel gelişim, kişisel bakım ve eğitim materyali alanlarında destekliyoruz.

2.1 Bilimin Kardeşleri Okulda Projesi

Çocukların kırtasiye malzemesi, okul giysileri, ayakkabı, mont vb. kişisel ihtiyaçlarını karşılamaktan; okullarına kütüphane, bilgisayar laboratuvarı gibi önemli eğitim ortamlarının sağlanmasına kadar birçok faaliyet gönüllülerimiz tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bu projenin diğer üç ayağını oluşturan Bilimin Kardeşleri “Diş Dostu”, Bilimin Kardeşleri “Meraklı Kitaplar, Yaratıcı Okuma”, Bilimin Kardeşleri “Tiyatroda” projeleri ise kişisel gelişimlerini desteklemeyi ve sosyalleşmelerini sağlamayı hedeflemektedir.

Projenin tüm faaliyetleri aynı okulda gerçekleştirildiğinden aynı zamanda gönüllüleri çok iyi tanıyan çocuklar kendilerine rol-model alabilecekleri kişileri de tanımış olmaktadır.

2.2 Bilimin Kardeşleri “Diş Dostu” Projesi

Bu proje ile çocukları diş sağlığı konusunda eğlenceli uygulamalarla eğiterek, sağlıklı, çürüksüz dişlere sahip nesiller yetiştirmeyi amaçlamaktayız. Gönüllüler, bu projeye dâhil olabilmek için bir tam günlük uygulama eğitimi alırlar. Her ay iki saat öğrencilerle buluşarak özel hazırlanmış dev diş maketi, afişler, diş fırçası ve macunu gibi eğitim materyallerini kullanarak, bir yıllık öğretim dönemi boyunca çocuklarla bir araya gelirler. Bir yıl boyunca düzenli olarak bu aktiviteye katılan çocuklar düzenli diş bakımı alışkanlığı kazanmaktadırlar.

2.3 Bilimin Kardeşleri “Meraklı Kitaplar, Yaratıcı Okuma” Projesi

Türkiye, gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında en az kitap okuma oranlarına sahip ülkeler arasındadır. Oysa kişisel gelişim için kitap okumak çok önemlidir. Bu projede amacımız, çocuklara kitap okumayı sevdirecek, bir alışkanlık haline getirmelerini sağlamaktır.

Bu projede Çocukların kitap okurken okuduklarını yaratıcı drama yolu ile oyunlarla yaşamalarını sağlamaktayız. Hep birlikte oyunlar oynayarak ve hayal edip, tartışarak kitap okuyan çocuklar, hem kitap okumayı sevmeye başlamakta hem de yaratıcılıklarını geliştirmektedirler.

2.4 Bilimin Kardeşleri “Tiyatroda” Projesi

Bu sahnede tüm oyuncular, gönüllüler ve onların ailelerinden oluşmaktadır. Çocukların sosyal gelişimlerine katkı sağlamak için çocuk oyunları sergilenir ve maddi olanakları yetersiz çocukların ücretsiz izlemeleri sağlanır. Aylarca eğitim alan gönüllüler profesyonel oyunculara taş çıkartacak bir performansla oyunlarını kent kent gezerek sergilemektedirler. Oyunu izlemek isteyen yetişkinler ise giriş için bir çocuk kitabı vermek zorundadırlar. Böylece kütüphanesi olmayan okullara kütüphane yaptırılmaktadır.

İnsana Verdiğimiz Değer

3. Kariyerimin Kontrolü Bende Projesi

"İş hayatına başladıktan sonra profesyonel eğitimden aldığınız, özel sektördeki başarınıza önemli katkısı olan temel beceri eğitimlerini daha üniversite yıllarında aldığınızı ve iş hayatına bir adım önde başladığınızı düşünün!"

"Kariyerimin Kontrolü Bende" projesinde amacımız; genç yeteneklerin gelişimine katkıda bulunmak ve bir adım öne geçebilmelerini sağlamaktır. Bilim İlaç'ın profesyonel eğitimleri ve özel sektörün dev şirketlerinde yönetici ve profesyonellere eğitim veren uzman eğitimlerle birlikte üniversite öğrencilerine gönüllü olarak eğitim vermektir. Kariyer planlarını hazırlamalarına yardım etmekte ve sadece öğrencinin seçtiği meslekteki yetkinliklerini geliştirmeye odaklanmaktayız.

Üniversitelerde lisans eğitimine devam eden 3. ve 4. sınıftaki tüm öğrenciler ücretsiz olarak 9/12 farklı eğitimden oluşan kongremize katılabilmekteler. 4 gün boyunca aşağıda örnekleri görülen eğitimlerden istediklerini alır, kariyer planlarını hazırlar ve profesyonel eğitimden aldıkları bilgi ve beceriler ile vizyon geliştirirler.

Bireysel Liderlik, Ekip Olma ve Yönetme, Çağdaş Liderlik, Etkili Öneri Sunma ve Raporlama, Kişisel Davranış Modelleri, Beden Dili ve Bireysel İmaj, Müzakere Teknikleri, Bireysel Performans Yönetimi, Kariyer Planlama, Yetkinlik Bazlı Mülakat Teknikleri...

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri Üyesi

Nagihan SERİN
Sekreter

2006 yılından bu yana Bilim İlaç Teknik Hizmetler Bölümünde sekreter olarak çalışmaktayım. Beş yıldır Bilim İlaç Toplum gönüllüsüyüm. İlk olarak 2007 yılında Yaşlılar Haftası etkinliği ile ekibe dahil oldum. Bundan sonra birçok projede yer aldım. Kitap Okuma Projesi, Senede Bir Gün Engel-siz Yaşam Projesi, Dış Dostu, Kırtasiye Kampanyası, İkinci Bir Şans Kampanyası...

BİTG gönüllüsü olarak birçok projede liderlik yapma şansı elde edebiliyorsunuz. 2008 yılında Senede Bir Gün Engel-siz Yaşam Projesi ile ilk liderliğimi yaptım. Benim için en anlamlı

projelerden biridir. Çerkezköy'de ilk defa bir şirket engelliler adına bir proje gerçekleştirmiş oldu. Çerkezköy Halk Eğitim Merkezi'nde engelli çocuklarımızın eğlenecekleri, bir gün de olsa engellerini unutmalarını sağlayacak bir gün yaşatmaya çalıştık. 2010 yılında aynı etkinliği tekrarladık.

2009 yılında Kitap Okuma projesi liderliği yaptım. Kapaklı Gazi İlköğretim Okulu ile birlikte yürüttüğümüz bu çalışmada amacımız çocuklara okumayı sevdirmek, okurken hayal güçlerini geliştirmektir. Çok güzel geri dönüşlerle proje devam etti. Bu yıl da aynı projede liderlik yapmaktayım.

Yaptığımız her projenin insanlar üzerindeki etkisini görmek büyük bir mutluluk. Ayrıca projeler kapsamında birçok insanla tanışma fırsatı buluyorum. Yaşadığım yerdeki birçok derneği gönüllü faaliyetleri yaparken öğrendim ve şu an üye olduğum sivil toplum kuruluşları var.

4. Hayat Kurtar Projesi

Bilim İlaç Toplum Gönüllüleri olarak, trafik kazalarında kaybettiğimiz ve kaza sonrasında fiziksel engeli yüzünden çalışma hayatına ara vermek zorunda kalan çalışma arkadaşlarımız anısına “Hayat Kurtar” projesini başlattık. Avrupa Karayolları Güvenliği Sözleşmesi’ne uygun nitelik taşıyan proje, Avrupa Birliği projesi olarak da kabul edilmiştir. Hedef, başta tüm BilimAilem olmak üzere projenin Türkiye’ye hatta dünyaya yayılabilmesidir.

Avrupa Birliği “25.000 lives to save” projesinin Türkiye ayağı olarak onaylanan projemiz “Hayat Kurtar” ile yılda 25.000 kişiyi hayata bağlamayı hedeflemekteyiz. Bu proje, kazaları önlemek, meydana gelen kaza veya afetler sonrasında ise hayat kurtaran önlemleri almak amaçlı bir bilinçlendirme hareketidir. Proje, ayda 3 milyon km. yol yapan çalışma arkadaşlarımıza önleyici tedbirler ve ilk yardım bilincini kazandırmaya başladı bile. Ailelerimiz, öğretmenlerimiz ve çocuklarımızın ise dalga dalga büyüyecek bilinçlendirme hareketinin önemli parçaları sağlanacaktır.

5. Tohumlar Fidana, Fidanlar Ağaca Projesi

Projemizin amacı, ilköğretim çağındaki çocuklara doğa sevgisi aşılacak ve toplumda çevre bilinci geliştirmektir. Bunun için çocuklarımıza ve paydaşlarımıza verdiğimiz “sihirli tabletlerle”, uygulamalı olarak tohumlardan fidanlar, fidanlardan da ağaçlar yetiştirmekteyiz. Böylece çocukların ve yetişkinlerin bir ağacın ne kadar uzun zamanda ve büyük emeklerle yetiştirildiğini anlamalarına yardımcı olmaktadır.

Ayrıca bu projemizde karbon ayak izimizi belirleyerek doğaya olan borcumuzu öğrenir ve gelecek nesiller için bunun sorumluluğunu alırız.

Rakamlarla BİTG Projelerimiz

Yıl	Proje	Faaliyet	Ayrılan Saat	Gönüllü Sayısı	Gönüllülük Adam/Saat	İşbirlikçi Kuruluş	Ulaşılan Kişi sayısı
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	“Yüzlerdeki Çizgileri Tebessümle Doldurmak” Etkinliği - Çorlu Huzurevi Ziyareti	3	5	15	SHÇEK	80
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Konaklı Şehir Er Kamil Alkan İ.Ö. Ödemiş - Bilgisayar Laboratuvarı Kurulumu	7	17	119	Okul Aile Birliği ve Okul Müdürü	341
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Bandırma Atatürk İlköğretim Okulu Bilgisayar Laboratuvarı Kurulumu	8	9	72	Okul Aile Birliği ve Okul Müdürü	314
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Elazığ Depremzedelerine Yardım	7	6	42	Özel İdare-Valilik	150
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Okula İlk Adım Projesi-Şanlıurfa Karaköprü İlköğretim Okulu	7	12	84	Milli Eğitim Müdürlüğü, Özel Akademi Göğüs Hastalıkları Merkezi	59
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Seferihisar Kıyı Temizliği	5	20	100	TURMEPA	30
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Pakistan Sel Felaketi Yardım Kampanyası	3	28	84	Kızılay	2000
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Geleceğimiz Erimesin-Güzelyalı Kız Teknik ve Meslek Lisesi	1	2	2	TURMEPA - TEMA	133
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Geleceğimiz Erimesin-İzmir Nene Hatun Kız Teknik ve Meslek Lisesi	1	2	2	TURMEPA - TEMA	52
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Geleceğimiz Erimesin-İzmir Konak Vali Vecdi Gönül Anadolu Lisesi	2	2	4	TURMEPA - TEMA	105
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Geleceğimiz Erimesin-İzmir Namık Kemal Lisesi	2	2	4	TURMEPA - TEMA	155
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Geleceğimiz Erimesin-İzmir Selma Yiğitalp Anadolu Lisesi	2	2	4	TURMEPA - TEMA	155
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Bilim'in Kardeşleri Tiyatroda Samsun Ekibi Tiyatro Oyunu	120	16	1920	Samsun Valiliği Büyükşehir Belediyesi Devlet Opera ve Bale Müdürlüğü. Milli Eğitim Müdürlüğü	1000

İnsana Verdiğimiz Değer

Yıl	Proje	Faaliyet	Ayrılan Saat	Gönüllü Sayısı	Gönüllülük Adam/Saat	İşbirlikçi Kuruluş	Ulaşılan Kişi sayısı
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Bilim'in Kardeşleri Tiyatroda Samsun/Canik Hacı Naipli Köyü İlköğretim Okulu - Kütüphane kurulumu	3	14	42	Samsun Milli Eğitim Müdürlüğü	350
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Bilim'in Kardeşleri Tiyatroda Samsun Ekibi Tiyatro Oyunu	24	16	384	Samsun Valiliği Büyükşehir Belediyesi Devlet Opera ve Bale Müdürlüğü. Milli Eğitim Müdürlüğü	880
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Bilim'in Kardeşleri Tiyatroda Samsun Düvecik Köyü İlköğretim Okulu - Kütüphane kurulumu	3	14	42	Samsun Milli Eğitim Müdürlüğü	425
2010	BİTG- Bilim'in Kardeşleri	Bilim'in Kardeşleri Tiyatroda Samsun Ekibi Tiyatro Oyunu	120	16	1920	Samsun Valiliği Canik Belediyesi Devlet Opera ve Bale Müdürlüğü. Milli Eğitim Müdürlüğü	1130
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	23 Nisan Halk Oyunu etkinliği	8	3	24	Çayırözü İÖO	12
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Çanakkale Proje Grubu	7,47	18	134,5	Çanakkale Seddülbahir Müzesi	155
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Farklıyız, Biz de Varız.	1	10	10	Antalya Şoförler Odası, Örf Atlı Spor Kulübü ve Antalya Kepez Belediyesi	9
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Gönülden Masallar	9,46	11	104		232
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Hanımeller Çocuklara Gelecek Dokuyor.	17	6	102	Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı	130
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Kuş Ev	3,75	4	15	Remo Mobilya Samsun İlk adım İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Belediye Başkanlığı	50
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Sevgi Duvarı	1,8	9	16,2	Kartal Belediyesi, Çocuk Esirgeme Kurumu	47
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Manevi Evlat Projesi	10	7	70	Balıkesir Firdevs Saraçoğlu Yaşlılar Bakımevi	14
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Kimsesiz Çocuklarla Bir Gün	1	5	5	Bahçelievler Çocuk Esirgeme Kurumu, Ekol Optik	50
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Kardeşimin Okulunu Onarıyorum	6	5	30	ERZURUM YAKUTIYE İLÇESİ DEĞİRMENLER KÖYÜ İ.Ö.O	24
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Okumayı Seviyorum	1	3	3	Ünlü Mobilya ve Reşit Çubukçuoğlu İ.Ö.O.	75
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Gelecek Nesillere Saygı için "Sakin Dökmeyin"	3,62	8	29	Ezici Yağ Sanayi Biodizel ve Enerji Üretimi Paz. Laboratuvar Hizmetleri A.Ş. WWF-Doğal Hayatı Koruma Derneği, SUN A.Ş. GIDA, Mega Promosyon ve Barel Makine	720
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Çocuklar Ne İster?	3,5	9	31,5	Zübeyde Hanım Çocuk Esirgeme Kurumu	52
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Bir Adım Önde	3,4	5	17,5	MEB Halk Eğitim Merkezi	25

Yıl	Proje	Faaliyet	Ayrılan Saat	Gönüllü Sayısı	Gönüllülük Adam/Saat	İşbirlikçi Kuruluş	Ulaşılan Kişi sayısı
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Eko-Bilimciler	1,4	11	15,4	TAP Derneği	400
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Geleceğimizi Harcama, Geri Dönüştür	8,2	6	49	Sarıyer Belediyesi, ÇEVKO, Beyoğlu Rotary Kulübü	600
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Müzik Kütüphanesi	2,54	13	33,02	TRT Müzik	50
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Evim Evim Huzurevim	1,18	11	15,34	Edirne Huzurevi	150
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Bir Damla	5,8	5	29	Cebeci Köyü İÖO	62
2010	BİTG-Bilim'in Kardeşleri	Gülen Gözler	3,9	22	85	Polisan Boya, Unilever ve Emrullah Turanlı Çocuk Yuvası	60
2010	BİTG- Engelleri Kaldırın	Senede 1 Gün Engelsiz Yaşam- 3 Aralık Dünya Engelliler Günü	6	12	72	Çerkezköy Polis Evi, Kapaklı Sakatlar Derneği ve Emlakçılar Derneği	400
2010	BİTG- Engelleri Kaldırın	Otistik Okul Atölye Projesi	2	4	8	Sabahat Akşiray Otistik Okul Merkezi	14
2010	BİTG- Engelleri Kaldırın	Engelleri Kaldır Projesi	10	3	30	Callpex	10
2010	BİTG- Engelleri Kaldırın	Çocuk Gözüyle Dünya	0,25	6	1,5	Sivas Ahmet Kutsi Tecer Eğitilebilir Çocuklar Okulu	230
2010	BİTG- Engelleri Kaldırın	Engelli Çocuklar Esastır	4	6	24		7
2010	BİTG- Kitap Okuma	Kitap okuma Projesi (Meraklı Kitaplar Yaratıcı Okuma eğitimlerinin uygulanması)	8	13	104	OSGD Çağdaş Drama Derneği	13
2010	BİTG- Kitap Okuma	Ümraniye İstanbul Ticaret Odası İlk Öğretim Okulu-Kadıköy ekibi (Meraklı Kitaplar Yaratıcı Okuma projesinin uygulanması)	5	3	15	OSGD	40
2010	BİTG- Kitap Okuma	(Meraklı Kitaplar Yaratıcı Okuma projesinin uygulanması) Çerkezköy Yanıkağıl Köyü İlköğretim Okulu SHÇEK Çerkezköy 80. YIL Çocuk Yuvası - Karaağaç Köyü İlköğretim Okulu	18,3	8	146,5	OSGD	87
2010	BİTG- Kitap Okuma	Çerkezköy Yanıkağıl Köyü İlköğretim Okulu Final Etkinliği	3	15	45	OSGD	200
2010	BİTG- Kitap Okuma	Gebze Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu (Meraklı Kitaplar Yaratıcı Okuma projesinin uygulanması)	14	15	210	OSGD	160
2010	BİTG- Üst Kurul	CSR Europe Enterprise 2020 Brüksel Final Katılımı	24,6	6	148	CSR Europe	200
2010	BİTG-Kariyerimin Kontrolü Bende	Kayseri Erciyes Üniversitesi (5 gönüllü eğitmen ile)	14	10	140	TMI, PDR Group, Remedaletişim, Futureleaders, Adisa	100
2010	BİTG-Tohumlar Fidanlar Ağaca	"Doğaya Hayat Ver Ekibi" - Karbon Ayak İzi Ölçümü	2	5	10	GOSB	150

Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız

Çevre Dostu Bilim

Faaliyetlerimizi, ekolojik çevrenin korunması amacıyla tasarımdan başlayarak, satın alma, üretim, ambalajlama, depolama, ürünün piyasaya verilmesi ve piyasaya verilen ürünlerin ambalaj atıklarının geri kazanılması süreçleri boyunca, çevre boyutu ve çevresel etkileri ile birlikte ele alır, doğal kaynakların korunmasını gözeterek şekilde yürütürüz.

ÇEVRE YÖNETİMİMİZ

Faaliyetlerimizi, çevrenin korunması amacıyla yeni ürün geliştirmesi ve ruhsat başvurusunun yapılması sürecinden başlayarak, tedarik, üretim, sevkiyat ve piyasaya verilen ürünlerin ambalaj atıklarının geri kazanılması süreçleri boyunca, çevre boyutu ve çevresel etkileri ile birlikte ele alır ve doğal kaynakların korunmasını gözeterek şekilde yürütürüz.

Çevre Yönetim Sistemi, Bilim İlaç Çevre Politikası ve ÇBED "Çevre-Boyut-Etki Değerlendirmesi" temelinde ve ISO 14001 standartlarını da içeren EYS Entegre Yönetim Sistemi doğrultusunda yapılandırılmıştır. Faaliyetlerimizin çevre boyutu ve çevresel etkilerini yasal ve yerel gereklilikler, her bir sürecin girdi ve çıktıları, rutin ve rutin dışı işletme şartları ve acil durumlar, iç dış denetim bulguları ve paydaş geri bildirimlerini gözeterek, ISO 14001 çalışma takımları tarafından sayısal olarak değerlendiririz. Belirlenen çevresel etkilerin en aza indirilmesi veya kontrol altında tutulabilmesi için Yıllık Çevre Yönetim Programı oluşturur ve uyguluyoruz.

ÇBED'den çıkan önemli çevresel etkilerin azaltılması veya kontrol altında tutulması faaliyetlerinde yayımladığımız prosedür ve talimatları referans alırız. Uygulanmakta olan tüm prosedür ve talimatlar, ISO 14001 standardının gereklilikleri ile ilişkilendirilerek Çevre El Kitabında tanımlanmıştır. Yasal izin, onay ve ruhsat belgelerinin alınmasını da içeren çevre mevzuatına uygunluk değerlendirmesini "İş Sağlığı Güvenliği, Çevre Mevzuatları ve Diğer Gerekliliklere Uyumun İzlenmesi Prosedürü" doğrultusunda, "Uyum Değerlendirme Tablosu" temelinde yürütürüz. Atık Yönetimi ve Enerji Yönetimi gibi prosedürlerimiz ekolojik çevrenin sürdürülebilirliği kapsamında yürütülen faaliyetleri düzenler. Son kullanma tarihinin dolması veya kalite spesifikasyonlarının karşılanmaması gibi nedenlerle imha kararı alınmış ürünlerin, malzemelerin ve yarı mamullerin atık olarak imhası, "Ret ve İmha Prosedürü" kapsamında gerçekleştirilir.

Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız

Örnek ÇBED Çevre Boyut Etki Değerlendirme Formu

Çevre Boyut Ve Etki Değerlendirme Formu

Alan: Depo Alanları

Faaliyet Tarihi: 03.08.2010

Temel Faaliyet: malzeme Ve Mamul Ve Solvent Depolar Ve Promosyon

Depo

Faaliyet No:3

Hazırlayan

Birim Yöneticisi

Yönetim Temsilcisi/Yardımcısı

İlter Kaya/Mutlu Kuzu/Sibel Kayaoğlu

Mutlu Kuzu

Cengizhan Nas/Bülent Erol

Boyut No	Alt Faaliyet	Boyut	Etki	Çevresel Etki Kriterleri						Toplam Etki Puanı	Önem Derecesi	Mevcut Önlemler/ Mevcut İlgili Prosedür	Yasal Kısıtlar	DF/ÖF Açılacaksa Faaliyet	DF/ÖF No
				A	B	C	D	E	F						
1	Mal kabul	Kağıt plastik atık (Geri Kazanım/ Dönüşüm Atığı)	Doğal Kaynakların Azalması/ Tükenmesi	2	1	3	1	1	1	10	4	Atık Yönetim Prosedürü	Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği		
2	Mal kabul	Kimyasal atık (Tehlikeli Atık)	Su/Toprak kirliliği	2	1	3	1	1	1	10	4	Atık Yönetim Prosedürü	Tehlikeli atıkların kontrolü yönetmeliği Atık yönetimi genel esaslarına ilişkin yönetmelik Toprak kirliliğinin kontrolü yönetmeliği		
3	Mal kabul	Tedarikçilerin malzeme getirmesi esnasında oluşan egsoz emisyon	Hava Kirliliği	1	1	2	1	1	1	4	4		Egsoz gazı emisyonlarının kont. yön.		
4	Mal kabul esnasında Picker Kullanımı	Enerji tüketimi	Doğal Kaynakların Azalması/ Tükenmesi	2	1	1	1	1	1	6	4	THM'ni APG'lerinde Enerji izleniyor	Enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına dair yönetmelik		
5	Proses siparişi hazırlama ve ürün sevkiyat	Kağıt plastik atık (Geri Kazanım/ Dönüşüm Atığı)	Doğal Kaynakların Azalması/ Tükenmesi	2	1	3	1	1	1	10	4		Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği		
6	Proses siparişi hazırlama ve ürün sevkiyat	Kimyasal atık (Tehlikeli Atık)	Su/Toprak kirliliği	2	1	3	1	1	1	10	4		Tehlikeli atıkların kontrolü yönetmeliği Atık yönetimi genel esaslarına ilişkin yönetmelik Toprak kirliliğinin kontrolü yönetmeliği		
7	Proses siparişi hazırlama ve ürün sevkiyatında araç kullanımı	Egsoz Emisyonu oluşumu	Hava Kirliliği	4	3	1	1	3	4	112	3		Egsoz gazı emisyonlarının kont. Yön.	Depo Yöneticiliği tarafından denetim yapılması ve egsoz emisyon ölçümlerinin kayıt altına alınması Önleyici Faaliyet açılacaktır	
	Proses siparişi hazırlama ve ürün sevkiyatında araç kullanımı	Araç Lastikleri/ Atık Akü/Atık Yağ vb.	Toprak ve su kirliliği	4	3	1	1	3	4	112	3		Atık yağların kontrolü yönetmeliği	Depo Yöneticiliği tarafından firmanın araçlarının bakımında sözleşmelere çevresel yükümlülüklerinde eklenmesi sağlanacaktır	
8	Proses siparişi hazırlama ve ürün sevkiyat (Picker Kullanımı)	Enerji tüketimi	Doğal Kaynakların Azalması/ Tükenmesi	2	1	1	1	1	1	6	4		Enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına dair yönetmelik		

Çevre Boyut Ve Etki Değerlendirme Formu

Alan: Depo Alanları

Faaliyet Tarihi: 03.08.2010

Temel Faaliyet:malzeme Ve Mamul Ve Solvent Depolar Ve Promosyon

Depo

Faaliyet No:3

Hazırlayan

Birim Yöneticisi

Yönetim Temsilcisi/Yardımcısı

İlter Kaya/Mutlu Kuzu/Sibel Kayaoğlu

Mutlu Kuzu

Cengizhan Nas/Bülent Erol

Boyut No	Alt Faaliyet	Boyut	Etki	Çevresel Etki Kriterleri						Toplam Etki Puanı	Önem Derecesi	Mevcut Önlemler/ Mevcut İlgili Prosedür	Yasal Kısıtlar	DF/ÖF Açılacaksa Faaliyet	DF/ÖF No
				A	B	C	D	E	F						
9	Solvent Depoda Çalışmalar (atık aktarma ve numune alma)	Atık Solvent ve Kimyasal Atıkların dökülmesi	Su/Toprak kirliliği	3	2	2	1	2	2	36	4	Kimyasal dökülme ve saçıntılarının kontrolü talimatı	Tehlikeli atıkların kontrolü yönetmeliği Atık yönetimi genel esaslarına ilişkin yönetmelik Toprak kirliliğinin kontrolü yönetmeliği		
10	Solvent Depoda Çalışmalar (atık aktarma ve numune alma)	Atık Solvent ve Kimyasal Atıkların dökülmesi sırasında açığa çıkan gaz buharlar	Hava Kirliliği	1	2	2	1	2	2	12	4	Kimyasal dökülme ve saçıntılarının kontrolü talimatı	Tehlikeli atıkların kontrolü yönetmeliği Atık yönetimi genel esaslarına ilişkin yönetmelik Toprak kirliliğinin kontrolü yönetmeliği		
11	Solvent Depoda Çalışmalar (atık aktarma ve numune alma)	Kontamine variller	Su/Toprak kirliliği	3	2	2	1	1	2	30	4		Tehlikeli atıkların kontrolü yönetmeliği Atık yönetimi genel esaslarına ilişkin yönetmelik Toprak kirliliğinin kontrolü yönetmeliği		
12	Forklift Bakımı	Kontamine olmuş bakım sonrası atıklar (yağlı bezler)	Su/Toprak kirliliği	2	2	2	1	2	3	36	4		Katı atıkların kontrolü yön.		
13	Forklift Bakımı	Atık Akü	Su/Toprak kirliliği	2	2	2	1	2	3	36	4		Katı atıkların kontrolü yön.		
14	Forklift Bakımı	Atık Yağ	Su/Toprak kirliliği	2	2	2	1	2	3	36	4		Tehlikeli atıkların kontrolü yönetmeliği Atık yönetimi genel esaslarına ilişkin yönetmelik Toprak kirliliğinin kontrolü yönetmeliği		
15	Forklift kullanımı	Atık Lastik	Doğal Kaynakların Azalması/ Tükenmesi/ Toprak kirliliği	2	2	2	1	2	3	36	4		Ömrünü tamamlamış lastiklerin kontrolü yönetmeliği		
16	Forklift kullanımı	Egzoz Emisyonu	Hava Kirliliği	1	1	2	1	1	1	4	4		Egzoz gazı emisyonlarının kont. Yön.		
17	Forkliftlerin akü şarj alanı	Akü şarj alanında Hidrojen Gazı emisyonu	Hava Kirliliği	1	1	2	1	1	1	4	4		Egzoz gazı emisyonlarının kont. Yön.		
18	Depodan çıkacak end. Atıklar Etiketleme İşlemi	Endüstriyel Atık (Al Folyo, Al tüp, Al Kapak, Etiket Arkası vb.)	Doğal Kaynakların Azalması/ Tükenmesi									Endüstriyel Atıkların depolanması ve geri dönüşümü faaliyetleri imha prosedürüne eklenecektir	Tehlikesiz İnert atıkların geri kazanımı tebliği		

Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız

> Çevre Politikamız

Kuruluşumuzun faaliyetlerinden kaynaklanan çevre boyutlarının, çevre ve insan sağlığı üzerindeki olası önemli etkilerini kontrol altında tutar ve en aza indirmek için uygun teknolojileri kullanırız.

İlaç üretim sektörünün gerektirdiği Sağlık Bakanlığı yasa ve yönetmelikleri ile güncel GMP (İyi Üretim Uygulamaları) kurallarının yanı sıra, Çevre Mevzuatı ve yerel gerekliliklere uyumu sağlarız.

Sürdürülebilir bir çevre için hammadde fire oranlarının azaltılmasını, enerjinin etkin kullanılmasını, atıkların en düşük seviyeye indirilmesini ve geri dönüşümün desteklenmesini esas alırız.

Kuruluşumuz ve alt işverenlerimizin çalışanlarını çevrenin korunması konusunda bilinçlendirmek amacıyla eğitim faaliyetleri düzenleriz.

Tedarikçilerimizi ve fason üretim yaptırdığımız kuruluşları çevre etkisi açısından değerlendirir ve kontrol ederiz.

ISO 14001 Çevre Yönetim Sisteminin devamlılığını sağlar, periyodik belirlenen hedefler ve gözden geçirmelerle sürekli iyileştirir ve bu sayede, çevre kirliliğini önlemeyi taahhüt ederiz.

Çevre politikamız, kurum genelinde ve paydaşlarımızla firma içinde genel kullanıma açık yerlerde, web adresimizde, Bilim Portalde, yıllık iç eğitimlerde, yazılı dokümanlar gibi benzeri araçlarla paylaşılmaktadır.

Çevre Yönetimi Sistemimizin başarısı bu yıl büyük işletmeler dalında alınan Kocaeli Sanayi Odası Çevre Ödülü ile taçlandırılmıştır.

Çevre korunumunda alınan başarılı sonuçlarda ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve yeşil bina kavramı göz önünde bulundurularak inşa edilen ve 2008 yılında işletmeye alınan Bilim Gebze Üretim Tesisimizdeki standartlar da etkili olmuştur.

> Çevre Dostu Bilim Gebze'ye 100 Üzerinden 100

Bilim İlaç, Gebze tesisi ile Kocaeli Sanayi Odası'nın verdiği Çevre Ödülü'nün de sahibi oldu.

Kocaeli Sanayi Odası'nın (KSO) sürdürülebilir kalkınma anlayışından hareketle sanayide çevre bilincinin geliştirilmesi ve teşvik edilmesi amacıyla verdiği "Şahabettin Bilgisu Çevre Ödülü"nü Çevre ve Orman Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun elinden Bilim İlaç Genel Müdürü Dr. Erhan Baş aldı.

27 Mayıs 2010 tarihinde Kocaeli Sanayi Odası'nda düzenlenen törende yaptığı konuşmada Bilim İlaç'ın Genel Müdürü Dr. Erhan Baş; "Hem kurumsal sorumluluğun hem de sürdürülebilir kalkınmanın en önemli boyutlarından biri çevre... Çevreye yatırım, bugün artık bir trend değil, gerekliliktir. Bilim İlaç olarak, yalnızca kurumsal sorumluluk çalışmalarımızda değil, iş alanımızda da çevresel standartları sürekli olarak uyguluyoruz, geliştiriyoruz. Doğal kaynakların korunması, bu kaynakların verimli bir şekilde kullanılması, atıkların mümkün olduğunca kaynağında azaltılması veya geri kazanılması konusunda hassasiyetle duruyor ve ulusal ve uluslararası düzenlemelere uyumlu bir şekilde hareket ediyoruz" dedi.

Büyük işletmeler dalında Çevre Ödülü'ne ek olarak Teşvik Ödülü'ne de layık olan Bilim Gebze, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve yeşil bina kavramı göz önünde bulundurularak inşa edildi. Bina yönetim sistemi, enerji yönetim sistemi, aydınlatma otomasyonu, cephe-cam-çatılarda yüksek ısı izolasyon, güneş kırıcılar, verimlilik değeri yüksek santrifüj soğutma grupları, soğutma sisteminde "free-cooling" uygulaması, ekonomizörlü buhar ve ısıtma kazanları, klima santrallerinde kullanılan ısı geri kazanım üniteleri, direkt sürücülü fan ve pompa motorları, tüm motorlarda frekans invertörü kullanımı gibi yüksek enerji verimliliği sağlayan uygulamalarla doğal kaynak tüketimi sürekli azaltılmaktadır.

Öte yandan, tozsuzlaştırma sistemlerinde torba filtrelelere ilave olarak HEPA filtre kullanımı, faaliyetlerden kaynaklanan atıkların kaynağında ayrılması, Çevre ve Orman Bakanlığı'nca onaylanmış taşıyıcı firmalar, çevreye hiçbir olumsuz etkisi olmayacak şekilde Bakanlığınca onaylanmış taşıyıcı firmalar, bertaraf, geri kazanım ve depolama firmaları ile işbirliği içinde çevreye hiçbir olumsuz etkisi olmayacak şekilde uzaklaştırılmasını düzenleyen Atık Yönetim Sistemi ile çevreyi korumaktadır.

1998 yılında EFQM Mükemmellik Modeli'ni uygulamaya başlayarak çıktığı sürdürülebilirlik yolculuğunda Bilim İlaç aldığı bu ödülle, Avrupa Kalite Ödülü'ne adaylığında hedefine bir adım daha yaklaşıyor.

Çevre Yönetim Modelimiz

Sürdürülebilir bir ekolojik çevre, bütün diğer süreçlerle ilişki içerisinde etkili bir yönetim gerektirmektedir. Sürdürülebilirlik yönetimi üst sürecimiz kapsamında “çevrenin korunması ve doğal kaynak tüketiminin azaltılması” stratejimiz doğrultusunda, faaliyetlerimizden kaynaklanan çevresel etkilerimizin değerlendirilmesi, belirlenen etkileri minimize etmek için gerekli faaliyetlerin planlanması ve gerçekleştirilmesi ve doğal kaynak tüketiminin azaltılması süreçlerinde Çevre Yönetimi Kurulu, Enerji Yönetimi Kurulu ve ISO 14001 Çevre Çalışma Takımları aktif rol almaktadır. Çevrenin Yönetimi süreci, ilgili diğer süreçlerle işbirliği içinde, tüm çalışanlarımızın katılımı ile yürütülmektedir.

Yönetim, planlama, uygulamanın değerlendirilmesi ve gözden geçirilmesi için Sürdürülebilirlik Kurulu şemsiyesi altında, Çevre Yönetimi Kurulu ve Enerji Yönetimi Kurulu; uygulamaya dönük faaliyetlerin yürütülmesi ve yaygınlık sağlanması amacıyla da Çevre Çalışma Takımları oluşturulmuştur.

Çevre Yönetimi Kurulu (ÇYK)

ÇYK kurul formatında yer alan bölüm temsilcilerinden oluşur. İşletmelerde Teknik Hizmetler Müdürü başkanlığında 3 ayda bir toplanarak standart gündemi ve üyeler tarafından getirilen diğer maddeleri değerlendirir ve gözden geçirir. Standart gündem aşağıdaki gibidir:

- Mevcut Durum Analizinden gelen iyileştirme faaliyetleri
- Yıllık Plan Bütçedeki Çevrenin Yönetilmesi başlığı altındaki faaliyetler
- Çevre ile ilgili düzeltici ve önleyici faaliyetler
- Resmi otorite mevzuat değişikliklerinin değerlendirilmesi, gözden geçirilmesi
- Paydaş Geri Bildirimleri

Kurul 4üncü çeyrekte yaptığı toplantıda çevre politikasını, MDA (Mevcut Durum Analizi) yaparak, paydaş geri bildirimlerini, yasa ve regülasyonlara uygunluk durumunu, işbirliklerini, teknolojiyi,

kiyaslama ve öğrenme bilgilerini, iç ve dış denetim bulgularını değerlendirerek, bir sonraki yıl için iyileştirme ihtiyaçlarını belirler. Yıl içerisinde Mükemmellik Modeli ile ilgili dışardan bir değerlendirme alınmışsa Geri Bildirim Raporu da takip eden ilk toplantıda değerlendirilir. ÇYK gerektiğinde özel gündemle de toplanabilir.

EYK Enerji Yönetimi Kurulu

Enerjinin temini ve kuruluş içerisindeki dağıtımından kullanımına kadar olan süreçte aktif olarak rol alan bölüm temsilcilerinden oluşur. Teknik Hizmetler Müdürü başkanlığında 3 ayda bir toplanarak, “çevreyi korumak ve doğal kaynakların kullanımını azaltmak” ve “üretim maliyetlerini azaltmak” stratejileri doğrultusunda, kurul formatında belirtilen standart gündemle bir araya gelir. Toplantılarda dönem içinde planlanan kısa, orta ve uzun vadeli iyileştirme planını ve enerji tüketimi, enerji verimliliği ve tasarrufu ile ilgili çalışan önerilerini ve ilgili performans göstergelerini değerlendirir, gözden geçirir. Kurul dönem sonu toplantısında diğer paydaş geri bildirimlerini, yasa ve regülasyonlara uygunluk durumunu, işbirliklerini, teknolojiyi, kıyaslama ve öğrenme bilgilerini, iç ve dış denetim bulgularını değerlendirerek, bir sonraki yıl için iyileştirme ihtiyaçlarını belirler ve MDA'ya girdi sağlar. EYK gerektiğinde özel gündemle de toplanabilir.

Çevre Çalışma Takımları

Çevre Çalışma Takımları, süreç sahiplerimiz tarafından belirlenen yöneticilerimiz ve uzmanlarımızdan oluşur. EYS kapsamında çevre boyutlarının ve etkilerinin; her yıl gözden geçirilmesi, prosedür ve talimatlarının uygulaması ile elde edilen tecrübe ve güncel mevzuat doğrultusunda gözden geçirilmesi, yaygınlaştırılması ve uygulama etkinliğinin artırılması, görevli oldukları alanlarda atık yönetiminin sağlanması, çevre bildirimlerinin değerlendirilmesi ve iyileştirmeye açık alanlar için faaliyet planları yapılması ve yürütülmesi konularında ayda bir veya gerekli olan durumlarda daha sık olarak toplanır.

Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız

Kemal SERT

Çerkezköy İç Hizmetler Yöneticisi

10 yıldır İSG ve Çevre takımı üyesiyim. İSG ve Çevre Takımları üyesi olmak, etkin takım çalışmasının önemini kavrayarak, iş yerinde güvenlik ve oluşabilecek kaza ve yaralanmalara karşı önlemler alabilecek ve müdahalelerde bulunabilecek; çalıştığı sektörün neden olduğu çevre kirliliğini önleyici tedbirler alabilecek, yaşadığı ortamdan kaynaklanan hava, su, toprak ve gürültü kirliliğine karşı önleyici tedbirleri alabilecek bilgi ve donanıma sahip ve bunları nasıl gerçekleştirebileceğini bilen birisi olmak demektir.

İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi insan odaklı bir sistemdir. İnsana önem veren, önce sağlık diyen ve bu doğrultuda insanı merkeze koyan bir çalışma sistemine sahip, sosyal sorumluluk bilincinde olan bir şirkettiz.

Çevre ve iş sağlığı iş güvenliği ile ilgili ulusal mevzuatı iyi uygulayan, müşterilerinin ve alt işverenlerin konuyla ilgili kurallara uyumunu sürekli izleyen, çevre kirliliğini önlemeyi ve çevre kirliliğini kaynağında azaltmayı, iş sağlığı ve güvenliği ve çevre risklerini ön görerek kontrol altına almayı misyon ve politikalarına koymuş olması, şirketimizi sektöründe öncü ve örnek bir firma yapmaktadır.

Böyle bir ortamda ve böyle öncü ve örnek bir firmanın bir ferdi olmak bana gurur vermekte, başka firma çalışanlarından bir ayrıcalığımin olduğu hissi uyandırmaktadır.

Çevre Hedeflerimiz

> Çerkezköy 2011 Çevre Hedefleri

Elektrik tüketimini 0,167 kWh/kutu olarak gerçekleştirmek.

Doğal gaz tüketim miktarını 0,0127 m³/kutu olarak gerçekleştirmek.

Su tüketim miktarını 1,00 l/kutu olarak gerçekleştirmek.

Proses katı atık miktarını 0,480 g/kutu olarak gerçekleştirmek.

Üretim ortalama fire oranını %1,25 olarak gerçekleştirmek.

Çalışanlarımıza ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi hakkında en az 4 saat/yıl eğitim vermek.

> Gebze 2011 Çevre Hedefleri

Elektrik tüketimini 0,175 kWh/kutu olarak gerçekleştirmek.

Doğal gaz tüketim miktarını 0,0158 m³/kutu olarak gerçekleştirmek.

Su tüketim miktarını 1,24 l/kutu olarak gerçekleştirmek.

Toplam proses katı atık miktarını 0,666 g/kutu olarak gerçekleştirmek.

Üretim ortalama fire oranını %1,08 olarak gerçekleştirmek.

Çalışanlarımıza ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi hakkında en az 4 saat/yıl eğitim vermek.

ÇEVRE DOSTU YAKLAŞIMIMIZ

"Çevreyi korumak ve doğal kaynakların kullanımı azaltmak" stratejimiz çerçevesinde gerçekleştirmekte olduğumuz bazı uygulamalarımız şu şekildedir:

• Her yıl faaliyetlerimiz neticesinde oluşan 400 ton kâğıdın geri kazanımıyla yılda 6.800 ağacın kesilmesi önlenmektedir.

• Tesisimizdeki, üretim ve laboratuvar alanlarında kullanılan solvent miktarını azaltmak için üretim yöntemlerimiz (üretimde solvent bazlı kaplama prosesinden su bazlı kaplama prosesine geçilmesi gibi) ve analiz metodlarımız (analizlerde HPLC cihazlarına göre daha az solvante ihtiyaç duyan UPLC kullanımının yaygınlaştırılması gibi) revize edilmekte ve değiştirilmektedir.

• Solvent atıklarımız kaynağında ayrı toplanmakta ve geri kazanım amacıyla Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan lisanslı firmalara gönderilmektedir.

• 2009 yılında organik solventlerin üretim proseslerinden çıkarılması amacıyla yapılan çalışma neticesinde 2010 yılında toplam 73 ton organik solvent sarfiyatının önüne geçilmiştir.

• Kuruluşumuzun, karbon ayak izi ölçümü 2009 yılı itibarıyla yaptırılmaya başlanmıştır; bu vesileyle araç kullanımından kaynaklanan emisyonların azaltılması için dizel araçlara geçiş yapılmıştır. Ayrıca, daha az araç kullanmak için toplantılarımızı gerçekleştirmek üzere telekonferanslara ağırlık vermekteyiz. Bilgi teknolojisi alt yapımıza büyük miktarlarda yatırım yapmaktayız.

• Eczane poşetlerimizi biyo-bozulabilir ve tekrar kullanılabilir malzemeden ürettirmekteyiz.

• Sürdürülebilir Kalkınma Derneği'nin ve WWF Türkiye'nin üyesiyiz; küresel iklim değişikliğine yönelik bilinçlendirici eğitimler düzenlemekteyiz.

• “Tohumlar Fidana, Fidanlar Ağaca” gönüllü projemiz ile çalışanlarımızın ve ailelerimizin çevre konusundaki bilinç seviyesini artırmaktayız.

• Üç yılı aşkın süredir, birlikte çalıştığımız tedarikçilerimizi “iş ortağımız” olarak nitelendirmekteyiz. **Her yıl düzenlediğimiz İş Ortakları Zirvemiz vasıtasıyla, çevre dostu uygulamalarımızı paylaşmakta ve çevre konusunda iş ortaklarımızın duyarlılıklarını artırmayı hedeflemekteyiz.** Tedarikçilerimizi ve iş ortaklarımızı değerlendirme kriterlerimiz içinde ISO

14001 belgesine sahip olunması bulunmaktadır. Böylece tedarikçilerimize ve iş ortaklarımıza “daha yaşanılabilir bir dünya için çevre koruma” konusunda çalışmalar yapmaya teşvik etmekteyiz.

• Tüm çalışanlarımız için doğum günlerinde ÇEKÜL'e bağışta bulunarak, 7 ağaç ormanında çalışanlarımız adına ağaç dikilmesini sağlamaktayız. **2.000 ton kağıt kullanımından kaynaklanan çevresel etkimize karşılık, her yıl 20.000 ağaç dikmekteyiz.**

Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar

Yatırım Kalemi	Yatırım Bedeli (\$)	Enerji Etkinliği Açısından Yapılan İlave Yatırım (\$)		Ekonomik Ömür (Yıl)	Yıllık Kazanç (%)	Yıllık Kazanç (TL/Yıl)
BMS Bina Yönetim Sistemi	3.860.000	420.000		15	10	325.274
EMS Enerji Yönetimi Sistemi		500.000		15	2	65.055
LMS Aydınlatma Otomasyon Sistemi		250.000		15	5	12.887
A-B Blok Güneş Kırma (Otomatik Jaluzi Sistemi)	67.500	67.500		10	1	2.577
Soğutma Sistemi - Frekans İntentörlü Santirfüj Chillerler (3*3 megaWatt)	601.000	125.000		15		283.707
Soğutma Sistemi - Kapalı Tip Soğutma Kuleleri	540.000	189.000		15	3 ile 5	141.886
Frekans İntentörlü Basıncılı Hava Sistemi	209.250	37.665		10		83.922
Ekonomizörlü Buhar Kazanları	179.645	30.243		10	2	12.000
Ekonomizörlü Isıtma Kazanları	70.578	13.149		10		
Klima Santrallerinde Frekans İntentörlü Direkt Sürücü Efficiency 1 Elektrik Motoru Kullanımı	1.552.500	310.500		12		1.158.325
Klima Santrallerinde Isı Geri Kazanım Üniteleri		15.000				114.634
Pompa ve Hidroforlarda Frekans İntentörü Kullanımı		43.000		10	3	228.071
Ekstra HEPA fFiltreli Tozsuzlaştırma Üniteleri	236.250	23.625		15		386 kg/yıl toz emisyonu önleniyor
Yanma Verimliliğini Artırmak ve Emisyonu Azaltmak İçin Doğalgaz Besleme Hatlarında "KOVALENT BAĞ SAPTIRICI BİLEZİK" Uygulaması	20.000	20.000		10		18.586
Benzinli Araçlardan Dizel Araçlara Geçiş				4		486.682 kg emisyon tasarrufu
Kağıt ve Plastik Geri Kazanım				-		14.454
Enerji Etkinliği Açısından Yapılan İlave Yatırım Toplamı		2.044.682				

Gebze tesisimiz çevre dostu uygulamalarıyla Türk ilaç sektörünün en çevreci ilaç üretim tesisidir;

- Entegre Bina Yönetim Sistemimiz (BMS) içinde, enerji kullanımını azaltıcı otomatik kontrol fonksiyonları oluşturulmuştur.
- BMS enerji izleme sistemi, aydınlatma otomasyonu, kartlı geçiş, CCTV ve yangın algılama sistemi ile entegre çalışmaktadır.
- Bilim Gebze üretim tesisimizin ısıtma, soğutma, havalandırma sistemlerinde enerji verimliliği yüksek son teknoloji ekipmanlar kullanılmaktadır. Soğutma sistemimizin enerji verimliliği

benzerlerine göre %50'den daha yüksek olan frekans invertörlü santrifüj soğutma gruplarından oluşmaktadır. Kullandığımız kapalı tip soğutma kuleleri uygun dış ortam sıcaklıklarında soğutma gruplarını çalıştırmadan soğutma ihtiyacını karşılayabilmektedir (Free-cooling).

- Tesis geneline dağılmış bulunan klima santrallerimizin fanlarında, frekans invertörü ile donatılmış ve elektrik enerjisinden mekanik enerjiye çevrim verimliliği yüksek olan “efficiency 1” direk sürücülü motorlar kullanılmıştır.

Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız

• Yanı sıra, hidrofor ve pompalarda da FC kullanmak suretiyle, motorların sistem basıncına göre çalışması sağlanarak, optimum enerji tüketim profili sağlanmıştır.

• Klima santrallerinin tamamına yakınında, %25 oranında taze hava, %75 oranında dönüş havası kullanılarak, ısıtma ve soğutma enerjisinden tasarruf edilmektedir. Dönüş havası kullanan ve kapasitesi uygun olan klima santrallerinde, egsoz hava kanalında bulunan ısı geri kazanım eşanjörleri sayesinde, kışın taze hava ısıtma ihtiyacı azaltılmaktadır.

• Ekonomizörlü buhar ve ısıtma kazanları sayesinde baca gazı ısı geri kazanılarak, kazan verimlilikleri artırılmaktadır.

• Basıncılı hava sisteminde kullanılan frekans invertörlü hava kompresörü ile pik yük ihtiyaçları optimum düzeyde karşılanarak, enerji etkinliği sağlanmaktadır.

• Bina dış cephesi, çatı ve camlarında yüksek ısı yalıtım özelliklerine sahip yapı elemanları kullanılmıştır.

• Ofis ve laboratuvar bloklarında kullanılan otomatik güneş kırıcılarla, yazın soğutma ihtiyacı azaltılmaktadır.

• Teknik hacimlerin dış cephelerinde cam profilit ve çatılarında "skylight" uygulaması ile gün ışığından maksimum düzeyde faydalanılmaktadır.

• Havalandırma egsoz sistemlerinde yüksek geçirimsizliği olan HEPA filtreler ile dışarıya egsoz edilen havada hiçbir kirlenici unsura izin verilmemektedir. Tozlu üretim proseslerinde, her odadan emilen hava, otomatik kontrollü pnömatik silkeleme sistemine sahip toz tutuculardan geçirilmektedir.

• Katı atıklar, katı atık yönetim prosedürüne uygun şekilde toplanmakta, kaynağında sınıflarına göre (tehlikeli, geri kazanım, evsel ve endüstriyel atıklar) ayrıştırılmakta ve Çevre Bakanlığı tarafından onaylanmış taşıyıcı firmalar ile yine onaylı yakma tesislerinde çevreye olumsuz etkisi olmayacak şekilde imha edilmektedir. Çalışanlarımızı, tedarikçilerimizi-iş ortaklarımızı ve ziyaretçilerimizi bu konuda sürekli olarak bilgilendirmekteyiz.

Yukarıda anlatılan donanım sayesinde, 2008 yılında taşındığımız ve devreye **aldığımız Bilim Gebze üretim tesisimizde, iklimlendirilen alan başına enerji kullanımımız %58 oranında azaltılmıştır.** Bu sonuçlara ulaşabilmek için yapılan ilave yatırım aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Gebze İşletmesinde doğal kaynak tüketimini ve emisyonu azaltmak amacıyla 2010 yılında doğal gaz besleme hatlarına,

kovalent bağ saptırıcı bilezik takılmıştır. Yatırım bedeli 30.000 TL olup, %6'ya kadar doğal gaz tasarrufu yapılacağı öngörüsüyle, yatırımın 1,6 yılda geri dönmesi beklenmektedir. İlk uygulama sonuçları pozitifdir. Uygulama Gebze İşletmesinde yapılacak tasarruf miktarı dikkate alınarak kuruluş geneline yaygınlaştırılacaktır.

2010 yılında Çerkezköy İşletmemizde ısı merkezinde buhar vanalarında sökülebilir ceketli izolasyon uygulamasına geçilerek, takribi olarak 20.000 TL tasarruf sağlanmıştır. Ayrıca HVAC kanal revizyonu ile de santral elektrik motoru çalışma frekansı düşürülmüş ve 5.000 TL tasarruf sağlanmıştır.

"Çevreyi koruma ve doğal kaynak kullanımını azaltma stratejimiz" doğrultusunda yürüttüğümüz faaliyetlerimizde, yalnız enerji etkinliği artırmayı değil, aynı zamanda yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını da gözetmekteyiz. Üyesi bulunduğumuz Gebze Organize Sanayi Bölgesi, GOSB Enerji Çalışma Takımı faaliyetlerinin de desteğiyle, 2010 yılından itibaren yenilenebilir enerji kaynağı portföyü daha yüksek olan ve bu oranı 2015 yılına kadar daha da iyileştirmeyi taahhüt eden bir kuruluş üzerinden elektrik enerjisi temin edilmeye başlanmıştır.

Emisyon, imisyon, gürültü, atık su kalitesi gibi çevresel parametrelerin ölçülmesi ve raporlandırılması, atık nakliyesi, bertarafı ve geri kazanımında T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan lisanslı kuruluşlarla işbirliği yapılmaktadır. Bu konuda işbirliği yapılan başlıca kuruluşlar; İzaydaş, Ekolojik Enerji, TÜBİTAK MAM, Alka İnşaat Çevre, Ekotest Çevre Danışma, Altun Nakliyat, TMMOB, EMO, MASS Aritma, ÇEVKO, Anel Doğa Entegre Geri Dönüşüm, Polen Mob. Kimyevi Madde, Berk Prokim, SGS, olarak sıralanabilir. Çevre koruma kapsamındaki kalemler için 2010 yılında 313.385 TL harcama yapılmıştır.

Çevre Dostu Bilgi Teknolojileri Uygulamaları

• OCS Video Konferans Uygulama yazılımı 2010 yılında, tüm çalışanların bilgisayarlarına yüklenmiş, eğitimler verilmiş ve eğitim dokümanları Bilim Portal'e yerleştirilmiştir. OCS uygulaması ile Ayazağa, Gebze, Çerkezköy ve Bölge Ofislerinde çalışanlar arasında data hatları üzerinden ses ve görüntü iletişimi sağlanmaktadır. Bu uygulama ile şirketin iletişim, yol, otel masraflarında önemli bir tasarruf sağlanmıştır.

• Tüm Bilim lokasyonlarındaki kullanılmayan elektronik cihazlar merkezde toplanarak, belirli periyotlarda Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan onaylı yeterliliğe ve ISO 14001 sertifikasına sahip olan anlaşmalı bir firmaya gönderilmektedir. Elektrikli ve

elektronik cihazlar, akü, pil, kartuş, kablo gibi teknolojik atıklar, geri dönüşüm tesislerine sahip firmaya teslim edilmektedir. Bu firmanın sahip olduğu "Uydu Takip Sistemi" ile elektrikli ve elektronik atıkların şirketimizden alınarak, firmanın geri dönüşüm tesislerine getirilmesine kadar olan süreci takip edilebilmekteyiz.

- Üretimin verimliliğini artırmaya yönelik çalışmalara girdi sağlayan MES (Manufacturing Execution System) sistemi ile üretim süreci boyunca takip edilen kâğıt üzerindeki kayıtlar elektronik ortama aktarılmıştır. Bu uygulama ile her bir üretim serisi için, üretim metodunun kopyasının çoğaltılmasına gerek kalmamış, kâğıt tüketiminde önemli boyutta tasarruf sağlanmıştır. Yaklaşık olarak yılda 6000 adet seri ile 150 milyon kutu ilaç üretilmekte olup, her bir seri için tutulan kayıt ortalaması 70 sayfa civarındadır (420.000 sayfa). Hem kâğıt kullanımı azaltılarak doğal kaynakların korunmasına, hem de kartuş tüketimini azaltarak çevre boyutuna olumlu katkı sağlanmıştır.

- SAP Doküman Yönetim Sistemi ile tüm şirketin entelektüel sermayesi elektronik ortama alınmış, veri güvenliğinin yanı sıra kâğıtsız ofis ortamı yaratılmıştır. SAP-DMS (Document Management System) modülü ile, Kalite Sistemi kapsamında üretilen tüm dokümanların elektronik ortamda yaratılması, onay mekanizmasının yürütülmesi, saklanması ve arşivlenmesi sağlanmıştır. Bu uygulama ile kurallar gereği dokümanın bilgi amaçlı ve kullanım amaçlı yaygınlaştırılması için dokümanların basılmasına gerek kalmamış, bu sayede doğal kaynakların korunmasına katkı sağlanmıştır.

- Yeni yazılım ve farklı uygulama projelerinin gerektirdiği işletim sistemleri ve veri tabanının yer aldığı sunucularımızda, 2009 yılından itibaren sistem sanallaştırma teknolojisine geçilmiştir. Bu teknoloji sayesinde, daha az sunucu kullanımı ve satın alınması ile daha az enerji kullanımı, bakım ve güncelleştirme için daha az insan kullanımı sağlamaktayız. Sunucularımızın, sanallaştırma ile en az %50 oranında azaltılması sayesinde, enerji tüketimi ve sera gazı salınımını azaltmayı ve sunucuların ömürlerini uzatmayı hedeflemekteyiz.

- Ar-Ge laboratuvarlarında, daha fazla enerji tüketerek, daha fazla sera gazı çıkışına neden olan masaüstü bilgisayarların veri depolama ve işlem kapasitelerini sunucular üzerinde toplayan "thin client" uygulamasına geçilmiştir. Bu sayede yatırım, işletme ve enerji maliyetlerini düşürmeyi hedeflemekteyiz.

- Şirket içinde çoklukla kullanılan eski masaüstü sistemlerimizi dizüstü bilgisayarlarla değiştirmekteyiz; eski monitörlerin kullandıkları enerjinin azalmasına katkı sağlamak üzere LCD ekranlar ile değiştirmekteyiz.

- Şirket içerisinde departmanlar arası ve departman içindeki yönetim hiyerarşisine göre ıslak imza atılarak dolaştırılan iş akış formları (Yıllık izin talepleri, araba aküsü veya lastik talepleri

gibi), Bilim Portal platformuna taşınarak, kâğıt sarfiyatından kurtarılmıştır.

- Ambalaj tedarikçilerine verilen siparişler, CD yerine elektronik sistem üzerinden yapılmaktadır. 2008 yılından önce, ilaç kutuları ve prospektüslerin teknik çizimleri, şirket içerisinde farklı departman yöneticilerinin kâğıt üzerinde ıslak imza ile onaylamasından sonra çizimler CD'lere kopyalanarak, ambalaj tedarikçilerine imalatı yapılmak üzere posta ile gönderilmekteydi. Gerçekleştirdiğimiz bir yazılım ile bu süreci elektronik ortama taşıyarak, hem bilginin güvenliğini sağlayarak versiyon takibi yapılabilmiş, hem de iletişim için kurye giderleri, CD, kartuş gibi tüketim malzemelerinin kullanımı azaltılmıştır.

- Dış paydaşlarımızla karşılıklı yapılan resmi yazışmalar, mutabakatlar elektronik ortam üzerinde gerçekleştirilmekte ve SAP sistemi ile entegre çalıştırıldığından yasal defter kayıtları otomatik olarak oluşmaktadır. SAP sisteminden kâğıt çıktı alınarak, tedarikçilerimize, müşterilerimize veya çalıştığımız bankalara gönderilen yazışmalar, mutabakat mektupları vs, IT tarafından yapılan geliştirmelerle, otomatik olarak elektronik mail yolu ile gönderilmektedir. Bu uygulama ile kâğıt kullanımını ve posta giderlerinin önüne geçilmiştir.

- Henüz yasalaşmamış, ancak önümüzdeki yıllarda uygulamaya alınacağı belirtilen yasal zorunluluklar kapsamında, şirket içinde yaratılan ve resmi otoritelere sunulan tüm dokümanlarda e-imza kullanımına geçilmesi ve şirketler arası faturalaşmanın (e-fatura), Bakanlıkların IT sistemleri ile Bilim IT sistemleri arasında yönetilmesini sağlayacak alt yapı ve sistemler hazır edilmiştir. E-imza ve e-faturalaşmanın önümüzdeki yıllarda yasal zorunluluk haline getirilecek olması, doğal kaynakların kullanımını azaltarak tüm ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır.

KULLANILAN GİRDİ MADDELERİ*

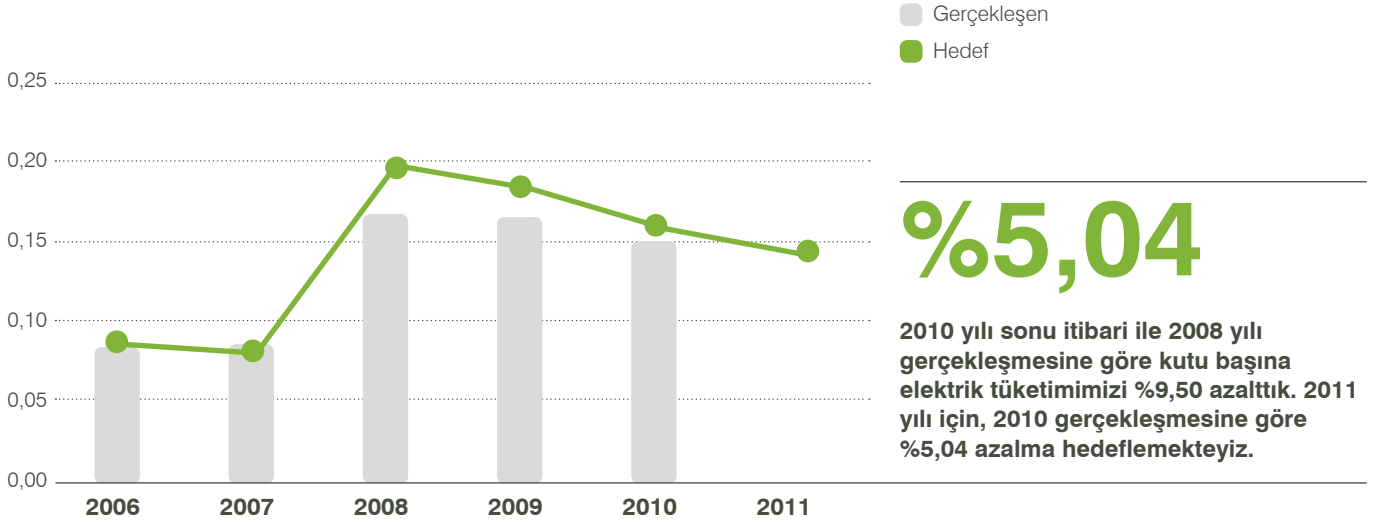
Kutu	2,175 ton
Koli	475 ton
Prospektüs	280 ton
İthal ambalaj	212.43 ton
İç piyasa hammadde	505 ton
İthal hammadde	1,920 ton
Toplam ambalaj	3,142.4 ton
Toplam hammadde	2,425.0 ton
Üretimde doğrudan kullanılan toplam malzeme	5,567.4 ton
Geri kazanılmayan malzeme (Toplam Hammadde)	2,425.0 ton

* Su ve fosil yakıtlar hariç

Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız

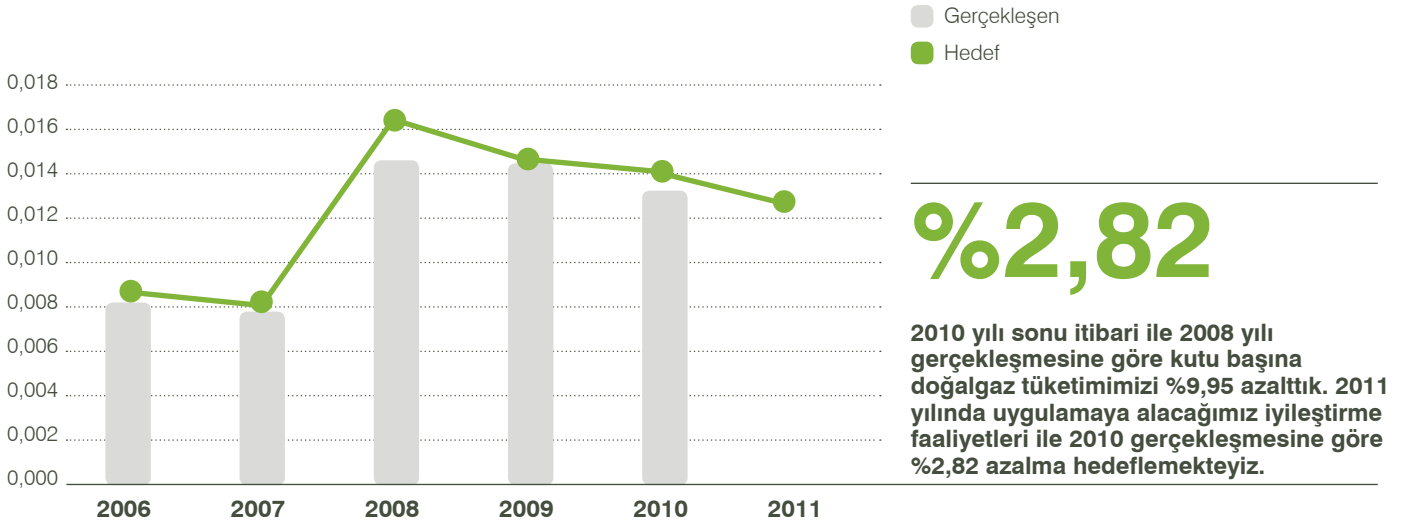
ENERJİ TÜKETİMİMİZ

Kutu Başına Elektrik Tüketimi (kWh/kutu)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşen	0,0829	0,0883	0,1683	0,1664	0,1523	
Hedef	0,0845	0,0819	0,1987	0,1835	0,1590	0,1447

Kutu Başına Doğalgaz Tüketimi (m3/kutu)

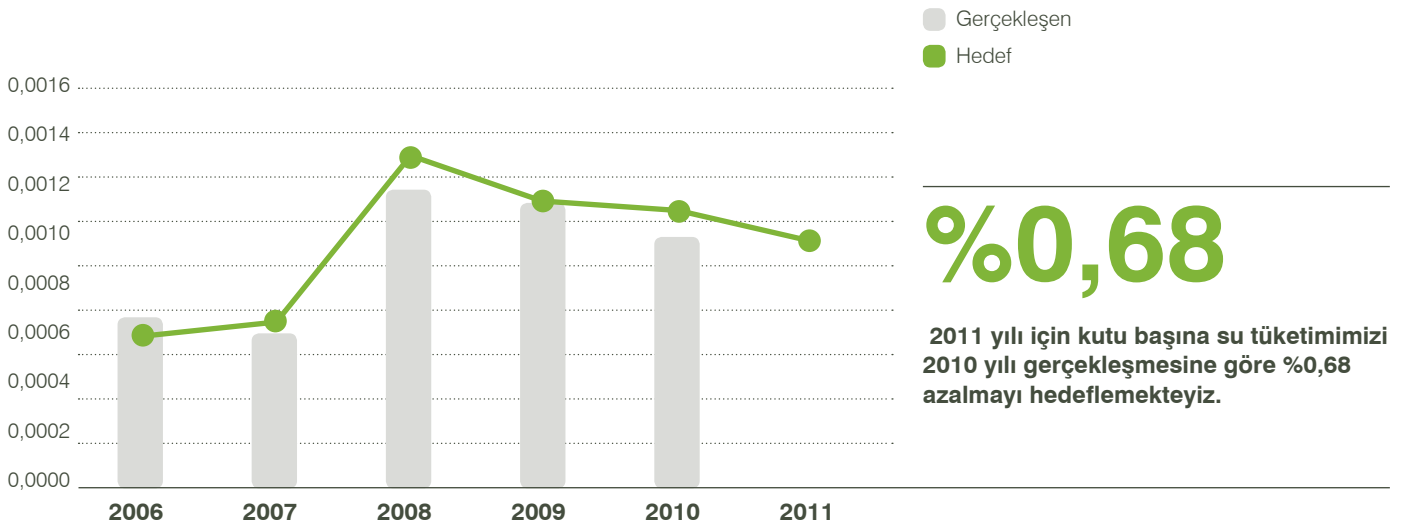

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşen	0,0081	0,0077	0,0146	0,0144	0,0131	
Hedef	0,0085	0,0079	0,0162	0,0145	0,0140	0,0127

İşletmelerimizde su, temizlik ana girdisi olmasının yanı sıra, likit ve pomat imalatlarında hammadde olarak da kullanılmaktadır. Gebze işletme proses ekipmanları daha az su ve deterjanla daha etkin yıkama sağlayan WIP "Yerinde Yıkama" düzenekleri ile donatılmıştır. Hammadde, yarı mamul transferlerinde kullanılan

IBC ürün konteynırları ve ürün tozu ile kirlenmiş olan sökülebilir ekipman aksamaları, WIP ile aynı teknolojiye sahip otomatik IBC yıkama istasyonlarında yıkanmakta ve kurutulmaktadır. Evsel amaçlı su tüketimi ise, fotoselli armatürler ve su kısıtlayıcı valf kullanımı ile minimize edilmiştir.

Kutu Başına Su Tüketimi (m3/kutu)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşen	0,00069	0,00062	0,00119	0,00114	0,00100	
Hedef	0,00061	0,00067	0,00134	0,00115	0,00111	0,00099

Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız

ATIK YÖNETİMİMİZ

Atıklarımız "Atık Yönetim Prosedürü" doğrultusunda tehlikeli atık, endüstriyel atık, geri dönüşüm ve geri kazanılabilir atık sınıflarında kaynağında ayrıştırılmakta, geri kazanıma öncelik verilerek ve çevreye zarar vermeyecek şekilde T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı lisansına sahip firmalarla işbirliği içinde bertaraf edilmektedir. Oluşan atıklar sınıflarına göre sürekli kaydedilmekte ve aylık trendleri izlenmektedir. Bunlardan "kutu başına düşen tehlikeli atık miktarı", performans göstergesi olarak takip edilmektedir. Atık yönetim sistemimizin etkililiğini artırmak amacıyla çalışanlarımız, tedarikçilerimiz-iş ortaklarımız ve ziyaretçilerimiz bu konuda sürekli olarak bilgilendirilmektedir.

Bilimsel Bölüm Direktörlüğümüz 2008 yılı sonunda, yaş granülasyon ve tablet film kaplama proseslerinde solvent bazlı kaplamalardan su bazlı kaplamalara geçiş için proje başlatmış ve solvent kullanımında %70 azalma sağlanmıştır. Çalışma, bütün ürünlerde su bazlı kaplamaya geçinceye kadar devam ettirilecektir. Böylelikle VOC emisyonunda önemli oranda azalma sağlanması hedeflenmektedir.

Atık Geri Kazanımı

Çevre Kanunu kapsamında yürürlüğe giren Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, piyasaya sürdüğümüz ambalaj atıklarının belirli bir kota üzerinden toplanması için geri kazanımı faaliyetlerinde yetkilendirilmiş kuruluş olan ÇEVKO ile 2005 yılından itibaren işbirliği yapmaktayız.

Son iki yılda piyasaya sürdüğümüz ürünle temas etmeyen ambalaj miktarları aşağıdaki tabloda verilmektedir. Geri kazanım oranı 2009 yılında %36 iken 2010 yılında %37'e yükseltilmiştir.

Piyasaya verilen ambalaj atıkları (kg)	2009	2010
Plastik*	189.840	23.300
Kâğıt -Karton	2.955.158	2.549.000

*Ürünler piyasaya verilirken depolama ve dağıtım sürecinde bağ oluşturmada kullanılan streç film malzemelerinde önemli bir azaltma gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda kolilerin standartlaştırılması çalışmasıyla piyasaya verilen koli miktarlarında da kayda değer bir azalma sağlanmıştır.

Aynı yaklaşımla, üretim faaliyetlerimiz sırasında meydana gelen geri kazanılabilir atıklarımızı, Atık Yönetim Prosedürü kapsamında kaynağında ayırarak ve Çevre ve Orman Bakanlığı lisanslı firmalarla işbirliği yaparak geri kazanmaktayız.

Üretim sürecinde işletmelerden çıkan ve geri kazanılan ambalaj atıklarının miktarları aşağıda verilmektedir.

Atık Cinsi	2009 (Kg)	2010 (Kg)
Plastik	39.186	61.465
Kâğıt Karton	277.679	302.576
Cam	3.150	15.681
Sağlam Palet Geri Dönüşüm	4.018	6.634
Hurda Palet	59.050	73.800

Atık Su

Merkez binamızda oluşan atık su, evsel atık su olup, doğrudan kanalizasyona deşarj edilmektedir. 2010 yılında GOSB merkezi arıtma tesisinin işletmeye alınması ile birlikte, Gebze İşletmemizde kurulu bulunan membran arıtma teknolojisine sahip endüstriyel atık su arıtma ünitesi ve evsel atık su arıtma sistemi devre dışı bırakılmış, oluşan atık su doğrudan merkezi arıtmaya yönlendirilmeye başlanmıştır. Çerkezköy İşletmemizde ise proses kaynaklı atık sular kimyasal ön arıtma atık su tesisimizde işlenerek, ÇOSB Biyolojik Arıtma Tesisi'ne deşarj edilmektedir. Evsel atık sular ise doğrudan aynı tesise deşarj edilmektedir.

2010 yılı GOSB ve ÇOSB alıcı ortamlarına yapılan toplam atık su deşarjı;

Çerkezköy: 10.948 m³

Gebze: 17.600 m³

Olarak gerçekleştirilmiştir.

Funda YILMAZ

Gebze Organize Sanayi Bölgesi Çevre Müdürü

Bilim İlaç, GOSB tarafından oluşturulmuş Enerji Çalışma Takımı, Çevre Çalışma Takımı ve Teknoloji Çalışma Takımlarında aktif olarak çalışmaktadır.

Bilim İlaç çalışma takımı üyeleri, geniş bir vizyona sahip olmaları sebebiyle yenilikçi çözüm önerileri sunarak büyük bir katkı

sağlamaktadırlar. Çözüm odaklı yaklaşımı benimsemiş olmaları çabuk karar alınabilmesini mümkün kılmaktadır. Bilim İlaç çalışanlarının çalışma takımlarına katma değer kattıklarını açık bir şekilde söyleyebiliriz.

Bilim İlaç her konuda duyarlı bir bakış açısına sahip bir firma... GOSB ile ilgili hiçbir konuda dışarıda kalıp seyirci olmaz, her zaman çözümün bir parçası olmak için çalışır.

Ayrıca güncel gelişmeleri takip eder ve uygular. Bunun yanında sektöründe lider olması, liderlik gösterebilmesi en önemli özelliğidir.

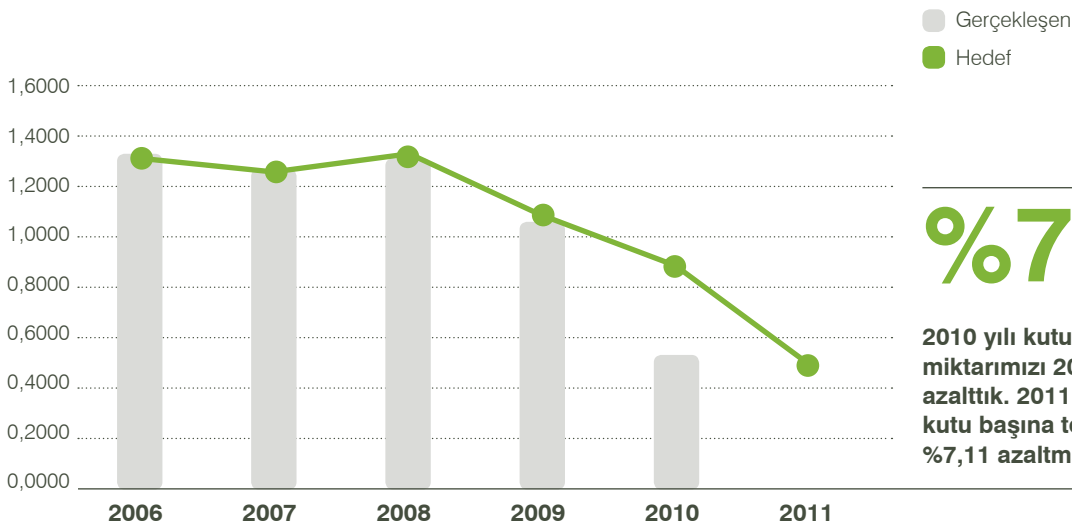
Tehlikeli Atıklar

Kalite Kontrol ve Kalite Güvence bölümleri tarafından reddedilen malzeme ve ürünler için imha kararı alınmış ise, imha tutanak formu düzenlenmektedir. İmha tutanak formuna istinaden ürün ve/veya malzemeler SAP sisteminde ret depo'da kalmak şartıyla proje stoklarına transfer edilmektedir. Bu bilgi Maliye Muhasebesi departmanına iletilmektedir. Bu aşamada Maliye Bakanlığı'na ve Sağlık Bakanlığı'na bilgilendirme yazıları iletilmekte ve vergi dairesinden ve sağlık bakanlığından gelen ilgili

kişiler miktar ve imha nedenlerini kontrol etmektedirler. Uygunluk yazısı sonrasında, Noter ve Sağlık Bakanlığı huzurunda ürün ve malzemeler, yetkili kurum İyaydaş tarafından imha edilmektedir.

Bu süreçten farklı olarak eğer bir malzeme geri dönüşüm firmalarına verilebiliyor ise geri dönüşüm firmalarına hurda olarak satılmaktadır. Bu tip ürün ve malzemelerin bildirimini Sağlık Bakanlığı'na yapılmamaktadır. Faaliyetlerimiz sonucunda oluşmuş herhangi bir sızıntı bulunmamaktadır.

Kutu Başına Tehlikeli Atık Miktarı (g/kutu)

%7,11

2010 yılı kutu başına tehlikeli atık miktarımızı 2009 yılına göre %49,98 azalttık. 2011 yılı için de 2010 yılına göre kutu başına tehlikeli atık miktarımızı %7,11 azaltmayı hedeflemekteyiz.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gerçekleşen	1,344	1,280	1,340	1,076	0,538	
Hedef	1,325	1,275	1,350	1,100	0,900	0,500

Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız

SERA GAZI EMİSYONLARI VE KARBON AYAK İZİMİZ

2009 yılında ilk kez hesaplanan enerji kullanımı ve şirket araçlarından kaynaklanan sera gazı emisyonları, 2010 yılının ilk çeyreğinde bağımsız bir kuruluşun danışmanlık alınarak, gözden geçirilmiştir. Kapsam kuruluş genelindeki diğer faaliyetleri içerecek şekilde genişletilmiştir. Uçuş milleri, personel servisleri, depolarımız ile dağıtım ambarları arasında 3. Firmalara yaptırılan nakliyeler de kapsama dâhil edilmiştir.

(kg/kutu)	2009	2010	2010	2011
	Fiili	Hedef	Fiili	Hedef
İşletmeler	0,11789	0,11495	0,10793	0,10577
Araçlar	0,06450	0,06289	0,06493	0,06299
Toplam	0,18240	0,17784	0,17287	0,16876

İşletmelerimiz, merkez binamız ve taşıt araçlarından kaynaklanan sera gazı salınım miktarlarını aşağıda örnekleri verilen faaliyetleri gerçekleştirerek, 2012 yılı sonuna kadar %2,5 oranında azaltmayı hedeflemekteyiz;

- Buhar ve ısıtma kazanlarında yanma verimliliğini artıran ve emisyon azaltan doğalgaz kovalent bağ saptırıcı manyetik bileziklerin kullanımı,
- Daha düşük salınlı taşıt araçlarının kiralanması,
- Video konferans sisteminin yaygınlaştırılması,
- E-egitimlerin yaygınlaştırılması,
- Kuruluş genelinde elektrik tüketimini azaltıcı ve verimliliği artırıcı teknolojilerin kullanımı,
- Safsızlık analizlerinde enerji tasarrufu ve çözücü tüketiminde azaltma sağlayan UPLC ekipmanlarının kullanımına geçilmesi

Sera Gazı Emisyon Oranı (t CO ₂ e)	2009	2010
Scope 1	12.107	11.558
Scope 2	10.778	9.680
Scope 3*	2.815	1.954
Toplam	25.700	23.192

*Scope 3 kapsamında, dışarıdan satın alınan ve üretim prosesi girdisi olan malzemelerin üretimi esnasında ortaya çıkan emisyonların Müşteri payı dahil değildir.

Atmosferik emisyonlar gaz veya toz formunda olabilmektedir. Toz formunda olan emisyonların en aza indirilmesi için çeşitli teknolojiler kullanılabilir. Gebze ve Çerkezköy İşletmelerimizde laminer hava akış üniteleri, kapalı sistemler gibi tozun kaynağında minimize edilmesini sağlayan uygulamalara ilave olarak tozsuzlaştırma üniteleri kullanılmakta olup, atmosferik emisyonlar en aza indirilmiştir. Tablet baskı, kapsül dolum, toz dolum gibi üretim ekipmanlarının kabinleri içinde üretim prosesi esnasında ortaya çıkabilecek tozun bir egzoz fanı ile atımı öncesinde kullanılan bu üniteler, yasal limitleri sağlayabilen torba filtreler ile ilave olarak, %99,99 verimlilikte filtrasyon özelliğine sahip ikincil HEPA filtre düzenekleri ile donatılmıştır.

İşletmelerde kullanılan doğal gaz, motorin ve LPG kaynaklı NOx ve SOx emisyonları:

SOx	0,1	ton
NOx	60,0	ton

BİYOÇEŞİTLİLİK

İşletmelerimiz Organize Sanayi bölgelerinde (OSB) kurulmuştur. OSB'lerin kurulum amaçlarından biri de atık yönetimi ve biyoçeşitliliğe olabilecek olası olumsuz etkilerin en aza indirilmesi ve kontrol altına alınmasıdır. Her iki işletmemiz de kuruluş aşamasında ÇED sürecinden geçmiş, faaliyetlerimizden kaynaklanabilecek olumsuz çevresel etkiler değerlendirilmiştir. Hazırlanan raporlarda flora faunaya olumsuz bir etki olmayacağı ortaya konulmuştur.

Emisyon ve deşarjlar T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı lisanslı bağımsız kuruluşlarla işbirliği içinde sürekli izlenmekte ve yasal limitlerin çok altında gerçekleşmesi sağlanmaktadır.

bağımsız kuruluşlarla işbirliği içinde sürekli izlenmekte ve yasal limitlerin çok altında gerçekleşmesi sağlanmaktadır.

Kadir KARAKAYA
ÇOSB Müdür Yardımcısı

Bilim ilacın kanun, yönetmelik ve toplumsal kurallara uymadığı ve hatta esnetmeye çalıştığı dahi görülmemiştir.

Bilim İlaç, çevre ve İSG konularına sürekli hassasiyet içerisinde faaliyet göstermektedir.

Firma dışındaki çevresel çalışmalara personel vererek katkı sağlamaktadır. (Gebze OSB Çevre Takımına katılım ve GOSB Çevre Takımının ÇOSB ziyaretine Çerkezköy'den katılım)

Bilim İlaç'ı farklı kılan pek çok özelliği bulunmaktadır. Bilim ilaç özellikle, personelinin işine gösterdiği ilgisi, bilgili oluşu, kibar ve güler yüzlü tutumu ile farklıdır. Yönetim, çevre ve İSG konusuna önem vererek personelin önünü açmaktadır.

Bilim ilaç sadece Çevre ve İSG değil tüm faaliyetleri ile üst kalitede bir firmadır.

YASAL UYGUNLUK

2008 yılında devreye alınan Gebze İşletmesi'nde 2009 yılı ikinci yarısında başlatılan EYS Entegre Yönetim Sistemi Sertifikasyon Projesi 2010 yılı ilk çeyreğinde tamamlanmıştır. Böylelikle daha önce sertifikalandırılmış olan Çerkezköy İşletmesi ve Merkez fonksiyonları ile birlikte tüm kuruluş ISO 9001 Kalite, ISO 14001 Çevre, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Standartları sertifikasyonuna hak kazanmıştır.

2010 yılında Kocaeli Sanayi Odası Şahabettin Bilgesü Çevre Büyük ödülü alınmıştır. Çevre ödülü ile birlikte, 2010 yılı hizmetlerini kapsayacak şekilde İZAYDAŞ A.Ş. 'den atık bertarafı hizmetleri için %10 indirim teşviki alınmıştır.

2010 yılında TÜSİAD KalDer "Mükemmellikte Süreklilik" Ödülü'nü alan kuruluşumuz, 2011 yılında Avrupa Çevre Büyük Ödülü için başvuruda bulunacaktır.

Statement GRI Application Level Check

GRI hereby states that **BILIM PHARMACEUTICALS** has presented its report "Corporate Responsibility Report 2010" to GRI's Report Services which have concluded that the report fulfills the requirement of Application Level A.

GRI Application Levels communicate the extent to which the content of the G3 Guidelines has been used in the submitted sustainability reporting. The Check confirms that the required set and number of disclosures for that Application Level have been addressed in the reporting and that the GRI Content Index demonstrates a valid representation of the required disclosures, as described in the GRI G3 Guidelines.

Application Levels do not provide an opinion on the sustainability performance of the reporter nor the quality of the information in the report.

Amsterdam, 8 June 2011

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Nelmara Arbex", is written over a light blue circular background element.

Nelmara Arbex
Deputy Chief Executive
Global Reporting Initiative

The Global Reporting Initiative (GRI) is a network-based organization that has pioneered the development of the world's most widely used sustainability reporting framework and is committed to its continuous improvement and application worldwide. The GRI Guidelines set out the principles and indicators that organizations can use to measure and report their economic, environmental, and social performance. www.globalreporting.org

Disclaimer: Where the relevant sustainability reporting includes external links, including to audio visual material, this statement only concerns material submitted to GRI at the time of the Check on 1 June 2011. GRI explicitly excludes the statement being applied to any later changes to such material.

Bilim İlaç 2010 Kurumsal Sorumluluk Raporu, GRI G3 Sürdürülebilirlik Raporlaması İlkeleri ve Küresel ilkeler Sözleşmesi İlerleme Bildirimi Raporlamasına uygun şekilde hazırlanmıştır.

Aşağıdaki tablo, iki standardın göstergelerini buluşturan entegre bir gösterge endeksi tablosudur. Tüm göstergelerle ilgili raporlama durumu belirtilmiştir.

GRI Göstergeleri*	İlgili KİS Göstergeleri*	Raporlama Kapsamı	Raporda Bilginin Yer Aldığı Bölüm	Raporda Bilginin Yer Aldığı Sayfa
Profil Bilgileri				
1.1 Kurumun en üst düzey karar vericisinin (ör. CEO, yönetim kurulu başkanı veya eşdeğer pozisyon) sürdürülebilirliğin kurumla ve onun stratejisi ile olan ilgisi hakkındaki beyanı.	KİS Desteğe Devam Beyanı	Tam	*Genel Müdür Mesajı *YK Başkan Mesajı	2-5
1.2 Başlıca etkilerin, risklerin ve fırsatların tanımlanması.		Tam	*Genel Müdür Mesajı *Sürdürülebilirlik Yönetimimiz * Risk Yönetimimiz	4-5, 27-29
2.1 Kurum adı		Tam	*Kapak Sayfası	
2.2 Başlıca markalar, ürünler ve/veya hizmetler.		Tam	*Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında	12-15
2.3 Ana bölümler, faal şirketler (operating companies), yan kuruluşlar ve ortak girişimler de dahil, kurumun operasyonel yapısı.		Tam	*Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında - Yönetim Anlayışımız	15-19
2.4 Kurumun genel merkezinin bulunduğu yer.		Tam	*Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında	12-15
2.5 Kurumun faaliyet gösterdiği ülkelerin sayısı ve ister başlıca operasyonlarının bulunduğu, isterse de raporda yer alan sürdürülebilirlik konuları ile ilgisi bulunan ülkelerin adları.		Tam	*Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında *Ekonomik Katma Değerimiz / Operasyonel ve Finansal Bilgiler - İhracatımız	7, 12-15, 36
2.6 Kurumun mülkiyet niteliği ve yasal şekli.		Tam	* Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında / Yönetim Kurulumuz	18
2.7 Hizmet verilen pazarlar (coğrafi dağılım, hizmet verilen sektörler ve müşteri/faydalanıcı çeşitleri de dahil.)		Tam	*Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında *Ekonomik Katma Değerimiz / Operasyonel ve Finansal Bilgiler - İhracatımız	12-15, 36
2.8 Rapor hazırlayan kurumun ölçüğü: Çalışan sayısı, Net satışlar (özel sektör kurumları için) veya net gelirler (kamu sektöründeki kurumlar için), Borç ve özsermaye cinsinden dökümü yapılan toplam işletme sermayesi (özel sektör kurumları için),Sağlanan ürün ve hizmetlerin miktarı.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Paydaş Katılımı Anlayışımız * İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İlgücü Uygulamalarımız / Çalışanlarımız *Ekonomik Katma Değerimiz / Satışlarımız / İMS Satışlarımız * Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında * Kurumsal Profil / Yönetim Kurulumuz	30, 43-45, 35, 12-15, 18
2.9 Raporlama dönemi esnasında gerçekleşen büyüklük, yapı veya mülkiyet ile ilgili önemli değişiklikler.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Kurulumuz	18
2.10 Raporlama dönemi esnasında alınan ödüller.		Tam	*Kurumsal Profil / Ödüllerimiz	33
3. Raporlama Parametreleri				
Rapor Profili				
3.1 Sağlanan bilgilerin ait olduğu raporlama dönemi (ör. mali yıl / takvim yılı).		Tam	* Kapak sayfası * Rapor Hakkında	10
3.2 En son yayınlanan raporun tarihi (varsa).		Tam	Mayıs 2010	
3.3 Raporlama döngüsü (yıllık, iki yıllık, vs.).		Tam	Yıllık	
3.4 Rapor ve içeriği hakkındaki sorular için iletişim adresi.		Tam	*Rapor Hakkında	10
Rapor Kapsamı ve Sınırı				
3.5 Aşağıdakileri de içerecek şekilde rapor içeriğini belirleme süreci: a.Önceliklerin belirlenmesi; b.Rapor dâhilindeki konuların önem sırasına göre düzenlenmesi; c.Kurumun raporu kullanmasını beklediği paydaşların belirlenmesi.		Tam	*Rapor Hakkında	10
3.6 Raporun sınırı (ör. ülkeler, bölümler, yan kuruluşlar, kiralanan tesisler, ortak girişimler, tedarikçiler).		Tam	*Rapor Hakkında	10
3.7 Raporun kapsamı veya sınırı hakkındaki özel kısıtlamaları belirtin.		Tam	*Rapor Hakkında	10
3.8 Ortak girişimler, yan kuruluşlar, kiralanan tesisler, dışarıdan tedarik edilen operasyonlar ve raporlama dönemleri arası veya kurumlar arası karşılaştırılabilirliği önemli biçimde etkileyebilen diğer kuruluşlar hakkındaki raporlamanın esasları.		Tam	*Rapor Hakkında	10
3.9 Raporda yer alan Göstergelerin ve diğer bilgilerin toplanmasında uygulanan tahminlerin temelinde, yatan varsayımlar ve teknikler de dâhil, veri ölçüm teknikleri ve hesaplamaların esasları.		Tam	*Rapor Hakkında	10
3.10 Daha önceki raporlarda yer alan bilgilerin yeniden ifade edilmesinin yarattığı etkiye dair açıklama ve bu yeniden ifadenin nedenleri (ör. Şirket birleşmeleri ve satın alma, temel yılların/raporlama dönemlerinin, iş niteliğinin, ölçüm yöntemlerinin değişimi).		Tam	*Rapor Hakkında	10

GRI Göstergeleri*	İlgili KIS Göstergeleri*	Raporlama Kapsamı	Raporda Bilginin Yer Aldığı Bölüm	Raporda Bilginin Yer Aldığı Sayfa
3.11 Raporda uygulanan sınır, kapsam veya ölçüm yöntemlerinde daha önceki raporlama periyotlarına göre yaşanan önemli değişiklikler.		Tam	*Rapor Hakkında	10
GRI İçerik Endeksi				
3.12 Raporda yer alan Standart Açıklamaların yerini gösteren tablo.		Tam	*GRI ve GC Endeksi	118-124
Denetim				
3.13 Raporun dış denetimden geçmesi konusundaki politika ve geçerli uygulama. Sağlanan dış denetimin kapsamı ve esası, eğer sürdürülebilirlik raporunun içinde bulunan denetim raporuna halihazırda dâhil edilmemişse, bu konulara açıklık getirin. Ayrıca, rapor hazırlayan kurum ile denetim sağlayıcısının/sağlayıcılarının arasındaki ilişkiyi de açıklayın.		Tam	*Rapor Hakkında	10
4. Yönetişim, Taahhütler ve Katılım				
Yönetişim				
4.1 Stratejinin veya kurumsal idarenin belirlenmesi gibi özel görevlerden sorumlu olan en yüksek yönetim organına bağlı olan kurallar da dahil, kurumun yönetim yapısı.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız	16-19
4.2 En yüksek yönetim organı başkanının aynı zamanda kurum içinde icra görevi olup olmadığını (ve eğer öyleyse, kurumun yönetimi dahilindeki işlevlerini ve bu düzenlemenin nedenlerini) belirtin.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Yönetim Kurulumuz	18
4.3 Üniter kurul yapısına sahip kurumlara ilgili olarak, en yüksek yönetim organının bağımsız ve/veya icra görevi olmayan üyelerinin sayısını belirtin.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Yönetim Kurulumuz	18
4.4 Hissedarların ve çalışanların en yüksek yönetim organına tavsiye veya talimat verme mekanizmaları.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Yönetim Kurulumuz - Kurullarımız *İnsan Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları - Çalışan Katılımı ve Temsiliyeti	18-19, 74-79
4.5 En yüksek yönetim organının üyelerine, üst düzey yöneticilere ve idarecilere ödenen ücret (ayrılma düzenlemeleri de dahil) ile kurumun performansı (sosyal ve çevresel performans da dahil) arasındaki bağlantı.		Tam	* Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında / Yönetim Kurulumuz * Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımı / Mükemmellik Yolculuğumuz *İnsan Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / Ücret Yönetim Sistemimiz	18, 20-22, 50-51
4.6 En yüksek yönetim organının çıkar çatışmalarından kaçınmasını sağlamak amacıyla uygulamaya konan süreçler.		Tam	* Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında / Yönetim Kurulumuz * Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Mükemmellik Yolculuğumuz	18, 20-22
4.7 En yüksek yönetim organı üyelerinin kurumun ekonomik, çevresel ve sosyal konular hakkındaki stratejisine rehberlik etmeye yetkilerinin ve uzmanlıklarının saptanması süreci.		Tam	*İnsan Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları - İşe Alım Sürecimiz - Çalışan Gelişimine Katkımız - Yetenek Yönetimi Sistemimiz * Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Risk Yönetimimiz	48-49, 51-57, 29
4.8 Kurum bünyesinde geliştirilmiş, ekonomik, çevresel ve sosyal performans ile ilgili misyon veya değer beyanları, davranış kuralları ve prensipler ve bunlara dair uygulamaların durumu.		Tam	*Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız * Ekonomik Katma Değerimiz * İnsana Verdiğimiz Değer * Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız	15, 20, 22, 26-28, 46-47, 78, 80, 90, 103, 106,
4.9 İlgili riskler ve fırsatlar ile uluslararası kabul görmüş standartlara, davranış kurallarına ve prensiplere olan uyum da dahil olmak üzere, kurumun ekonomik, çevresel ve sosyal performansı belirlemesini ve yönetmesini denetlemek üzere en yüksek yönetim organının uyguladığı prosedürler.		Tam	* Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı * Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Risk Yönetimimiz	2-3, 29
4.10 En yüksek yönetim organının, özellikle ekonomik, çevresel ve sosyal performansla alakalı olarak kendi performansını değerlendirme süreçleri.		Tam	* Kurumsal Profil / Bilim İlaç Hakkında - Yönetim Kurulumuz * Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Mükemmellik Yolculuğumuz	18, 20-22
Dış Girişimlere Yönelik Taahhütler				
4.11 İhtiyati yaklaşım veya prensibinin kurum tarafından ele alınıp alınmadığına veya nasıl ele alındığına dair açıklama.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Risk Yönetimimiz * İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu * Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Yönetimimiz	29, 79-85, 85-94, 103-105
4.12 Kurum dışında geliştirilmiş olan ekonomik, çevresel ve sosyal bildireler, prensipler veya kurumun taahhütte bulunduğu ya da onayladığı diğer girişimler.		Tam	* Kurumsal Profil / Üyeliklerimiz * Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Sürdürülebilirlik Yönetimimiz.	32, 27-28
4.13 Kurumun birliklerdeki (sanayi birlikleri gibi) ve/veya ulusal/ uluslararası savunucu örgütlerindeki üyelikleri.		Tam	* Kurumsal Profil / Üyeliklerimiz	32

GRI Göstergeleri*	İlgili KİS Göstergeleri*	Raporlama Kapsamı	Raporda Bilginin Yer Aldığı Bölüm	Raporda Bilginin Yer Aldığı Sayfa
Paydaş Katılımı				
4.14 Kurum tarafından katılımı sağlanan paydaş gruplarının listesi.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Paydaş Katılımı Anlayışımız	29-32
4.15 Katılım yapılacak paydaşların kimler olacağını belirlemek ve seçimlerine dair esas.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Paydaş Katılımı Anlayışımız - Sürdürülebilirlik Yönetimimiz * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu	27-32, 85-94
4.16 Paydaş türü ve grubuna göre katılım sıklığı da dahil, paydaş katılımı yöntemleri.		Tam	*Paydaşların Katılımı Anlayışımız *Paydaşların Katılımı tablosu *İnsana Verdiğimiz Değer / Çalışanlarımız / Çalışan Memnuniyet Anketi Sonuçları *Çalışan Gönüllülüğü *Çalışan Katılımı ve Temsiliyeti *İşbirlikleri Yönetimimiz	29-32, 57-58, 67-79, 90-93
4.17 Paydaş katılımı ile ortaya konan başlıca konular ile kaygılar ve kurumun bunlara, yaptığı raporlama aracılığıyla verdiği yanıt da dahil, nasıl yanıt verdiği.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Paydaş Katılımı Anlayışımız * İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız / Çalışanlarımız - Çalışan Memnuniyeti - İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu - Müşteri Memnuniyeti - Tedarikçi Memnuniyeti * İnsana Verdiğimiz Değer / Toplumsal Yatırım	29-32, 57-58, 87, 91-93, 94-101
Ekonomik				
Yönetim Yaklaşımı				
EC1 Gelirler, işletme maliyetleri, çalışan ücretleri, bağışlar ve diğer toplumsal yatırımlar, birikmiş karlar ve sermaye sağlayıcıları ile devletlere yapılan ödemeler de dahil, üretilen ve dağıtılan doğrudan ekonomik değer.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız -Kalite Yönetimimiz - Mükemmellik Yolculuğumuz - İtibar Yönetim Modelimiz - Etik İkelik Yönetimimiz - Sürdürülebilirlik Yönetimimiz - Paydaş Katılımımız	15-32
EC2 İklim değişikliğinin kurumun mali sonuçlarına etkisi ve faaliyetlerinde yarattığı diğer riskler ve fırsatlar.	KİS 7	Kısmi (Veri mevcut değil)	* Ekonomik Katma Değerimiz / Operasyonel ve Finansal Bilgiler - Satışlarımız - İhracatımız - Yatırımlarımız - Arge Çalışmalarımız	9, 35-41
EC3 Kurumun maaş esaslı emeklilik planı yükümlülüklerinin kapsamı.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Risk Yönetimimiz * Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Dostu Yaklaşımımız - Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar	29, 109
EC4 Devletten alınan önemli mali destek.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız - Ücret Yönetim Sistemimiz *Ekonomik Katma Değerimiz / Yatırımlarımız	50-51, 57, 37
EC5 Önemli operasyon yerlerinde yerel asgari ücrete kıyasla standart işe giriş ücret düzeyi oranları aralığı.	KİS 1	Tam	* Ekonomik Katma Değerimiz / Alınan Devlet Teşvikleri	40-41
EC6 Önemli operasyon yerlerinde yerel tedarikçilere yapılan ödemelerle ilgili politika, uygulamalar ve ödeme oranları.		Kısmi	* İnsan Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız - İstihdam Verilerimiz	43-45
EC7 Önemli operasyon yerlerinde yerel halktan çalışan işe alma usulleri ve yerel halktan işe alınmış üst yöneticilerin oranı.	KİS 6	Kısmi (Veri mevcut değil)	* İnsan Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu / Tedarikçilerimiz - İşbirliklerinin Seçimi	91-92
EC8 Ticari, aynı veya hayır amaçlı girişimlerle, öncelikli olarak kamu yararına yapılan altyapı yatırımlarının ve sağlanan hizmetlerin geliştirilmesi ve etkisi.		Tam	* İnsan Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız - İstihdam Verilerimiz - İşe Alım Sürecimiz	48-50
EC9 Önemli dolaylı ekonomik etkilerin, kapsamı da dahil, anlaşılması ve tanımlanması.		Kısmi (Veri mevcut değil)	* Ekonomik Katma Değerimiz / Operasyonel ve Finansal Bilgiler - Yatırımlarımız	37, 94-101
Çevresel				
Yönetim Yaklaşımı				
EN1 Kullanılan malzemelerin ağırlık veya hacim cinsinden ifadesi.	KİS 8	Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız -Sürdürülebilirlik Yönetimimiz *Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Yönetimimiz	27-28, 103
EN2 Geri dönüştürülmüş girdi malzemesi olarak kullanılan malzemelerin yüzdesi.	KİS 8, KİS 9	Tam	Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Kullanılan Girdi Maddeleri	111
EN3 Birincil enerji kaynağına göre doğrudan enerji tüketimi.	KİS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Enerji Tüketimimiz - Sera Gazı Emisyonları ve Karbon Ayakizimiz	112, 116
EN4 Birincil enerji kaynağına göre dolaylı enerji tüketimi.	KİS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Enerji Tüketimimiz - Sera Gazı Emisyonları ve Karbon Ayakizimiz	112, 116
EN5 Tasarruf ve verimlilik iyileştirmelerine bağlı olarak tasarruf edilen enerji.	KİS 8, KİS 9	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar	112
EN6 Enerji verimliliği sağlayan veya yenilenebilir enerji kullanan ürün ve hizmet sağlama girişimleri ve bu girişimlerin sonucunda enerji gereksinimlerindeki azalmalar.	KİS 8, KİS 9	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Dostu Yaklaşımımız - Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar - Çevre Dostu Bilgi Teknolojileri Uygulamaları	108-112

GRI Göstergeleri*	İlgili KIS Göstergeleri*	Raporlama Kapsamı	Raporda Bilginin Yer Aldığı Bölüm	Raporda Bilginin Yer Aldığı Sayfa
EN7 Dolaylı enerji tüketimini azaltma girişimleri ve elde edilen azalmalar.	KIS 8, KIS 9	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Dostu Yaklaşımımız - Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar - Çevre Dostu Bilgi Teknolojileri Uygulamaları	108-112
EN8 Kaynağına göre toplam su çekimi.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Enerji Tüketimimiz	113
EN9 Su çekiminden önemli biçimde etkilenen su kaynakları.	KIS 8	(Veri mevcut değil)	-	
EN10 Geri kazanılan ve yeniden kullanılan suyun yüzdesi ve toplam hacmi.	KIS 8, KIS 9	(Veri mevcut değil)	-	
EN11 Koruma alanlarında veya koruma alanlarının dışında olup yüksek biyoçeşitlilik değerine sahip alanlarda, sahip olunan, kiralanılan, yönetilen veya buralara bitişik olan arazinin yeri ve büyüklüğü.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Biyoçeşitlilik	116
EN12 Koruma alanlarında veya koruma alanlarının dışında kalan yüksek biyoçeşitlilik değerine sahip alanlardaki faaliyet, ürün ve hizmetlerin biyoçeşitlilik üzerindeki önemli etkilerinin tanımlanması.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Biyoçeşitlilik	116
EN13 Korunan veya geri kazanılan yaşam alanları.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Biyoçeşitlilik	116
EN14 Biyoçeşitlilik üzerindeki etkilerin yönetilmesi ile ilgili stratejiler, devam eden faaliyetler ve geleceğe yönelik planlar.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Biyoçeşitlilik	116
EN15 Soy tükenmesi riski düzeyine göre, operasyonlardan etkilenen bölgelerdeki yaşam alanlarında bulunan IUCN Kırmızı Listesindeki türlerinin ve ulusal koruma listesindeki türlerinin sayısı.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Biyoçeşitlilik	116
EN16 Ağırılığına göre toplam doğrudan ve dolaylı sera gazı emisyonları.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Sera Gazı Emisyonları ve Karbon Ayakizi	116
EN17 Ağırılığına göre diğer ilgili dolaylı sera gazı emisyonları.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Sera Gazı Emisyonları ve Karbon Ayakizi	116
EN18 Sera gazı emisyonlarını azaltma girişimleri ve gerçekleştirilen azalmalar.	KIS 7, KIS 8, KIS 9	Tam	* Kurumsal Profil / Sürdürülebilirlik Yönetimimiz * Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Dostu Yaklaşımımız - Çevre Dostu Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar - Atık Yönetimi - Sera Gazı Emisyonları ve Karbon Ayakizi	27-28, 108-116
EN19 Ağırılığına göre ozon tüketen maddelerin emisyonları.	KIS 8	(Veri mevcut değil)	-	
EN20 Türüne ve ağırlığına göre NOx, SOx ve havaya verilen diğer önemli emisyonlar.	KIS 8	Kısmi (Veri mevcut değil)	Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Sera Gazı Emisyonlarımız ve Karbon Ayakizimiz	116
EN21 Kalite ve varış noktasına göre toplam su deşarjı.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Atık su	114
EN22 Türüne ve bertaraf yöntemine göre toplam atık ağırlığı.	KIS 8	Kısmi (Veri mevcut değil)	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Atık Yönetimi - Atık Geri Kazanımı - Tehlikeli Atıklar	114-115
EN23 Önemli sızıntıların toplam sayısı ve hacmi.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Atık Yönetimimiz / Tehlikeli Atıklar	115
EN24 Basel Konvansiyonu, Ek I, II, III ve VIII koşulları kapsamında tehlikeli olarak addedilen taşınmış, ithal edilmiş, ihrac edilmiş veya işlenmiş atıkların ağırlığı ve uluslararası sevkıyatı yapılan taşınmış atıkların yüzdesi.	KIS 8	(Geçerli değil)	-	
EN25 Raporlama yapan kurumun su deşarjlarından ve kaçaklarından önemli biçimde etkilenen su kütlelerinin ve ilgili yaşam alanlarının adı, büyüklüğü, koruma durumu ve biyoçeşitlilik değeri.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Biyoçeşitlilik	116
EN26 Ürün ve hizmetlerin çevresel etkilerini azaltmaya yönelik girişimler ve bu etki azalmanın boyutları.	KIS 7, KIS 8, KIS 9	Tam	* Kurumsal Profil / Sürdürülebilirlik Yönetimimiz * Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Yönetimimiz -Çevre Politikamız - Çevre Yönetim Modelimiz - Çevre Hedeflerimiz - Çevre Dostu Yaklaşımımız - Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar - Enerji Tüketimimiz - Atık Yönetimimizi - Atık Geri Kazanımı - Biyoçeşitlilik - Çevre Bilincini Paydaşlar Nezdinde Arttırmak	27-28, 102-116
EN27 Satılmış ürünlerin ve bunların ambalaj malzemelerinin kategorilere göre geri toplanma yüzdesi.	KIS 8, KIS 9	Kısmi (Veri mevcut değil)	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Atık Geri Kazanımı	114
EN28 Çevresel yasa ve yönetmeliklere uyulmaması neticesinde uygulanan önemli para cezalarının maddi değeri ve parasal olmayan yaptırımların toplam sayısı.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Yasal Uygunluk	117
EN29 Ürünlerin ve kurumun operasyonlarında kullanılan diğer malların ve malzemelerin taşınmasından ve kurum çalışanlarının ulaşımından kaynaklanan önemli çevresel etkiler.	KIS 8	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar - Sera Gazı Emisyonları ve Karbon Ayakizi	116
EN30 Sınıfına göre toplam çevre koruma harcamaları ve yatırımları.	KIS 7, KIS 8, KIS 9	Tam	* Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Yatırımlarımız ve Sağladığımız Tasarruflar	108-111

GRI Göstergeleri*	İlgili KİS Göstergeleri*	Raporlama Kapsamı	Raporda Bilginin Yer Aldığı Bölüm	Raporda Bilginin Yer Aldığı Sayfa
İşgücü Uygulamaları ve İnsana Yakışır İş				
Yönetim Yaklaşımı		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız * İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları	15-33, 43-85
LA1 İstihdam türüne, çalışma sözleşmesine ve bölgesine göre toplam işgücü.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları - İstihdam Verilerimiz	43-45
LA2 Yaş grubuna, cinsiyete ve bölgeye göre personel devir hızı ve kurumdan ayrılanların toplam sayısı.	KİS 6	(Özel bilgi)	-	
LA3 Geçici ve yarı zamanlı çalışanlara sağlanmayan tam zamanlı çalışanlara sağlanan yan ödemelerin ana operasyonlara göre dağılımı.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / Ücret Yönetim Sistemimiz	50-51
LA4 Toplu iş sözleşmeleri kapsamına giren çalışanların yüzdesi.	KİS 1, KİS 3	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İnsan Kaynakları Politikamız / Çalışan Hakları Prensiplerimiz	46-47
LA5 Toplu sözleşmelerde belirtilsin belirtilmesin önemli operasyonel değişiklikler konusunda asgari bildirim süresi ya da süreleri.	KİS 3	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İnsan Kaynakları Politikamız / Çalışan Hakları Prensiplerimiz	46
LA6 İşçi sağlığı ve iş güvenliği programlarının izlenmesine yardım eden ve bunlar hakkında tavsiye veren resmi, müşterek yönetim-çalışan sağlık ve güvenlik komitelerinde temsil edilen toplam işgücü yüzdesi.	KİS 1	Kısmi (Veri mevcut değil)	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / Çalışan Katılımı ve Temsiliyeti - İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği * Ekolojik Çevreye Duyarlılığımız / Çevre Yönetimimiz	74-77, 79-83, 103
LA7 Yaralanma, meslek hastalığı, kayıp günler ve işe gelme oranları ve iş nedeniyle ölümlerin bölgelere göre dağılımı.	KİS 1	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği	84
LA8 Ciddi hastalıklarla ilgili olarak işgücü mensuplarına, ailelerine veya yerel halk mensuplarına yardım etmek üzere uygulanan eğitim, öğretim, danışmanlık, koruma ve risk kontrol programları.	KİS 1	Kısmi (Veri mevcut değil)	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İşçi Sağlığı ve Güvenliği	79-85
LA9 Sendikalarla yapılan resmi anlaşmaların kapsamına giren sağlık ve güvenlik konuları.	KİS 1	(Geçerli değil)	-	
LA10 Çalışan kategorisine göre yıllık olarak çalışan başına düşen ortalama eğitim saatleri.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / Çalışan Gelişimine Katkımız / Çalışan Eğitimleri	65-67
LA11 Çalışanların sürekli istihdam edilebilirliğini destekleyen ve kendilerine kariyerlerinin bitiminde yardım edecek beceri geliştirme ve yaşam boyu eğitim programları.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / Çalışan Gelişimine Katkımız - Çalışan Kariyer Gelişimi	51-67
LA12 Düzenli şekilde performans ve kariyer gelişimi değerlendirmesi alan çalışanların yüzdesi.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / Çalışan Gelişimine Katkımız - Çalışan Kariyer Gelişimi	51-65
LA13 Çalışanların cinsiyet, yaş grubu, azınlık grubu üyeliği ve benzeri çeşitlilik kategorilerine göre dökümü ve yönetim organlarında oransal olarak aldıkları yer.	KİS 1, KİS 6	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / Çalışanlarımız - İstihdam Verilerimiz - Farklılık Yönetimi - İşe Alm Sürecimiz - Ücret Yönetim Sistemimiz	43-45, 47-51
LA14 Çalışan kategorisine göre erkek çalışanların temel maaşlarının kadınlarınkine göre oranı.	KİS 1, KİS 6	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İstihdam Verilerimiz - Farklılık Yönetimimiz - İşe Alm Sürecimiz - Ücret Yönetim Sistemimiz	43-45, 47-51
İnsan Hakları				
Yönetim Yaklaşımı		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız * İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu / Tedarikçilerimiz-İşbirliklerimiz	15-33, 43-85, 90-93
HR1 İnsan hakları hükümlerini içeren ve insan hakları taramasından geçen önemli yatırım anlaşmalarının yüzdesi ve toplam sayısı.	KİS 1, KİS 2, KİS 3, KİS 4, KİS 5, KİS 6	Kısmi (Veri mevcut değil)	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu - Tedarikçilerimiz - İşbirlikleri Yönetimimiz - Tedarikçi Denetimi	91-93
HR2 İnsan hakları ve alınan önlemler konusunda taramadan geçen önemli tedarikçilerin ve yüklenicilerin yüzdesi.	KİS 1, KİS 2, KİS 3, KİS 4, KİS 5, KİS 6	Kısmi (Veri mevcut değil)	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu - Tedarikçilerimiz - İşbirlikleri Yönetimimiz - Tedarikçi Denetimi	91-93
HR3 Eğitim alan çalışanların yüzdesi de dahil, operasyonlarla ilgili olan insan hakları unsurları hakkındaki politika ve prosedürler konusunda verilen toplam çalışan eğitimi saatleri.	KİS 1, KİS 2, KİS 3, KİS 4, KİS 5, KİS 6	Kısmi (Veri mevcut değil)	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / Çalışan Gelişimine Katkımız -Çalışan Eğitimleri	65-67
HR4 Ayrımcılık konusunda toplam vaka sayısı ve alınan önlemler.	KİS 1, KİS 2, KİS 3, KİS 4, KİS 5, KİS 6	Kısmi (Veri mevcut değil)	*Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Etik İkelik Yönetimimiz *Farklılık Yönetimi *İşe Alm Sürecimiz *Çalışan Hakları Prensiplerimiz	26-27, 46-48

GRI Göstergeleri*	İlgili KİS Göstergeleri*	Raporlama Kapsamı	Raporda Bilginin Yer Aldığı Bölüm	Raporda Bilginin Yer Aldığı Sayfa
HR5 Örgütlenme ve toplu sözleşme yapma özgürlüğünün önemli risk altında olabileceği operasyonlar ve bu hakları desteklemek üzere alınan önlemler.	KİS 1, KİS 2, KİS 3	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İnsan Kaynakları Politikamız / Çalışan Hakları Prensiplerimiz	46-47
HR6 Çocuk işçiliği vakalarında önemli riske sahip olduğu belirlenen operasyonlar ve çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına yönelik alınan önlemler.	KİS 1, KİS 2, KİS 5	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İnsan Kaynakları Politikamız / Çalışan Hakları Prensiplerimiz * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu / İşbirlikleri Yönetimimiz - Tedarikçi Denetimi	46, 91-93
HR7 Zorla ve cebri çalıştırma vakalarında önemli riske sahip olduğu belirlenen operasyonlar ve zorla ve cebri çalıştırmanın ortadan kaldırılmasına yönelik alınan önlemler.	KİS 1, KİS 2, KİS 4	Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Etik İlkeli Yönetimimiz * İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız ve Çalışan Hakları / İnsan Kaynakları Politikamız / Çalışan Hakları Prensiplerimiz * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu / İşbirliklerimizi Yönetimimiz - Tedarikçi Denetimi	26-27, 46, 91-93
HR8 Kurumun operasyonlarıyla bağlantılı olan insan hakları unsurları ile ilgili politikaları veya prosedürleri hakkında eğitilen güvenlik personeli oranı.	KİS 1, KİS 2	(Geçerli değil)	-	
HR9 Yerli halkın haklarının ihlaliyle sonuçlanan vakaların toplam sayısı ve alınan önlemler.	KİS 1, KİS 2	(Geçerli değil)	-	
Toplum				
Yönetim Yaklaşımı		Tam	*Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız / Mükemmellik Yolculuğumuz - İtibar Yönetimimiz - Etik İlkeli Yönetimimiz - Sürdürülebilirlik Yönetimimiz * Ekonomik Katma Değerimiz / Yasalara Uygunluk ve Adil Rekabet * İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız / Çalışan Gelişimine Katkımız - Çalışan Gönüllülüğü	15-33, 41, 67-78
SO1 Giriş, işletme ve çıkış da dahil, operasyonların yerel halk üzerindeki etkilerini değerlendiren ve yöneten tüm programların niteliği, kapsamı ve etkililiği.		Kısmi (Veri mevcut değil)	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Risk Yönetimi	29
SO2 Yolsuzlukla ilgili riskler yönünden analiz edilen işletme birimlerinin yüzdesi ve toplam sayısı.	KİS 10	Kısmi (Veri mevcut değil)	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Etik İlkeli Yönetimimiz - Risk Yönetimi	26-27, 29
SO3 Kurumun yolsuzlukla önleme politika ve prosedürleri konusunda eğitim alan çalışanların yüzdesi.	KİS 10	Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Etik İlkeli Yönetimimiz * İnsana Verdiğimiz Değer / İş ve İşgücü Uygulamalarımız / Çalışan Gelişimine Katkımız - Çalışan Eğitimleri	26-27, 65-67
SO4 Yolsuzluk vakalarına karşı alınan önlemler.	KİS 10	Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Etik İlkeli Yönetimimiz * Ekonomik Katma Değerimiz / Yasalara Uygunluk ve Adil Rekabet * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu / İşbirliklerimizi Yönetimimiz - Tedarikçi Denetimi	26-27, 41, 91-93
SO5 Kamu politikalarına karşı tutum ve kamu politikası geliştirmeye ve kulis faaliyetlerine katılım.	KİS 1, KİS 2, KİS 3, KİS 4, KİS 5, KİS 6, KİS 7, KİS 8, KİS 9, KİS 10	(Geçerli değil)	-	
SO6 Ülkelere göre siyasi partilere, politikalara ve ilgili kuruluşlara yapılan mali ve aynı katkılar.	KİS 10	(Geçerli değil)	-	
SO7 Rekabeti engelleyici davranış, haksız rekabet (anti-trust) ve tekelcilik uygulamalarına karşı alınan yasal tedbirlerin sayısı ve sonuçları.		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Anlayışımız - Etik İlkeli Yönetimimiz * Ekonomik Katma Değerimiz / Yasal Uygunluk ve Adil Rekabet	26-27, 41
SO8 Yasa ve yönetmeliklere uyulmaması nedeniyle kesilen önemli cezaların parasal değeri ve parasal olmayan yaptırımların toplam sayısı.		Tam	* Ekonomik Katma Değerimiz / Yasal Uygunluk ve Adil Rekabet	41
Ürün Sorumluluğu				
Yönetim Yaklaşımı		Tam	* Kurumsal Profil / Yönetim Yaklaşımımız - Kalite Yönetimimiz - Mükemmellik Yolculuğumuz - Etik İlkeli Yönetimimiz - Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu	15-33, 85-93
PR1 İyileştirilmek üzere ürünlerin ve hizmetlerin sağlık ve güvenlik etkilerinin değerlendirildiği yaşam döngüsü evreleri ve bu prosedürlere tabi olan ana ürün ve hizmet kategorilerinin yüzdesi.	KİS 1	Kısmi (Veri mevcut değil)	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu - Ürünlerimizin Güvenliliğinin, Performansının ve Kalitesinin İzlenmesi - İnsan/Hasta Sağlığı ve Güvenliği	85-86
PR2 Sonuçların türüne göre, yaşam döngüleri esnasında ürünlerin ve hizmetlerin sağlık ve güvenlik etkileri ile ilgili yönetmeliklere ve gönüllü kurallara uyum sağlanmadığı görülen vaka sayısı.	KİS 1	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu - Ürünlerimizin Güvenliliğinin, Performansının ve Kalitesinin İzlenmesi - İnsan/Hasta Sağlığı ve Güvenliği	85-89

GRI Göstergeleri*	İlgili KİS Göstergeleri*	Raporlama Kapsamı	Raporda Bilginin Yer Aldığı Bölüm	Raporda Bilginin Yer Aldığı Sayfa
PR3 Prosedürlerin gerekli gördüğü ürün ve hizmet bilgilerinin türü ve bu bilgi gerekliliklerine tabi olan ana ürün ve hizmetlerin yüzdesi.	KİS 8	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu - Ürünlerimizin Güvenliliğinin, Performansının ve Kalitesinin İzlenmesi - İnsan/Hasta Sağlığı ve Güvenliği - Müşteri Bilgilendirmesi	85-88
PR4 Sonuçların türüne göre, ürün ve hizmet bilgileri ve etiketleme ile ilgili olarak yönetmeliklere ve gönüllü kurallara uyulmadığını gösteren toplam vaka sayısı.	KİS 8	Tam	* Ekonomik Katma Değerimiz / Yasalara Uygunluk ve Adil Rekabet * Ürün Sorumluluğu / Müşteri Bilgilendirmesi - Tanıtım İlkeleri ve Etik	41, 85-89
PR5 Müşteri memnuniyetini ölçen anket sonuçları ile birlikte, müşteri memnuniyeti ile alakalı uygulamalar.		Tam	*Kurumsal Profil / Yönetim Yaklaşımımız / Mükemmellik Yolculuğumuz * İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu - Ürünlerimizin Güvenliliğinin, Performansının ve Kalitesinin İzlenmesi - Müşterilerimiz / Müşteri Memnuniyeti - Müşteri Bilgilendirmesi - Tanıtım İlkeleri ve Etik	21, 87
PR6 Reklam, tanıtım ve sponsorluk da dahil, pazarlama iletişimi ile ilgili yasalara, standartlara ve gönüllü kurallara bağlı kalmaya yönelik programlar.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu / Müşteri Bilgilendirmesi - Tanıtım İlkeleri ve Etik	88-89
PR7 Sonuçların türüne göre, reklam, tanıtım ve sponsorluk da dahil, pazarlama iletişimi ile ilgili yönetmeliklere ve gönüllü kurallara uyulmadığını gösteren toplam vaka sayısı.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu - Ürünlerimizin Güvenliliğinin, Performansının ve Kalitesinin İzlenmesi - Tanıtım İlkeleri ve Etik	85-86, 88-89
PR8 Müşterinin kişisel gizliliği ihlalleri ve müşteri verilerinin kaybedilmesi ile ilgili doğrulanmış toplam şikayet sayısı.	KİS 1	Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu / Müşterilerimiz/ Tanıtım İlkeleri ve Etik - Müşteri Gizliliği&Hasta Gizliliği	88-90
PR9 Ürün ve hizmetlerin tedariki ve kullanımı ile ilgili yasa ve yönetmeliklere uyulmaması nedeniyle kesilen önemli cezaların parasal değeri.		Tam	* İnsana Verdiğimiz Değer / Ürün Sorumluluğu / Tedarikçilerimiz / İşbirlikleri Yönetimimiz / Tedarikçi Denetimi	91-93

* GRI-KİS göstergelerinin eşleştirilmesinde BM Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Bildiriminde Pratik Rehber kılavuzundan faydalanılmıştır.

KÜRESEL İLKELER SÖZLEŞMESİ

İNSAN HAKLARI

İlke 1: İş dünyası ilan edilmiş insan haklarını desteklemeli ve bu haklara saygı duymalıdır.

İlke 2: İş dünyası, insan hakları ihlallerinin suç ortağı olmamalıdır.

ÇALIŞMA KOŞULLARI

İlke 3: İş dünyası çalışanların sendikalaşma ve toplu müzakere özgürlüğünü desteklemelidir.

İlke 4: Her türlü zorla ve zorunlu çalıştırmaya son verilmelidir.

İlke 5: Her türlü çocuk işçiliğe son verilmelidir.

İlke 6: İşletmeler işe alma ve meslek konusundaki ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına azami önem vermelidir.

ÇEVRE

İlke 7: İş dünyası çevre sorunlarına karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemelidir.

İlke 8: İş dünyası çevreye yönelik sorumluluğu arttıracak her türlü faaliyete ve oluşuma destek vermelidir.

İlke 9: Çevre dostu teknolojilerin gelişmesi ve yaygınlaştırılması özendirilmelidir.

YOLSUZLUKLA MÜCADELE

İlke 10: İş dünyası rüşvet ve haraç dahil her türlü yolsuzlukla mücadele etmelidir.

Sözlük

BÖS	Bireysel Öneri Sistemi
ÇBED	Çevre-Boyut-Etki Değerlendirmesi
ÇMA	Çalışan Memnuniyeti Anketi
EFQM	Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı
EYS	Entegre Yönetim Sistemi
FDA	Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (Food and Drug Administration)
GCP	İyi Klinik Uygulamaları
GLP	İyi Laboratuvar Uygulamaları
GMP-cGMP	İyi Üretim/İmalat Uygulamaları
GRI	Global Reporting Initiative
İEİS	İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası
İMMİB	İstanbul Madde ve Metaller İhracatçılar Birliği
KİS	Küresel İlkeler Sözleşmesi
MDA	Mevcut Durum Analizi
MES	Manufacturing Execution System
MMA	Müşteri Memnuniyeti Anketi
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
TMA	Tedarikçi Memnuniyeti Anketi
YPB	Yıllık Plan Bütçe

Bu rapor, Mikado Danışmanlık desteği ile
hazırlanmıştır.
www.mikadoconsulting.com

Designed by Tayburn Kurumsal
Tel: (90 212) 227 04 36 Fax: (90 212) 227 88 57
www.tayburnkurumsal.com

